మంగళవారం 28-1-2025

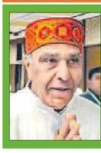
సత్యమేవ జయతే
సాక్షి
WWW.SAKSHI.COM
పేజీలు: 14 వెల: ₹ 6.50
సంపుటి: 17
సంచిక: 135

'అన్నం పెట్టే రైతన్నను రుణ విముక్తుణ్ణి చేయడమే నా ముందున్న లక్ష్యం'

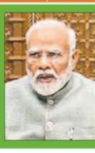

ఈ అమ్మల ఒడికి పద్మాలు
లిజియా లోబో సర్దేశాయ్, భీమవ్వలపై ప్రత్యేక కథనం
- 11లో

టెస్టుల్లో బుమ్రా.. వన్డేల్లో స్మృతి
ఐసీసీ వార్షిక అవార్డులు గెలుచుకున్న భారత స్టార్ క్రికెటర్లు
- 12లో

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT BANGALORE | CHENNAI | DELHI | VIJAYAWADA | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

అధికారపక్షం సవరణలకు ఆమోదం
వక్ఫ్ సవరణ బిల్లు సమీక్షకు ఏర్పడిన సంయుక్త పార్లమెంటరీ కమిటీ.. ఎన్డీఏ నేతలు సూచించిన ప్రతీ సవరణనూ ఆమోదించింది.
వివరాలు 6లో ▸

మళ్లీ మానస సరోవర యాత్ర
భారత్–చైనా సంబంధాల మెరుగుదల దిశగా అడుగులు పడ్డాయి. కైలాస మానస సరోవర యాత్ర పునఃప్రారంభం కానుంది.
వివరాలు 6లో ▸

ట్రంప్‌కు మోదీ ఫోన్
అమెరికా అధ్యక్షునిగా బాధ్యతలు చేపట్టిన ట్రంప్‌తో ప్రధాని మోదీ ఫోన్‌లో మాట్లాడి.. శుభాకాంక్షలు తెలిపారు.
వివరాలు 6లో ▸

ఉత్తరాఖండ్‌లో ఉమ్మడి పౌరస్మృతి
పౌరులందరికీ సమాన హక్కులు లక్ష్యంతో తెచ్చిన 'ఉమ్మడి పౌరస్మృతి'.. దేశంలో తొలి సారిగా ఉత్తరాఖండ్‌లో అమల్లోకి వచ్చింది.
వివరాలు 6లో ▸

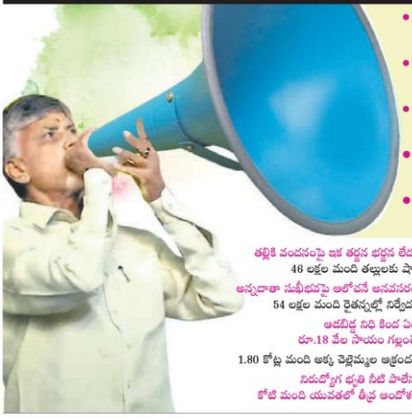

ఆహారం తీసుకున్న తర్వాత అందులోని పోషకాలు ఒంటికి పట్టకపోవడం అన్న కండిషన్‌ను 'మాల్ అబ్జార్‌ప్షన్' అంటారు. పోషకాలు ఒంటికి పట్టని ఈ కండిషన్ గురించి తెలుసుకుందాం.
సాక్షి ప్లస్‌లో

ఇందుమూలంగా ఐదున్నర కోట్ల మందికీ తెలియచేయునది ఏమనగా..

సూపర్ 6 ఇవ్వలేం!

ప్రజలందరికీ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నా.. అందరూ అర్థం చేసుకోండి

నీతి ఆయోగ్ నివేదికపై ప్రజెంటేషన్‌లో సీఎం చంద్రబాబు వ్యాఖ్యలు

- ఎలాగైనా బాబు చేస్తారని నమ్మి ఓట్లు వేశాం కదా..! అనే ఫీలింగ్‌లోకి జనం వెళ్తున్నారు
- అందుకే వాస్తవాలను వెల్లడించి వారికి అవగాహన కల్పిస్తున్నా..
- ఆర్థిక వ్యవస్థను గాడిన పెట్టేందుకు తొమ్మిదేళ్లు పడుతుందో.. పదేళ్లు పడుతుందో..
- సంపద సృష్టించి.. వృద్ధి రేటు 15 శాతానికి పెరిగితేనే సూపర్ సిక్స్ హామీల అమలు
- గత ప్రభుత్వంపై నిందలు వేస్తూ హామీల ఎగవేతకు పక్కా ప్రణాళికతో బాబు అడుగులు

2లో

తల్లికి వందనంపై ఇక తర్జన భర్జన లేదు.. 46 లక్షల మంది తల్లులకు షాక్!
అన్నదాతా సుఖీభవపై ఆలోచనే అనవసరం.. 54 లక్షల మంది రైతన్నల్లో నిర్వేదం!
ఆడబిడ్డ నిధి కింద ఏటా రూ.18 వేల సాయం గల్లంతే.. 1.80 కోట్ల మంది అక్క చెల్లెమ్మల ఆక్రందన!
నిరుద్యోగ భృతి నీటి పాలేనని కోటి మంది యువతలో తీవ్ర ఆందోళన!

సూపర్ సిక్స్‌లు.. సెవెన్లు ఇక గాలిలో కలిసినట్లే!
ఎందుకంటే.. సూపర్ సిక్స్‌లు కావాలంటే ఏపీ వృద్ధి రేటు 15 శాతానికి పెరగాలి!
అందుకే.. విజన్ 2047 డ్యాకుమెంట్లను ఇంట్లో భద్రంగా దాచుకోమని
తనను నమ్మి ఓట్లు వేసిన ప్రతి ఒక్కరికీ సీఎం చంద్రబాబు పరోక్షంగా చెప్పేశారు!
ప్రెస్ మీట్ సాక్షిగా వారిలో ఏ మూలో దాగిన ఆశలను పటాపంచలు చేశారు!!

మరో బాదుడు

1 నుంచి ఆస్తి విలువలు 40 - 50% పెంపు

ఆదాయార్జన లక్ష్యంగా సర్కారు అడుగులు

పట్టణ ప్రాంతాల్లో షాక్ కొట్టనున్న రిజిస్ట్రేషన్ల చార్జీలు
క్లాసిఫికేషన్లు మార్చి, ప్రాంతాల వారీగా పెంపు
నిర్మాణ విలువలు సైతం పెరుగుదల.. రేకుల షెడ్లపైనా వడ్డన
రాజధాని అమరావతికి మాత్రం మినహాయింపు

సాక్షి, అమరావతి: హామీల అమలును అటకెక్కించిన కూటమి సర్కారు ప్రజలపై పెను భారాలను మోపుతోంది. ఇప్పటికే రూ.15 వేల కోట్లకుపైగా విద్యుత్ చార్జీల బాదుడుతో జనం నడ్డి విరవగా తాజాగా స్థిరాస్తి విలువలను అమాంతం పెంచేందుకు రంగం సిద్ధం చేసింది. రాజధాని అమరావతి మినహా రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాల్లో ఆస్తుల విలువలను సవరించింది. భూముల విలువతోపాటు నిర్మాణాల (స్ట్రక్చర్) విలువను పెంచనుంది. రేకుల షెడ్లు, పూరిళ్లు, పెంకుటిళ్లతోపాటు గోడలు లేని ఇళ్ల విలువల్ని కూడా పెంచేసింది. వచ్చే నెల ఒకటో తేదీ నుంచి పెరుగుదల అమల్లోకి రానుంది. ఈమేరకు అన్ని సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయాల పరిధిలో ఆస్తుల విలువల సవరణకు సంబంధించిన ప్రక్రియ పూర్తయింది. జిల్లా జాయింట్ కలెక్టర్ల నేతృత్వంలోని కమిటీలు సవరించిన విలువలను ఇప్పటికే ఆమోదించాయి. అన్ని కార్యాలయాల్లో పెరిగిన విలువల అప్‌లోడ్ పనులను వేగంగా చేపట్టారు. ఫిబ్రవరి ఒకటో తేదీ నుంచి ఆస్తి విలువలు 40 నుంచి 50 శాతం వరకు

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

డీప్‌సీక్.. మార్కెట్ షేక్!

యూఎస్ టెక్ దిగ్గజాలలో కలవరం

యూఎస్ ఏఐకు పోటీగా చైనీస్ ఆర్1
టెక్నాలజీ షేర్లలో భారీ అమ్మకాలు
3 శాతం పతనమైన నాస్‌డాక్
చాట్‌జీపీటీకి పోటీగా చైనీస్ డీప్‌సీక్
76,000 దిగువకు సెన్సెక్స్
23,000 స్థాయిని కోల్పోయిన నిఫ్టీ
ఇన్వెస్టర్లకు రూ.9.28 లక్షల కోట్ల నష్టం

13లో

వైఎస్ జగన్‌పై కేసుల విచారణ..

మరో రాష్ట్రానికి బదిలీ అవసరం లేదు

జగన్ బెయిల్ రద్దు చేయాల్సిన అవసరం లేదు

తేల్చి చెప్పిన సుప్రీంకోర్టు

- సీబీఐ కోర్టు విచారణను తెలంగాణ హైకోర్టు పర్యవేక్షిస్తోంది
- రోజువారీ విధానంలో విచారణ జరపాలని కూడా ఆదేశాలిచ్చింది
- ఇక హైకోర్టు ఉత్తర్వుల్లో జోక్యం చేసుకోవడానికి ఏమీ లేదు
- రఘురామ పిటిషన్‌ను తోసిపుచ్చిన ధర్మాసనం

సాక్షి, అమరావతి: మాజీ ముఖ్యమంత్రి, వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డిని వ్యక్తిగతంగా లక్ష్యంగా చేసుకున్న మాజీ ఎంపీ, శాసనసభ డిప్యూటీ స్పీకర్ రఘురామకృష్ణరాజుకు సుప్రీంకోర్టు గట్టి షాక్‌నిచ్చింది. వైఎస్ జగన్ కంపెనీల్లో పెట్టుబడులకు సంబంధించి సీబీఐ, ఈడీ నమోదు చేసిన కేసులపై సీబీఐ ప్రత్యేక కోర్టులో జరుగుతున్న విచారణను మరో రాష్ట్రానికి

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

అబద్ధపు వాంగ్మూలం చెప్పించి..

ఆడిట్ నివేదికను తొక్కిపెట్టి

ఫైబర్‌నెట్ కేసు క్లోజ్ చేసేందుకు ప్రభుత్వ కుట్ర

చంద్రబాబే ఏ1గా ఉన్న కేసును నీరుగార్చే కుతంత్రం

- చంద్రబాబు అవినీతిని బయటపెట్టిన ఐఏఎస్ అధికారికి వేధింపులు
- ఆయనతో అబద్ధపు వాంగ్మూలం నమోదు చేయించిన సీఐడీ
- ఫైబర్‌నెట్ స్కామ్‌ను బయటపెట్టిన ఆడిట్ నివేదికనూ తొక్కిపెట్టే కుట్ర
- ప్రభుత్వ సంస్థ ఏపీటీఎస్ ద్వారా మరోసారి ఆడిట్‌కు నిర్ణయం

3లో

ట్రంప్ బెదిరింపులకు దిగొచ్చిన కొలంబియా

6లో

తమ వలసదారులకు దేశంలోకి ఎంట్రీ
అంతకుముందు రోజంతా హైడ్రామా
అధ్యక్షుల సోషల్ మీడియా వార్
పోటాపోటీ సుంకాల ప్రకటనలు

యుద్ధం తాత్కాలికంగా ముగిసిన చోట.. ఇప్పుడు బతుకుపోరు మొదలైంది.నాడు ఇజ్రాయెల్ దాడుల ధాటికి ప్రాణాలు చేత బట్టుకుని వలసపోయిన పాలస్తీనియన్లు ఇప్పుడు గుండెదిటవు చేసుకుని స్వస్థలాలకు పయనమయ్యారు.

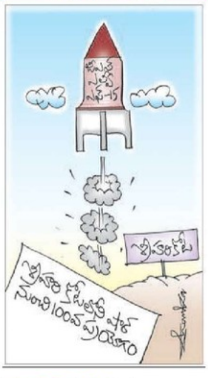
6లో

2 గంటల్లో 2 లక్షల మంది

ఇజ్రాయెల్ అనుమతితో ఉత్తర గాజాలోని స్వస్థలాలకు పాలస్తీనియన్లు

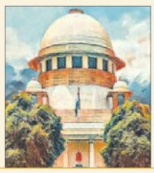

సర్కారు బడులపై కర్ర పెత్తనం!

ఎన్‌రోల్‌మెంట్‌లో తప్పులంటూ రెవెన్యూ శాఖతో తనిఖీలు

తనిఖీల్లో హాజరు, ఎన్‌రోల్‌మెంట్‌కు సరిపోకపోతే బోగస్‌గా గుర్తింపు
బోగస్ ఎన్‌రోల్‌మెంట్ ఉంటే టీచర్లు, హెచ్‌ఎంలపై కఠిన చర్యలంటూ హెచ్చరిక
అక్టోబర్‌నాటికి డ్రాప్‌బాక్స్‌లో 2,02,791 మంది విద్యార్థులు
ఇంత మంది లేరంటున్న విద్యా శాఖ.. ఇదేమిటంటూ టీచర్ల ఆందోళన

- వివరాలు 14లో

హక్కుల రక్షణలో

సుప్రీం

- సర్వోన్నత న్యాయస్థానం ఏర్పాటై నేటికి 75 ఏళ్లు
- ప్రజాప్రయోజనాలను కాపాడటంలో 'సుప్రీం' కమాండర్
- రాజ్యాంగం, సమానత్వ పరిరక్షణలో కీలక భూమిక
- 1950, జనవరి 28న 8 మంది జడ్జీలతో ఏర్పాటు

10లో

ఇల్లు కట్టుకోకపోతే

స్థలం రద్దు

ఇళ్ల స్థలాల కేటాయింపునకు మార్గదర్శకాలు జారీ

- గ్రామాల్లో 3 సెంట్లు, పట్టణాల్లో 2 సెంట్లు..
- గతంలో కేటాయించిన స్థలాల్లో ఇల్లు కట్టుకోకపోతే రద్దు
- గ్రామ, వార్డు సచివాలయాల్లో దరఖాస్తుల స్వీకరణ.. జిల్లా కలెక్టర్ల ఆధ్వర్యంలోని కమిటీల ద్వారా ఎంపిక

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో అర్హులైన పేదలకు ఇళ్ల స్థలాల కేటాయింపునకు సంబంధించి కూటమి ప్రభుత్వం జిల్లా కలెక్టర్లకు మార్గదర్శకాలు జారీ చేసింది. పేదలకు గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో మూడు సెంట్లు, అర్బన్ ప్రాంతాల్లో రెండు సెంట్ల ఇళ్ల స్థలాన్ని మహిళల పేరుతో మాత్రమే ఇవ్వాలని నిర్ణయించింది. అర్బన్ ప్రాంతాల్లో ప్రభుత్వ స్థలాలు అందుబాటులో ఉన్న చోట్ల మాత్రమే ఇవ్వాలని స్పష్టం చేసింది. ప్రభుత్వ స్థలాలు అందుబాటులో లేనిచోట ఏపీ టిడ్కో సహా, ప్రభుత్వ గృహ నిర్మాణ పథకాల కింద ఇళ్లు కేటాయించాలని సూచించింది. ఈ పట్టాలపై పదేళ్ల తర్వాత యాజమాన్య హక్కులు దక్కేలా కన్వేయన్స్ డీడ్స్ ఇస్తామని తెలిపింది. జీవితకాలంలో ఒక్కసారి మాత్రమే ఇళ్ల స్థలం ఇవ్వాలని, కేటాయించిన రెండేళ్ల లోపు

మిగతా 3వ పేజీలో ▶

అతివలు..
అత్యుత్తమ స్థాయిల్లో..

దేశవ్యాప్తంగా కార్పొరేట్ కంపెనీల్లో కీలక స్థానాల్లో మహిళల సంఖ్య పెరుగుతోంది. కానీ, ప్రపంచ సగటుతో పోలిస్తే ఇది తక్కువే. అవతార్ గ్రూప్ నిర్వహించిన సర్వేలో ఈ విషయాలు వెల్లడయ్యాయి. 2019తో పోలిస్తే 2024లో దేశంలోని కంపెనీల్లో ఎగ్జిక్యూటివ్ స్థాయిలో ఉన్న మహిళల సంఖ్య పెరిగింది. ప్రపంచ సగటు 30 శాతం ఉంటే.. మనదేశంలో ప్రస్తుతం కేవలం 19 శాతం మందే ఉన్నారు.

దేశంలో పరిస్థితి ఇలా..

క్లుప్తంగా...

రాష్ట్ర అతిథులుగా హైకోర్టు మాజీ సీజేలు

- రాష్ట్ర పర్యటనకు వస్తే ఐదు రోజులపాటు సదుపాయాల కల్పన
- ఉత్తర్వులు జారీ చేసిన సాధారణ పరిపాలన శాఖ

సాక్షి, అమరావతి: ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తులను రాష్ట్ర అతిథులుగా గుర్తించి వారి పర్యటనలకు సదుపాయాలను కల్పించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. మాజీ సీజేలు ఆంధ్రప్రదేశ్ పర్యటనకు వచ్చినప్పుడు రాష్ట్ర అతిథులుగా వారికి ఐదు రోజులపాటు అవసరమైన సదుపాయాలను కల్పించాలని సాధారణ పరిపాలన శాఖ (రాజకీయ) ముఖ్య కార్యదర్శి ముఖేష్‌కుమార్ మీనా సోమవారం ఉత్తర్వులు జారీచేశారు. ఇందుకు అనుగుణంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు రిజిస్ట్రార్ జనరల్, రాష్ట్ర ప్రొటోకాల్ విభాగం డైరెక్టర్ అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు.

ఏఎస్‌జీగా చల్లా ధనంజయ

సాక్షి, అమరావతి: ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు అదనపు సొలిసిటర్ జనరల్ (ఏఎస్‌జీ)గా సీనియర్ న్యాయవాది చల్లా ధనంజయ నియమితులయ్యారు. ఈ మేరకు రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ఆయన నియామకం సోమవారం నుంచి అమల్లోకి వచ్చింది. మూడేళ్లపాటు ఆయన ఈ పదవిలో కొనసాగుతారు. ఉమ్మడి పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, భీమవరంలో జన్మించిన ధనంజయ 1983లో న్యాయవాదిగా ఎన్‌రోల్ అయ్యారు. 1983–87 వరకు రాజమండ్రిలో న్యాయవాదిగా ప్రాక్టీస్ చేశారు. ఆ తర్వాత నుంచి హైకోర్టు న్యాయవాదిగా కొనసాగుతున్నారు. హైకోర్టు ఆయనకు 2022లో సీనియర్ న్యాయవాది హోదా ఇచ్చింది.

■ తెలంగాణ

పదహారేళ్ల లోపు పిల్లలను అనుమతించొద్దు

- సినిమాల ప్రత్యేక ప్రదర్శనలపై తెలంగాణ సర్కారుకు హైకోర్టు ఆదేశం
- చట్టప్రకారం త్వరగా నిర్ణయం తీసుకోవాలని సూచన

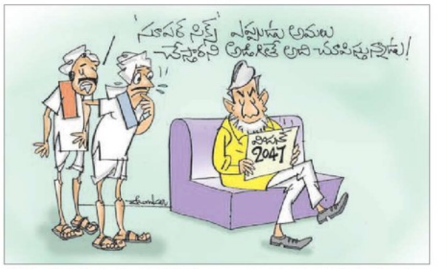
సాక్షి, హైదరాబాద్: పదహారేళ్లలోపు పిల్లలను ఉదయం 11 గంటల్లోపు, రాత్రి 11 గంటల తర్వాత థియేటర్లలో సినిమాల ప్రత్యేక ప్రదర్శనకు అనుమతించ వద్దని తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని హైకోర్టు ఆదేశించింది. వేళాపాళా లేని రాత్రి ప్రదర్శనలు పిల్లల ఆరోగ్యంపై ప్రతికూల ప్రభావం చూపిస్తాయని స్పష్టం చేసింది. దీనిపై అన్ని వర్గాలతో చర్చించి చట్ట ప్రకారం వీలైనంత త్వరగా నిర్ణయం తీసుకోవాలని సూచించింది. ప్రభుత్వ నిర్ణయం తీసుకునే వరకు థియేటర్ల యజమానులు 16 ఏళ్లలోపు పిల్లలను ఆయా వేళల్లో సినిమా ప్రదర్శలనకు అనుమతించొద్దని ఆదేశిస్తూ మధ్యంతర ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. దిల్ రాజు నిర్మాతగా శంకర్ దర్శకత్వంలో రామ్‌చరణ్ నటించిన 'గేమ్ ఛేంజర్' సినిమా ప్రత్యేక షోలకు, టికెట్ ధరల పెంపునకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనుమతిచ్చింది. జనవరి 10వ తేదీ వేకువజామున 4 గంటల నుంచి మొదలుకుని 6 షోలకు అనుమతివ్వడాన్ని సవాల్ చేస్తూ హైదరాబాద్‌కు చెందిన కూరగాయల వ్యాపారి గొర్ల భరత్‌రాజ్ లంచ్ మోషన్ రూపంలో హైకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. దీనిపై జస్టిస్ బి.విజయ్‌సేన్‌రెడ్డి సోమవారం మరోసారి విచారణ చేపట్టారు. ఇరుపక్షాల వాదనల అనంతరం మధ్యంతర ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు. తదుపరి విచారణ ఫిబ్రవరి 22కు వాయిదా వేశారు.

● ఇందుమూలంగా ఐదున్నర కోట్ల మందికి తెలియచేయునది ఏమనగా..

'సూపర్ సిక్స్' ఇవ్వలేం!

సంపద సృష్టించి.. వృద్ధి రేటు 15 శాతానికి పెరిగితేనే సూపర్ సిక్స్ హామీల అమలు

రాష్ట్రాల ఆర్థిక ఆరోగ్య సూచికలతో నీతి ఆయోగ్ నివేదికపై ప్రజెంటేషన్‌లో సీఎం చంద్రబాబు వ్యాఖ్యలు

సాక్షి, అమరావతి: ఇందుమూలంగా ఐదున్నర కోట్ల మంది ప్రజానీకానికి తెలియచేయునది ఏమనగా.. సంపద సృష్టించాకే సూపర్ సిక్స్ హామీలను అమలు చేస్తామంటూ ఎన్నికల వాగ్దానాలపై ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు చేతులెత్తేశారు! తన మార్కు రాజకీయాన్ని ప్రజలకు మరోసారి రుచి చూపించారు. మోకాలికి బోడి గుండుకు ముడిపెడుతూ.. సూపర్ సిక్స్ హామీలకు, వృద్ధి రేటుకు లంకె పెట్టారు! కేంద్రం ఇస్తున్న డబ్బులతో రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేసి.. సంపద సృష్టించి.. ఆదాయం పెరిగితే.. అప్పుడు రైతు భరోసా, తల్లికి వందనం అమలు చేస్తామని వెల్లడించారు. గాడి తప్పిన ఆర్థిక వ్యవస్థను గాటన పెట్టేందుకు తొమ్మిదేళ్లు పడుతుందో పదేళ్లు పడుతుందో అంతుబట్టడం లేదంటూ కాడి పారేశారు. సూపర్ సిక్స్‌లు.. సెవెన్లు అంటూ ఎన్నికల హామీలతో ఊరించి ఏడు నెలల పాటు దాగుడు మూతలతో నెట్టుకొచ్చిన సీఎం చంద్రబాబు ఎట్టకేలకు ముసుగు తొలగించారు! వాస్తవ పరిస్థితిని చెప్పి ప్రజలకు అవగాహన కల్పిస్తున్నానంటూ తన మనసులో ఎప్పుడో ఆవిష్కృతమైన వాటిని కుండబద్దలు కొట్టారు. రాష్ట్రాల ఆర్థిక ఆరోగ్య సూచికలపై నీతి ఆయోగ్ నివేదిక ఆధారంగా సీఎం చంద్రబాబు సోమవారం సచివాలయంలో విలేకరుల సమావేశంలో ప్రజెంటేషన్ ఇచ్చారు.

అబ్బే... ఇప్పుడు చేయలేం...!

రాష్ట్ర స్థూల ఉత్పత్తి (జీఎస్‌డీపీ) ఏటా 15 శాతం మేర పెరిగి తద్వారా ఆదాయం, సంపద సమకూరిన తరువాతే సూపర్ సిక్స్ పథకాలను అమలు చేస్తామని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు స్పష్టం చేశారు. రాబడి తగ్గుతోందని.. ప్రజలందరూ దీన్ని అర్థం చేసుకోవాల్సిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నానన్నారు. ఇప్పుడు సూపర్ సిక్స్ పథకాల అమలుకు వెసులుబాటు లేదని, అవకాశం ఉంటే ఒక్క నిమిషం కూడా జాప్యం చేయనని చెప్పారు. వృద్ధి రేటు పెరిగి సంపద, ఆదాయం పెరిగితేనే వెసులుబాటు వస్తుందని, అప్పటి వరకు సూపర్ సిక్స్ అమలులో జాప్యం తప్పదని సీఎం స్పష్టం చేశారు. వీటితో మాకేం సంబంధం? బాబు చేస్తారని ఓటు వేశామని, హామీలు అమలు చేయాలనే విధంగా సామాన్య ప్రజలు ఆలోచన చేస్తున్నారని, అందుకే వాస్తవ పరిస్థితిని చెప్పి ప్రజలకు అవగాహన కల్పిస్తున్నానని వెల్లడించారు.

నమ్మి ఓట్లు వేశాం కదా..!

ఇంకా హామీలను అమలు చేయడం లేదని కొంత మంది ఆలోచన చేస్తున్నారని సీఎం చంద్రబాబు వ్యాఖ్యానించారు. డబ్బులున్నాయి కదా..! ఎందుకు అమలు చేయడం లేదు? నమ్మి ఓట్లు వేశాం కదా..! అనే ఫీలింగ్‌లోకి ప్రజలు వెళ్తున్నారని చెప్పారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి పోలవరానికి రూ.12,150 కోట్లు రాగా, అమరావతికి రూ.15,000 కోట్లు వచ్చాయని, విశాఖ ఉక్కు రివైవ్ (పునరుద్ధరణ)కు రూ.11,114 కోట్లు ఇచ్చిందని, అయితే వాటిని సంక్షేమానికి వ్యయం చేయలేనని చంద్రబాబు పేర్కొన్నారు.

తొమ్మిదేళ్లు పడుతుందో.. పదేళ్లు పడుతుందో..!

గాడి తప్పిన ఆర్థిక వ్యవస్థను పునరుద్ధరించే ప్రయత్నం చేస్తున్నానని, ఇందుకు తొమ్మిదేళ్లు పడుతుందో పదేళ్లు పడుతుందో తెలియడం లేదని, సూపర్ సిక్స్ హామీల అమలుకు లేట్ అవుతుందని చంద్రబాబు చెప్పారు. విశ్వ ప్రయత్నం చేసినా ఇంకా పూర్తిగా కంట్రోల్‌లోకి రాలేదన్నారు. ఆర్థికంగా వెసులుబాటు వచ్చిన తరువాత సంపద సృష్టించడం ద్వారా ఆదాయం పెంచిన అనంతరం సంక్షేమ పథకాలను అమలు చేస్తానన్నారు. అందుకే ప్రజలకు వాస్తవాలు చెబుతూ అవగాహన కల్పిస్తున్నామన్నారు.

గత ప్రభుత్వం ఎక్కువ అప్పులు చేసింది..

గత ప్రభుత్వం ఎక్కువ అప్పులు చేసిందని, మూలధన వ్యయం తక్కువ చేసిందని, దీంతో వృద్ధి తగ్గిపోయిందని చంద్రబాబు పేర్కొన్నారు. గత ప్రభుత్వం నిర్వాకం కారణంగా వృద్ధి రేటు తగ్గిపోయి అప్పులు పెరిగాయన్నారు. రెవెన్యూ మాత్రం పెరగలేదన్నారు. తద్వారా ఏడాదికి రూ.76 వేల కోట్లు నష్టపోతున్నట్లు చెప్పారు. అభివృద్ధిపై డబ్బులు వ్యయం చేయడం ద్వారా 15 శాతం వృద్ధి సాధించే ప్రయత్నం చేస్తున్నానని, తద్వారా సంపద వస్తుందని, దాన్ని సంక్షేమానికి వెచ్చిస్తానని తెలిపారు.

శ్రీలంకలా రాష్ట్రం..

ప్రజల కోరికలు తీర్చాలంటే రెవెన్యూ రాబడి పెరగాల్సి ఉందని సీఎం చంద్రబాబు తెలిపారు. రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థతో పాటు మిగతా వ్యవస్థలను గాడిలో పెట్టేందుకు చర్యలు తీసుకుంటున్నానని, అయితే ఇందుకు ఇంకా సమయం పడుతుందన్నారు. రాష్ట్రం శ్రీలంకలా అవుతోందని గతంలోనే చెప్పానని, ఇప్పుడు నీతి ఆయోగ్ కూడా రాష్ట్ర ఆరోగ్య సూచికల్లో అదే చెప్పిందన్నారు. గత ప్రభుత్వం అప్పులు చేసి జల్సాలు చేసిందని సీఎం చంద్రబాబు ఆరోపించారు. అప్పులు తీర్చే స్తోమత కూడా లేకుండా చేసిందన్నారు. కచ్చితంగా వ్యయం చేయాల్సిన వేతనాలు, పెన్షన్లు, వడ్డీల చెల్లింపు, పరిపాలన వ్యయం గత ప్రభుత్వంలో 64.6 శాతానికి పెరిగిందన్నారు. మరో పక్క మూలధన వ్యయం తగ్గిపోయిందన్నారు.

టీడీపీ మేనిఫెస్టోలో ఇతర హామీలివీ...

- పూర్ టు రిచ్.. పీ–4 పథకాలు అంటూ ఇంతవరకు ఏ ఒక్కటీ ప్రకటించలేదు
- ఏటా జాబ్ క్యాలెండర్ జాడే లేదు
- బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, ముస్లిం మైనారిటీలకు 50 ఏళ్లకే రూ.4 వేల పింఛను హామీ మేనిఫెస్టోకే పరిమితం.
- రూ.5 వేల కోట్లతో ఆదరణ పథకం పునరుద్ధరణ అమలు చేయలేదు
- ఉద్యోగుల సీపీఎస్, జీపీఎస్ విధానాన్ని పునఃసమీక్షిస్తామని చెప్పి కనీసం చర్చ కూడా జరపలేదు
- అధికారంలోకి రాగానే ఉద్యోగులకు ఐఆర్, డీఏ ప్రకటిస్తామనే హామీని విస్మరించారు
- వలంటీర్ల గౌరవ వేతనాన్ని రూ.5 వేల నుంచి రూ.10 వేలకు పెంచకపోగా ఏకంగా ఆ వ్యవస్థకే మంగళం పాడారు
- కాపుల సంక్షేమం కోసం ఐదేళ్లలో రూ.15 వేల కోట్లు కేటాయిస్తామని బడ్జెట్‌లో అందుకు తగ్గట్టు నిధులు ఇవ్వలేదు
- విద్యుత్ బిల్లుల భారం తగ్గించకపోగా ఆర్నెల్లలోనే రూ.15 వేల కోట్లకుపైగా చార్జీల భారం మోపారు.
- ఉచితంగా ఇసుక అంటూ పచ్చముఠాల దోపిడీ విధానాన్ని తీసుకొచ్చారు.

పేదల పింఛన్లు, ఆస్పత్రులు అవినీతి మయం

- పింఛన్లలో 15.60 శాతం అవినీతి
- ఆస్పత్రుల్లో 37 శాతం అవినీతి
- ప్రభుత్వ సేవల్లో వేగం, నాణ్యత పెరగాలి
- ప్రజాభిప్రాయంపై సీఎం చంద్రబాబు సమీక్ష

సాక్షి, అమరావతి: పింఛన్ల పంపిణీతోపాటు ఆస్పత్రుల్లో వైద్యసేవల్లో అవినీతి కంపు కొడుతోందని ఐవీఆర్‌ఎస్‌తోపాటు వివిధ రూపాల్లో చేయించిన సర్వేల్లో వెల్లడైందని సీఎం చంద్రబాబు పేర్కొన్నారు. పథకాల లబ్ధిదారుల నుంచి సేకరించిన సమాచారం ఆధారంగా సోమవారం ఆయా శాఖల పనితీరుపై సీఎం చంద్రబాబు సమీక్ష నిర్వహించారు. పేదలకు పింఛన్ల పంపిణీల్లో 15.60% అవినీతి, ఆస్పత్రుల్లో 37% అవినీతి ఉందని సర్వేల్లో తేలిందని చెప్పారు. ఆస్పత్రుల్లో వైద్యులు, సిబ్బంది సేవలపై 35% మంది అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారని, వివిధ పథకాల్లో సిబ్బంది, ఉద్యోగుల నిర్లక్ష్యం, అవినీతిపై సర్వేల్లో ఫిర్యాదులు వచ్చాయని వివరించారు. పింఛన్ల పంపిణీ, దీపం పథకం, అన్న క్యాంటీన్ నిర్వహణ, ఇసుక సరఫరా, ఆస్పత్రులు, దేవాలయాల్లో సేవలపై వివిధ రూపాల్లో సమాచారం సేకరించామని సీఎం చెప్పారు.

ప్రజలే ఫస్ట్ అనే విధానంలో పనిచేయాలి

ప్రజలే ఫస్ట్ అనే విధానంలో ప్రజల అభిప్రాయాలు, అంచనాల మేరకు ప్రతి ఉద్యోగి, ప్రతి అధికారి, ప్రతి విభాగం పనిచేయాలని సీఎం చంద్రబాబు అధికారులను ఆదేశించారు. ఎవరు ఏం చెప్పినా లబ్ధిదారుల మాటే ఫైనల్ అని, ప్రజలు క్షేత్రస్థాయి నుంచి ఇచ్చిన ఫీడ్‌బ్యాక్‌నే ప్రామాణికంగా తీసుకుంటామని స్పష్టం చేశారు. కొన్ని శాఖల్లో విధానాల అమలుపై ప్రజల నుంచి సంతృప్తి వ్యక్తం కావడంపై సీఎం సంతోషం వ్యక్తం చేశారు. ఆ శాఖల్లో బెస్ట్ ప్రాక్టీసెస్ వల్ల ఈ ఫలితాలు వచ్చాయని అధికారులను ముఖ్యమంత్రి అభినందించారు. ఇదే సమయంలో కొన్ని శాఖల్లో 7 నెలల కాలంలో అనుకున్న స్థాయిలో మార్పు రాకపోవడంపై సీఎం లోతుగా సమీక్షించారు. కారణాలు తెలుసుకుని దానికి అనుగుణంగా మార్పులు తేవాలని అధికారులకు సూచించారు. ప్రభుత్వ సేవల్లో వేగం, నాణ్యత పెరగాలని, పథకాల పంపిణీలో 1 శాతం కూడా అవినీతి ఉండకూడదని స్పష్టం చేశారు. ఇసుక, ఎరువుల విషయంలో సంతృప్తిస్థాయి మరింత పెరగాలని సీఎం సూచించారు. ఇసుక లభ్యతపై 78 శాతం మంది, రిజిస్ట్రేషన్ ప్రక్రియపై 79 శాతం, రవాణా చార్జీలపై 75 శాతం మంది లబ్ధిదారులు సంతృప్తి వ్యక్తం చేశారని, ఉచిత ఇసుక విధానం మరింత మెరుగుపడాలని, నూరు శాతం సంతృప్తి కనిపించాలని సీఎం ఆదేశించారు.

ప్రతి ఇంట్లో ఏఐ ప్రొఫెషనల్

రాష్ట్రంలో ప్రతి కుటుంబంలో ఓ ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ ప్రొఫెషనల్ ఉండాలనేదే ప్రభుత్వ ఆశయమని సీఎం చంద్రబాబు అన్నారు. ఇందుకోసం రాష్ట్రంలో ఏఐని పెద్దఎత్తున ప్రోత్సహిస్తున్నట్టు తెలిపారు. సోమవారం సచివాలయంలో ఆర్టీజీఎస్‌పై నిర్వహించిన సమీక్షలో ఆయన మాట్లాడుతూ.. ప్రభుత్వంలో టెక్నాలజీని ఉపయోగించుకోవడం వల్ల పనితీరు మెరుగవుతుందని, ప్రజలకు మెరుగైన సేవలు అందించగలుగుతామని, సత్ఫలితాలు సాధిస్తామని తెలిపారు. అన్ని శాఖలు టెక్నాలజీని సమర్థవంతంగా వినియోగించుకుని పనితీరు మెరుగుపరచుకోవడం ద్వారా ఫలితాలు సాధించవచ్చన్నారు. త్వరలో వాట్సాప్ గవర్నెన్స్ సేవలు ప్రారంభించనున్నామన్నారు. జనన, మరణ ధ్రువీకరణ పత్రాలు కూడా వాట్సాప్ ద్వారా పొందే సదుపాయం కల్పించాలన్నారు. ప్రభుత్వంలోని అన్ని శాఖల డేటాను అనుసంధానం చేసే ప్రక్రియ వేగంగా నిర్వహిస్తున్నట్టు ఆర్టీజీఎస్ ముఖ్య కార్యనిర్వహణాధికారి కె.దినేష్‌కుమార్ తెలిపారు. సమావేశంలో ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి కె.విజయానంద్, ముఖ్యమంత్రి కార్యదర్శులు రాజమౌళి, పీఎస్ ప్రద్యుమ్న, రెవెన్యూ శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి ఆర్పీ సిసోడియా, వైద్య ఆరోగ్య శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి కృష్ణబాబు, పురపాలక శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి ఎస్.సురేష్‌కుమార్ రియల్ టైమ్ గవర్నెన్స్ శాఖ కార్యదర్శి కాటమనేని భాస్కర్ పాల్గొన్నారు.

వైఎస్ జగన్‌పై కేసుల విచారణ.. మరో రాష్ట్రానికి బదిలీ అవసరం లేదు

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

బదిలీ చేయాలన్న అభ్యర్థనను సుప్రీంకోర్టు నిర్ద్వంద్వంగా తోసిపుచ్చింది. అలాగే వైఎస్ జగన్ బెయిల్‌ను రద్దు చేసేందుకు సైతం సుప్రీంకోర్టు నిరాకరించింది. జగన్‌పై రఘురామకృష్ణరాజు దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌ను తోసిపుచ్చింది. ఈ మేరకు సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ బీవీ నాగరత్న, జస్టిస్ సతీష్ చంద్రశర్మ ధర్మాసనం సోమవారం తీర్పు వెలువరించింది. వైఎస్ జగన్ కంపెనీల్లో పెట్టుబడులకు సంబంధించి దాఖలైన కేసులపై సీబీఐ ప్రత్యేక కోర్టు విచారణ జరుపుతోందని, దీన్ని తెలంగాణ హైకోర్టు పర్యవేక్షిస్తోందని ధర్మాసనం పేర్కొంది. రోజు వారీ విచారణకు తెలంగాణ హైకోర్టు ఆదేశాలు సైతం జారీ చేసిందని గుర్తు చేసింది. ఓ దశలో రఘురామకృష్ణరాజుపై ధర్మాసనం అసహనం వ్యక్తం చేసింది. కింది కోర్టులో జరిగే విచారణను మమ్మల్ని పర్యవేక్షించమంటారా? అంటూ ఒకింత ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. 'సీబీఐ కోర్టు విచారణను తెలంగాణ హైకోర్టు పర్యవేక్షిస్తోంది. రోజువారీ విధానంలో విచారణ జరపాలని సీబీఐ ప్రత్యేక కోర్టుకి ఆదేశాలు కూడా జారీ చేసింది. హైకోర్టు స్పష్టమైన ఆదేశాల తరువాత కూడా పిటిషనర్ (రఘురామకృష్ణరాజు) సీబీఐ కోర్టు విచారణలో జాప్యం జరుగుతోందని చెబుతున్నారు. కేసు విచారణను మరో రాష్ట్రానికి బదిలీ చేయాలని కోరుతున్నారు. వాస్తవానికి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి కేసు విచారణను మరో రాష్ట్రానికి బదిలీ చేయాల్సిన అవసరం ఏమీ మాకు కనిపించడం లేదు' ధర్మాసనం తన తీర్పులో స్పష్టం చేసింది.

సీబీఐ కోర్టు, హైకోర్టుల్లో రఘురామకు ఎదురుదెబ్బ..

వైఎస్ జగన్ కంపెనీల్లో పెట్టుబడులకు సంబంధించి సీబీఐ, ఈడీ పలువురిపై కేసులు నమోదు చేసింది. ఈ కేసుల్లో జగన్‌కు సీబీఐ ప్రత్యేక కోర్టు బెయిల్ మంజూరు చేసింది. ఆయనపై నమోదైన కేసుల్లో సీబీఐ ప్రత్యేక కోర్టు విచారణ కొనసాగిస్తున్న విషయం తెలిసిందే. ఇదిలా ఉండగా జగన్ బెయిల్‌ను రద్దు చేయాలని కోరుతూ రఘురామకృష్ణరాజు సీబీఐ ప్రత్యేక కోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేయగా కోర్టు కొట్టివేసింది. అటు తరువాత ఆయన హైకోర్టులో పిటిషన్ వేశారు. హైకోర్టులో సైతం రఘురామకృష్ణరాజుకు చుక్కెదురైంది. దీంతో ఆయన సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించారు. వైఎస్ జగన్ బెయిల్‌ను రద్దు చేయడంతో పాటు ఆయనపై నమోదైన కేసులను వేరే రాష్ట్రానికి బదిలీ చేయాలంటూ 2023లో సుప్రీంకోర్టులో స్పెషల్ లీవ్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. ఈ వ్యాజ్యంపై సుప్రీంకోర్టు పలుమార్లు విచారణ జరిపింది. ఈ నెల 20న విచారణ సందర్భంగా అసలు జగన్ కేసులతో మీకేం సంబంధమని రఘురామకృష్ణరాజుని జస్టిస్ నాగరత్న ధర్మాసనం నిలదీసిన సంగతి తెలిసిందే.

జగన్ బెయిల్ రద్దు చేయాల్సిన అవసరం లేదు...

వాదన సందర్భంగా వైఎస్ జగన్ తరఫున సీనియర్ న్యాయవాది ముకుల్ రోహత్గీ స్పందిస్తూ.. సీబీఐ ప్రత్యేక కోర్టులో జరుగుతున్న కేసుల విచారణను తెలంగాణ హైకోర్టు పర్యవేక్షిస్తోందన్నారు. ఇరుపక్షాల వాదనలు విన్న ధర్మాసనం.. జగన్ బెయిల్‌ను రద్దు చేయాల్సిన అవసరం ఏదీ కనిపించడం లేదంది. అలాగే సీబీఐ కోర్టు విచారణను మరో రాష్ట్రానికి బదిలీ చేయాల్సిన అవసరం కూడా లేదని పేర్కొంది. హైకోర్టు పరిధిలోకి జోక్యం చేసుకోవడం దాని పనితీరును ప్రభావితం చేయడమేనని ధర్మాసనం అభిప్రాయపడింది. అందువల్ల పిటిషన్‌ను కొట్టేస్తున్నట్లు ప్రకటించింది. ఈ సమయంలో రఘురామకృష్ణరాజు తరఫు న్యాయవాదులు జగన్‌పై తాము దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌ను ఉపసంహరించుకుంటామని, అందుకు అనుమతినివ్వాలని అభ్యర్థించడంతో అందుకు ధర్మాసనం అంగీకరిస్తూ ఆ మేరకు ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

7 నెలల్లోనే రూ.141 కోట్లు పెంచేశారు

వీసీఐసీ ప్యాకేజ్–5 పనుల విలువను రూ.766.25 కోట్లకు పెంచిన బాబు సర్కార్

సాక్షి, అమరావతి: విశాఖ–చెన్నై పారిశ్రామిక కారిడార్(వీసీఐసీ)లో భాగంగా దక్షిణ ప్రాంతంలోని నిమ్జ్ వంటి పారిశ్రామికపార్కులకు నీటి వసతులను కల్పించే ప్యాకేజ్–5 పనుల విలువను చంద్రబాబు ప్రభుత్వం నెలల వ్యవధిలోనే భారీగా పెంచేసింది. గత ప్రభుత్వ హయంలో రూ.625 కోట్లుగా అంచనా వేసిన ప్యాకేజీ–5 పనులను.. చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ఏడు నెలల్లోనే రూ.141.25 కోట్లు పెంచేసింది. అధికారం చేపట్టిన 15 రోజుల్లోనే.. అంటే జూన్ 24న ప్యాకేజీ–5 పనుల విలువను రూ.712.65 కోట్లకు పెంచుతూ కూటమి సర్కార్ ఉత్తర్వులు ఇచ్చింది. ఇలా పెంచి ఆరు నెలలు కాకుండానే.. మళ్లీ ఇవే పనుల విలువను రూ.766.25 కోట్లకు పెంచుతూ తాజాగా ఉత్తర్వులు ఇచ్చింది. ఇలా ఆరు నెలల్లోనే పనుల విలువను మరో రూ.54 కోట్లు పెంచడంపై అధికారులు విస్మయం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. వీసీఐసీడీపీ డైరెక్టర్ ఇలా పెంపు ప్రతిపాదనలు పెట్టడం.. వెంటనే వాటిని ఆమోదిస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేయడం వేగంగా జరిగిపోతున్నాయి. కాగా, ప్యాకేజీ–5 పనుల విలువను రూ.766.25 కోట్లకు పెంచుతూ తీసుకున్న నిర్ణయంపై వీసీఐసీడీపీ, ప్రాజెక్ట్ మేనేజ్‌మెంట్ యూనిట్ తగిన చర్యలు తీసుకోవాలంటూ పరిశ్రమల శాఖ కార్యదర్శి ఎస్.యువరాజ్ ఉత్తర్వుల్లో ఆదేశించారు.

మరో బాదుడు

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

పెరగనున్నట్లు అధికారులు చెబుతున్నారు. మార్కెట్ విలువ కంటే రిజిస్ట్రేషన్ విలువలు బాగా తక్కువగా ఉన్నాయనే నెపంతో అనేక ప్రాంతాల్లో ఇలా పెంచేశారు. విశాఖపట్నం, తిరుపతి, రేణిగుంట, కర్నూలు, గుంటూరు, విజయవాడ తదితర ప్రాంతాల్లో ఈ పెరుగుదల అనూహ్యంగా ఉండనుంది. మిగిలిన చోట్ల కూడా భారీగా పెంచేందుకు ఏర్పాట్లు చేశారు.

రూ.13 వేల కోట్ల ఆదాయం లక్ష్యం

కూటమి సర్కారు అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం బాగా తగ్గిపోవడంతో రిజిస్ట్రేషన్లు మందగించాయి. దీంతో రిజిస్ట్రేషన్ల ద్వారా ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయానికి భారీగా గండి పడింది. వైఎస్సార్‌సీపీ హయాంలో ఏడాదికి దాదాపు రూ.10 వేల కోట్లుగా ఉన్న ఆదాయం కూటమి కొలువుదీరాక రూ.6 వేల కోట్లకు పడిపోయింది. దీంతో ఎలాగైనా సరే ఈ ఆదాయాన్ని భారీగా పెంచాలని సీఎం చంద్రబాబు ఆదేశించడంతో రూ.13 వేల కోట్లు ఆర్జించాలని రిజిస్ట్రేషన్ల శాఖ లక్ష్యంగా నిర్దేశించుకుంది. అందులో భాగంగానే మార్కెట్ విలువలను అడ్డగోలుగా సవరిస్తోంది. ఈ రెట్టింపు భారమంతా ప్రజలపై మోపి వారికి ఊపిరి రాడకుండా చేయనుంది. పట్టణ, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో భూముల విలువలను కేటగిరీల వారీగా పెంచుతున్నారు. ప్రధానంగా అర్బన్ ప్రాంతాల్లో పెరుగుదల అపరిమితంగా ఉండనుంది. అపార్ట్‌మెంట్లు, భవనాల విలువలు విపరీతంగా పెరగనున్నాయి.

క్లాసిఫికేషన్లు మార్చడం ద్వారా..

భూముల మార్కెట్ విలువలను పెంచేందుకు కూటమి ప్రభుత్వం దొడ్డిదారిని ఎంచుకుంది. భూముల క్లాసిఫికేషన్లనే మార్చేసింది. ప్రతి ఏరియాలో భూమికి ప్రస్తుతం ఒకే విలువ అమలులో ఉంది. ఇప్పుడు దానికి రెండో విలువను జోడిస్తున్నారు. ఇందుకోసం లేయర్లు, గ్రిడ్ల విధానాన్ని తెచ్చారు. గతంలో వ్యవసాయ భూమి అయితే మెట్ట, మాగాణి, కన్వర్షన్ చేసిన భూమిగానూ.. ఇళ్ల స్థలాలు, జాతీయ రహదారులను ఆనుకుని ఉన్న భూమిగా క్లాసిఫైడ్ చేశారు. ఇప్పుడు ఒక ప్రాంతంలోని మెట్ట, మాగాణి భూముల్లోనే రకరకాల క్లాసిఫికేషన్లు పెడుతున్నారు. జాతీయ రహదారి పక్కనున్న భూములకు ఒక క్లాసిఫికేషన్, వాటి వెనుక లోపల ఉన్న భూములను మరో క్లాసిఫికేషన్‌లో చేరుస్తున్నారు. ఈ విధానంలో ఒకే ప్రాంతంలో రోడ్డుపై ఉన్న భూమికి ఒక రేటు, దానికి ఆనుకున్న భూమికి ఒక ధర, వాటి వెనుక ఉన్న వాటికి మరో రేటు పెడుతున్నారు. అర్బన్ ప్రాంతాల్లో క్లాసిఫికేషన్లు మార్చి రోడ్ల పక్కనున్న స్థలాలకు ఒకరేటు, సందుల్లో వాటి వెనుక ఉన్న స్థలాలకు మరో రేటు నిర్ణయిస్తున్నారు. వాణిజ్య స్థలాలకు సంబంధించి క్లాసిఫికేషన్లు నాలుగైదు రకాలుగా మార్చారు. దీంతో ఒకే ప్రాంతంలోని భూమి విలువ రెండు మూడు రకాలుగా పెరగనుంది. తద్వారా రాష్ట్రంలో వ్యవసాయ, నివాస, వాణిజ్య భూముల తోపాటు అర్బన్ ప్రాంతాల్లోని అన్ని స్థలాల మార్కెట్ విలువలు భారీగా పెరిగిపోనున్నాయి.

అమరావతికి మినహాయింపు

రాష్ట్రమంతా భూముల విలువలను పెంచేసిన ప్రభుత్వం ఒక్క అమరావతిలో మాత్రం పెంచకుండా కుట్ర పూరితంగా వ్యవహరించిందనే విమర్శలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. నిజానికి అమరావతిలో భూముల విలువలను టీడీపీ నేతలు కృత్రిమంగా పెంచి అమ్మకాలు నిర్వహిస్తున్నారు. రాజధాని పేరుతో భూముల రేట్లు పెంచేసి హైప్ తేవాలని యత్నిస్తున్నారు. దీన్ని మరింత పెంచేందుకు అక్కడ మాత్రమే భూముల విలువలను పెంచకుండా మినహాయించారు. కేవలం రాజధాని ప్రాంతంలో మాత్రమే రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారం జరిగేలా చేసేందుకు ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు ప్రచారం జరుగుతోంది. రాష్ట్ర ప్రజల నడ్డి విరిచి అమరావతిలో మాత్రం వెన్నపూస రాయడం ఏమిటని రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారులు వాపోతున్నారు.

జస్టిస్ హరిహరనాథ శర్మ, జస్టిస్ లక్ష్మణరావుకు ఘన సన్మానం

సన్మానించిన హైకోర్టు న్యాయవాదుల సంఘం

హైకోర్టు అదనపు న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ హరిహరనాథ శర్మ, డాక్టర్ జస్టిస్ లక్ష్మణరావులను ఘనంగా సన్మానించిన హైకోర్టు న్యాయవాదుల సంఘు కార్యవర్గం

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్ర హైకోర్టు అదనపు న్యాయమూర్తులుగా కొత్తగా నియమితులైన జస్టిస్ అవధానం హరిహరనాథ శర్మ, డాక్టర్ జస్టిస్ యడవల్లి లక్ష్మణరావును హైకోర్టు న్యాయవాదుల సంఘం సోమవారం ఘనంగా సన్మానించింది. వారిని శాలువాలతో సత్కరించి, కనకదుర్గ అమ్మవారి చిత్ర పటాలను బహూకరించింది. ఈ సందర్భంగా ఇద్దరు న్యాయమూర్తులు మాట్లాడుతూ.. న్యాయవాదుల సహకారంతో కేసులను వీలైనంత త్వరగా పరిష్కరిస్తామని చెప్పారు. న్యాయవాదుల సమస్యలను దృష్టిలో పెట్టుకుని కేసుల విచారణను వేగవంతం చేస్తామని తెలిపారు. న్యాయవ్యవస్థ ప్రతిష్టను పెంచాల్సిన బాధ్యత అటు న్యాయమూర్తులపై, ఇటు న్యాయవాదులపై ఉందని పేర్కొన్నారు. హైకోర్టు న్యాయవాదుల సంఘం అధ్యక్షుడు కలిగినీడి చిదంబరం, ఉపాధ్యక్షుడు ఎస్.రంగారెడ్డి, ప్రధాన కార్యదర్శి నన్నపనేని శ్రీహరి, ఇతర కార్యవర్గ సభ్యులు పాల్గొన్నారు.

ట్రాక్టర్ల అమ్మకాలు తగ్గాయి

2024లో దేశవ్యాప్తంగా ట్రాక్టర్ల అమ్మకాలు స్వల్పంగా 1.5 శాతం తగ్గాయి. జనవరి – జూన్ కాలంలో డిమాండ్ తగ్గడమే ఇందుకు కారణం. జులై-డిసెంబరులో వర్షాల వల్ల డిమాండ్ పెరిగి అమ్మకాలు పెరిగాయి. ట్రాక్టర్ అండ్ మెకనైజేషన్ అసోసియేషన్ నివేదిక ప్రకారం 2024లో 9.01 లక్షల ట్రాక్టర్లు అమ్ముడయ్యాయి. జూన్, సెప్టెంబరు, అక్టోబరు నెలల్లో అమ్మకాలు ఊపందుకున్నాయి. అక్టోబరు నెలలో పండుగ సీజన్లో అమ్మకాలు భారీగా.. గతేడాదితో పోలిస్తే 22% పెరిగాయి. 2024లో అత్యధిక అమ్మకాలు జరిగిన నెలలు..

నెల	అమ్మకాలు
ఏప్రిల్	76,945
మే	82,948
జూన్	1,01,981
సెప్టెంబరు	1,00,542
అక్టోబరు	1,44,675
నవంబర్	71,300

క్లుప్తంగా...

మత్స్యశాఖ కమిషనర్‌గా రామశంకర్‌నాయక్

సాక్షి, అమరావతి: ఎనిమిదేళ్ల క్రితం రిటైర్ అయిన రామ శంకర్‌నాయక్‌ను మత్స్యశాఖ కమిషనర్‌గా నియమిస్తూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి విజయానంద్ సోమవారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. ఇప్పటి వరకు ఈ పోస్టులో పనిచేసిన డోలాశంకర్‌పై వెల్లువెత్తిన ఆరోపణల నేపథ్యంలో మాతృసంస్థకు సరెండర్ చేస్తూ ఇటీవలే ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. ఆయన స్థానంలో రామశంకర్‌నాయక్‌ను నియమించింది. ఈయన ఈ పదవిలో రెండేళ్ల పాటు కొనసాగనున్నారు. 2017 సెప్టెంబర్‌లో రిటైర్ అయిన రామశంకర్ నాయక్ ఆ తర్వాత రెండేళ్ల పాటు అదే పదవిలో కొనసాగారు. కాగా ఎంతోమంది సీనియర్ ఐఏఎస్ అధికారులు పోస్టింగ్ కోసం ఎదురు చూస్తున్నప్పటికీ, వారందరిని కాదని ఎనిమిదేళ్ల క్రితం రిటైర్ అయిన రామశంకర్ నాయక్‌కు కీలకమైన మత్స్యశాఖ కమిషనర్‌గా నియమించడంపై పలు విమర్శలు విన్పిస్తున్నాయి.

ఔషధ నియంత్రణ డీజీగా రవిసుభాష్

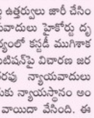
సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్ర ఔషధ నియంత్రణ విభాగం డైరెక్టర్ జనరల్‌గా ఎన్టీఆర్ వైద్య సేవ సీఈవో పటానొట్టి రవిసుభాష్‌కు ప్రభుత్వం పూర్తి అదనపు బాధ్యతలు ఇచ్చింది. ఏపీ హెల్త్ సిస్టమ్ స్ట్రెంథెనింగ్ ప్రాజెక్ట్ డైరెక్టర్‌గా ఆరోగ్య కుటుంబ సంక్షేమ కమిషనర్ వీరపాండియన్‌కు ఎఫ్ఏసీ ఇచ్చింది. ఈ మేరకు వైద్య శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి ఎంటీ కృష్ణబాబు సోమవారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

తులసిబాబు బెయిల్ పిటిషన్‌పై విచారణ వాయిదా

సాక్షి, అమరావతి: అప్పటి ఎంపీ, ప్రస్తుత డిప్యూటీ స్పీకర్ కె.రఘురామకృష్ణరాజు ఇచ్చిన ఫిర్యాదు మేరకు గుంటూరు, నగరపాలెం పోలీసులు నమోదు చేసిన కేసులో అరెస్టయిన తనకు బెయిల్ మంజూరు చేయాలని కోరుతూ తులసిబాబు దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌పై హైకోర్టు తదుపరి విచారణను 31కి వాయిదా వేసింది. తులసిబాబును మూడు రోజుల పోలీసు కస్టడీకి ఇస్తూ కింది కోర్టు ఉత్తర్వులు జారీ చేసిందని ఇరుపక్షాల న్యాయవాదులు హైకోర్టు దృష్టికి తెచ్చారు. ఈ నేపథ్యంలో కస్టడీ ముగిశాక తులసిబాబు బెయిల్ పిటిషన్‌పై విచారణ జరపాలని పోలీసుల తరపు న్యాయవాదులు కోర్టును కోరారు. ఇందుకు న్యాయస్థానం అంగీకరిస్తూ విచారణను వాయిదా వేసింది. ఈ మేరకు డాక్టర్ జస్టిస్ వక్కలగడ్డ రాధాకృష్ణ కృపాసాగర్ సోమవారం ఉత్తర్వులిచ్చారు.

జూలై నాటికి ఉత్తరాంధ్రకు గోదావరి జలాలు

జలవనరుల శాఖ మంత్రి నిమ్మల

సాక్షి, అమరావతి: పోలవరం ఎడమ కాలువ ద్వారా జూలై నాటికి గోదావరి జలాలను ఉత్తరాంధ్రకు తరలించేలా పనులు పూర్తి చేయాలని అధికారులు, కాంట్రాక్టు సంస్థల ప్రతినిధులను జలవనరుల శాఖ మంత్రి నిమ్మల రామానాయుడు ఆదేశించారు. సోమవారం విజయవాడలోని క్యాంపు కార్యాలయంలో పోలవరం ఎడమ కాలువ పనులపై సమీక్ష నిర్వహించిన అనంతరం మీడియాతో మాట్లాడారు. ఉత్తరాంధ్రకు గోదావరి జలాలను తరలించేలా పోలవరం ఎడమ కాలువలో మిగిలిన పనులు పూర్తి చేయడానికి రూ.1,050 కోట్లతో ఇప్పటికే టెండర్ల ప్రక్రియ పూర్తి చేసినట్టు తెలిపారు. జూలై నాటికి ఆ పనులు పూర్తి చేసి ఉత్తరాంధ్రకు గోదావరి జలాలను తరలిస్తామని చెప్పారు. 2027 నాటికి పోలవరం ప్రాజెక్టును పూర్తి చేస్తామని స్పష్టం చేశారు.

అబద్ధపు వాంగ్మూలం చెప్పించి.. ఆడిట్ నివేదికను తొక్కిపెట్టి

ఫైబర్‌నెట్ కేసు క్లోజ్ చేసేందుకు ప్రభుత్వ కుట్ర.. చంద్రబాబే ఏ1గా ఉన్న కేసును నీరుగార్చే కుతంత్రం

సాక్షి, అమరావతి: చంద్రబాబు అవినీతి బాగోతాన్ని కప్పిపుచ్చే కుట్రకు కూటమి ప్రభుత్వం మరింత పదును పెడుతోంది. ఇప్పటికే అసైన్డ్ భూముల కుట్ర కేసులో గతంలో చంద్రబాబు అవినీతిని బయటపెడుతూ సీఆర్‌పీసీ 164 కింద న్యాయమూర్తి ఎదుట వాంగ్మూలం ఇచ్చిన ఐఏఎస్ అధికారి చెరుకూరి శ్రీధర్‌ను వేధించి లొంగదీసుకుంది. నిబంధనలకు విరుద్ధమైనప్పటికీ గతంలో ఇచ్చిన వాంగ్మూలానికి విరుద్ధంగా ఇటీవల అబద్ధపు వాంగ్మూలం నమోదు చేయించింది. ఇదే తీరులో చంద్రబాబు నిందితుడుగా ఉన్న ఫైబర్‌నెట్ కుంభకోణం కేసునూ నీరుగార్చే యత్నంలో ప్రభుత్వం ఉంది. అందుకోసం మరో ఐఏఎస్ అధికారిని వేధించి, కీలక పోస్టింగ్ ఎరగా వేసి మరీ లొంగదీసుకుంది. ఆయన ఇప్పటికే గుట్టు చప్పుడు కాకుండా కోర్టులో వాంగ్మూలాన్ని రీరికార్డింగ్ చేయించారు. ఫైబర్‌నెట్ అవినీతిని బటయపెట్టిన ఆడిట్ నివేదికనూ తొక్కిపెడుతూ అనుకూలంగా నివేదిక ఇప్పించేందుకు ఏపీ టెక్నాలజీ సర్వీసెస్‌తో చేయిస్తోంది.

ఐఏఎస్ అధికారిని లొంగదీసుకొని..

2014–19 మధ్య టీడీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో ఫైబర్‌నెట్ కుంభకోణం ద్వారా ప్రజాధనాన్ని కొల్లగొట్టారు. సీఐడీ ప్రత్యేక దర్యాప్తు బృందం (సిట్) ఆధారాలతో సహా ఆ అవినీతిని బట్టబయలు చేసింది. ఈ కేసులో చంద్రబాబు (ఏ1), ఆయన సన్నిహితుడైన టెరాసాఫ్ట్ కంపెనీ అధినేత వేమూరి హరికృష్ణ (ఏ2)తో పాటు పలువురిపై ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేసి, చార్జ్‌షీట్ దాఖలు చేసింది. కాగా గత ఏడాది రాష్ట్రంలో టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం వచ్చాక చంద్రబాబుపై కేసులను నీరుగార్చే కుట్రకు తెరతీసింది. ఫైబర్‌నెట్ కేసులో గతంలో చంద్రబాబు ఎలా అవినీతికి పాల్పడిందీ, ఆయన ఒత్తిడితోనే తాము నిబంధనలకు విరుద్ధంగా టెరాసాఫ్ట్ కంపెనీకి కాంట్రాక్టు కేటాయించిందీ వెల్లడిస్తూ ఓ సీనియర్ ఐఏఎస్ అధికారి సీఆర్‌పీసీ వాంగ్మూలం ఇచ్చారు. ఈ వాంగ్మూలానికి పూర్తి విరుద్ధంగా అబద్ధపు వాంగ్మూలం ఇవ్వాలంటూ ఆ ఐఏఎస్ అధికారిని కూటమి ప్రభుత్వం వేధించింది. ఓసారి ఇచ్చిన వాంగ్మూలానికి పూర్తి విరుద్ధంగా వాంగ్మూలం ఇవ్వడం నిబంధనలకు విరుద్ధమని, న్యాయపరమైన చిక్కులు ఎదుర్కోవాల్సి వస్తుందని ఆ అధికారి గుర్తించారు. అలా ఇస్తే ఏడేళ్ల వరకు జైలు శిక్ష పడే అవకాశం ఉందని కూడా నిపుణులు స్పష్టం చేశారు. దాంతో అబద్ధపు వాంగ్మూలం ఇచ్చేందుకు వెనుకంజ వేశారు. కానీ ఆయన్ని సీఐడీ అధికారులు వారి శైలిలో వేధించి బెంబేలెత్తించారు. 'మేము చెప్పినట్టు అబద్ధపు వాంగ్మూలం ఇవ్వకపోతే సంగతి తేలుస్తాం. ఏం చేసినా పర్వాలేదని ప్రభుత్వ ముఖ్యనేత మాకు ఇప్పటికే గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చారు' అంటూ బ్లాక్‌మెయిల్ చేశారు. తాము చెప్పినట్టు చేస్తే మరో కీలక పోస్టింగ్ కూడా ఇస్తామని ప్రభుత్వ పెద్దలు తాయిలం ఎరవేశారు. దాంతో ఆ సీనియర్ ఐఏఎస్ అధికారి అబద్ధపు వాంగ్మూలం ఇచ్చేందుకు సమ్మతించారు. ఆ వెంటనే గృహ నిర్మాణ శాఖలో కీలక అధికారిగా ఉన్న ఆయనకు పర్యాటక శాఖలో కీలక పోస్టును పూర్తి అదనపు బాధ్యతలతో సహా అప్పగించడం గమనార్హం. తర్వాత అబద్ధపు వాంగ్మూలం కథ నడిపారు. కొన్ని రోజుల క్రితం ఐఏఎస్ అధికారి చెరుకూరి శ్రీధర్‌ను సీఐడీ అధికారులు దగ్గరుండి తీసుకువెళ్లి మరీ గుంటూరులోని న్యాయస్థానంలో సీఆర్‌పీసీ 164 వాంగ్మూలాన్ని రీరికార్డింగ్ చేయించారు. ఆ విషయం మీడియాలో వచ్చేసింది. సోషల్ మీడియాలో వైరల్ అయింది. దాంతో ఈసారి ఫైబర్‌నెట్ కేసులో సీఐడీ అధికారులు కొత్త ఎత్తుగడ వేశారు. సీనియర్ ఐఏఎస్ అధికారితో గుట్టు చప్పుడు కాకుండా విజయవాడలోని న్యాయస్థానంలో వాంగ్మూలాన్ని రీరికార్డింగ్ చేయించారు. సీఐడీ అధికారులు, పోలీసులు లేకుండానే ఆ అధికారి తన వాహనంలో వచ్చి సీఐడీ అధికారులు చెప్పినట్టుగా అబద్ధపు వాంగ్మూలాన్ని నమోదు చేసి వెళ్లిపోయారు. ఈ సమాచారాన్ని సీఐడీ వర్గాలు వెంటనే ముఖ్యనేతకు చేరవేశాయి.

అంతా సవ్యంగా ఉందని సర్టిఫికెట్!

గతంలో చంద్రబాబు ప్రభుత్వంలో ఫైబర్‌నెట్ ప్రాజెక్టులో భారీ అవినీతి జరిగిందని థర్డ్ పార్టీ ఆడిట్ నివేదిక తేల్చింది. ఫైబర్‌నెట్ కార్పొరేషన్ ఎండీ జాతీయ స్థాయిలో గుర్తింపు పొందిన థర్డ్ పార్టీ ఆడిటింగ్ కన్సల్టెన్సీతో ఆ ఆడిట్ చేయించారు. ఏకంగా 8 శాతం ప్రాజెక్టు పనులు నాసిరకంగా చేసి నిధులు కొల్లగొట్టారని నివేదిక వెల్లడించింది. సీఐడీ కేసులో ఆ ఆడిట్ నివేదిక కీలక సాక్ష్యం. ప్రస్తుత టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం ఆ నివేదికకు ప్రాధాన్యం లేకుండా చేసి కేసును పక్కదారి పట్టించే కుట్రకు తెరతీసింది. అందుకోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విభాగమైన ఏపీ టెక్నాలజీ సర్వీసెస్‌తో ఫైబర్‌నెట్ ప్రాజెక్టుపై మరోసారి ఆడిట్ చేయాలని నిర్ణయించింది. అంటే తాము చేసిన పనులను తామే మదింపు చేసి అంతా సవ్యంగా ఉందని సర్టిఫికెట్ ఇచ్చుకునేందుకు సిద్ధపడుతోంది. తద్వారా చంద్రబాబు కీలక పాత్రధారిగా ఉన్న ఫైబర్‌నెట్ కేసు దర్యాప్తును నీరుగార్చి, మూసివేసేందుకు కుతంత్రం పన్నింది.

వైజాగ్‌కి వైన్ కోసం వస్తారు.. కాఫీ కోసం కాదు

- బీచ్‌కు వచ్చేది ఎంజాయ్‌మెంట్ కోసం
- బీచ్‌లో హట్స్ ఏర్పాటు చేసి టిఫిన్స్, బీరు ఇవ్వాలి
- మద్యం విరివిగా లభించేలా పాలసీలు తీసుకురావాలి
- స్పీకర్ అయ్యన్న పాత్రుడు

సాక్షి, విశాఖపట్నం: పర్యాటకులు వైజాగ్‌కు వైన్ తాగడానికి రాకపోతే.. కాఫీ తాగడానికి వస్తారా అంటూ అసెంబ్లీ స్పీకర్ అయ్యన్నపాత్రుడు వ్యాఖ్యానించారు. వైజాగ్ బీచ్‌కు వచ్చేది టీ, కాఫీలు తాగడానికి కాదని, ఎంజాయ్ చెయ్యడానికని చెప్పారు. సోమవారం ఇక్కడ జరిగిన టూరిజం ఇన్వెస్టర్స్ సమ్మిట్‌లో ఆయన మాట్లాడుతూ.. జర్మనీ తరహాలో బీచ్‌లో చిన్న హట్స్ ఏర్పాటు చేసి టిఫిన్స్, బీరు, డ్రింక్ ఇచ్చేలా ఏర్పాట్లు చెయ్యాలన్నారు. మద్యం విరివిగా లభించేలా పాలసీలు తీసుకొస్తేనే డెవలప్‌మెంట్ ఉంటుందని అన్నారు.

గోవా, బెంగళూరుతో పోలిస్తే వైజాగ్‌ని ఎందుకు అభివృద్ధి చెయ్యలేకపోతున్నామో ఆలోచించాలన్నారు. టూరిస్ట్‌కి ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ కావాలని, ఆ ఎంజాయ్‌మెంట్ ఇక్కడ ఇవ్వగలరా అని ప్రశ్నించారు. ఇద్దరు కూర్చుంటే పోలీసులు కేసులు పెట్టేస్తారని అన్నారు. నిబంధనల పేరుతో నియంత్రణ పెడితే పర్యాటకులు రారని చెప్పారు. రూల్స్ అవసరమే కానీ, వెసులుబాట్లు ఉండాలని, ముఖ్యంగా టూరిజానికి మినహాయింపులు ఇవ్వాలని అన్నారు. ప్రకృతి వనరులు ఉన్నా పర్యాటకాభివృద్ధి ఆశించిన స్థాయిలో జరగడంలేదని తెలిపారు. ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి లంబసింగికి పర్యాటకులు వస్తున్నా కనీస వసతులు లేవని చెప్పారు. గిరిజన ప్రాంతాల్లో పెట్టుబడులకు స్థానికులు ఉండాలనే నిబంధనకు పరిష్కారం చూడాలన్నారు. గిరిజనులు కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడులు పెట్టగలరా అని అన్నారు. ట్రైబల్ యాక్ట్‌లో మార్పులు చెయ్యాలని చెప్పారు. ఎవరైనా పెట్టుబడికి పర్మిషన్ కోసం వస్తే యస్ ఆర్ నో అని చెప్పడానికి అధికారులు 6 నెలలు, సంవత్సరం ఎందుకు తిప్పుతున్నారని ప్రశ్నించారు. అనంతరం డిప్యూటీ సీఎం వివాదంపై మీడియా ప్రతినిధుల ప్రశ్నకు అయ్యన్న స్పందిస్తూ.. ఒకరిని డిప్యూటీ సీఎంని చేయాలని అడగడానికి రాజకీయ నాయకులు ఎవరని ప్రశ్నించారు. అది ప్రజలు నిర్ణయించాలని అన్నారు.

పీ4 మోడల్‌లో పర్యాటకాభివృద్ధి

- రీజినల్ ఇన్వెస్టర్స్ టూరిజం సమ్మిట్‌లో మంత్రి కందుల దుర్గేష్

సాక్షి, విశాఖపట్నం: రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి దృష్ట్యా పీపీపీ విధానంలో లేదా పీ4 విధానంలో పర్యాటకాభివృద్ధి చేపడుతున్నామని ఏపీ పర్యాటక శాఖ మంత్రి కందుల దుర్గేష్ చెప్పారు. విశాఖపట్నంలోని ఓ హోటల్లో సోమవారం నిర్వహించిన రీజినల్ ఇన్వెస్టర్స్ టూరిజం సమ్మిట్‌ను ఆయన ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా మంత్రి మాట్లాడుతూ కొత్త టూరిజం పాలసీ ద్వారా జీఎస్టీ, పవర్, మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ చార్జీల విషయంలో పరిశ్రమ రంగానికిచ్చే రాయితీలు పర్యాటక రంగానికి కూడా ఇచ్చేందుకు తాము సిద్ధంగా ఉన్నట్లు వివరించారు. స్టార్ హోటళ్లలో రూ.66 లక్షలుగా ఉన్న లిక్కర్ బార్ లైసెన్స్‌ను రూ.20 లక్షలకు తగ్గించాలని సీఎం దృష్టికి తీసుకెళ్లామని తెలిపారు. పర్యాటక రంగానికి పారిశ్రామిక రంగంగా గుర్తింపు కోసం చర్చలు జరుగుతున్నాయని మంత్రి చెప్పారు. ఏపీ పర్యాటక శాఖ సెక్రటరీ అజయ్ జైన్ మాట్లాడుతూ పర్యాటక రంగం ద్వారా రానున్న 5 ఏళ్లలో 20 లక్షల ఉద్యోగాలు కల్పించాలన్నదే ప్రభుత్వ ధ్యేయమన్నారు. విశాఖలో 10 టూరిస్ట్ ప్రాంతాలను కలిపి టూరిజం ప్యాకేజీ ఏర్పాటుచేసి, ఒక గైడ్‌ను నియమించి పర్యాటకులకు అవగాహన కల్పిస్తామని వెల్లడించారు. ఏపీటీడీసీ చైర్మన్ నూకసాని బాలాజీ మాట్లాడుతూ కేంద్ర ప్రభుత్వ సహకారంతో గండికోట, అఖండ గోదావరి ప్రాజెక్టులు చేపడుతున్నామని తెలిపారు. ఏపీటీడీసీ ఎండీ ఆమ్రపాలి మాట్లాడుతూ టెంపుల్ టూరిజమే కాకుండా విభిన్న టూరిజం ప్రక్రియలను ప్రవేశ పెడతామని వివరించారు. టూరిజం శాఖ అధికారులు, ఇన్వెస్టర్ల మధ్య రూ.1,217 కోట్ల విలువైన 8 పర్యాటక ప్రాజెక్టులకు ఎంవోయూలు జరిగాయి. ఈ నెల 31 నుంచి ఫిబ్రవరి 2 వరకు జరిగే 'అరకు చలి ఫెస్టివల్'కు సంబంధించిన బ్రోచర్‌ను మంత్రి దుర్గేష్ విడుదల చేశారు. శాసనసభ స్పీకర్ అయ్యన్నపాత్రుడు, ఎమ్మెల్యేలు బండారు సత్యనారాయణమూర్తి, లోకం నాగమాధవి, కలెక్టర్లు హరేంధిరప్రసాద్, దినేష్‌కుమార్, విజయ కృష్ణన్, జీసీసీ ఎండీ కల్పనకుమారి, ఏపీ హోటల్స్ అసోసియేషన్ ప్రెసిడెంట్ వీరాస్వామి, ఏపీ ట్రావెల్స్ అండ్ టూర్స్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు విజయ్‌మోహన్, ఇన్వెస్టర్స్ పాల్గొన్నారు.

వైఎస్సార్‌సీపీకి కార్యకర్తలే బలం

- ఒకరిద్దరు నాయకులు వెళితే పార్టీకి నష్టమేమీ లేదు
- గతంలో 23 మంది ఎమ్మెల్యేలను లాక్కుంటేనే జగన్ భయపడలేదు
- ఆదినారాయణరెడ్డి నోరు అదుపులో పెట్టుకోవాలి
- వైఎస్సార్‌సీపీ రాష్ట్ర అధికార ప్రతినిధి రాచమల్లు శివప్రసాద్‌రెడ్డి

ప్రొద్దుటూరు క్రైం: వైఎస్సార్‌సీపీకి ప్రజలు, కార్యకర్తలే బలమని ఆ పార్టీ రాష్ట్ర అధికార ప్రతినిధి, మాజీ ఎమ్మెల్యే రాచమల్లు శివప్రసాద్‌రెడ్డి అన్నారు. వైఎస్సార్ జిల్లా ప్రొద్దుటూరులోని పార్టీ కార్యాలయంలో సోమవారం ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడుతూ 'వైఎస్ జగన్‌కు మేం బలం కాదు.. మాలాంటి నాయకులకు జగనే బలం.. పోరాటతత్వం, ధైర్యం, విశ్వసనీయతలే జగన్‌కు బలం. ఒకరిద్దరు నాయకులు పార్టీ వదిలి వెళ్లినంత మాత్రాన వచ్చే నష్టమేమీ లేదు. ఊపిరి ఉన్నంత వరకు జగన్ నాయకత్వాన్ని బలపరచాలని కోరుకునే కార్యకర్తలు తనతోపాటు లక్షల్లో ఉన్నారు.' అని స్పష్టంచేశారు. వైఎస్సార్‌సీపీ తరఫున 2014 ఎన్నికల్లో గెలిచిన 23 మంది ఎమ్మెల్యేలను టీడీపీ లాక్కున్నప్పుడు కూడా వైఎస్ జగన్ బెదరలేదని చెప్పారు. ఆదినారాయణరెడ్డి గతంలో వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డిని మోసం చేసి వెళ్లినందుకు ఐదేళ్లు రాజకీయంగా దూరం కావాల్సి వచ్చిందన్నారు. ఆదినారాయణ రెడ్డి నోరు అదుపులో పెట్టుకోవాలని, లేకపోతే 2029లో మళ్లీ విశ్రాంతి తీసుకోవాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుందన్నారు. రాజకీయాల్లో కొందరు వివిధ కారణాలతో పార్టీలు మారడం సహజమని, 2019లో టీడీపీ ఓడిపోయిన తర్వాత రాజ్యసభ ఎంపీ పదవులు అనుభవించిన సీఎం రమేష్, సుజనాచౌదరి పార్టీలు మారలేదా.. అని రాచమల్లు ప్రశ్నించారు. 75 ఏళ్ల వయసులో అబద్ధపు వాగ్దానాలతో చంద్రబాబు ముఖ్యమంత్రి కాగాలేనిది... విశ్వసనీయత, విలువలతో రాజకీయ సౌధాన్ని నిర్మించుకున్న వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి మళ్లీ 2029లో గెలిచి ముఖ్యమంత్రి కాలేరా...? అని రాచమల్లు వ్యాఖ్యానించారు. పార్టీ నాయకులు, కార్యకర్తలు ఎవరూ అధైర్యపడాల్సిన అవసరం లేదని, మళ్లీ వైఎస్సార్‌సీపీ అధికారంలోకి వస్తుందని, వైఎస్ జగన్ సీఎం కావడం తథ్యమని ఆయన చెప్పారు.

దావోస్‌లో ఒప్పందాలు చేసుకోరు.. చర్చిస్తారు

- విశాఖలో మీడియాతో మంత్రి నారా లోకేశ్

మహారాణిపేట (విశాఖ): సీఎం చంద్రబాబు 1997 నుంచి దావోస్‌కు వెళ్తున్నారని, అక్కడ ఎప్పుడూ ఒప్పందాలు చేసుకోరని, చర్చించి వారి ఆసక్తిని బట్టి ఒప్పందాలు చేసుకుంటామని రాష్ట్ర విద్య, ఐటీ శాఖల మంత్రి నారా లోకేశ్ చెప్పారు. ఓ కోర్టు కేసు నిమిత్తం సోమవారం విశాఖపట్నం వచ్చిన ఆయన కోర్టు వెలుపల మీడియాతో మాట్లాడారు. వైఎస్సార్‌సీపీలో ఒక్కొక్కరు రాజీనామా చేస్తున్నారని.. చట్టాన్ని ఉల్లంఘించిన నేతలు, అధికారులను వదిలిపెట్టేదిలేదని స్పష్టంచేశారు. కాకినాడ పోర్టును అడ్డగోలుగా తుపాకీ పెట్టి లాక్కున్నారని చెప్పారు. గత ప్రభుత్వ అక్రమాలపై విచారణ పకడ్బందీగా చేయాల్సి ఉన్నందున ఒక్కొక్కటిగా చేస్తున్నామన్నారు. ఈ ఏడు నెలల కూటమి ప్రభుత్వ హయాంలో రూ.6,33,568 కోట్ల పెట్టుబడులు వచ్చాయని.. 4,10,128 మందికి ఉద్యోగాలు వస్తాయని లోకేశ్ తెలిపారు.

స్థిరమైన ప్రభుత్వంవల్లే పెట్టుబడులు

ఇక మహారాష్ట్ర, గుజరాత్‌లలో స్థిరమైన ప్రభుత్వం ఉండడంవల్లే వారికి పెట్టుబడులు వస్తున్నాయని, స్థిరమైన ప్రభుత్వంవల్ల పారిశ్రామికవేత్తల్లో ఆత్మవిశ్వాసం నెలకొంటుందని చెప్పారు. జగన్ మళ్లీ రాడని పారిశ్రామికవేత్తలు గ్యారంటీ అడుగుతున్నారని మంత్రి లోకేశ్ చెప్పారు. దావోస్‌లో కాగ్నిజెంట్‌ను వారి పెవిలియన్‌కు వెళ్లి కలిశానని, త్వరలోనే ఉత్తరాంధ్రకు మంచి న్యూస్ వస్తుందన్నారు. మరో 90 రోజుల్లో టీసీఎస్ వస్తుందని చెప్పారు. కాలేజీల యాజమాన్యాలకే విద్యాదీవెన నిధులు చెల్లిస్తామన్నారు. ఇక చంద్రబాబు ఏ బాధ్యతలిచ్చినా అహర్నిశలు కష్టపడి పనిచేస్తానని, పార్టీకి చెడ్డ పేరు మాత్రం తీసుకురానని లోకేశ్ చెప్పారు.

సచివాలయ వ్యవస్థ నిర్వీర్యానికి కుట్ర

- వైఎస్సార్‌సీపీ అధికార ప్రతినిధి పుత్తా శివశంకర్‌రెడ్డి

సాక్షి, అమరావతి: గత ఐదేళ్లుగా ప్రజలకు నిష్పక్షపాతంగా వేగవంతమైన సేవలందించిన సచివాలయాలను కూటమి ప్రభుత్వం రేషనలైజేషన్ పేరుతో నిర్వీర్యం చేసే కుట్ర చేస్తోందని వైఎస్సార్‌సీపీ అధికార ప్రతినిధి పుత్తా శివశంకర్‌రెడ్డి ఆరోపించారు. తాడేపల్లిలోని పార్టీ కేంద్ర కార్యాలయంలో సోమవారం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. ప్రభుత్వ అనాలోచిత నిర్ణయాన్ని తక్షణం వెనక్కి తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. అంతేకాక.. వలంటీర్లకు ఎన్నికల్లో ఇచ్చిన హామీ ప్రకారం ఆ వ్యవస్థను కొనసాగిస్తూ వారి వేతనాలను రూ.5వేల నుంచి రూ.10వేలకు పెంచడంతో పాటు జూన్ నుంచి పెండింగ్ వేతనాలను అందించాలన్నారు. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు కాకముందు విద్యార్థులు సర్టిఫికెట్ల కోసం, రైతులు తమ పనుల కోసం లంచాలిచ్చి రోజుల తరబడి మండలాధికారుల చుట్టూ తిరిగే దుస్థితి ఉండేదని.. జగన్ సీఎం అయ్యాక సచివాలయ వ్యవస్థ ద్వారా ఆ సేవలన్నీ గ్రామాల్లోనే అందించారని శివశంకర్‌రెడ్డి గుర్తుచేశారు. గడిచిన ఐదేళ్లలో 11.48 కోట్ల వినతులను పరిష్కరించారని పుత్తా శివశంకర్‌రెడ్డి గుర్తుచేశారు. ఇక రేషనలైజేషన్ పేరుతో ప్రభుత్వం తీసుకున్న అనాలోచిత నిర్ణయంతో ఇకపై ప్రజలకు వేగవంతంగా సేవలందే అవకాశం ఉండదని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు.

ఇల్లు కట్టుకోకపోతే స్థలం రద్దు

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

ఇల్లు కట్టుకోవాలని, ఆధార్ కార్డుతో పట్టాను లింకు చేయాలని స్పష్టం చేసింది. తెల్ల రేషన్ కార్డు ఉన్న బీపీఎల్ లబ్ధిదారులు, రాష్ట్రంలో ఎక్కడా సొంత ఇల్లు లేదా స్థలం లేనివారు, గతంలో ఏ ప్రభుత్వ హౌసింగ్ స్కీం కిందకు రాని వారు, 5 ఎకరాలకు మించి మెట్ట వ్యవసాయ భూమి, 2.5 ఎకరాలకు మించి మాగాణి వ్యవసాయ భూమి, లేదా రెండు కలిపి 5 ఎకరాలకు మించని వ్యవసాయ భూమి లేని కుటుంబాలు ఇళ్ల స్థలాలకు అర్హులని స్పష్టం చేసింది. గతంలో ఇళ్ల పట్టా పొంది కోర్టు కేసుల వల్ల ఇల్లు పొందని వారికి దాన్ని రద్దు చేసి కొత్తగా పట్టా ఇవ్వవచ్చని పేర్కొంది. గతంలో ఇళ్ల పట్టా పొంది అక్కడ ఇల్లు కట్టుకోని వారికి పట్టాలు రద్దు చేసి తిరిగి మరో చోట ఇవ్వాలంది. ఇళ్ల స్థలాల కోసం గ్రామ, వార్డు సచివాలయాల్లో దరఖాస్తులు స్వీకరించాలని, వాటిపై వీఆర్వో, ఆర్ఐలు విచారణ జరిపి జాబితాను తయారు చేసి అక్కడ అంటించాలని సూచించింది. లబ్ధిదారుల అభ్యంతరాలు స్వీకరించాక తుది జాబితాలకు తహసీల్దార్లు, మున్సిపల్ కమిషనర్ల ద్వారా జిల్లా కలెక్టర్ల ఆమోదం తీసుకోవాలని పేర్కొంది.

వేసవిలో గరిష్ట విద్యుత్ డిమాండ్ 260 మిలియన్ యూనిట్లు

సీఎస్ విజయానంద్

సాక్షి, అమరావతి: రానున్న వేసవిలో రోజుకు 260 మిలియన్ యూనిట్ల గరిష్ట విద్యుత్ డిమాండ్ ఉంటుందని అంచనా వేసినట్టు ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి, ఇంధన శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి కె.విజయానంద్ వెల్లడించారు. ఏపీ ట్రాన్స్‌కో, జెన్‌కో అధికారులతో సోమవారం సీఎస్ తన క్యాంపు కార్యాలయంలో సమీక్ష నిర్వహించారు. వేసవిలో పీక్ డిమాండ్ రోజుకు దాదాపు 13,700 మెగావాట్లు ఉంటుందని, దీనికి అనుగుణంగా అధికారులు చర్యలు చేపట్టాలని ఆదేశించారు. సాధ్యమైనంతవరకు ప్రజలపై భారం పడకుండా స్వాప్, ఐపీపీ, స్వల్పకాలిక విద్యుత్ కొనుగోలు చేసేలా ముందస్తు చర్యలు తీసుకోవాలని సూచించారు. ఈ నెల 25న ఏపీ జెన్‌కో 5,250 మెగావాట్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తి చేసిందని, ఇది ఏపీ జెన్‌కో ఆల్ టైం రికార్డని జెన్‌కో ఎండీ కేవీయన్ చక్రధర్‌బాబు వెల్లడించారు. సమావేశానికి ట్రాన్స్‌కో జాయింట్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ కీర్తి చేకూరి, ట్రాన్స్‌కో గ్రిడ్ డైరెక్టర్ భాస్కర్, జెన్‌కో ఇన్‌చార్జి డైరెక్టర్ అశోక్‌కుమార్‌రెడ్డి హాజరయ్యారు.

సులభతర వాణిజ్యంలో ఉన్నత స్థానంలో నిలపండి

సులభతర వాణిజ్యంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ పదేళ్లలో ఎక్కువ పర్యాయాలు దేశంలో మొదటి స్థానంలో నిలిచిందని, ఆ స్థానాన్ని నిలబెట్టేందుకు సంబంధిత శాఖల అధికారులు చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి కె.విజయానంద్ ఆదేశించారు. 'ఈజ్ ఆఫ్ డూయింగ్ బిజినెస్'పై సచివాలయంలో సంబంధిత శాఖల అధికారులతో సమీక్షలో ఆయన మాట్లాడారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం బిజినెస్ రిఫార్మ్స్ యాక్షన్ ప్లాన్–2024కు సంబంధించి ఫిబ్రవరి 15వ తేదీ వరకు తుది గడువు విధించిందని, అప్పటిలోగా సులభతర వాణిజ్య విధాన ప్రక్రియను పూర్తి చేయాలని కోరారు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సుప్రీంకోర్టు తీర్పును ఉల్లంఘిస్తోంది

- డీజీపీ నియామకం విషయంలో సుప్రీంతీర్పును అమలు చేయడం లేదు.. హైకోర్టులో పిల్

సాక్షి, అమరావతి: డీజీపీ నియామకం విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ప్రకారం నడుచుకోవడం లేదంటూ హైకోర్టులో పిల్ దాఖలైంది. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ప్రకారం డీజీపీ నియామకం విషయంలో యూనియన్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్(యూపీఎస్సీ)కు పేర్లు పంపేలా ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించాలని కోరుతూ హెల్ప్ ది పీపుల్ చారిటబుల్ ట్రస్ట్ వ్యవస్థాపక ట్రస్టీ కీతినీడి అఖిల్ శ్రీగురు తేజ ఈ వ్యాజ్యాన్ని దాఖలు చేశారు. యూపీఎస్సీ షార్ట్‌లిస్ట్ చేసిన వారిలో ఒకరిని డీజీపీగా నియమించేలా ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించాలని ఆయన కోర్టును అభ్యర్థించారు. ఈ వ్యాజ్యం గురించి పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది తాండవ యోగేష్ సోమవారం ప్రధాన న్యాయమూర్తి (సీజే)జస్టిస్ ధీరజ్‌సింగ్ ఠాకూర్ ధర్మాసనం ముందు ప్రస్తావించారు. ఈ నెల 31తో ప్రస్తుత డీజీపీ పదవీ కాలం ముగుస్తోందని, అందువల్ల ఈ వ్యాజ్యంపై అత్యవసరంగా విచారణ జరపాలని కోరారు. ధర్మాసనం స్పందిస్తూ ఈ నెల 29న విచారణ చేపడతామంది. ప్రకాశ్‌సింగ్ కేసులో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు ప్రకారం పదవిలో ఉన్న డీజీపీ పదవీ విరమణ చేయడానికి మూడు నెలల ముందు తదుపరి డీజీపీ నియామకం నిమిత్తం సీనియర్ అధికారుల జాబితాను యూపీఎస్సీకి పంపాల్సి ఉంటుందని శ్రీగురు తేజ తన పిల్‌లో పేర్కొన్నారు. ఆ జాబితాలోని అధికారుల్లో కొందరిని యూపీఎస్సీ షార్ట్‌లిస్ట్ చేసి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి పంపుతుందని, అందులోంచి ఒకరిని డీజీపీగా నియమించాల్సి ఉంటుందని తెలిపారు. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ప్రకారం పదవీ విరమణతో సంబంధం లేకుండా రెండేళ్ల పాటు డీజీపీగా కొనసాగించాల్సి ఉంటుందన్నారు. ప్రస్తుత డీజీపీ ద్వారకా తిరుమలరావు నియామకం విషయంలోనూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సుప్రీంకోర్టు నిబంధనలను కాలరాసిందన్నారు. యూపీఎస్సీకి అధికారుల పేర్లను పంపకుండా ద్వారకా తిరుమలరావుని తాత్కాలిక డీజీపీగా నియమించిందన్నారు. ఈ నెల 31న ఆయన పదవీ విరమణ చేస్తున్నారని, ఆ స్థానంలో మరో సీనియర్ అధికారిని తాత్కాలిక డీజీపీగా నియమించేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోందని వివరించారు.

అనుమానాస్పద స్థితిలో ఉద్యోగి మృతి

భాస్కర్‌రెడ్డి(ఫైల్)

తిరుపతి రూరల్: వల్లభ క్యాటిల్ ఫీడ్ కంపెనీ రాయలసీమ జోన్ హెడ్ నల్లమాల్పు భాస్కర్‌రెడ్డి (46) సోమవారం అనుమానాస్పద రీతిలో మృతి చెందాడు. ప్రకాశం జిల్లా మద్దిపాడు మండలం గురువారెడ్డిపాళ్యంకు చెందిన భాస్కర్‌రెడ్డికి 15 ఏళ్ల క్రితం నరసరావుపేటకు చెందిన ఉదయలక్ష్మితో వివాహం జరిగింది. వారికి సంతానం లేదు. పల్నాడు జిల్లా నరసరావుపేటకు చెందిన వల్లభ క్యాటిల్ ఫీడ్ కంపెనీలో ఉద్యోగిగా చేరి అంచెలంచెలుగా రాయలసీమ జోన్ హెడ్‌గా ఎదిగాడు. తిరుపతి రూరల్ మండలం గాంధీపురం పంచాయతీలో అద్దెకు ఉంటున్నాడు. ఆదివారం ఉదయం నుంచి అతను ఫోన్ ఎత్తలేదు. దీంతో సోమవారం ఉదయం వల్లభ కంపెనీ సేల్స్ మేనేజర్ ఆంజనేయులు ఇంటికి వెళ్లి భాస్కర్‌రెడ్డిని పిలిచాడు. తలుపు వేసి ఉండడం, ఎంత పిలిచినా పలకకపోవడంతో అనుమానంతో కిటికీలో నుంచి చూశాడు. పడుకుని ఉన్నా పలకకపోవడంతో ఇంటి యజమానితో కలిసి తలుపులు పగులగొట్టి వెళ్లి చూశారు. అప్పటికే చనిపోయాడు. బోర్ల పడుకుని ఉండడం, ముక్కులో నుంచి రక్తం రావడం గమనించారు. దీంతో అతని అక్క లక్ష్మి, బంధువులకు, తిరుపతి రూరల్ పోలీసులకు సమాచారం అందించారు. సోదరి లక్ష్మి ఫిర్యాదు మేరకు అనుమానాస్పద మృతిగా కేసు నమోదు చేసినట్లు రూరల్ సీఐ చిన్నగోవిందు తెలిపారు.

16వ శతాబ్ది ధర్మ శాసనం లభ్యం

అన్నమయ్య జిల్లాలో వెలుగుచూసిన వైనం
ఉల్లంఘించిన వారికి శాపనార్థాలు

పెద్దమండ్యం చెరువు వద్ద రాయిపై చెక్కిన శాసనం

బి.కొత్తకోట: అన్నమయ్య జిల్లా తంబళ్లపల్లె నియోజకవర్గం పెద్దమండ్యం చెరువు కింద 16వ శతాబ్దంలో విజయనగర పాలనలో వేసిన శిలా శాసనం సోమవారం వెలుగులోకి వచ్చింది. అప్పట్లో నీటి వనరుల వినియోగం, దానిపై శాసనం ద్వారా అమలు చేసిన విధానం దీని ద్వారా తెలుస్తుంది. వ్యవసాయం కోసం చెరువు నీటిని వినియోగించుకోవడం ద్వారా ప్రస్తుతం నీటి తీరువా చెల్లించే మాదిరిగా అప్పట్లోనే సాగైన పంటలో కొంత భాగాన్ని చెల్లించే పన్నుల విధానం అమలు చేయడం ఈ శాసనం ద్వారా తెలుస్తుంది. వసూలైన పంటను విక్రయించడం ద్వారా సమకూరిన సొమ్ముతో చెరువుల నిర్వహణ, సంరక్షణ చర్యలను చేపట్టేవారని, అప్పటి పటిష్ట నిర్వహణ శాసనంలో కనిపిస్తుంది. అలాగే శాసనాన్ని ధిక్కరించిన వారిపట్ల సానుభూతి లేని విధంగా శాపోక్తులను శాసనంలో చెక్కడం చూస్తే అప్పట్లోనూ శాసన ధిక్కారులు ఉన్నట్లు అర్థమవుతుంది. పెద్దమండ్యంకు చెందిన సయ్యద్ అబ్దుల్ ఖదీర్ ఈ శిలా శాసనాన్ని గుర్తించగా.. భారతీయ పురావస్తుశాఖ డైరెక్టర్ డాక్టర్ కే మునిరత్నం స్పష్టమైన తెలుగులోకి అనువదించారు. పెద్దమండ్యం ప్రాంత పాలకుడైన మహానాయకాచార్య కోకం నాయని పేరుతో ఈ శాసనం జారీ అయినట్లు ఉంది. గ్రామ పాలకులైన రెడ్డి, కరణంకు ఈ శాసనం అమలు బాధ్యత ఇచ్చారు.

నీ చర్యలే చాలా గట్టిగా మాట్లాడుతాయి.
నువ్వు చెబుతున్నదేమిటో నాకు వినబడట్లేదు.
– రాల్ఫ్ వాల్డో ఎమర్సన్

సాక్షి

మంగళవారం, 28 జనవరి 2025

బలమైన బంధం దిశగా..!

భౌగోళికంగానే కాదు... సంస్కృతి, నాగరికతల్లోనూ శతాబ్దాలుగా సన్నిహితమైన రెండు దేశాల మధ్య సహకారం సహజం. ఉమ్మడి ప్రయోజనాలూ అనేకం. ప్రయాణ, వాణిజ్యాలు చిరకాలంగా ఉన్నా, ఇప్పటి దాకా ఆ అవకాశాన్ని పూర్తిస్థాయిలో వినియోగించుకోవడంలో వెనుకబడ్డ భారత, ఇండొనేసియాలు దాన్ని చక్కదిద్దుకొనే పనిలో పడ్డాయి. ఇండొనేసియా అధ్యక్షుడు ప్రబోవో సుబియాంటో 4 రోజులు భారత్‌లో పర్యటించి, భారత 76వ గణతంత్ర దినోత్సవాల్లో ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొనడం బలమైన బంధానికి పునరంకితమయ్యే వీలు కల్పించింది. అన్నీ సాకల్యంగా చర్చించుకొనే విలువైన అవకాశం వచ్చింది. మొత్తం 55 పేరాల తాజా ఉమ్మడి ప్రకటనలో ఇరుపక్షాలూ విస్తృత ద్వైపాక్షిక, అంతర్జాతీయ సహకారంపై ఏకస్వరంతో మాట్లాడడం అందుకు నిదర్శనం.

భౌగోళికంగా, చారిత్రకంగా, సాంస్కృతికంగా, రాజకీయంగా భారత్‌తో ఇండొనేసియా అనుబంధం బలమైనది. చిత్రమేమిటంటే చిరకాలంగా బలమైన బంధమున్నా అది భారీ స్థాయిలో ప్రతిఫలించినట్లు కనిపించదు. అగ్రరాజ్యాల అధికార రాజకీయాలకు వ్యతిరేకతతో, అలీనోద్యమంతో ఆది నుంచి ముడిపడిన ఈ ఉభయ దేశాలూ వలస పాలనానంతర ఆసియా ఖండంలో ద్వైపాక్షికంగానూ, నాయకత్వంలోనూ కలసి అడుగేయాల్సింది. అయితే, ప్రచ్ఛన్న యుద్ధకాలంలో ఢిల్లీ, జకార్తాలు దూరం జరిగాయి. ఈ నేపథ్యంలో ఇండొనేసియా అధ్యక్షుడు ప్రబోవో సుబియాంటో తాజా ఢిల్లీ పర్యటన ఆశావహ పరిణామం. ఉభయదేశాల మధ్య అనుబంధానికి అవసరమైన వ్యూహాత్మక ప్రేరణను ఈ పర్యటన అందించింది. భారత గణతంత్ర దినోత్సవ కవాతుకు ముఖ్య అతిథిగా ఇండొనేసియా అధ్యక్షులు హాజరవడం ఇది నాలుగోసారి. భారత్ తొలిసారి జరుపుకొన్న రిపబ్లిక్ డే వేడుకలకు 1950లో సైతం ఇండొనేసియా అధ్యక్షుడే (సుకర్ణో) ముఖ్య అతిథి. ఆపైన సుసిలో బమ్‌బాగ్ యుధొయోనో (2011), జోకో విడోడో (2018), ఇప్పుడు సుబియాంటో!

గమనిస్తే, ఆగ్నేయాసియా దేశాలతో బలమైన స్నేహం 1990ల నుంచి భారత ప్రయత్నం. అందులో భాగంగా జకార్తా, ఢిల్లీల మధ్య దూరం క్రమంగా తగ్గసాగింది. చైనా వ్యూహాత్మక ప్రాబల్యానికి పగ్గం వేసేలా ఆగ్నేయాసియా దేశాలతో సంబంధాలను పెంపొందించుకోవాలని భారత్ 'ప్రాచ్యానికి ప్రాధాన్య విధానం' (యాక్ట్ ఈస్ట్ పాలసీ) చేపట్టింది. ఇండో – పసిఫిక్ ప్రాంతం కీలకమని గుర్తించింది. అయినా, ఇరు దేశాల భాగస్వామ్యం ఉండాల్సినంత లేదు. సుమత్రా, జావా... ఇలా 17 వేలకు పైగా ద్వీపాలతో కూడిన ఇండొనేసియా 28 కోట్లకు పైగా ప్రజలతో జనసంఖ్యలో ప్రపంచంలో నాలుగోది. దాదాపు 1.4 లక్షల కోట్ల డాలర్ల విలువైన ఆర్థిక వ్యవస్థతో వచ్చే 2030 నాటి కల్లా ప్రపంచంలోని 10 అగ్రశ్రేణి ఎకానమీల్లో ఒకటిగా నిలవడానికి ఉరకలు వేస్తోంది. ఈ దేశ వేలాది ద్వీపాలు హిందూ, పసిఫిక్ మహా సముద్రాల మధ్య వారధుల లాంటివి. ఇండొనేసియా సముద్ర జలాలు భారత్ సహా ఈ ప్రాంతంలో పలు దేశాల ప్రపంచ వాణిజ్యానికి ఆయువుపట్టు. సహజ వనరులు పుష్కలంగా ఉండే ఈ అతి పెద్ద ద్వీపసమూహ దేశంతో బంధం భారత ఆర్థికప్రగతికి కీలకమనీ, బంధాన్ని బలోపేతం చేసుకోవాలంటున్నది అందుకే!

అధ్యక్షుడి తాజా పర్యటనలో ఆరోగ్యం, సాంప్రదాయిక వైద్యం, సముద్రయాన భద్రత, డిజిటల్ అభివృద్ధి, సాంస్కృతిక సహకారంపై 5 అవగాహనా ఒప్పందాలు (ఎంఓయూలు) కుదిరాయి. అలాగే, రక్షణ సహకారాన్ని పటిష్ఠం చేసుకోవాలన్న మాట ఉమ్మడి ప్రకటనలోనూ ప్రస్తావించారు. అయితే, భారత్ నుంచి బ్రహ్మోస్ క్షిపణి వ్యవస్థను ఇండొనేసియా కొననున్నదంటూ పర్యటనకు ముందు వార్తలు గుప్పుమన్నా, ఆ రకమైన ఒప్పందమేదీ జరగలేదు. ఇండో– పసిఫిక్‌లో అమెరికా– చైనా శత్రుత్వం, దక్షిణ– తూర్పు చైనా సముద్రాల్లో చైనా బిగిస్తున్న పట్టు లాంటి సున్నిత అంశాలు, వాటి భౌగోళిక రాజకీయ ప్రభావాలు చర్చకు వచ్చిందీ, లేనిదీ తెలియలేదు. ఆర్థికాభివృద్ధిలోనూ ఇరుపక్షాలూ చేయాల్సింది చాలా ఉంది. ప్రస్తుతం 3 వేల కోట్ల డాలర్లే ఉన్న రెండు దేశాల మధ్య వాణిజ్యాన్ని ద్విగుణం, బహుళం చేయాలి. రెంటి మధ్య రాకపోకలు, ఆదానప్రదానాల పెంపుదల, పారిశ్రామిక భాగస్వామ్యాలను పెంచుకోవాలి. అధ్యక్షుడి వెంట దాదాపు 100 మంది సభ్యుల వ్యాపార బృందం వచ్చినందున ఆ రంగంలో పురోగతి కనిపిస్తుందని ఆశించవచ్చు.

ఇండో–పసిఫిక్ ప్రపంచ వివాదానికి కేంద్రమవుతున్న వర్తమాన పరిస్థితుల్లో ద్వైపాక్షిక, ప్రాంతీయ సహకారానికి ఉభయ దేశాలూ నడుంకట్టాలి. గత అక్టోబర్‌లో ఇండొనేసియా అధ్యక్షుడిగా పదవీ బాధ్యతలు చేపట్టి, ప్రస్తుతం ఆ దేశంలో అమితమైన ప్రాచుర్యం ఉన్న సుబియాంటో గద్దెనెక్కిన కొద్దికాలానికే భారత్‌లో పర్యటించడం ద్వైపాక్షిక సంబంధాలకు ఉత్ప్రేరకమే. ఇరు దేశాలు సన్నిహిత మిత్రులుగా, భాగస్వాములుగా కొనసాగాలని ఆయన అభిలషించడం గమనార్హం. 'ఆగ్నేయాసియా దేశాల సమాఖ్య'కు మూలస్తంభమైన ఇండొనేసియా ప్రాంతీయ ఆర్థిక సమన్వయానికి, రాజకీయ, భద్రతా అంశాలకూ ముఖ్యమైనది. ఆ సంగతి భారత్ గమనంలో ఉంచుకోవాలి. బీజింగ్ కళ్ళతో, భౌగోళిక రాజకీయాల కోణం నుంచే జకార్తాతో బంధాన్ని చూడరాదు. ఇండొనేసియా సైతం ఆది నుంచీ అగ్ర దేశాలతో ఆచితూచి వ్యవహరిస్తోంది. ఆ సంగతి గుర్తించి, ఆ దేశంతో ద్వైపాక్షిక సహకారం వెల్లివిరిసేలా భారత్ కృషి చేయాలి. ఆసియాలో శాంతి, సౌభాగ్యాలు నెలకొనేలా చూడాలి. పర్యటనతో రాజకీయ నాయకత్వం చొరవ చూపినందున ఇప్పుడిక అధికార యంత్రాంగం, దౌత్యవేత్తలు, పారిశ్రామిక భాగస్వాములు ఆచరణలో ముందుకు తీసుకుపోవాలి.

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ క్రోధి నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం, హేమంత ఋతువు పుష్య మాసం , **తిథి:** బ.చతుర్దశి రా.7.38 వరకు, తదుపరి అమావాస్య, **నక్షత్రం:** పూర్వాషాఢ ఉ.8.58 వరకు, తదుపరి ఉత్తరాషాఢ, **వర్జ్యం:** సా.5.02 నుండి 6.38 వరకు, **దుర్ముహూర్తం:** ఉ.8.53 నుండి 9.41 వరకు, తదుపరి రా.11.00 నుండి 11.48 వరకు, **అమృత ఘడియలు:** రా.2.40 నుండి 4.17 వరకు, మాసశివరాత్రి

సూర్యోదయం : 6.38
సూర్యాస్తమయం: 5.49
రాహుకాలం : ప.3.00 నుండి 4.30 వరకు
యమగండం : ఉ.9.00 నుండి 10.30 వరకు

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ప్రకంపనలు

వైదొలగాలన్న అమెరికా నిర్ణయం ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (డబ్ల్యూహెచ్‌ఓ)కు ఆర్థికంగా ఎదురుదెబ్బ. దీనివల్ల ఆర్థిక వనరుల కోసం ప్రైవేటు విరాళాలపై ఆ అంతర్జాతీయ సంస్థ ఆధారపడాల్సి వస్తుంది. అవి షరతులతో వస్తాయి.

ఆరోగ్యానికి అశనిపాతం

సందర్భం

దినేశ్ సి. శర్మ

అగ్రరాజ్యం అమెరికా అధ్యక్షుడిగా రెండోసారి పగ్గాలు చేపట్టిన డోనాల్డ్ ట్రంప్ తొలి రోజున తీసుకున్న అనేక నిర్ణయాల్లో ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (డబ్ల్యూహెచ్‌ఓ) నుంచి వైదొలగడం ఒకటి. దీని ప్రభావం కేవలం అమెరికాకే పరిమితం కాదు. ప్రపంచ ఆరోగ్య భద్రతపై కూడా తీవ్రంగానే ఉండనుంది. కోవిడ్–19 పరిస్థితులను సక్రమంగా నియంత్రించలేకపోవడం, అత్యవసరమైన సంస్కరణలను చేపట్టడంలో విఫలమైన కారణంగా తామీ నిర్ణయం తీసుకుంటున్నట్లు ట్రంప్ సంతకం చేసిన ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆర్డర్ తెలిపింది. సభ్యదేశాల అనవసర రాజకీయ జోక్యాన్ని నివారించడంలోనూ డబ్ల్యూహెచ్‌ఓ విఫలమైందని ట్రంప్ ప్రభుత్వం ఆరోపించింది. అమెరికా ఇతర దేశాలతో పోలిస్తే, మరీ ముఖ్యంగా చైనా కంటే ఎక్కువగా డబ్ల్యూహెచ్‌ఓకు మద్దతిస్తోందనీ, 140 కోట్లకు పైగా జనాభా ఉన్న చైనా చాలా చిన్న మొత్తం మాత్రమే తన వంతుగా ఇస్తోందనీ కూడా ఈ ఆర్డర్‌లో పేర్కొన్నారు.

డబ్ల్యూహెచ్‌ఓ చేసింది ఎంతో!

ప్రస్తుతం డబ్ల్యూహెచ్‌ఓ మొత్తం బడ్జెట్‌లో 18 శాతం అమెరికా నుంచే వస్తోంది. 2024, 2025 సంవత్సరాలకుగాను ఈ సంస్థ బడ్జెట్ సుమారుగా 680 కోట్ల డాలర్లు! రెండో ప్రపంచ యుద్ధం తరువాత ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆరోగ్యం, వ్యాధి సంబంధిత విషయాలను పర్యవేక్షించేందుకుగాను ఐక్యరాజ్య సమితి ప్రత్యేక విభాగంగా డబ్ల్యూహెచ్‌ఓ ఏర్పాటైంది. అంతర్జాతీయంగా శాస్త్రవేత్తలు, వైద్య నిపుణులు, ఆరోగ్య సంబంధిత విధానాలను రూపొందించేవారి నెట్‌వర్క్‌గా, ఒక టెక్నికల్ ఏజెన్సీగా వ్యవహరించాలన్నది దీని ఏర్పాటు లక్ష్యం. అలాగే పేద దేశాలకు సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి సంబంధించి సహకారం అందించడం; తద్వారా ఆ యా దేశాలు ఆరోగ్య సమస్యలను సొంతంగా ఎదుర్కొనేందుకు తగిన మానవ వనరులు, సామర్థ్యాలను సంపాదించుకునేలా చేయడం మరో లక్ష్యం.

కొన్ని దశాబ్దాల కాలంలో ఈ సంస్థ మశూచితో పాటు, యాస్(చర్మరోగం), ఎల్లో ఫీవర్, కుష్ఠు, పోలియో వంటి ఎన్నో మహమ్మారులను సమర్థంగా కట్టడి చేయగలిగింది. యూఎన్‌ఎయిడ్స్ ద్వారా హెచ్‌ఐవీ/ఎయిడ్స్‌పై అంతర్జాతీయ స్థాయి పోరు సాగించింది. ప్రస్తుతం ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ దృష్టి మొత్తం క్షయ వ్యాధి నిర్మూలనపై ఉంది. అయితే, సార్స్ వంటి కొత్త వ్యాధులు పుట్టుకొచ్చినప్పుడు, పాత వ్యాధులు తిరగబెట్టిన సందర్భాల్లోనూ ఈ సంస్థ ప్రపంచం దృష్టిని ఆకర్షించింది.

అమెరికా నూతన అధ్యక్షుడు దోనాల్డ్ ట్రంప్

అమెరికాకూ నష్టమే!

డబ్ల్యూహెచ్‌ఓ నుంచి వైదొలగడం వల్ల సభ్యదేశాలకు అందించే వ్యాధుల సమాచారం అమెరికాకు అందకుండా పోతుంది. 'డబ్ల్యూహెచ్‌ఓ పాండెమిక్ ఇన్‌ఫ్లుయెంజా ప్రిపేర్డ్‌నెస్ ఫ్రేమ్‌వర్క్' ఆధారంగానే పలు అమెరికన్ ఫార్మా కంపెనీలు టీకా తయారీకి సంబంధించి కొత్త రకం వైరస్ నమూనాలు పొందుతూంటాయి. ఇకపై ఈ వివరాలు అందకపోవడం వల్ల ఫ్లూ వైరస్ నిరోధక టీకాపై ప్రభావం పడనుంది. కోవిడ్ లాంటి మహమ్మారుల నియంత్రణకు చేపట్టాల్సిన అంశాలపై ప్రస్తుతం జరుగుతున్న అంతర్జాతీయ చర్చల నుంచి కూడా అమెరికా వైదొలిగే అవకాశం ఉంది. అలాగే ఇప్పటివరకూ డబ్ల్యూహెచ్‌ఓలో పని చేస్తున్న పలువురు అమెరికన్ నిపుణులను వెనక్కి పిలిపిస్తారు. సెంటర్ ఫర్ డిసీజ్ కంట్రోల్, నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్స్ ఆఫ్ హెల్త్ అనే రెండు అమెరికన్ సంస్థలతో డబ్ల్యూహెచ్‌ఓ ఇప్పటి వరకూ ఏర్పాటు చేసుకున్న భాగస్వామ్యం ఇకపై ఉండదు. ఇది ఇరువర్గాలకూ చేటు చేసేదే.

షరతుల విరాళాలతో సమస్య

అమెరికా నిర్ణయం వల్ల డబ్ల్యూహెచ్‌ఓకు జరిగే నష్టం గురించి ఆలోచిస్తే... ఆర్థికంగా ఎదురుదెబ్బ అని చెప్పాలి. ఇతర సభ్యదేశాలు ఇస్తున్న మొత్తాలు కూడా తక్కువైపోతున్న తరుణంలో అతిపెద్ద దాత వైదొలగడం గమనార్హం. అమెరికా తరువాత అంత పెద్ద స్థాయిలో ఆర్థిక సాయం అందించే దేశం జర్మనీ మాత్రమే. డబ్ల్యూహెచ్‌ఓ వార్షిక బడ్జెట్‌లో సుమారు మూడు శాతాన్ని ఈ దేశం భరిస్తోంది. అయితే ప్రభుత్వాలకు అతీతంగా అందుతున్న విరాళాలు ఇటీవలి కాలంలో గణనీయంగా పెరగడం కొంత ఊరటనిచ్చే అంశం. ఉదాహరణకు బిల్ అండ్ మెలిండా గేట్స్ ఫౌండేషన్, యూరోపియన్ కమిషన్, ప్రపంచ బ్యాంకు లాంటి సంస్థలు భారీ మొత్తాలను అందిస్తున్నాయి. గేట్స్ ఫౌండేషన్ ప్రధానంగా పోలియో నిర్మూలన, టీకా తయారీలకు మద్దతిస్తోంది. అమెరికా వైదొలగుతున్న నేపథ్యంలో ఆర్థిక వనరుల కోసం గేట్స్ ఫౌండేషన్ వంటి వాటిపై డబ్ల్యూహెచ్‌ఓ ఎక్కువగా ఆధారపడాల్సిన పరిస్థితి వస్తుంది. స్వతంత్రంగా పనిచేయాల్సిన ఐక్యరాజ్య సమితి విభాగానికి ఇలాంటి పరిస్థితి రావడం ఏమంత శ్రేయస్కరమైంది కాదు. ప్రైవేట్ సంస్థలు ఇచ్చే విరాళాలు కొన్ని షరతులతో వస్తాయని, ఇవి కాస్తా ఆరోగ్య అజెండాపై ప్రభావం చూపుతాయని విమర్శకుల వాదన.

డబ్ల్యూహెచ్‌ఓ మరింత సమర్థంగా, పారదర్శకంగా పనిచేసేందుకు తగిన సంస్కరణలు చేపట్టాలన్న వాదన సబబే. కోవిడ్ సమయంలో భారత్ కూడా జీ20, బ్రిక్స్ వంటి వేదికలపై ఈ అంశాన్ని లేవనెత్తింది. కొన్ని ఇతర దేశాలు కూడా డబ్ల్యూహెచ్‌ఓ సంస్కరణలపై డిమాండ్ చేశాయి. అయితే ఈ రకమైన విమర్శలపై చర్చకు సంస్థ కూడా సిద్ధంగా ఉంది. అయితే నిధులు నిలిపివేయడం, తప్పుకోవడం పరిష్కారం కాదన్నది అమెరికా గుర్తిస్తే మేలు.

వ్యాసకర్త సైన్స్ వ్యవహారాల వ్యాఖ్యాత ('ద ట్రిబ్యూన్' సౌజన్యంతో)

నిజానికి ట్రంప్ తండ్రి కూడా అమెరికాకు వలస వచ్చినవాడే! వలసల ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తించని ఏ దేశమైనా కుదించుకుపోయే అవకాశం వుంది. ఏ నాగరికత కూడా ఒంటరిగా అభివృద్ధి చెందదు. ట్రంప్ ఆ సంగతి గుర్తించాలి.

వలసలకు విఘాతం

సందర్భం

డా॥ కత్తి పద్మారావు

ప్రపంచ నలుమూలల నుంచీ లక్షల మంది యువతీ యువకులు అమెరికాలో స్థిరపడేందుకు ప్రయత్నిస్తుంటారు. అక్కడ ఏదో ఒక పని దొరుకుతుంది. మంచి వేతనాలు, మెరుగైన జీవితం అందుకోవచ్చన్న ఆశ వారిని అగ్రరాజ్యానికి ప్రయాణం కట్టిస్తోంది. కుదిరితే చట్టబద్ధంగా, లేదంటే అక్రమ మార్గంలోనైనా సరే అమెరికా వెళ్లేందుకు వారు సాహసిస్తున్నారు. మెక్సికో, ఎల్ సాల్వడోర్ ప్రజల తరువాత పెద్ద యెత్తున అనధికారికంగా అక్కడికి వెళ్తున్నది భారతీయులే. 2021 నాటికే అమెరికాలో అలాంటి భారతీయుల సంఖ్య 7,25,000 మించిందని అంచనా. అక్కడి మొత్తం ఉద్యోగుల్లో 4.6 శాతం వరకు అనధికారికంగా వచ్చినవారేనని ప్యూ రీసెర్చ్ సెంటర్ లోగడ వెల్లడించింది.

వలసలే అభివృద్ధికి మూలం

సమాజ పరిణామం జాతుల, గణాల వలసల క్రమంలోనే జరిగిందని నిర్ధారిస్తారు తన 'ఏన్షియంట్ సొసైటీ' పుస్తకంలో ఆంత్రొపాలజిస్ట్ హెన్రీ మోర్గాన్. వలసలు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అనాది కాలం నుంచి జరుగుతూ వచ్చాయి. వలసలు ప్రపంచీకరణను, సరళీకరణను, ప్రైవేటీకరణను ప్రభావితం చేస్తున్నాయి. అమెరికా వలసదారుల వల్ల ఎంతో ఆర్థిక, సాంకేతిక, వైజ్ఞానిక ప్రగతిని పొందిందని చెప్పక తప్పదు. నిజానికి ట్రంప్ తండ్రి కూడా అమెరికాకు వలస వచ్చినవాడే! వలసల ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తించని ఏ దేశమైనా కుదించుకుపోయే అవకాశం వుంది. ఏ నాగరికత కూడా ఒంటరిగా అభివృద్ధి చెందదు. మతమూ, మౌలికమైన ప్రాపంచిక దృక్పథాల విషయంలో కూడా స్థానికమైన ఆలోచనా ధోరణులపై ఒక మేరకు బయటి ప్రభావాలు ఉంటాయి. ఆ విధంగా అవి మిశ్రమ నేపథ్యాలవుతాయి.

అమెరికాను పాలించిన ఎంతోమంది మేధావులు ప్రపంచంలో ప్రజాస్వామ్యాన్ని, లౌకికవాద భావాల్ని, వైజ్ఞానిక విప్లవాన్ని ముందుకు తీసుకువెళ్లినవాళ్లే. జాన్ డ్యూయి వంటి ప్రజాస్వామిక తత్వవేత్త ఆవిర్భవించిన నేల అది. అబ్రహాం లింకన్ ఎన్నో సామాజిక సంస్కరణలను తీసుకువచ్చారు. అమెరికాలో అభివృద్ధి చెందుతున్న ఎంతో విజ్ఞాన శాస్త్ర ప్రభావం ట్రంప్ మీద కనిపించటం లేదు.

ఆది నుంచీ వివాదాస్పదుడే!

చర్చనీయాంశమైన అభిప్రాయాలు, ఉద్వేగభరితమైన ఉపన్యాసాలు, ఇబ్బందికర చేష్టలు, సంచలన ప్రకటనలు చేస్తూ ట్రంప్ గతంలో కూడా వార్తల్లో నిలిచారు. చొరబాటుదారులను నియంత్రించడానికి అమెరికా–మెక్సికో సరిహద్దు గోడ నిర్మాణానికి పూనుకున్నారు. విదేశాల నుండి అమెరికాకి వచ్చి పురుడు పోసుకున్నంత మాత్రాన పుట్టిన బిడ్డలు పౌరులుగా మారడాన్ని తాను వ్యతిరేకిస్తున్నానని కుండబద్దలు కొట్టారు. తాను అధ్యక్షుడైతే, అక్రమ వలసదారులను తన్ని తరిమేయటానికి ప్రత్యేక దళాన్ని ఏర్పాటు చేస్తానని హెచ్చరించారు. ఉగ్రవాదులు అమెరికాలోకి ప్రవేశించకుండా చూడాలంటే విదేశీ ముస్లింలందరినీ యూఎస్‌లోకి ప్రవేశించకుండా నిషేధించాలని ప్రతిపాదన పెట్టి విమర్శల పాలయ్యారు. ఇలాంటి వివాదాస్పద వ్యాఖ్యలు ఎన్నో ఉన్నాయి ట్రంప్ జీవితంలో. అమెరికాతో సరిహద్దు సమస్యలను పరిష్కరించుకోలేకపోతే 51వ యూఎస్ రాష్ట్రంగా కెనడా కలిసిపోతుందని కూడా అన్నారు.

మేల్కోవాల్సిన సమయం

ఇదే క్రమంలో మనం కూడా అమెరికాపై మోజును తగ్గించుకోవలసి వుంది. మన మేధావులను, సాంకేతిక నిపుణులను మన దేశ అభివృద్ధికి ఉపయుక్తం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. నిజానికి మనకు మానవ వనరులు పుష్కలంగా ఉన్నాయి. మన సంపదను పెంచుకున్నట్లయితే మనలో వలస భావన తగ్గుతుంది. ఇవాళ అమెరికా గురించి ఆందోళన చెందుతున్న మనం, మన దేశంలో రద్దవుతున్న రాష్ట్రాల హక్కుల గురించి కూడా ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది. మన పిల్లలు ఇతర దేశాలకు విద్య కోసం పరుగెడుతున్నారు. దీనికి కారణం విద్యా హక్కును మనం దెబ్బతీశాం. మన విశ్వవిద్యాలయాల్లో తగినన్ని సాంకేతిక పరికరాలు లేవు. విస్తృతమైన ల్యాబ్‌లు, గ్రంథాలయాలు లేక పోవడం వల్ల మన పిల్లలు వలస బాట పడుతున్నారు.

ఇది భారతదేశం మేల్కోవలసిన సమయం. భయభ్రాంతులకు లోనుకాకుండా ఆత్మస్థైర్యంతో మనల్ని మనం పునర్నిర్మించుకోవలసి వుంది. మన పాలకులు అమెరికా నుండి తిరిగి వచ్చే విద్యార్థులను, ఉద్యోగులను, స్కిల్ వర్కర్స్‌ను సాదరంగా స్వాగతించి, వారికి తగిన పనిని కల్పించడానికి పూనుకోవాలి. ట్రంప్ తన ఎన్నికల ప్రచారంలోనే ఈ విషయాలన్నీ చెబుతూ వచ్చారు. అప్పుడే మనం సిద్ధపడవలసి ఉంది. కానీ మనం ఉదాసీనత వహించి ఇప్పుడు ఆందోళన చెందుతున్నాం.

కొన్ని సామాజిక తరగతులు భారతదేశంలో జీవించడానికి ఇష్టపడనంతగా దేశీయేతర భావాలు కలిగి ఉండటం ఆశ్చర్యం. ఇప్పుడు ఆ భావాల నుండి బయటపడాలి. దేశంలో కుటీర పరిశ్రమలు, ఫ్యాక్టరీలు, విద్యాలయాలు, యూనివర్సిటీలు, పారిశ్రామిక కారిడార్లు నిర్మించుకోవలసి ఉంది. దేశీయ పారిశ్రామిక విధానాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవాలని అంబేడ్కర్ చెప్పేవారు. ఇలాంటి పరిస్థితులు ప్రపంచంలో అనేకసార్లు వచ్చాయి. మనం ఈ పరిస్థితుల నుండి గుణపాఠాలు నేర్చుకోవాలి. ప్రపంచంలో మానవులంతా ఏ దేశంలోనైనా జీవించవచ్చు, ఉపాధి పొందవచ్చు అనే ప్రపంచ పరిణామ సూత్రం మరోసారి చర్చలోకి వచ్చింది. మానవ జీవన వ్యవస్థల పునర్నిర్మాణానికి పూనుకోవలసిన సమయమిది.

వ్యాసకర్త దళితోద్యమ నాయకులు | 98497 41695

జ్ఞానోదయం కలిగేది ఎప్పుడు?

విజన్ ఉన్న ఏ నాయకుడు కూడా విధ్వంసాన్ని ప్రేరేపించడు. అలా చేసేవారు పాలకులైతే పెట్టుబడులు రాకపోవడం అటుంచి ఉన్న పరిశ్రమలూ వేరే చోటుకు తరలిపోతాయి. దావోస్‌లో ఇటీవల జరిగిన 'వరల్డ్ ఎకనమిక్ ఫోరం' సదస్సుకు కోట్లాది రూపాయల ప్రజాధనం వెచ్చించి నారా వారు చేసిన పెట్టుబడుల సాధన పర్యటన నీరుగారిపోయింది. ఇందుకు కారణం వారి 'రెడ్‌బుక్ రాజ్యాంగం' ప్రకారం సృష్టించిన విధ్వంసకాండే అనేది వేరే చెప్పవలసిన పనిలేదు.

వరల్డ్ ఎకనమిక్ ఫోరంలో ఎంతోమంది పారిశ్రామిక దిగ్గజాలను కలిసినా వారితో ఒక్క మెమోరాండం ఆఫ్ అండర్‌స్టాండింగ్ (ఎంఓయూ)ను కూడా ఏపీ ప్రభుత్వం కుదుర్చుకోలేక పోయింది. 'ఉద్యోగం కోసం... ఉపాధి కోసం నువ్వీ ప్రపంచంలో ఎక్కడికైనా వెళ్లు. నువ్వు అక్కడకు వెళ్లే లోపే నీ చరిత్ర అక్కడ టేబుల్ మీద ఉంటుంది' అని ఓ ఇంగ్లీష్ సామెత ఉంది. కూటమి ప్రభుత్వం వచ్చిన 6 నెలల కాలంలో చిందించిన రక్తాన్ని దావోస్‌కి వచ్చిన పారిశ్రామిక దిగ్గజాలు, వారి తాలూకు ప్రతినిధులు ఎలా మర్చిపోగలరు? లోకేష్ రెడ్ బుక్ రాజ్యాంగం ధాటికి పెట్టుబడులు కూడా ముఖం చాటేశాయి. సాధారణంగా పారిశ్రామిక వేత్తలు వ్యాపారానికి అనుకూల పరిస్థితులు ఉన్న ప్రాంతాల్లోనే పెట్టుబడులు పెడతారు. ముఖ్యంగా శాంతిభద్రతలు బాగుంటేనే కొత్త పరిశ్రమలు వస్తాయి. విధ్వంసం, రక్తపాతాన్ని ప్రోత్సహించేవారు పాలకులుగా ఉన్న రాష్ట్రాల్లో నయాపైసా పెట్టుబడి పెట్టినా వ్యర్థమని పారిశ్రామికవేత్తలు అనుకుంటారు. ఇప్పుడు దావోస్‌లో ఏపీ ప్రభుత్వం సంప్రదించినవారు ఇందుకే పెట్టుబడులకు ఆసక్తి చూపించలేదని పరిశీలకుల అంచనా.

అధికారంలోకి వచ్చీ రాగానే రెడ్‌బుక్ చేతిలో పట్టుకుని చూపిస్తూ... తమ వ్యతిరేకులను అక్రమంగా అరెస్టుచేసి జైళ్లలో కుక్కడం, దాడులు, హత్యలు చేయడంతో ప్రజలతో పాటు పెట్టుబడిదారులు కూడా భయపడిపోయారు. 'సింగిల్ విండో' విధానంలో అన్ని అనుమతులు ఇస్తామన్నా ఏపీలో పెట్టుబడులు పెట్టే ప్రసక్తే లేదని ముక్తకంఠంతో తీర్మానించుకున్నట్లున్నారు పారిశ్రామికవేత్తలు. అందుకే ఒక్కరు కూడా పెట్టుబడి పెట్టడానికి ముందుకు రాలేదు.

నేను చేసేది చేసేదే. ఇది నా రాజ్యం. ఇది నా రెడ్ బుక్ రాజ్యాంగం అన్నట్లు రాష్ట్ర ఐటీ శాఖా మంత్రి వ్యవహరిస్తుంటే పెట్టుబడులు ఎలా వస్తాయి? దావోస్ వేదికగా ఇది ఏపీకి జరిగిన అవమానం కాక మరేమిటి? తండ్రీ – కొడుకులు చేసిన తప్పిదాలే ఇప్పుడు ఏపీ ప్రజలకు శాపాలుగా పరిణమించాయి. ఈ అవమానం నుంచి ప్రజలను పక్కదారి పట్టించడానికి ఇంకో 'కల్తీ తిరుమల లడ్డు'ను తెరమీదకు తీసుకొచ్చినా ఆశ్చర్యపడాల్సిన పనిలేదు. పెట్టుబడులు తీసుకొస్తామని దావోస్ వెళ్లి నయాపైసా పెట్టుబడి తేకుండా వచ్చిన మన ప్రభుత్వ నిర్వాకం వల్ల అయిన ఖర్చు దాదాపు 75 కోట్ల రూపాయల పైమాటే! మరి ఇంత డబ్బు బూడిదలో పోసిన పన్నీరేనా? పాలకులకు ఎకౌంటబిలిటీ ఉండాల్సిన అవసరం లేదా? ఈ ప్రజా ధన నష్టానికి బాధ్యత వహిస్తూ ఏమి చేయగలరో సీఎం, ఐటీ మంత్రులే చెప్పాలి.

తాజాగా దావోస్‌లో తెలంగాణ ప్రభుత్వం రూ. 1.79 లక్షల కోట్లు, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ. 15 లక్షల కోట్ల మేర ఎంవోయూలు కుదుర్చుకున్నాయి. ముందు శాంతి భద్రతల మీద పట్టు సాధించి ఆ దిశగా పురోగమిస్తే ఏ రాష్ట్రమైనా ఇటువంటి పెట్టుబడులను ఆకర్షిస్తుంది. అంతే తప్ప... రెడ్ బుక్ రాజ్యాంగాలు అమలు చేసే నెత్తుటి గడ్డలపై ఉన్న పాలకులు 'మేం సుద్దపూసలం. మా రాష్ట్రం వెన్నపూస' అంటే అంతర్జాతీయ పారిశ్రామిక దిగ్గజాలు ఎంత మాత్రమూ విశ్వసించే పరిస్థితి లేదు. ఇది మన రాష్ట్ర ప్రస్తుత పాలకులు ఎంత త్వరగా గ్రహిస్తే అంత మంచిది.

– ఆర్కేడి నాయుడు | ఫ్రీలాన్స్ జర్నలిస్ట్

దేశాన్ని అణుశక్తిగా మార్చిన మేధ

సందర్భం

డా॥ దేవరాజు మహారాజు

దేశభక్తి, సంస్కృతీ సంప్రదాయాల పట్ల గౌరవం, సంగీత సాహిత్యాల పట్ల ప్రేమ, సగటు మనిషి జీవన ప్రమాణాలు పెంచాలన్న తపన కలిగిన గొప్ప శాస్త్రవేత్త డాక్టర్ రాజా రామన్న. ఆయన 1925 జనవరి 28న సంప్రదాయ మైసూర్ అయ్యంగార్ కుటుంబంలో కర్ణాటకలో పుట్టారు. సంగీతంపై ఉన్న అభిమానంతో సంగీత కళాశాలలో చేరాలనుకున్న రాజా రామన్న, సర్ సి.వి. రామన్ పరిచయ ప్రభావం వల్ల వైజ్ఞానిక రంగంలోకి ప్రవేశించారు. ఆరేళ్ళ వయసులోనే పియానో నేర్చుకోవడం ప్రారంభించారు. పన్నెండో ఏట మైసూర్ మహారాజు ఎదుట పియానో వాయించి ప్రశంసలందుకున్నారు. 1949లో టాటా గ్రూపు– స్కాలర్‌షిప్‌పై లండన్ వెళ్ళి, అక్కడి 'కింగ్స్ కాలేజి' నుండి 'న్యూక్లియర్ ఫిజిక్స్'లో డాక్టరేట్ తీసుకుని స్వదేశం తిరిగి వచ్చారు. డా॥ హోమీ భాభా ఆధ్వర్యంలో పని చేయడానికి 1952లో– టాటా ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫండమెంటల్ రీసెర్చ్‌లో చేరారు. బొంబాయి, ట్రాంబేలోని ఆ సంస్థ పేరు తరువాత కాలంలో భాభా ఆటమిక్ రీసెర్చ్ సెంటర్ (బీఏఆర్‌సీ: బార్క్)గా మారింది. 1960లలో అణ్వాయుధాలను తయారు చేయడం, వాటిని అభివృద్ధి చేయడంలో సాంకేతిక పరిశోధన చేపట్టారు. అప్పుడే మన దేశంలో అణుబాంబుకు రూపకల్పన జరిగింది. 1966లో ఇందిరా గాంధీ ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు– అణుపరికరాల తయారీకి సంబంధించిన ప్రాజెక్ట్ కొనసాగింది. ఆ ప్రాజెక్ట్‌లో పనిచేసే 75 మంది శాస్త్రవేత్తల బృందానికి రాజా రామన్న నాయకత్వం వహించారు. బార్క్‌లో 'పూర్ణిమ' అనే పేరుతో ప్లుటోనియం ఇంధనంతో నడిచే ఫాస్ట్ బ్రీడర్ రియాక్టర్ స్థాపించడానికి కారకులయ్యారు. 1974 మే నెలలో అతి రహస్యంగా అణు పరీక్షను నిర్వహించారు. 1978లో అప్పటి భారత ప్రధాని మొరార్జీ దేశాయ్, డా॥ రామన్నను బార్క్ నుండి తీసుకొచ్చి, రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖకు సలహాదారుగా నియమించారు. రక్షణ పరిశోధన కార్యదర్శిగా, డీఆర్‌డీఓ డైరెక్టర్ జనరల్‌గా కూడా నియమించారు. అప్పుడే ఒక విచిత్రమైన సంఘటన జరిగింది. ఈయన నేపథ్యం తెలుసుకుని ఇరాక్ అధ్యక్షుడు సద్దాం హుస్సేన్ అణుబాంబుల తయారీలో రామన్న సహాయం అర్థించాడు. పరిస్థితి విషమించేట్టుగా ఉండనుకుని, దేశభక్తుడయిన రాజా రామన్న చెప్పా పెట్టకుండా ఇండియా విమానం పట్టుకుని హుటాహుటిన తిరిగొచ్చారు. నిబద్ధత గల దేశభక్తుల చర్యలు అలా ఉంటాయి. వారు వేటికీ లొంగరు.

డాక్టర్ రాజా రామన్న

హోమీ జె. భాభా అకాల మరణం తర్వాత, ఆయన నిర్దేశించిన మార్గంలోనే రాజా రామన్న పరిశోధనలు కొనసాగించి, అణుశక్తి పరిశోధనల్లో దేశాన్ని అగ్రగామిగా నిలబెట్టారు. ఆయన న్యూక్లియర్ ఫిషన్ రంగంలో కూడా కృషి చేశారు. బరువైన కేంద్రకాలను విభజించి, శక్తిమంతమైన న్యూక్లియన్ రేడియేషన్‌ను ఉత్పత్తి చేయవచ్చని– ఒక సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించారు. ఆ సిద్ధాంతం అణుపరిశోధనా రంగానికి, తద్వారా దేశ ప్రగతికి ఎంతో ఉపయోగపడింది. 1980లో ఇందిరా గాంధీ ప్రధాన మంత్రిగా తిరిగి రావడంతో అణు కార్యక్రమం ఊపందుకుంది. ఆమె రామన్నను మళ్ళీ బార్క్‌కు డైరెక్టర్‌గా నియమించారు. పైగా అణుపరీక్షల కోసం ఆయనకు పూర్తి స్వేచ్ఛ నిచ్చారు. 1990లో వి.పి. సింగ్ ప్రభుత్వంలో రామన్న కేంద్ర రక్షణ శాఖ సహాయ మంత్రిగా బాధ్యతలు నిర్వహించారు. దేశానికి ఆయన చేసిన సేవలకు గాను పద్మశ్రీ, పద్మభూషణ్, పద్మవిభూషణ్‌లతో పాటు అనేక పురస్కారాలు, పతకాలు, డాక్టరేట్లు పొందారు.

రాజా రామన్న శత జయంతి (28 జనవరి 1925 – 28 జనవరి 2025) సందర్భంలో మనం ఉన్నాం. మంచి మనిషిగా, అత్యున్నత స్థాయికి ఎదిగిన వైజ్ఞానికుడిగా, పియానో వాద్యకారుడిగా – ఎవరికి తోచిన విధంగా వారు ఆయన జీవితాన్ని ఆదర్శంగా తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది.

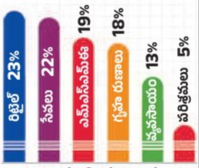
వ్యాసకర్త సుప్రసిద్ధ సాహితీవేత్త, జీవశాస్త్రవేత్త
(నేడు డా॥ రాజా రామన్న శతజయంతి)

రిటైల్ రుణాలే ఎక్కువ

దేశంలో 2021–24 మధ్య కాలంలో బ్యాంకులు, నాన్ బ్యాంకింగ్ సంస్థలు అత్యధికంగా ఇచ్చినవి రిటైల్ రుణాలు. వ్యక్తిగత రుణాలు, విద్యా రుణాలు.. ఇవే ఆయా సంస్థలు అత్యధికంగా ఇచ్చాయి. ఈ మూడేళ్ల కాలంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ వంటి కొన్ని రాష్ట్రాల్లో ఎమ్ఎస్ఎమ్ఈలు భారీగా పెరిగాయి. కోట్లాదిమందికి ఉపాధి నిచ్చాయి. ఔత్సాహికులు ప్రారంభించిన ఇవి కూడా అత్యధిక శాతం రుణాలు పొందాయి. దేశవ్యాప్తంగా గృహ రుణాలు కూడా ఎక్కువగానే మంజూరయ్యాయి.

రంగాల వారీగా రుణాల శాతం

ఆధారం: రిజర్వు బ్యాంకు

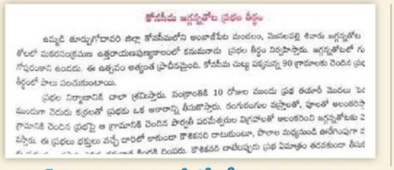
డ్రెస్ కోడ్ 'గోవిందా.. గోవింద..!'

సంప్రదాయ దుస్తులు లేకున్నా తిరుమలలో వీఐపీ బ్రేక్ దర్శనానికి ఓ భక్తురాలిని అనుమతించడంపై విమర్శలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. తిరుమల శ్రీ వెంకటేశ్వర స్వామి వారిని వీఐపీ బ్రేక్ దర్శనం, రూ. 300 ప్రత్యేక ప్రవేశ దర్శనం టికెట్లు కలిగిన భక్తులు సంప్రదాయ దుస్తులతో దర్శనానికి వెళ్లాలి. పురుషులైతే ధోతీ/ కుర్తా పైజమా ధరించాలి. స్త్రీలైతే పంజాబీ డ్రెస్, లంగా వోణీ, చీరలు ధరించి దర్శనానికి వెళ్లాల్సి ఉంటుంది. అయితే వైకుంఠంలో పనిచేసే టీటీడీ, విజిలెన్స్ అధికారులు తాము అనుకుంటే ఎలాగైనా దర్శనానికి అనుమతిస్తామని సోమవారం రుజువు చేశారు. ఓ మహిళ టీ షర్టు, నైట్ ప్యాంటు వేసుకుని వీఐపీ బ్రేక్ దర్శనానికి రావడం.. ఆమెను అనుమతించడం పలు విమర్శలకు దారి తీసింది.

- తిరుమల

టెన్త్ తెలుగు పుస్తకంలో కోనసీమ ప్రభల చరిత్ర

కోనసీమ ప్రభల తీర్థం చరిత్రకు పదో తరగతి తెలుగు పాఠ్య పుస్తకంలో చోటుదక్కింది. ఈ విద్యా సంవత్సరం కోసం గత వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో ముద్రించిన పదో తరగతి పాఠ్య పుస్తకంలో కోనసీమ ప్రభల తీర్థం విశిష్టతపై పాఠ్యాంశం ప్రచురించారు. గంగలకుర్రు అగ్రహారానికి చెందిన శివకేశవ యూత్ 2020లో ఏకాదశ రుద్రుల విశిష్టతపై ప్రధానికి లేఖ రాయగా.. మోదీ ఏకాదశ రుద్రుల ఆశీస్సులు అందరికీ ఉండాలంటూ ప్రత్యుత్తరమిచ్చారు. అలాగే 2023లో ఢిల్లీలో జరిగిన గణతంత్ర దినోత్సవ పరేడ్‌లో కూడా ఏకాదశ రుద్ర ప్రభల నమూనా శకటాన్ని వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్ తరఫున ప్రదర్శించడంతో ఏకాదశ రుద్రుల ఖ్యాతి విశ్వవ్యాప్తమైంది. ఇదేక్రమంలో అప్పటి వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వం పదో తరగతి తెలుగు పాఠ్య పుస్తకంలో 'కోనసీమ ప్రభలు' పేరుతో పాఠ్యాంశాన్ని ప్రచురించింది. దీనివల్ల భవిష్యత్ తరాలకు కోనసీమ ప్రభల విశిష్టత మరింతగా తెలుస్తుందని శివకేశవ యూత్, స్థానిక ప్రజలు, ఉపాధ్యాయులు, భక్తులు అభిప్రాయపడ్డారు.

- అంబాజీపేట

వాహనం ఢీకొని చిరుత మృతి

శ్రీపొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లా బాటసింగనపల్లి వద్ద గుర్తు తెలియని వాహనం ఢీకొనడంతో సోమవారం ఉదయం ఓ చిరుత మృతి చెందింది. ఘటనా స్థలానికి చేరుకున్న అటవీశాఖ అధికారులు దర్యాప్తు చేస్తున్నారు. ఓ దుప్పిని వేటాడే క్రమంలో అడవిలోనుంచి చిరుత రోడ్డుపైకి వచ్చిందని, అదే సమయంలో గుర్తు తెలియని వాహనం ఢీకొనడంతో ప్రమాదం జరిగిందని ఆత్మకూరు రేంజర్ రాజశేఖర్ వెల్లడించారు.

- మర్రిపాడు

పెన్షనర్ల ప్యారడైజ్‌లో.. జల పుష్పాల జాక్‌పాట్

మత్స్యకారులకు కాసులు కురిపిస్తున్న ట్యూనా చేపలు

- గంగపుత్రులకు రెట్టింపైన ఆదాయం
- కాకినాడ తీరంలో రోజుకు 250 టన్నులకుపైగా లభ్యం
- వీటిలో నామాల ట్యూనాలదే సింహభాగం
- వేట నిషేధ పరిహారం అందని పరిస్థితుల్లో ఆదుకుంటున్న ట్యూనాలు

సాక్షి ప్రతినిధి, కాకినాడ: పెన్షనర్ల ప్యారడైజ్‌గా పేరొందిన కాకినాడలోని గంగపుత్రులు జల పుష్పాలతో జాక్‌పాట్ కొడుతున్నారు. అరుదైన ట్యూనా చేపలను పట్టడంలో చేయితిరిగిన మత్స్యకారులు కాకినాడ తీరానికే సొంతం. ఇక్కడి సముద్ర తీరానికి 175–300 నాటికల్ మైళ్ల దూరంలో ట్యూనా చేపల సందడితో గంగపుత్రులు ఉబ్బితబ్బిబ్బవుతున్నారు. మునుపెన్నడూ లేనిరీతిలో తొలిసారి రికార్డు స్థాయిలో ట్యూనా చేపలు చిక్కుతూ వారికి సిరుల వర్షం కురిపిస్తున్నాయి. మూడు రకాల ట్యూనా చేపలలో అరుదైన జాతి స్కిట్‌జాగ్. వీటికి మరోపేరు నామాలు. వాడుక భాషలో మాత్రం తూర చేపలని పిలుస్తుంటారు. మత్స్యకారుల వలలకు చిక్కుతున్న ట్యూనాల్లో స్కిట్‌జాగ్ జాతి చేపలే అధికంగా ఉంటున్నాయి. వీటితోపాటు ఎల్లో ఫిన్ ట్యూనా, వైట్ ట్యూనా రకాల చేపలు కూడా విరివిగా లభిస్తున్నాయి. స్కిట్‌జాగ్ రకం కిలో రూ.70, వైట్ ట్యూనాలు కిలో రూ.105, ఎల్లో ఫిన్ ట్యూనాలు కిలో రూ.95 ధర పలుకుతున్నాయి.

జాలర్ల పంట పండుతోంది

జనవరి రెండో వారం నుంచే ట్యూనాలు విరివిగా లభిస్తుండటంతో మత్స్యకారుల పంట పండుతోంది. కాకినాడ తీరం నుంచి నిత్యం 25 నుంచి 30 బోట్లలో సముద్ర లోతుల్లోకి వెళ్లి ట్యూనాలు వేటాడుతున్నారు. ఒకసారి వేట (వాజీ)కి వెళితే దొరికే చేపలను బట్టి రూ.లక్ష నుంచి రూ.2 లక్షలు వస్తే గొప్పగా చెప్పుకుంటారు. అటువంటిది ప్రస్తుతం ఒక ఫైబర్ బోటులో రూ.3.50 లక్షల నుంచి రూ.5 లక్షలు విలువైన ట్యూనాలు పడుతుండటంతో మత్స్యకారుల ఆనందానికి అవధులు లేవు. ఎల్లో ఫిన్ ట్యూనా రోజుకు ఐదారు టన్నులు వస్తుంటే అత్యధికంగా నామాలుగా పిలిచే (స్కిట్‌జాగ్) ట్యూనాలు 20 నుంచి 25 టన్నులు ఉంటున్నాయి. కాకినాడ తీరానికి నిత్యం 250 నుంచి 300 టన్నుల ట్యూనాలు వస్తున్నాయి. ఫైబర్ బోటుపై మేస్త్రీ, కళాసీలు కలిసి మొత్తం ఆరుగురు వేటకు వెళుతుంటారు. సముద్రంపై 10 రోజులపైనే ఉంటే తప్ప రూ.2 లక్షల విలువైన మత్స్య సంపద దొరికేది కాదు. ప్రస్తుతం వారం రోజులు గడవకుండానే రూ.నాలుగైదు లక్షల విలువైన ట్యూనాలతో తిరిగొస్తున్నామని మత్స్యకారులు సంతోషంగా చెబుతున్నారు. ఇదే ఒరవడి కొనసాగి ట్యూనాలు మార్చి నెలాంతం వరకు దొరుకుతాయనిఅంచనా వేస్తున్నారు. అదే నిజమైతే ఈ సీజన్‌లో ట్యూనాలతో ఆర్థికంగా స్థిరపడతామనే ఆనందాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

ట్యూనాలకు కేరాఫ్ కాకినాడ

కాకినాడ తీరం ట్యూనా చేపలకు ప్రసిద్ధి. ఇక్కడి మత్స్యకారులు ఎంతో నైపుణ్యంతో సముద్రంలో సుదీర్ఘ ప్రాంతానికి వెళ్లి ట్యూనా చేపలను వేటాడతారు. మూడు రకాల ట్యూనాలు లభ్యమవుతున్నాయి. వేట నిషేధ సమయం తరువాత ఆరు నెలలపాటు ట్యూనా చేపలు ఎక్కువగా లభిస్తాయి. జనవరి నెలలో ట్యూనా దిగుబడి బాగా వచ్చింది. గతంతో పోలిస్తే 10 శాతం ధర పెరిగింది. దీంతో మత్స్యకారులు ఆర్థిక పరిస్థితి బాగుంది.

– అనురాధ, ఫిషరీస్ డెవలప్‌మెంట్ ఆఫీసర్, హార్బర్ పేట, కాకినాడ

కాకినాడ తీరానికి అభిముఖంగానే ట్యూనాలు

కాకినాడ తీరం ఎదురుగా విశాఖ, చింతపల్లి ప్రాంతంలో సుమారు 175 నాటికల్ మైళ్ల దూరంలో ట్యూనా చేపలు లభ్యమవుతున్నాయి. ఈ సీజన్‌లో జనవరి నెలలో మత్స్యకారుల వలలకు ట్యూనా చేపలు భారీగా చిక్కాయి. దీంతో వేట కోసం ప్రతి మత్స్యకారుడు సముద్రంలో వేట కొనసాగిస్తున్నారు.

– మల్లే కొండబాబు, మత్స్యకారుడు, సూర్యారావుపేట

పరిహారం ఎగ్గొట్టినా ట్యూనాలే ఆదుకుంటున్నాయి

కాకినాడ, ఉప్పాడ కొత్తపల్లి తదితర ప్రాంతాల్లో సముద్రంలో చేపల వేట ఆధారంగా సుమారు 300 ఫైబర్ బోట్లను మత్స్యకారులు నడుపుతున్నారు. ఏప్రిల్ 15 నుంచి జూన్ 15 వరకు సముద్ర వేట నిషేధ సమయం. వేట నిషేధంతో ఉపాధి కోల్పోయే మత్స్యకారుల జీవనానికి ఇబ్బంది కలగకుండా వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం వేట నిషేధ పరిహారాన్ని ఎప్పటికప్పుడు అందిస్తూ వచ్చింది. కూటమి ప్రభుత్వం గద్దెనెక్కాక వేట నిషేధ పరిహారం కొండెక్కింది. కళ్లు కాయలు కాసేలా ఎదురు చూసినా మత్స్యకారులకు నిరాశే మిగిలింది. సంక్రాంతి పండుగ కూడా సంతోషం లేకుండా గడిచిపోయిందనే ఆవేదన చెందుతున్నారు. వేటకు వెళ్లినా వలకు సరైన చేపలు చిక్కక కొన్ని సందర్భాల్లో ఫైబర్ బోటు నిర్వహణ వ్యయం రూ.లక్ష కూడా చేతికొచ్చేది కాదు. ఈ తరుణంలో సముద్రంలో లభిస్తున్న ట్యూనా చేపలు మత్స్యకారులకు ఊపిరిపోస్తున్నాయి.

యువతిపై యువకుడి దాడి

పల్నాడు జిల్లాలో ఘటన

పిడుగురాళ్ల: పల్నాడు జిల్లా పిడుగురాళ్ల మండలం గుత్తికొండ అటవీ ప్రాంతంలో సోమవారం ఓ యువతిపై యువకుడు విచక్షణారహితంగా దాడి చేశాడు. పిడుగురాళ్ల పట్టణ సీఐ శ్రీరాం వెంకట్రావు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం... కారంపూడి గ్రామానికి చెందిన మల్లిఖార్జున అనే యువకుడు, నకరికల్లు గ్రామానికి చెందిన ఒక యువతి కొంతకాలంగా ప్రేమించుకుంటున్నారు. ఆ యువతి నరసరావుపేటలోని ఓ కళాశాలలో బి.ఫార్మసీ చదువుతోంది. వీరిద్దరూ తరచూ గుత్తికొండ అటవీ ప్రాంతంలో కలుసుకుంటారు. ఈ క్రమంలో సోమవారం కూడా అటవీ ప్రాంతానికి వెళ్లారు. అయితే, ఆ యువతి తనతోపాటు మరొకరితో ఫోన్‌లో మాట్లాడుతుందనే అనుమానంతో మల్లిఖార్జున ప్రశ్నించాడు. దీంతో ఇద్దరి మధ్య గొడవ జరిగింది. మల్లిఖార్జున ఆగ్రహంతో పక్కన ఉన్న కర్రతో యువతి తల, కాళ్లు, చేతులపై విచక్షణరాహితంగా కొట్టాడు. బాధిత యువతి కేకలు వేయటంతో సమీపాన పొలంలో పని చేస్తున్న స్థానికులు వచ్చి మల్లిఖార్జునను అడ్డుకున్నారు. తీవ్ర గాయాలైన యువతి సొమ్మసిల్లి పడిపోయింది. స్థానికుల సమాచారం మేరకు పట్టణ ఎస్ఐ మోహన్ ఘటనాస్థలానికి వెళ్లి 108లో బాధిత యువతిని నరసరావుపేట ప్రభుత్వ వైద్యశాలకు తరలించారు. బాధితురాలి ఫిర్యాదు మేరకు విచారణ చేస్తున్నామని సీఐ తెలిపారు.

చెల్లిపై అసభ్య ప్రవర్తన

అన్నపై పోక్సో కేసు నమోదు

చంద్రగిరి: తోడబుట్టిన చెల్లెలిపట్ల అన్న అసభ్యంగా ప్రవర్తిస్తుండటంతో చెల్లి పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసింది. తిరుపతి జిల్లా చంద్రగిరి మండల పరిధిలోని రాయలపురానికి చెందిన యువకుడు.. సొంత చెల్లెలి పట్ల ఏడాదిగా అసభ్యకరంగా ప్రవర్తిస్తున్నాడు. దీంతో ఆ బాలిక తల్లిదండ్రుల దృష్టికి తీసుకెళ్లగా వారు యువకుడిని మందలించినట్టు తెలిసింది. ఈ నేపథ్యంలో యువకుడు తల్లిదండ్రులపైనా దాడికి పాల్పడ్డట్టు స్థానికులు చెబుతున్నారు. ఆ కామాంధుడి నుంచి కుమార్తెను కాపాడుకోవడానికి తల్లిదండ్రులు ఏడాదిగా రాత్రి వేళల్లో మరో చోట నిద్రిస్తున్నారని గ్రామస్తులు తెలిపారు. ఈ క్రమంలో యువకుడు బాలికపై అసభ్యకరంగా ప్రవర్తించడం శృతి మించడంతో ఆదివారం రాత్రి చంద్రగిరి పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసింది. ఈ మేరకు పోలీసులు యువకుడిపై పోక్సో కేసు నమోదు చేశారు.

కిడ్నీ రాకెట్ కేసులో సర్జన్ రాజశేఖర్ రిమాండ్

హైదరాబాద్: అలకానంద కిడ్నీ రాకెట్ కేసులో మరొకరిని సరూర్‌నగర్ పోలీసులు అరెస్ట్ చేసి సోమవారం రిమాండ్‌కు తరలించినట్లు ఇన్‌స్పెక్టర్ సైదిరెడ్డి తెలిపారు. ఎలాంటి అనుమతులు లేకుండా కిడ్నీ ట్రాన్స్‌ప్లాంటేషన్ శస్త్ర చికిత్సలు చేసిన తమిళనాడుకు చెందిన పెరుమాళ్ల రాజశేఖర్ (59)ను చెన్నై వెళ్లిన పోలీస్ బృందం అరెస్ట్ చేసి నగరానికి తీసుకొచ్చింది. కిడ్నీ రాకెట్ కేసులో 13వ నిందితుడుగా ఉన్న రాజశేఖర్ నెల్లూరు జిల్లా మిలటరీ కాలనీకి చెందిన వ్యక్తి. తమిళనాడులోని సవిత మెడికల్ కళాశాలలో విధులు నిర్వహిస్తున్నారు. అలకానంద ఆస్పత్రి అక్రమ కిడ్నీ రాకెట్ వ్యవహారంలో శస్త్ర చికిత్సలు చేసిన ప్రధాన సర్జన్. ఆయన సుమారు 12 కిడ్నీ మార్పిడి ఆపరేషన్లు చేసినట్లు పోలీసులు గుర్తించారు. అంతేకాక ఇదే ముఠా ఆధ్వర్యంలో జనని, అరుణ ఆస్పత్రుల్లో కూడా మరో 30కి పైగా కిడ్నీ మార్పిడి చేసినట్లు తెలిసింది.

హాకీ శిక్షణ పేరుతో బాలికపై అఘాయిత్యం

యలమంచిలి రూరల్: హాకీ ఆటలో శిక్షణ ఇస్తానంటూ 13 ఏళ్ల బాలికపై లైంగిక దాడికి పాల్పడిన హాకీ క్రీడాకారుడు మళ్ల రూపేష్ (27)ను సోమవారం అరెస్ట్ చేసినట్లు పరవాడ డీఎస్పీ వల్లెం విష్ణుస్వరూప్ తెలిపారు. వివరాలిలా ఉన్నాయి. అనకాపల్లి జిల్లా యలమంచిలి పట్టణంలోని ఉలకపేటకు చెందిన మళ్ల రూపేష్ సీనియర్ హాకీ క్రీడాకారుడు. జూనియర్లకు శిక్షణ ఇస్తుంటాడు. ఈ క్రమంలో గాంధీ నగర్‌కు చెందిన 8వ తరగతి చదువుతున్న బాలికను మభ్యపెట్టి, బెదిరించి గత నెల మొదటి, మూడో వారంలో రెండుసార్లు అత్యాచారానికి పాల్పడ్డాడు. బాలిక ప్రవర్తనలో మార్పు రావడం, ముభావంగా ఉండడంతో తల్లి నిలదీయడంతో జరిగిన దారుణాన్ని చెప్పుకుంది. దీంతో బాలిక తల్లి పట్టణ పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు. ఈ మేరకు నిందితుడిపై పోక్సో కేసు నమోదు చేసి అరెస్ట్ చేశారు. నిందితుడు వినియోగించిన మొబైల్ ఫోన్లను పోలీసులు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. నిందితుడ్ని కోర్టులో హాజరుపర్చగా న్యాయమూర్తి 14 రోజుల రిమాండ్ విధించారు. పట్టణ ఎస్ఐ కె.సావిత్రి పాల్గొన్నారు.

3న డిప్యూటీ మేయర్, చైర్మన్, వైస్ చైర్మన్ ఎన్నికలు

సాక్షి, అమరావతి: మూడు నగరపాలక సంస్థలు(కార్పొరేషన్ల)తోపాటు ఏడు మున్సిపాలిటీల్లో ఫిబ్రవరి 3న డిప్యూటీ మేయర్, చైర్మన్, వైస్ చైర్మన్ పదవులకు ఎన్నికలు నిర్వహించేందుకు రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్ నీలం సాహ్ని సోమవారం వేర్వేరుగా నోటిఫికేషన్లు జారీ చేశారు. తిరుపతి, నెల్లూరు నగర కార్పొరేషన్లలో ఒక్కో డిప్యూటీ మేయర్ పదవికి.. ఏలూరులో రెండు డిప్యూటీ మేయర్ల పదవులతోపాటు ఎన్టీఆర్ జిల్లా నందిగామ, శ్రీసత్యసాయి జిల్లా హిందూపురం, పార్వతీపురం మన్యం జిల్లా పాలకొండ మున్సిపాలిటీల్లో చైర్మన్ పదవులకు.. ఏలూరు జిల్లా నూజివీడు, కాకినాడ జిల్లా తుని, పల్నాడు జిల్లా పిడుగురాళ్లలో ఒక్కో వైస్ చైర్మన్ పదవికి, నెలూర్లు జిల్లా బుచ్చిరెడ్డిపాలెంలో రెండు వైస్ చైర్మన్ పదవులకు ఎన్నికలు నిర్వహించనున్నారు. ఇందు కోసం ఆయా నగర కార్పొరేషన్లు, మున్సిపాలిటీల్లో 3వ తేదీ ఉదయం 11 గంటలకు ప్రత్యేక సమావేశాలు నిర్వహించాలని నోటిఫికేషన్లలో పేర్కొన్నారు. ఎన్నికల అధికారులుగా వ్యవహరించే ప్రిసైడింగ్ అధికారులు ఆయా నగర కార్పొరేషన్లు, మున్సిపాలిటీల్లో సభ్యులుగా ఉన్న కార్పొరేటర్లు, వార్డు కౌన్సిలర్లకు ఈనెల 30లోపు ఈ విషయం తెలియజేస్తూ నోటీసులు అందజేయాలని సూచించారు.

రహస్య జీవోలిస్తూ పారదర్శక పాలనంటే ఎలా?

- ఏడు నెలల్లోనే 78 రహస్య జీవోలిచ్చిన కూటమి ప్రభుత్వం
- కీలకమైన రెవెన్యూ శాఖలో అత్యధికంగా 36 జీవోలు
- పవన్ పంచాయతీరాజ్ శాఖలోనూ ఇదే తంతు
- వైఎస్సార్‌సీపీ అధికార ప్రతినిధి నాగార్జున యాదవ్

సాక్షి, అమరావతి: ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు రహస్య జీవోలపై నీతులు చెప్పిన చంద్రబాబు, పవన్ కళ్యాణ్.. అధికారంలోకి వచ్చాక పారదర్శకతకు పాడె కట్టేశారని వైఎస్సార్‌సీపీ అధికార ప్రతినిధి నాగార్జున యాదవ్ అన్నారు. ఆయన సోమవారం తాడేపల్లిలోని పార్టీ కేంద్ర కార్యాలయంలో మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన ఏడు నెలల్లోనే 78 రహస్య జీవోలు విడుదల చేసి, పైకి మాత్రం పారదర్శక ప్రభుత్వం అని చెప్పుకుంటోందని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. పవన్ కళ్యాణ్ కూడా అయన నేతృత్వం వహించే పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖలో ఒకేరోజు ఏకంగా 6 రహస్య జీవోలు ఇచ్చి ఆయనేమీ తక్కువ తినలేదని నిరూపించుకున్నాడని చెప్పారు. ఆ రహస్య జీవోలన్నీ కాంట్రాక్టర్లకు పనులు అప్పజెప్పేవి, కన్సల్టెన్సీలకు బిల్లులు చెల్లించేవే అని తెలిపారు. చంద్రబాబు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు ఒకలా, ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు మరోలా మాట్లాడటం ఆయనకు వెన్నుపోటుతో పెట్టిన విద్య అని, పవన్ సైతం అబద్ధాల్లో చంద్రబాబునే మించిపోయారని అన్నారు. తాము ఏ వివరాలను గోప్యంగా ఉంచబోమని, ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు ప్రజలు ఎప్పటికప్పుడు చూసుకోవచ్చని, ఇదే పారదర్శక పాలనకు సాక్ష్యమంటూ గత ఏడాది ఆగస్టు 30న ప్రకటించిన చంద్రబాబు, పవన్.. వాస్తవంలో అందుకు విరుద్ధంగా పని చేస్తున్నారని వివరించారు. కీలకమైన రెవెన్యూ శాఖకు సంబంధించి 36, మున్సిపల్ శాఖలో 14, జనరల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్‌కు సంబంధించి 4, ఆర్థిక శాఖకు చెందినవి 5, ఇరిగేషన్‌లో 6, హోంశాఖలో 4 జీవోలు రహస్యంగా ఇచ్చారని తెలిపారు. ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్ కళ్యాణ్ చేతిలో ఉన్న పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖలోనూ ఒకే రోజు 6 రహస్య జీవోలిచ్చారని, ఇవన్నీ కీలకమైన జీవోలేనని చెప్పారు. ప్రభుత్వం వెంటనే ఆ జీవోలన్నీ బహిర్గతం చేసి చిత్తశుద్ధి నిరూపించుకోవాలని నాగార్జున యాదవ్ డిమాండ్ చేశారు.

చంద్రబాబు అసమర్థతను అంగీకరించారు

- హామీల అమలును ఎగ్గొట్టేందుకు వైఎస్సార్‌సీపీపై నిందలు
- ఇది చంద్రబాబు దివాలాకోరుతనమే
- ఆయన హామీలు అమలు చేయలేరని జగన్ ఆనాడే చెప్పారు
- బాబు అసమర్థత వల్లే దావోస్‌లో పెట్టుబడులు రాలేదు
- మాజీ మంత్రి అంబటి రాంబాబు ఫైర్

నెహ్రూనగర్ (గుంటూరు ఈస్ట్): ఎన్నికల్లో ప్రజలకు ఇచ్చిన హామీలను నెరవేర్చను అని సీఎం చంద్రబాబు స్వయంగా ఆయన అసమర్థతను అంగీకరిస్తున్నారని మాజీ మంత్రి, వైఎస్సార్‌సీపీ గుంటూరు జిల్లా అధ్యక్షుడు అంబటి రాంబాబు చెప్పారు. ఆయన సోమవారం గుంటూరులో మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. నీతి ఆయోగ్ లెక్కలంటూ.., వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలో ఆర్థిక వ్యవస్థను విధ్వంసం చేశారంటూ ఏ హామీనీ అమలు చేయలేనని ప్రకటించడం చంద్రబాబు దివాలాకోరుతనానికి నిదర్శనమని అన్నారు. చంద్రబాబు హామీలను అమలు చేయలేరని ఆనాడే వైఎస్ జగన్ చాలా స్పష్టంగా చెప్పారన్నారు. అయినా చంద్రబాబు ప్రజలను మభ్యపెట్టి అధికారంలోకి వచ్చారన్నారు. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వం రూ.14 లక్షల కోట్ల అప్పులు చేసిందంటూ విష ప్రచారం చేశారని, ఆ తర్వాత వారు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెట్‌లోనే వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో అప్పులు రూ.6,46,537 కోట్లు మాత్రమే అని తేల్చారని వివరించారు. అంటే చంద్రబాబు ఊహించిన దానికన్నా అప్పులు 50 శాతం తక్కువేనని, రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగ్గానే ఉందన్న విషయం ఎవరికైనా అర్థమవుతుందని అన్నారు. అయినా ఆర్థిక పరిస్థితి అధ్వానంగా ఉందని, వైఎస్సార్‌సీపీ హయాంలో చేసిన అప్పులే కారణమని ఎలా చెబుతారని నిలదీశారు.

చంద్రబాబు అసమర్థత వల్లే పెట్టుబడులు రాలేదు

రాష్ట్రాన్ని పెట్టుబడుల వరద ముంచెత్తుతుందంటూ కుమారుడు, అధికారులతో కలిసి ఆర్భాటంగా దావోస్ వెళ్లిన చంద్రబాబు ఉత్త చేతులతో తిరిగొచ్చారని ఎద్దేవా చేశారు. కోట్ల రూపాయలు ప్రజాధనం ఖర్చు చేసినా ఒక్క ఎంఓయూ లేదని చెప్పారు. చంద్రబాబు అసమర్థతే ఇందుకు కారణమన్నారు. దానిని కప్పిపుచ్చుకోవడానికే దావోస్‌లో ఎంఓయూలు మిథ్య అంటూ చాలా గొప్పగా సెలవిచ్చారని, ఇలా చెప్పడం సిగ్గుచేటని అన్నారు. మరి ఎందుకు దావోస్ వెళ్లారని నిలదీశారు. చంద్రబాబు ఆరోగ్యరీత్యా కోటు వేసుకోలేదని, అయినా అంతగొప్ప చలిలో కూడా కోటు తొడుక్కోకుండా పెట్టుబడుల కోసం చంద్రబాబు ప్రయత్నించారంటూ ఎల్లోమీడియా దిగజారుడు రాతలు రాసిందన్నారు. సీఎంగా వైఎస్ జగన్ దావోస్‌కు వెళ్లి రూ.1.26 లక్షల కోట్ల ఒప్పందాలు చేసుకున్నారని తెలిపారు. టెక్ మహేంద్ర రూ.200 కోట్ల ప్లాంట్, అదానీ గ్రూప్ రూ.60 వేల కోట్ల గ్రీన్ ఎనర్జీ ప్రాజెక్టు, కర్నూలు జిల్లాలో రూ.37వేల కోట్లతో గ్రీన్ కో కంపెనీ ప్రాజెక్టు, అరబిందో గ్రీన్ ఎనర్జీ రూ.28వేల కోట్ల ప్రాజెక్టు వంటివన్నీ వైఎస్ జగన్ తెచ్చినవేనని తెలిపారు. మాజీ మంత్రి గుడివాడ అమర్‌నాథ్‌ను కోడిగుడ్డాయన అంటున్న లోకేశ్ పెద్ద పప్పుసుద్ద కాదా అని అన్నారు. లోకేశ్ ఎర్ర బుక్కుకు తన కుక్క కూడా భయపడదని, అక్రమ కేసులతో ఎంతమందిని జైలుకు పంపినా వైఎస్సార్‌సీపీ వెనుకంజ వేయదని స్పష్టం చేశారు.

కొల్లూరులో రెస్టారెంట్ ధ్వంసం

రాస్తారోకో చేస్తున్న రెస్టారెంట్ నిర్వాహకులు, బంధువులు

నిర్వాహకుడికి టీడీపీ నేత బెదిరింపులు

కొల్లూరు : బాపట్ల జిల్లా కొల్లూరులో ఈనాడు గ్రాండ్ ఫ్యామిలీ రెస్టారెంట్‌ను ఆదివారం అర్ధరాత్రి గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు ధ్వంసం చేశారు. దీంతో రెస్టారెంట్ నిర్వాహకులు ఆందోళనకు దిగారు. పోలీసులు, రెస్టారెంట్ నిర్వాహకుల కథనం మేరకు.. కొల్లూరుకు చెందిన టీడీపీ నేత, మాజీ ఎంపీపీ కనగాల మధుసూదన్‌ప్రసాద్ ఆదివారం అర్ధరాత్రి రెస్టారెంట్ నిర్వాహకులకు రెండు పర్యాయాలు ఫోన్ చేసి అసభ్యపదజాలంతో దూషించారు. అంతేగాక రెస్టారెంట్ ఏమవుతుందో చూసుకోవాలంటూ హెచ్చరించారు. అనంతరం గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు వచ్చి రెస్టారెంట్‌ను ధ్వంసం చేశారు. సోమవారం ఉదయం నిర్వాహకులు వచ్చి చూసే సరికి రెస్టారెంట్ ధ్వంసమై కనిపించింది. దీంతో నిర్వాహకులు, బంధువులు ఆందోళనకు దిగారు. తెనాలి–రేపల్లె రహదారిపై కొల్లూరు బస్టాండ్ సెంటర్లో బైఠాయించి రాస్తారోకో నిర్వహించారు. గతంలో మద్యం దుకాణాల టెండర్ల సమయంలో ఇదే టీడీపీ నేత తాము వేసిన రూ.4 లక్షలు విలువ చేసే రెండు టెండర్ల డాక్యుమెంట్లను బలవంతంగా తీసుకుని బెదిరింపులకు పాల్పడ్డాడని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. అనంతరం రెస్టారెంట్ నిర్వాహకుడు గిరికుమార్‌స్వామి ఇచ్చిన ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేసినట్టు కొల్లూరు ఎస్ఐ ఏడుకొండలు చెప్పారు.

కలెక్టరేట్ వద్ద ఇద్దరు రైతుల ఆత్మహత్యాయత్నం

ఆత్మహత్యకు యత్నించిన పెద్దన్న, సోమశేఖర్

ప్రశాంతి నిలయం: భూ సమస్యలు పరిష్కారం కాకపోవడంతో మనస్తాపానికి గురైన ఇద్దరు రైతులు కలెక్టరేట్‌లో ఆత్మహత్యకు యత్నించారు. ఈ ఘటన సోమవారం పుట్టపర్తిలోని శ్రీసత్యసాయి జిల్లా కలెక్టరేట్‌లో చోటుచేసుకుంది. వివరాల్లోకి వెళితే.. పుట్టపర్తికి చెందిన బ్యాళ్ల పెద్దన్న తన భార్యతో కలసి కలెక్టరేట్‌కు చేరుకుని క్రిమిసంహారక మందు తాగేందుకు ప్రయత్నించాడు. గమనించిన పోలీసులు ఆ బాటిల్‌ను లాగేసుకోవడంతో ప్రమాదం తప్పింది. తనకు ముదిగుబ్బ మండలం ముక్తాపురంలో సర్వే నంబర్ 636–1లో ఐదెకరాల భూమికి డీ పట్టా ఇచ్చారని, తన బంధువైన పుల్లప్ప రెండెకరాలు ఆక్రమించి సాగు చేసుకుంటూ తనను బెదిరిస్తున్నాడని, అధికారులకు ఫిర్యాదు చేసినా పట్టించుకోవడం లేదని పెద్దన్న వాపోయాడు. అనంతరం పోలీసులు పెద్దన్న సమస్యను కలెక్టర్ దృష్టికి తీసుకువెళ్లారు. స్పందించిన కలెక్టర్ వెంటనే పరిష్కరించాలని సంబంధిత అధికారులను ఆదేశించారు. కాగా.. పరిగి మండలం గోరవాన హళ్లికి చెందిన సోమశేఖర్ కలెక్టరేట్ ఎదుట పెట్రోల్ పోసుకుని ఆత్మహత్యకు యత్నించాడు. పోలీసులు పెట్రోల్ బాటిల్ లాగేసుకుని, బాధితుడిని జాయింట్ కలెక్టర్ వద్దకు తీసుకువెళ్లి సమస్య వివరించారు. సోమశేఖర్‌కు మోద గ్రామంలో సర్వే నంబర్–65లో 2.25 ఎకరాల భూమి ఉండగా.. ఇందులో 75 సెంట్లు అదే గ్రామానికి చెందిన నాగప్ప, బోరప్ప, నడిపి నాగప్ప కొనుగోలు చేశారు. మిగిలిన 1.50 ఎకరాల భూమికి అడవీశ్వరయ్య, చంద్ర అనే వ్యక్తులు అక్రమంగా పట్టాదార్ పాస్ పుస్తకాలు తీసుకున్నారని, అధికారులకు ఫిర్యాదు చేసినా పట్టించుకోవడం లేదని సోమశేఖర్ తెలిపారు.

ఎస్పీ కార్యాలయంలో మహిళ ఆత్మహత్యాయత్నం

ఒంగోలు సిటీ: తనకు న్యాయం చేయాలని పోలీసులను ఆశ్రయించినా పట్టించుకోవడం లేదని ఓ మహిళ ఎస్పీ కార్యాలయంలోనే ఎలుకల మందు తాగి ఆత్మహత్యాయత్నం చేసింది. ఈ ఘటన ప్రకాశం జిల్లా ఒంగోలు ఎస్పీ కార్యాలయంలో సోమవారం చోటుచేసుకుంది. పోలీసులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. ప్రజా సమస్యలపై ఫిర్యాదులు స్వీకరించేందుకు ప్రతి సోమవారం గ్రీవెన్స్ నిర్వహిస్తారు. ఈ క్రమంలో త్రిపురాంతకం గ్రామానికి చెందిన సౌభాగ్యం అనే మహిళ తన సోదరులు ఇంటిస్థలం పత్రాలు లాక్కుని మోసం చేశారని స్థానిక పోలీసులకు అనేకసార్లు ఫిర్యాదు చేసింది. దీనిపై పోలీసులు ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. దీంతో సౌభాగ్యమ్మ సోమవారం ఎస్పీ దామోదర్‌కు ఫిర్యాదు చేసింది. ఆయన సమస్య పరిష్కరిస్తామని చెప్పారు. దీంతో సౌభాగ్యం మీరు చెప్పినా కూడా పోలీసులు పట్టించుకోరని వెంట తెచ్చుకున్న ఎలుకల మందు తాగే ప్రయత్నం చేసింది. అప్రమత్తమైన పోలీసులు అడ్డుకుని ఆమెను రిమ్స్‌కు తరలించారు.

బిరబిరా సొంతూరికి

2 గంటల్లో 2 లక్షల మంది

గాజా బాటపట్టిన పాలస్తీనియన్లు

డెయిర్ అల్ బాలాహ్: పదిహేను నెలల భీకర యుద్ధానికి తాత్కాలిక ముగింపు పలికిన ఇజ్రాయెల్ ఎట్టకేలకు ఉత్తరగాజా ప్రాంతాలకు స్థానికులు రావొచ్చని అనుమతి మంజూరుచేయడంతో గతంలో దాడుల్లో ప్రాణభయంతో పారిపోయిన లక్షలాది మంది పాలస్తీనియన్లు ఇప్పుడు తిరిగి స్వస్థలాలకు పయనమయ్యారు. దీంతో సోమవారం ఉదయం 7 గంటలకు నెట్‌జారిమ్ కారిడార్ గుండా ఉత్తరగాజాకు శరణార్థులు పోటెత్తారు. అనుమతి ఇచ్చిన తొలి రెండు గంటల్లోనే ఏకంగా రెండు లక్షల మంది ఉత్తరగాజాకు తిరిగొచ్చేశారని అధికారులు వెల్లడించారు. దాడుల ధాటికి ఎక్కడి వస్తువులు అక్కడే వదిలేసి ప్రాణభయంతో వలసపోయిన పాలస్తీనియన్లు ఇప్పుడు లక్షలాదిగా తిరిగొస్తున్న దృశ్యాలు.. స్థానికుల సొంతూరిపై ప్రేమను కళ్లకు కడుతున్నాయి. దీంతో జాతీయరహదారి పొడవునా జనం బారులుతీరిన దృశ్యాలు కనిపిస్తున్నాయి. అయితే ఇజ్రాయెల్ భూతల, గగనతల దాడుల్లో నేలమట్టమై నామరూపాల్లేకుండా పోయిన ఇళ్లు, ధ్వంసమై గుంతలుగా మారిన రహదారులే ఇప్పుడు తిరిగొస్తున్న పాలస్తీనియన్లకు స్వాగతం పలుకుతున్నాయి. దాదాపు తమ సర్వస్వం తుడిచిపెట్టుకుపోయినా.. శరణార్థులుగా టెంట్‌లలో బిక్కుబిక్కుమంటూ బతికేకన్నా సొంత స్థలాల్లో ఎలాగైనా బతికేద్దామన్న మొండి ఆశ తిరిగొచ్చిన పాలస్తీనియన్ల కళ్లలో కనిపిస్తోంది. దాడులప్పుడు వెంటతీసుకెళ్లిన ఆ కొద్దివస్తువులను, చంటి పిల్లలను చంకనేసుకుని కిలోమీటర్ల దూరం నడిచొస్తున్న దృశ్యాలు హృదయవిదారకంగా మారాయి. తమ ఇల్లుకాదుకదా తమ వీధి కూడా గుర్తుపట్టలేనంతగా నాశనమైన విధంచూసి తిరిగొచ్చిన పాలస్తీనియన్లు రోదిస్తున్న దృశ్యాలు తోటి వారిని సైతం కంటతడిపెట్టిస్తున్నాయి. ఉండటానికి ఇల్లులేక, తాగునీరు వంటి కనీస సౌకర్యాలు అదృశ్యమైన ఈ మరుభూమిలో బతకడం ఎలాగబ్బా అన్న సందేహాలతో కొందరు నిర్వేదంలోకి జారిపోయారు. ఇజ్రాయెల్ అరాచకాలను ఆదినుంచి తీవ్రంగా ప్రతిఘటించిన పాలస్తీనియన్లలో చాలా మంది మాత్రం ఒక్కో ఇటుక మళ్లీ పేర్చి తమ ఇళ్లు, ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేసుకుంటామని ప్రతిజ్ఞచేశారు.

కొందరిలో బాధ, కొందరిలో తెగింపు

తిరిగొచ్చాక తమ ప్రాంతాలను చూసి గుండెలవిసేలా ఏడుస్తున్న వాళ్లు కొందరైతే, మరుభూమిలా మారిన తమ ప్రాంతాన్ని మళ్లీ పాత యథాస్థితికి తీసుకొస్తామన్న ధీమా, తెగింపు మరికొందరిలో కనిపించింది. '' జబాలియాలో ఇప్పుడు మన ఇల్లు లేదు. మొత్తం నాశనమైంది. నువ్వు ఖాన్ యూనుస్ పట్టణంలోనే ఉండిపో. అనవసరంగా ఇక్కడిదాకా రావొద్దు. ఇక్కడ సాయపడటానికి ఎవరూ లేరు. అందరం నడిరోడ్డుపై పడుకుంటున్నాం'' అని ఒక వ్యక్తి దక్షిణగాజాలో ఉన్న తన సోదరి ఖలీద్ రాబాకు ఫోన్‌లో చెప్పి కంటతడిపెట్టుకున్నారు. '' అసలు ఇక్కడ ఏం మిగిలింది?. ఇజ్రాయెల్ మా ఇళ్లను కుప్పకూల్చింది. ఇన్నాళ్లూ మేం దక్షిణగాజా టెంట్‌లో ఉన్నాం. ఇకపై ఉత్తరగాజా టెంట్‌లో ఉంటాం'' అని చంకలో పిల్లాడిని ఎత్తుకుని ఒక మహిళ రోదిస్తూ చెప్పింది. '' మా ఇల్లు ఉందో లేదో, ఒకవేళ ఉంటే మేం నివసించేందుకు అనువుగా ఉందోలేదోన్న ఆలోచనల మధ్యే మేం బయల్దేరాం. సొంత ప్రదేశానికి వెళ్లడం మినహా మాకు మరో అవకాశం లేదు'' అని 42 ఏళ్ల మహిళ వఫా హౌసానా చెప్పారు. '' నాడు నేనొక్కదాన్నే వలసపోయా. నా భర్త ఇక్కడే ఉండిపోయారు. ఇజ్రాయెల్ అనుమతించడంతో ఎట్టకేలకు మళ్లీ ఉత్తరగాజాకు వచ్చి ఏడాది తర్వాత భర్తను కలుసుకున్నా. ఇక్కడంతా నాశనమైంది. అదృష్టవశాత్తు మా ఇల్లు బాగానే ఉంది. తిరిగొచ్చే వాళ్లకు మొత్తం ఇల్లుకాకపోయినా ఒక్క గది బాగా ఉన్నా చాలు'' అని 44 ఏళ్ల సబ్రీన్ జనౌన్ ఆనందం వ్యక్తంచేశారు. తొలిరోజు తిరిగొచ్చిన వాళ్లకు ఆశ్రయం కల్పించాలన్న 1,35,000 టెంట్‌లు అవసరంకానున్నాయి. ఇందుకోసం గాజాలోని పాలస్తీనియన్ అధికారులు 5,500 మంది సహాయక సిబ్బందిని రంగంలోకి దింపారు. గాజా సిటీలో దాదాపు 75 శాతం నిర్మాణాలు నేలమట్టమయ్యాయని శాటిలైట్ ఉపగ్రహాల చిత్రాలను బట్టి అర్థమవుతోంది. మట్టికొట్టుకుపోయిన రోడ్డు మినహా మరేం మిగలలేదన్న బాధ తిరిగొచ్చిన వాళ్లలో కనిపిస్తోంది.

గాజా వైపు పోటెత్తిన జనం

అధికార పక్షం సవరణలకు ఆమోదం

- విపక్షాల ప్రతిపాదనలకు తిరస్కరణ
- వక్ఫ్ సవరణ బిల్లుకు జేపీసీ ఓకే
- రేపు అధికారికంగా ఆమోదం

న్యూఢిల్లీ: వక్ఫ్ సవరణ బిల్లును సమీక్షించేందుకు ఏర్పడిన సంయుక్త పార్లమెంటరీ కమిటీ(జేపీసీ) తన పని దాదాపు పూర్తిచేసింది. కమిటీలో సభ్యులుగా ఉన్న ఎన్‌డీఏ కూటమి నేతలు సూచించిన ప్రతీ సవరణకే జేపీసీ ఆమోదముద్ర వేసింది. ఇక వక్ఫ్(సవరణ) బిల్లులోని మొత్తం 44 క్లాజుల్లోనూ సవరించాల్సిన అంశాలపై సోమవారం విపక్షసభ్యులు చేసిన దాదాపు 500కుపైగా ప్రతిపాదనలను జేపీసీ తిరస్కరించింది. అధికార బీజేపీ, మిత్రపక్షాలైన టీడీపీ, జేడీ(యూ) కలిపి మొత్తంగా చేసిన 32 సవరణలకు కమిటీ ఆమోదముద్ర వేసింది. సభ్యులు ఏదైనా భూమి వివాదంలో లేకపోతే, అది ప్రభుత్వ సంబంధ కార్యకలాపాలతో ముడిపడి లేకపోతే అలాంటి వాటిని మాత్రం వక్ఫ్ సొంతంగా తమవిగా ప్రకటించుకోవచ్చని, మిగతా వాటికి ప్రభుత్వ జోక్యం ఉంటుందనే అంశానికి జేపీసీ ఆమోదముద్ర వేసింది. అయితే, ముస్లింల మతసంబంధ వ్యవహారాల పట్ల క్రూరంగా వ్యవహరిస్తున్న బిల్లు 'పూర్వ' స్వభావాన్ని జేపీసీ ఏమాత్రం రూపుమాపలేకపోయిందని విపక్ష సభ్యులు తీవ్ర అసహనం వ్యక్తంచేశారు. వితంతువులు, అనాథల సంక్షేమంపై ఇప్పటికే వక్ఫ్ అనుసరిస్తున్న విధానాల జోలికి జేపీసీ వెళ్లలేదు. సోమవారం ఢిల్లీలో బీజేపీ ఎంపీ జగదాంబికా పాల్ సారథ్యంలో సమావేశమైన కమిటీలోనూ విపక్ష సభ్యుల అభ్యంతరాలతో కమిటీ భేటీ వాడీవేడీగా కొనసాగింది. సుదీర్ఘ మంతనాలు, చర్చోపచర్చల తర్వాత కమిటీ తన తుది నివేదికను బుధవారం ఆమోదించనుంది. పార్లమెంట్ బడ్జెట్ సమావేశాలు జనవరి 31వ తేదీన ప్రారంభంకానున్న నేపథ్యంలో ఈ సెషన్ ప్రథమార్ధంలోనే బిల్లును ఆమోదింపజేసుకుని చట్టంగా మార్చాలని పాలక ఎన్‌డీఏ ప్రయత్నిస్తోంది. బిల్లులో ప్రతిపాదించినప్పుడు వక్ఫ్ బోర్డ్‌లో ఇద్దరు ముస్లిమేతరులు ఉండొచ్చని సూచించగా ఇప్పుడా సంఖ్య నాలుగుకు పెరగడంతో దీనిపై ముస్లిం సంఘాలు, విపక్షపార్టీలు త్వరలో మరింతగా ఆందోళనలు, నిరసనలు చేసే వీలుంది. ఎక్స్‌-అఫీషియో సభ్యులు ఇంతమంది ఉంటారని గతంలో పేర్కొనగా ఇప్పుడు ఆ పదంలో బిల్లులో లేదు. కనీసం ఐదేళ్ల నుంచి ఇస్లామ్ మతాన్ని ఆచరిస్తున్నట్లు నిరూపించగల్గితేనే అతనికి చెందిన ఆస్తులను వక్ఫ్ తన ఆస్తులుగా పరిగణించేందుక అధికారం లభిస్తుంది. లేదంటే వాటిని మత, దాతృత్వ కార్యక్రమాలకు వినియోగించడానికి వీలులేదు అనే అంశాన్ని బిల్లులో ప్రస్తావించారు. ఏదైనా భూమి వక్ఫ్‌దా, ప్రభుత్వానిదా అన్న వివాదం తలెత్తితే జిల్లా కలెక్టర్, ఆపై స్థాయి అధికారి ఆధ్వర్యంలో విచారణ, దర్యాప్తునకు ఆదేశించాలని ప్రతిపాదనకు జేపీసీ ఆమోదముద్ర వేసింది. దీనిపై ముస్లిం సంఘాలు తీవ్ర అభ్యంతరం వ్యక్తంచేశాయి. హోదా రీత్యా జిల్లా రెవెన్యూ రికార్డులకు అధిపతి అయిన కలెక్టర్ స్వతహాగా తన ఆఫీస్ రికార్డుల ప్రకారమే తుది నిర్ణయం తీసుకుంటారని ముస్లిం సంఘాలు జేపీసీ ఆమోదాన్ని తప్పుబట్టాయి. ఏవైనా భూములు వక్ఫ్ పరిధిలోకి వస్తే వాటిని ఖచ్చితంగా రిజిస్టర్ చేయించాలన్న ప్రతిపాదనకూ జేపీసీ ఓకే చెప్పింది. వక్ఫ్ తమవిగా చెప్పుకునే భూముల్లో ముస్లిమేతరులు నివసించడం లేదా దుకాణాలు నడుపుకోవడం జరిగితే ఆ ప్రాంతాలకు క్లియర్ టైటిల్ లేకుంటే ఈ అంశంలో వక్ఫ్‌బోర్డ్‌కు హక్కులు ఉండబోవని తెలుస్తోంది. ఈ లెక్కన స్వాతంత్ర్యంవేళ దేశ విభజన తర్వాత పాకిస్తాన్‌కు వెళ్లిన ముస్లింలకు చెందిన పాత ఢిల్లీలోని ప్రాంతాల్లో దుకాణాలు నడుపుకుంటున్న ముస్లిమేతరులకు భారీ లబ్ధిచేకూరే అవకాశముంది. ముస్లింల చట్టాలపై పూర్తి అవగాహన ఉన్న ఎవరైనా ఒక 'వ్యక్తి'ని సంబంధిత ట్రిబ్యునళ్లలో సభ్యునిగా నియమించాలన్న సవరణకూ జేపీసీ ఆమోదముద్ర వేసింది.

తీవ్రంగా తప్పుబట్టిన విపక్షాలు

'' ఇన్ని రోజుల సమీక్షతర్వాత కూడా పాత బిల్లు అలాగే ఉంది. ముస్లింల మతసంబంధ వ్యవహారాల్లో బిల్లు జోక్యం చేసుకుంటోంది. విపక్షసభ్యుల సూచనలకు కమిటీలో విలువేలేదు. ఎన్‌డీఏ సభ్యులు ఇక్కడ అంతా ఒక పథకం ప్రకారంచేశారు. ఏమైనా చెప్పడానికి కూడా మాకు అనుమతించలేదు. ఒక్కో క్లాజ్‌వారీగా చర్చిద్దామంటే వినిపించుకోలేదు. మా అభ్యంతరాలను పట్టించుకోకుండా ఛైర్మన్ తనకు నచ్చిన సవరణలకే ఆమోదముద్ర వేశారు'' అని తృణమూల్ కాంగ్రెస్ సభ్యుడు కల్యాణ్ బెనర్జీ ఆగ్రహం వ్యక్తంచేశారు. డీఎంకే, కాంగ్రెస్‌సహా జేపీసీలో సభ్యులుగా ఉన్న విపక్షపార్టీలన్నీ కమిటీ వైఖరిని తప్పుబట్టాయి. అప్రజాస్వామికంగా కమిటీ కొనసాగిందని ధ్వజమెత్తాయి.

ప్రయాగ్‌రాజ్‌లో మహా కుంభమేళాలో సోమవారం సతీసమేతంగా పూజలు చేస్తున్న కేంద్ర హోం మంత్రి అమిత్ షా. ఈ సందర్భంగా యూపీ సీఎం యోగి ఆదిత్యనాథ్, యోగా గురు బాబా రాందేవ్ తదితరులతో కలిసి త్రివేణి సంగమంలో ఆయన పుణ్యస్నానం ఆచరించారు. అనంతరం అక్కడి అక్షయవటాన్ని షా కుటుంబ సమేతంగా దర్శించుకున్నారు. సనాతన ధర్మ తత్వానికి కుంభమేళా ప్రతీక అని ఈ సందర్భంగా ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు.

ఉత్తరాఖండ్‌లో అమల్లోకి
ఉమ్మడి పౌరస్మృతి

- యూసీసీ పోర్టల్‌ను ప్రారంభించిన ముఖ్యమంత్రి పుష్కర్
- దేశంలో తొలిసారిగా యూసీసీని తెచ్చిన రాష్ట్రంగా ఉత్తరాఖండ్ రికార్డ్

డెహ్రాడూన్: మతాలకతీతంగా మహిళలకు నిజమైన సాధికారతే లక్ష్యంగా, పౌరులందరికీ సమాన హక్కులు, బాధ్యతలు దఖలుపరిచే లక్ష్యంతో తీసుకొచ్చిన ఉమ్మడి పౌరస్మృతి చట్టం (యూసీసీ) ఉత్తరాఖండ్‌లో సోమవారం అమల్లోకి వచ్చింది. దీంతో దేశంలో యూసీసీని అమలుచేసిన తొలి రాష్ట్రంగా ఉత్తరాఖండ్ రికార్డులకెక్కింది. అన్ని మతాల్లో లింగభేదం లేకుండా పౌరులందరికీ ఉమ్మడి చట్టం అమలుచేయడమే యూసీసీ ముఖ్యోద్దేశం. చట్టం అమలుతో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అన్ని మతాల వారికి ఒకే తరహా వివాహ, విడాకుల, ఆస్తుల చట్టాలు అమలవుతాయి. ఇస్లామ్‌ను ఆచరించే వారికి ఇకపై విడిగా ముస్లిం పర్సనల్ లా బోర్డ్ లాంటివి చెల్లుబాటుకావు. ముస్లిం మహిళలకు ట్రిపుల్ తలాక్ అంటూ ఏకపక్షంగా ఇచ్చే విడాకులు చెల్లవు. షెడ్యూల్ తెగలను మాత్రం యూసీసీ నుంచి మినహాయించారు. వాళ్ల గిరిజన సంప్రదాయాలు, కట్టుబాట్లను ప్రభుత్వం గుర్తించి విలువ ఇస్తుంది. సోమవారం యూసీసీ రాష్ట్రంలో అమల్లోకి వచ్చిందని డెహ్రాడూన్‌లోని అధికార నివాసంలో ముఖ్యమంత్రి పుష్కర్ సింగ్ ధామీ ప్రకటించారు. కేబినెట్ మంత్రులు, నాటి యూసీసీ ముసాయిదా కమిటీ సభ్యుల సమక్షంలో ఆయన యూసీసీ పోర్టల్‌ను ప్రారంభించారు. వివాహాలు చేసుకున్నా, విడాకులు తీసుకున్నా, సహజీవనం చేసినా ప్రతీదీ ఈ పోర్టల్ ద్వారా ఖచ్చితంగా ఆన్‌లైన్‌లో రిజిస్ట్రేషన్ కోసం నమోదుచేసుకోవాల్సిందే. పెళ్లికాకుండా సహజీవనం కారణంగా పుట్టిన పిల్లలకూ వారసత్వ హక్కులు దక్కేలా యూసీసీ చట్టంలో మార్పులుచేసి అమల్లోకి తెచ్చారు. పోర్టల్ ద్వారా ముఖ్యమంత్రి ధామీ తన వివాహాన్ని రిజిస్టర్ చేసుకున్నారు. పోర్టల్ ద్వారా జారీ అయిన తొలి డాక్యుమెంట్‌ను రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి రాధా సీఎం ధామీకి అందజేశారు. '' మతాలకతీతంగా పౌరులందరికీ యూసీసీ ద్వారా సమాన హక్కులు, బాధ్యతలు ఉంటాయి. మూడేళ్ల క్రితం యూసీసీపై మాటిచ్చా. ఇన్నాళ్లకు ఇది సాకారమైంది. ఈ ఘనత రాష్ట్ర ప్రజలదే. విభిన్న ఆచార వ్యవహారాలు, జీవనం సాగించే ఎస్టీలను యూసీసీ పరిధిలోకి తెచ్చి వారిని ఇబ్బంది పెట్టొద్దని నిర్ణయించుకున్నాం. అందుకే వారిని యూసీసీ నుంచి మినహాయించాం'' అని సీఎం స్పష్టంచేశారు. చట్టం ప్రకారం ఇకపై ఉత్తరాఖండ్‌లో అన్ని మతాలకు చెందిన స్త్రీ, పురుషులకు కనీస వివాహ వయస్సు ఒకేలా ఉంటుంది. అన్ని మతాల్లో బహుభార్యత్వం విధానాన్ని నిషేధించారు. హలాల్ విధానాన్ని సైతం రద్దుచేశారు. '' యూసీసీ అమలుతో భారత రాజ్యాంగ చరిత్రలో మరో సువర్ణాధ్యాయాన్ని లిఖించాం'' అని సీఎం అన్నారు.

ట్రంప్‌కు మోదీ ఫోన్

- అధ్యక్షుడయ్యాక తొలి సంభాషణ
- పలు ద్వైపాక్షిక అంశాలపై చర్చలు
- ప్రపంచ శాంతికి సమష్టిగా కృషి

న్యూఢిల్లీ: అమెరికా అధ్యక్షునిగా రెండోసారి బాధ్యతలు చేపట్టిన డొనాల్డ్ ట్రంప్‌కు ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. ఈ మేరకు సోమవారం ఆయనతో ఫోన్‌లో మాట్లాడారు. అధ్యక్ష బాధ్యతలు చేపట్టాక వారిద్దరూ సంభాషించుకోవడం ఇదే తొలిసారి. పలు ద్వైపాక్షిక అంశాలపై నేతలిద్దరూ చర్చలు జరిపారు. ఇరు దేశాల సంబంధాలను మరింత బలోపేతం చేసుకునే చర్యలపై లోతుగా చర్చించినట్టు సమాచారం. పరస్పర విశ్వాసాన్ని మరింతగా పెంచుకునేందుకు భారత్, అమెరికా పూర్తిగా కట్టుబడి ఉన్నట్టు చర్చల అనంతరం మోదీ తెలిపారు. ''నా మిత్రుడు ట్రంప్‌తో మాట్లాడినందుకు ఆనందంగా ఉంది. ఇరు దేశాల ప్రజల సంక్షేమంతో పాటు ప్రపంచ భద్రత, శాంతి, ప్రగతి కోసం కృషి చేయాలని నిర్ణయించాం'' అని ఎక్స్‌లో పోస్ట్ చేశారు. అక్రమ వలసలు, టారిఫ్‌లు ప్రస్తావనకు వచ్చిందీ లేనిదీ తెలియ రాలేదు. వాటిపై ఉక్కుపాదం మోపుతానని ట్రంప్ ప్రకటించడం తెలిసిందే. అక్రమ వలస దారులను సొంత దేశాలకు పంపుతుండటం కలకలం రేపుతోంది. భారత్ ప్రధాన భాగస్వామిగా ఉన్న బ్రిక్స్ కూటమిపై 100 శాతం టారిఫ్‌లు విధిస్తానని కూడా ట్రంప్ హెచ్చరించారు. విదేశాంగ మంత్రి ఎస్.జైశంకర్ అమెరికా విదేశాంగ మంత్రి మార్కో రూబియో తదితరులతో చర్చలు జరిపిన వారంలోపే ట్రంప్, మోదీ ఫోన్ సంభాషణ జరపడం ప్రాధాన్యం సంతరించుకుంది.

మళ్లీ మానస సరోవర యాత్ర

చైనాకు నేరుగా విమాన సర్వీసులు

- సంబంధాల బలోపేతానికి చర్యలు
- జల వనరుల సమాచార మార్పిడి
- మిస్రీ పర్యటనలో కీలక ఒప్పందాలు
- మంత్రులతో వరుస భేటీలు, చర్చలు

న్యూఢిల్లీ: భారత్‌-చైనా సంబంధాల మెరుగుదల దిశగా మరిన్ని కీలక అడుగులు పడ్డాయి. ఈ వేసవి నుంచి కైలాస మానస సరోవర యాత్ర పునఃప్రారంభం కానుంది. ఇరుదేశాల మధ్య నేరుగా విమాన సర్వీసులను కూడా పునరుద్ధరించనున్నారు. రెండు రోజుల పర్యటన నిమిత్తం బీజింగ్ వెళ్లిన విదేశాంగ శాఖ కార్యదర్శి విక్రం మిస్రీ సోమవారం చైనా విదేశాంగ శాఖ ఉప మంత్రి సన్ వెయ్‌డాంగ్‌తో సమావేశమయ్యారు. ఈ సందర్భంగా పలు కీలక నిర్ణయాలు జరిగాయి. ఒప్పందాలు కుదిరాయి. అంతర్జాతీయ నదుల విషయమై పరస్పరం మరింతగా సహకరించుకునేందుకు, జల వనరులకు సంబంధిత డేటాను పూర్తిస్థాయిలో ఇచ్చిపుచ్చుకునేందుకు ఇరుదేశాలూ అంగీకరించాయి. భారత్‌-చైనా నిపుణుల స్థాయి బృందం దీనిపై వీలైనంత త్వరగా చర్చలు జరపనుంది. చైనా విదేశాంగ మంత్రి వాంగ్ యీ, చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ అంతర్జాతీయ శాఖ మంత్రి లియూ జియాంచావోలతోనూ మిస్రీ సమావేశమయ్యారు. పలు కీలకాంశాలపై వారితో సుదీర్ఘంగా చర్చలు జరిపారు. ఈ సందర్భంగా తీసుకున్న పలు నిర్ణయాలను విదేశాంగ శాఖ వెల్లడించింది. ''ద్వైపాక్షిక సంబంధాల మెరుగుదలకు ఉన్నతస్థాయిలో చర్చలు జరపాలని గత అక్టోబర్‌లో కజాన్‌లో చైనా అధ్యక్షుడు షీ జిన్‌పింగ్‌తో ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ భేటీలో నిర్ణయించడం తెలిసిందే. తాజా చర్చలు అందులో భాగమే'' అని వివరించింది. ''ఇరుదేశాల దౌత్య బంధానికి 75 ఏళ్లు పూర్తవుతున్నాయి. ఈ సందర్భంగా విశ్వాస కల్పనకు మరిన్ని చర్యలు తీసుకోవాలని నిర్ణయం జరిగింది. ఆర్థిక, వర్తక రంగాల్లో ఇరుదేశాల్లో నెలకొన్న పరస్పర ఆందోళనలు, సందేహాలు కూడా సన్‌-మిస్రీ చర్చల్లో ప్రస్తావనకు వచ్చాయి. దీర్ఘకాలిక ప్రాతిపదికన విధాన పారదర్శకత, విశ్వసనీయతే గీటురాళ్లుగా ముందుకు సాగాలని అంగీకారం కుదిరింది'' అని వెల్లడించింది. మానస సరోవర యాత్ర, చైనాకు నేరుగా విమాన సర్వీసులు 2020లో రద్దయ్యాయి.

జమిలిపై చర్చ...చాలా కీలకం

న్యూఢిల్లీ: 'ఒక దేశం, ఒకే ఎన్నిక' ప్రతిపాదనపై దేశవ్యాప్తంగా జరుగుతున్న చర్చ భారత ప్రజాస్వామ్య ప్రస్థానానికి చాలా కీలకమైనదని ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ అభిప్రాయపడ్డారు. ఎన్‌సీసీ క్యాడెట్లు, ఎన్‌ఎస్‌ఎస్ వలెంటీర్లు, యువత అందులో చురుగ్గా పాల్గొనాలని పిలుపునిచ్చారు. ఇది వారి భవిష్యత్తుతో నేరుగా ముడిపడ్డ అంశమని గుర్తుంచుకోవాలన్నారు. సోమవారం ఇక్కడ ఎన్‌సీసీ ర్యాలీని ఉద్దేశించి ఆయన మాట్లాడారు. ''మన దేశంలో పదేపదే ఎన్నికలు జరుగుతున్నాయి. నిత్యం ఏదో ఒక మూల ఎన్నికల వాతావరణం నెలకొని ఉంటోంది. దాంతో పాలన, అభివృద్ధి పనుల వేగం మందగిస్తోంది. లోక్‌సభతో పాటు అసెంబ్లీ ఎన్నికలూ ఒకేసారి జరిగితే ఈ సమస్యకు పరిష్కారం దొరుకుతుంది. మొదట్లో దేశమంతటా ఒకేసారి ఎన్నికలు జరిగేవి. తర్వాతి కాలంలో ఆ ప్రక్రియకు విఘాతం కలిగింది. అమెరికా వంటి అగ్ర రాజ్యాల్లో ఎన్నికలు నిర్ణీత కాలావధిలోనే జరుగుతాయి'' అని గుర్తు చేశారు. కనీసం లక్షమంది యువతీ యువకులు రాజకీయాల్లోకి రావాలని పునరుద్ఘాటించారు. ఎర్రకోట నుంచి చేసిన ప్రసంగంలోనూ ఇదే మాట చెప్పానని గుర్తు చేశారు.

ట్రంప్ బెదిరింపులకు దిగొచ్చిన కొలంబియా

- తమ వలసదారులకు దేశంలోకి ఎంట్రీ
- అంతకుముందు రోజంతా హైడ్రామా
- అధ్యక్షుల సోషల్ మీడియా వార్
- పోటాపోటీ సుంకాల ప్రకటనలు

బొగోటా/వాషింగ్టన్: అక్రమ వలసలపై అమెరికా, కొలంబియా మధ్య ఆదివారం హై డ్రామా నడిచింది. అమెరికా నుంచి కొలంబియా వలసదారులతో వచ్చిన రెండు విమానాల ల్యాండింగ్‌కు ఆ దేశం అనుమతి నిరాకరించడంతో వివాదం రాజుకుంది. పరస్పర హెచ్చరికలు, పోటాపోటీ సుంకాల ప్రకటనలతో తారస్థాయికి చేరింది. ఇరు దేశాల అధ్యక్షులు ఒకరినొకరు లక్ష్యం చేసుకుంటూ సోషల్ మీడియా పెట్టిన పోస్టులు వైరల్‌గా మారాయి. చివరికి కొలంబియా తమ వలసదారులను స్వదేశంలోకి అనుమతించినట్టు అమెరికా ప్రకటించింది. దాంతో ఆ దేశంపై ప్రకటించిన 50 సుంకాల పెంపు ఉత్తర్వులను నిలిపేయనున్నట్లు పేర్కొంది. అలా వివాదం సద్దుమణిగింది.

గౌరవంగా పంపితేనే...

అమెరికా అధ్యక్షుడిగా బాధ్యతలు చేపట్టిన వారం రోజుల్లోనే డొనాల్డ్ ట్రంప్ తన తొలి అంతర్జాతీయ టారిఫ్ వివాదాన్ని తెరపైకి తెచ్చారు. అయితే చైనా, మెక్సికో, కెనడా కాకుండా దక్షిణ అమెరికాలో అత్యంత మిత్రదేశమైన కొలంబియాను ఆయన లక్ష్యంగా చేసుకోవడం విశేషం. ఆ దేశానికి చెందిన వలసదారులను ఆదివారం రెండు విమానాల్లో వెనక్కు పంపారు. కానీ అవి సైనిక విమానాలు కావడం కొలంబియా అధ్యక్షుడు గుస్తావో పెట్రోకు ఆగ్రహం తెప్పించింది. తమ పౌరులను అమెరికా నేరస్తుల్లా సైనిక విమానాల్లో పంపడం ఏమిటంటూ మండిపడ్డారు. వారిని గౌరవంగా పౌర విమానాల్లో పంపితేనే స్వీకరిస్తామని స్పష్టం చేశారు. సదరు విమానాల లాండింగ్‌కు నిరాకరించడంతో వివాదం మొదలైంది. దీనిపై ట్రంప్ కన్నెర్రజేశారు. కొలంబియా ప్రభుత్వం ఇలా బాధ్యతలను ఉల్లంఘించడాన్ని అనుమతించబోమంటూ ట్రూత్ సోషల్‌లో పోస్ట్ చేశారు. ఇప్పటికే అప్రతిష్టపాలైన పెట్రో ఇలాంటి చర్యలతో కొలంబియా భద్రతనే ప్రమాదంలోకి నెడుతున్నారని హెచ్చరించారు. కొలంబియా నుంచి అమెరికాలోకి వచ్చే అన్ని వస్తువులపై తక్షణం ఆంక్షలు, 25 శాతం సుంకాలు విధిస్తున్నట్టు ప్రకటించారు. వాటిని వారం రోజుల్లో 50 శాతానికి పెంచుతామన్నారు. కొలంబియా ప్రభుత్వాధికారులు, వారి కుటుంబాలపై వీసా ఆంక్షలకు అనుమతిస్తున్నట్లు అమెరికా విదేశాంగ మంత్రి మార్కో రూబియో ప్రకటించారు. కొలంబియా రాజధాని బొగోటాలోని అమెరికా రాయబార కార్యాలయంలో వీసాల ప్రాసెసింగ్ ను నిలిపేస్తూ ఉత్తర్వులిచ్చారు. కొలంబియా తన పౌరులను వెనక్కు తీసుకోవడానికి ఒప్పుకునేదాకా ఆంక్షలు కొనసాగుతాయని రుబియో చెప్పారు.

ట్రంప్‌ది అత్యాశ: పెట్రో

ట్రంప్ పోస్ట్‌పై కొన్ని గంటల్లోనే పెట్రో కూడా స్పందించారు. ఎక్స్‌లో సుదీర్ఘ పోస్ట్ పెట్టారు. ''యూఎస్‌కు ప్రయాణించడం నాకిష్టం లేదు. అది కొంచెం బోరింగ్. దాని బదులు ఏదో ఒక రోజు కలిసి గ్లాసు విస్కీ తాగుదాం'' అని కామెంట్ చేశారు. అమెరికాపై 25 శాతం ప్రతీకార సుంకాలు విధిస్తామని ప్రకటించారు. ''కొలంబియన్లను తక్కువ జాతిగా అమెరికా అధ్యక్షుడు పరిగణిస్తున్నారు. ట్రంప్ తన ఆర్థిక బలం, అహంకారం, అత్యాశతో మానవ జాతినే తుడిచిపెట్టేస్తారు. న్యాయం కోసం మరణానికైనా సిద్ధం. కొలంబియా పక్కన బానిసలు వద్దు' అన్నారు. తనను గద్దె దించేందుకు ప్రయత్నించాలని ట్రంప్‌కు సవాల్ విసిరారు. తమ పౌరులను సగౌరవంగా వెనక్కు రప్పించేందుకు అధ్యక్ష విమానాన్నే సిద్ధం చేసినట్టు పెట్రో తెలిపారు. చివరికి యూఎస్ సైనిక విమానాలలో పంపిన వలసదారులను తీసుకునేందుకు కొలంబియా అంగీకరించినట్టు వైట్‌హౌస్ తెలిపింది. ''అమెరికా సార్వభౌమత్వాన్ని కాపాడేందుకు ట్రంప్ కట్టుబడి ఉన్నారు. అన్ని దేశాలూ అమెరికాలో అక్రమంగా ఉన్న వారి పౌరులను వెనక్కు రప్పించుకునేందుకు పూర్తిగా సహకరిస్తాయని ఆశిస్తున్నాం'' అని చెప్పింది. కొలంబియా అధికారులపై వీసా ఆంక్షలు, ఆ దేశ దిగుమతులపై కఠినతర కస్టమ్స్ తనిఖీలు కొనసాగుతాయని చెప్పింది.

మావాళ్లను సంకెళ్లతో పంపుతారా?
అమెరికాది అమానవీయ వైఖరి: బ్రెజిల్

రియోడిజనీరో: అమెరికా తమ వలసదారుల చేతులకు సంకెళ్లు వేసి తీవ్ర నేరస్తుల మాదిరిగా వెనక్కు పంపిందంటూ బ్రెజిల్ తీవ్రంగా ఆగ్రహించింది. వారిని పంపిన విమానంలో కనీసం తాగడానికి మంచి నీళ్లు, ఏసీ కూడా లేకపోవడం దారుణమంటూ మండిపడింది. ''వలసదారుల పట్ల అమెరికా తీరు మానవ హక్కుల ఉల్లంఘనే. దీనిపై ట్రంప్ సర్కారును వివరణ కోరతాం'' అని బ్రెజిల్ విదేశాంగ శాఖ పేర్కొంది. విమానంలో నీళ్లివ్వకపోగా కాళ్లు, చేతులు కట్టేశారని, టాయిలెట్‌కు కూడా వెళ్లనివ్వలేదని ఓ వలసదారు వాపోయాడు. ''వేడికి తాళలేక పలువురు స్పృహ తప్పారు. విమానంలో నాలుగు గంటలు పీడకలలా గడిచాయి'' అని చెప్పాడు.

సాక్షి 24|7 కర్ణాటక
KARNATAKA
మంగళవారం : 28 : జనవరి : 2025

మెట్రో.. తగునా?
బెంగళూరులో మెట్రో రైలు సంస్థ చార్జీలను పెంచనుంది. దీనిని ఖండిస్తూ సోమవారం ప్రజాసంఘాల నిరసన

న్యూస్‌రీల్

మారమ్మకు విశేష పూజలు

బొమ్మనహళ్లి: నగరంలోని బొమ్మనహళ్ళిలోని పరంగిపాళ్యలో గ్రామదేవత మారమ్మ దేవి ఆలయంలో సోమవారం విశేష పూజలు జరిగాయి. అమ్మవారి విగ్రహానికి అర్చకులు అభిషేకం చేసి పుష్పహారాలతో అలంకరించారు. వందలాదిగా భక్తులు అమ్మవారిని దర్శించుకున్నారు.

మాకు టీడీఆర్ ఇవ్వండి: ఎంపీ యదువీర్

మైసూరు: బెంగళూరు నగరంలో ఉన్న బెంగళూరు ప్యాలెస్ స్థలం విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాకు పరిహారం ఇవ్వకపోయినా, అందుకు బదులుగా టీడీఆర్‌ను ఇస్తే చాలని రాజ వంశీకుడు, ఎంపీ యదువీర్ కృష్ణదత్త చామరాజ ఒడెయార్ కోరారు. సోమవారం నంజనగూడు వద్దనున్న సుత్తూరు మఠంలో ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. ప్రభుత్వం టీడీఆర్ ను ఒక సర్టిఫికెట్ రూపంలో ఇవ్వాలి తప్ప ఒక్క పైసా కూడా పరిహారం ఇవ్వాల్సిన పని లేదన్నారు. కానీ ప్రభుత్వం టీడీఆర్‌ను ఇవ్వడం లేదని, దానికి బదులుగా ప్రజలను తప్పు దారి పట్టించే పనిలో ఉందని దుయ్యబట్టారు. ఇందులో చట్టపరంగా పోరాటానికి సిద్ధమని అన్నారు.

రుణ సంస్థల వేధింపులను ఆపాలి

మండ్య: మండ్య నగరంతో పాటు జిల్లాలో మైక్రో ఫైనాన్స్ సిబ్బంది వేధింపులు ఎక్కువవయ్యాయి. పేద కుటుంబాలవారు ఇబ్బందులు పడుతున్నారని, వారిని ప్రభుత్వమే ఆదుకోవాలని కర్ణాటక రక్షణ వేదిక కార్యకర్తలు డిమాండ్ చేశారు. మండ్య నగరంలోని కలెక్టరేట్ ముందు ధర్నా చేసి మైక్రో ఫైనాన్స్ సంస్థలకు వ్యతిరేకంగా నినాదాలు చేశారు. అనంతరం జిల్లాధికారిని కలిసి వినతిపత్రం ఇచ్చారు. మైక్రో ఫైనాన్స్ సిబ్బంది వేధింపులకు అడ్డుకట్ట వేయాలని కోరారు.

బాలున్ని అమ్మేశారు

- ముఠా అరెస్టు

దొరికిన నిందితులు

దొడ్డబళ్లాపురం: ఐదేళ్ల బాలున్ని విక్రయించిన కేసులో హుక్కేరి పోలీసులు ఇద్దరు మహిళలను, మరొక వ్యక్తిని అరెస్టు చేశారు. సంగీత హమ్మనవర్, మోహన్ తావడె, ఇతని భార్య సంగీత అరెస్టయిన నిందితులు. వీరి ముఠాలో ఉన్న నందకుమార్, నందిని పరారీలో ఉన్నారు. బెళగావి జిల్లా సుల్తాన్‌పురకు చెందిన అర్చన, రాజు దంపతుల కుమారుడైన బాలున్ని నిందితులు అపహరించారు. మహారాష్ట్రలోని రత్నగిరి జిల్లాకు చెందిన నందకుమార్, నందిని దంపతులకు రూ.3.50 లక్షలకు బాలున్ని అమ్మేశారు. బాలుని తల్లిదండ్రుల ఫిర్యాదు పోలీసులు దర్యాప్తు చేసి నిందితులను అరెస్టు చేశారు. వీరు గతంలోనూ పిల్లలను కిడ్నాప్ చేసి విక్రయించారని ఆరోపణలున్నాయి.

బడిలో బాలిక గుండెపోటుతో మృతి

దీపిక (ఫైల్)

మైసూరు: ప్రాణాంతక కరోనా విపత్తు వచ్చాక గుండెపోటు చిన్నవయసు వారిని సైతం కబళిస్తోంది. బాలిక ఒకరు మరణించిన ఘటన మైసూరు జిల్లాలోని పిరియాపట్టణ తాలూకా కళ్లూరులో జరిగింది. నాగరాజు, వసంతల కుమార్తె దీపిక (15) రావందూరులోని కర్ణాటక పబ్లిక్ పాఠశాలలో 10వ తరగతి చదువుతోంది. ఆమెకు ఎలాంటి అనారోగ్యం లేదు, సోమవారం బడికి వెళ్ళిన బాలిక తరగతిలోనే కుప్పకూలిపోయింది. వెంటనే సిబ్బంది బాలికను ఆస్పత్రికి తరలించారు. కానీ దారిలో బాలిక కన్నుమూసిందని వైద్యులు తెలిపారు. చలాకీగా బడికి వెళ్లిన కూతురు విగతజీవిగా మారడం చూసి తల్లిదండ్రులు కన్నీరుమున్నీరుగా విలపించారు.

మల్నాడు జిల్లాల్లో కోతిజ్వరం వ్యాప్తి ఎక్కువగా ఉంది

వానర జ్వరం పంజా

- చిక్కమగళూరులో చాపకింద నీరులా వ్యాధి
- మరో ఇద్దరికి పాజిటివ్

ఇలాంటి కీటకాలు కుడితే జ్వరం రావచ్చు

దొడ్డబళ్లాపురం: మల్నాడు జిల్లాల్లో కోతి జ్వరం సమస్యగా మారింది. అడవులను ఆనుకుని ఉన్న గ్రామాల్లో వేగంగా విస్తరిస్తున్నట్లు ఆందోళన నెలకొంది. చిక్కమగళూరులో కొత్తగా మరో ఇద్దరికి మంకీ ఫివర్ (కేఎఫ్‌డీ) వచ్చినట్లు ఆరోగ్యశాఖ అధికారులు తెలిపారు. దీంతో జిల్లాలో మొత్తం 6 మందికి బాధితులు అయ్యారు. ఎన్‌ఆర్ తాలూకాలో ముగ్గురికి, కొప్ప తాలూకాలో ఇద్దరికి, చిక్కమగళూరు తాలూకాలో ఒకరికి ఈ రోగం వచ్చింది. గత ఏడాదిలో 132 మంది వానర జ్వరం బారినపడ్డారు. వారిలో నలుగురు మృత్యువాత పడ్డారు. మంకీ ఫివర్ కనిపించిన ప్రాంతాల్లో ఆరోగ్యశాఖ అధికారులు హైఅలర్ట్ ప్రకటించారు.

ఇవే లక్షణాలు

కోతుల ద్వారా ఇతర జంతువులకు, వాటి ద్వారా మనుషులకు ఈ జబ్బు సోకుతుందని వైద్యులు చెబుతున్నారు. చలి జ్వరం, తలనొప్పి, వాంతులు, కడుపులో గడబిడ, ఒళ్లునొప్పులు తదితర సమస్యలు వస్తాయి. శరీరంపై ఎర్ర దద్దులు వస్తాయి. ఒకవారం పాటు కొనసాగే అవకాశముంది. కొన్నిసార్లు దేహంలోపల రక్తస్రావమై మరణించే ప్రమాదం ఉంది. వైద్యుల పర్యవేక్షణలో చికిత్స తీసుకోవాలి. దోమలు, నల్లులు, ఎలుకలు, కీటకాలు వంటివి ఇళ్లలో లేకుండా చూసుకోవాలి. ప్రస్తుతం శివమొగ్గ, ఉత్తర కన్నడ, చిక్కమగళూరులో ఇది ఎక్కువగా కనిపిస్తోంది. గత రెండేళ్లలో 10 మందికి పైగా మరణించారు. వీరిలో వృద్ధ మహిళలు ఎక్కువగా ఉన్నారు.

వచ్చే ఏడాది టీకా?

ప్రాణాంతకమైన కోవిడ్ జబ్బుకు ఔషధ సంస్థలు ఆగమేఘాలపై టీకాను కనుగొన్నాయి. కానీ కోతి జ్వరానికి ఇంకా పరిశోధనల్లోనే ఉన్నారు. ఇప్పటికి ఒక టీకా ఉంది కానీ ఫలితాలు ఆశించిన రీతిలో లేవు. రోగులకు సాధారణ యాంటిబయాటిక్స్, నొప్పుల మాత్రలతోనే వైద్యులు చికిత్స చేస్తున్నారు. ఈ రోగానికి సమర్థమైన టీకా కావాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం హైదరాబాద్‌లోని ఇండియన్ ఇమ్యూనోలాజికల్స్ లి. అనే సంస్థను కోరింది. 2026లో టీకాను విడుదల చేసే అవకాశముందని వైద్యశాఖ అధికారులు తెలిపారు.

ముడా కేసును సీబీఐకి ఇవ్వాలా.. వద్దా?

- పూర్తయిన వాదనలు
- హైకోర్టులో తీర్పు రిజర్వు

బనశంకరి: ముడా ఇళ్ల స్థలాల కేసును సీబీఐకి అప్పగించాలని మైసూరు సామాజిక కార్యకర్త స్నేహమయి కృష్ణ దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌ను విచారించిన హైకోర్టు తీర్పు రిజర్వు చేసింది. లోకాయుక్త పోలీసులు సక్రమంగా దర్యాప్తు చేయలేదని, కాబట్టి ఈ కేసు ను సీబీఐకి అప్పగించాలని కృష్ణ అర్జీ వేశాడు. సోమవారం వాదప్రతివాదనలు ఆలకించిన న్యాయమూర్తి ఎం.నాగప్రసన్న తీర్పు రిజర్వు చేశారు. ఆరోపిగా ఉన్న వ్యక్తికి దర్యాప్తు సంస్థను ఎంపికచేసే హక్కులేదని కృష్ణ న్యాయవాది పేర్కొన్నారు. రాజకీయ ఒత్తిడితో దర్యాప్తు పక్కదారి పట్టించవచ్చు. నిజానిజాలు వెలుగులోకి రావాలంటే సీబీఐ దర్యాప్తు అనివార్యమని కోరారు. సిద్ధు న్యాయవాది కపిల్ సిబాల్ స్పందిస్తూ అన్ని కేసులను సీబీఐ కి అప్పగించాలనడం సరికాదు, ఇలాగైతే లోకాయుక్త పని చేయడం ఎందుకని అన్నారు. లోకాయుక్త పోలీసులు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆధీనంలో ఉంటారని అంటున్నారని, సీబీఐ కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆధీనంలో ఉందన్నారు. ప్రస్తుతం ఉన్న సీబీఐ స్వతంత్ర దర్యాప్తు సంస్థ కాదన్నారు. లోకాయుక్త దర్యాప్తు స్వతంత్రంగా ఉంటుందని న్యాయవాది అభిషేక్ మనుసింఘ్వి వాదనలు వినిపించారు.

లోకాయుక్త మధ్యంతర నివేదిక

మైసూరు నగరాభివృద్ధి ప్రాధికార (ముడా) లో ఇళ్ల స్థలాల కేసులో విచారించిన మైసూరు లోకాయుక్త అధికారులు మధ్యంతర నివేదికను సోమవారం ధార్వాడ హైకోర్టు బెంచ్‌లో సమర్పించారు. సీఎం సిద్దరామయ్య పలుకుబడితో భార్య పార్వతి ముడాలో 14 ఇళ్ల స్థలాలను తీసుకున్నారనేది కేసు. మైసూరు లోకాయుక్త ఎస్పీ ఈ నివేదికను అందజేశారు. డిసెంబరు 24 తేదీలోగా నివేదిక అందజేయాలని హైకోర్టు ఆదేశించినప్పటికీ ఆలస్యం జరిగింది. ఇప్పటివరకు గుర్తించిన అంశాలను నివేదికలో పేర్కొన్నాము, త్వరలో అంతిమ నివేదికను కోర్టుకు అందజేస్తామని లోకాయుక్త బీఎస్ పాటిల్ తెలిపారు.

అక్రమ ఫ్లెక్సీలపై కేసులే

బనశంకరి: బెంగళూరు మహానగర పాలికె పరిధిలో అనధికార ఫ్లెక్సీలు, బ్యానర్లు, బంటింగ్స్ వేసేవారిపై కేసు పెట్టాలని కమిషనర్ తుషార్ గిరినాథ్ అధికారులకు సూచించారు. సోమవారం పాలికె ఆఫీసులో అధికారులతో సమావేశమయ్యారు. అనధికార ఫ్లెక్సీల అడ్డుకట్టకు చర్యలు తీసుకోవాలని సూచించారు. ఎక్కడైనా ఉంటే వాటిని తొలగించి, బాధ్యులపై కేసు నమోదు చేయాలన్నారు. కాగా, బీబీఎంపీ 8 వలయాల్లో 27,655 మంది వీధి వ్యాపారులను గుర్తించగా, వీరికి గుర్తింపు కార్డులను అందించి నిర్ణీత స్థలంలో వ్యాపారం చేసుకోవాలన్నారు. ఈ సమావేశంలో ప్రత్యేక కమిషనర్లు మునీశ్‌మౌద్గిల్, హరీశ్‌కుమార్, సురళ్కర్ వికాస్‌కిశోర్, అవినాశ్ మెనన్, ప్రీతి గెహ్లోట్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

సర్కారు వల్లే మైక్రో ఘోరాలు

- బీజేపీ నేత అశోక్

శివాజీనగర: కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం చేసిన పాపంతో ప్రజలు మైక్రో ఫైనాన్స్‌లో అప్పులు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వమే రుణాలు ఇస్తే ప్రజలు ఆత్మహత్య చేసుకునే పరిస్థితి వచ్చేది కాదని బీజేపీ పక్ష నేత ఆర్.అశోక్ అన్నారు. సోమవారం బెంగళూరులో విలేకరులతో మాట్లాడిన ఆయన, వివిధ ఆర్థిక పథకాల కింద ప్రభుత్వం తక్కువ నిధులు కేటాయించిందని ఆరోపించారు. వాల్మీకి అభివృద్ధి మండలిలో అవినీతి వల్ల సొమ్ము ఫ్రీజ్ అయింది. మండలిలకు రూ.1,700 కోట్లు ఇవ్వాల్సి ఉండగా, రూ.643 కోట్లే కేటాయించింది. మొత్తం రూ.1,055 కోట్ల కొరత ఉంది. అందువల్ల పేదలకు సర్కారు రుణాలు అందడం లేదని ఆయన ఆరోపించారు. మైక్రో ఫైనాన్స్ వ్యతిరేకంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలంటారు. అన్నింటినీ ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ చేస్తే ఇక్కడి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఎందుకు అధికారంలో ఉంది అని ప్రశ్నించారు.

శివుకు సీఎం పరామర్శ

శివాజీనగర: అమెరికాలో శస్త్రచికిత్స పొంది ఆదివారం బెంగళూరుకు తిరిగి వచ్చిన ప్రముఖ నటుడు శివ రాజ్‌కుమార్‌ను సీఎం సిద్దరామయ్య సోమవారం కలిశారు. నాగవారలోని శివు ఇంటికి వెళ్లి పరామర్శించారు. మంత్రి భైరతి సురేశ్‌తో పాటుగా పలువురు నాయకులు పాల్గొన్నారు. ఆ తరువాత విలేకరులతో మాట్లాడిన సీఎం, శివరాజ్ ఆరోగ్యాన్ని అడిగి తెలుసుకున్నా. అమెరికాలో ఉన్నప్పుడు కూడా ఫోన్ చేశాను. ఆయనకు శస్త్ర చికిత్స విజయవంతమైంది, ఇబ్బంది లేదన్నారు. వచ్చే నెల నుండి సినిమా షూటింగ్‌లకు వెళ్తానని తెలిపారన్నారు.

గజదొంగలు దొరికారు

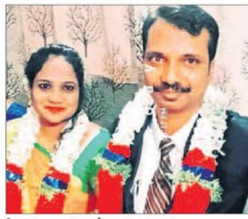
దొంగలను తీసుకొస్తున్న పోలీసులు

వారం రోజుల కిందట మంగళూరులోని కోటెకార్ లో వ్యాసవ్య సహకార బ్యాంకులోకి చొరబడి రూ. 15 కోట్ల విలువైన బంగారు నగలు, రూ.11 లక్షల నగదును దొంగలు దోచుకెళ్లడం తెలిసిందే. వారిలో ముగ్గురిని అరెస్టు చేశారు. సోమవారం మీడియాకు చూపించారు. 18 కేజీల బంగారు నగలు, రూ.3.5 లక్షలను రికవరీ చేసినట్లు చెప్పారు. నగలు మొత్తం దొరికాయని తెలిపారు

వివరాలు చెబుతున్న పోలీసు అధికారులు

నాన్నా.. పింకీ చంపేస్తుంది

పీటర్ సామ్యూల్, పింకీ దంపతులు (ఫైల్)

పీటర్ సామ్యూల్ డెత్ నోట్ ఇది

- డెత్‌నోట్ రాసి భర్త ఆత్మహత్య
- భార్య వేధింపులతో విరక్తి
- హుబ్లీలో దారుణం

హుబ్లీ: అమ్మా నాన్నా సారీ.. పింకీ నా చావును కోరుకుంటోంది. ఆమె నన్ను చంపేస్తుంది.. అని డెత్‌నోట్ రాసి ఓ వ్యక్తి ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. భార్యల వేధింపులను తట్టుకోలేక బెంగళూరుతో సహా పలుచోట్ల ఇటీవలి కాలంలో భర్తలు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడ్డారు. ఇదే మాదిరి ఘటన హుబ్లీ అశోకనగరలో జరిగింది. వివరాలు.. పీటర్ సామ్యూల్ (40), పింకీ (34) భార్యభర్తలు. వీరికి ఇద్దరు పిల్లలు ఉన్నారు. పీటర్ స్థానికంగా ప్రైవేటు కంపెనీలో ఉద్యోగి. పింకీ ప్రైవేటు స్కూలులో టీచర్‌గా పనిచేసేది. అయితే గత కొన్ని నెలలుగా ఇద్దరి మధ్య గొడవలు చెలరేగాయి.

నా జీవితం.. నా ఇష్టం

పింకీకి మరొకరితో అక్రమ సంబంధం ఉందని, దీనిని ప్రశ్నిస్తే.. నా జీవితం, నా ఇష్టం అని జవాబు ఇచ్చింది పీటర్ డెత్‌నోట్‌లో రాశాడు. అప్పటినుంచి తనను ఇంకా తీవ్రంగా వేధిస్తోంది. నువ్వు చస్తే తప్ప నేను సుఖంగా ఉండనని బెదిరించి పుట్టింటికి వెళ్లిపోయిందని తెలిపాడు. ఇటీవల విడాకుల నోటీసులను పంపించింది. విడాకులతో పాటు రూ. 20 లక్షల పరిహారం చెల్లించాలని పింకీ పట్టుబట్టింది. ఈ పరిణామాలతో చిత్రవధకు గురైన పీటర్ సోమవారం ఇంట్లో ఉరి వేసుకుని ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. నా ఆత్మహత్యకు భార్యే కారణం అని శవపేటికపై రాయించాలని డెత్‌నోట్‌లో కోరగా, తల్లిదండ్రులు అలాగే రాయించారు. ఈ హృదయ విదాకర సంఘటన స్థానికులకు సైతం కంట తడి పెట్టించింది. పీటర్ కుటుంబ సభ్యుల ఫిర్యాదు మేరకు పోలీసులు పింకి, ఆమె కుటుంబంపై పలు సెక్షన్ల కింద కేసు నమోదు చేశారు.

కాలిపోయిన బ్యాటరీ స్కూటర్లు

ఈ బైక్ షోరూం బుగ్గి

యశవంతపుర: బెంగళూరు రాజాజినగరలో నవంబరు 19న ఓ బ్యాటరీ బైక్ షోరూం కాలిపోయి ఓ మహిళా ఉద్యోగి మరణించడం తెలిసిందే. ఆ దుర్ఘటన మరువకముందే రాజాజీనగర రాజ్‌కుమార్ రోడ్డులో కణ్వ ఆస్పత్రి వద్ద సోమవారం మధ్యాహ్నం మరో ఎలక్ట్రికల్ బైకు షోరూంలో మంటలు వ్యాపించాయి. లక్షల విలువగల వాహనాలు బుగ్గి పాలయ్యాయి. మంటలను గమనించిన షోరూం సిబ్బంది బయటకు పరుగులు తీసి ప్రాణాలను రక్షించుకున్నారు. ఫైర్ సిబ్బంది, పోలీసులు చేరుకుని మంటలను అదుపు చేసేటప్పటికి షోరూం పూర్తిగా ఆహుతైంది. పదుల సంఖ్యలో బైక్‌లు, స్కూటర్లు కాలిపోయాయి. ఫైరింజన్ వాహనాలు నిలిచిపోవటంతో ట్రాఫిక్ నిలిచిపోయింది.

మైక్రో వేధింపులు.. మహిళ ఆత్మహత్య

జయశీల (ఫైల్)

మైసూరు: రాష్ట్రంలో రోజురోజుకు మైక్రో ఫైనాన్స్ సిబ్బంది వేధింపులను తట్టుకోలేక అభాగ్యులు ఆత్మహత్య చేసుకోవడం పెరుగుతోంది. ఈ సంస్థలపై కఠిన చర్యలు తీసుకుంటామని సీఎం సిద్దరామయ్య ప్రకటించినా మార్పు రాలేదు. ఆయన సొంత జిల్లా మైసూరులోను ఓ మహిళ ఆత్మహత్య చేకుంది. నంజనగూడు తాలూకాలోని అంబళె గ్రామంలో జయశీల (53) అనే మహిళ ఐఐఎఫ్ఎల్, ఫైవ్‌స్టార్ మైక్రో ఫైనాన్స్‌లలో ఇంటి కోసం, వ్యవసాయం కోసం సుమారు రూ.5 లక్షల వరకు అప్పులు తీసుకుంది. ప్రతి నెలా సుమారు రూ.20 వేలు కంతు కడుతోంది. ఇటీవల అప్పు చేసి కొన్న పాడి ఆవు చనిపోయింది. ఇంట్లో ఆర్థిక ఇబ్బందులు కూడా పెరిగిపోయాయి. ఫలితంగా ఫైనాన్స్ కట్టలేకపోయింది. అప్పు, వడ్డీలు చెల్లించాలని ఫైనాన్స్ సిబ్బంది ఇంటి ముందు తిష్ఠ వేశారు. ఈ వేధింపులను తట్టుకోలేక ఆమె పొలంలో పురుగుల మందు తాగి ఆత్మహత్య చేసుకుంది. నంజనగూడు గ్రామీణ పోలీసులు పరిశీలించి కేసు నమోదు చేశారు.

నంజనగూడులో మరొకరు

అదే రీతిలో నంజనగూడు తాలూకాలోని ముల్కుండి గ్రామంలో కృష్ణమూర్తి (33) అనే యువకుడు ఫైనాన్స్ సతాయింపులతో ఉరి వేసుకొని ప్రాణాలు తీసుకున్నాడు. దీంతో సీఎం సొంత జిల్లాలో సోమవారం ఇద్దరు ఆత్మహత్య చేసుకున్నట్లయింది. కృష్ణమూర్తి పలు మైక్రో ఫైనాన్స్‌లో సుమారు రూ. ఆరు లక్షల వరకు అప్పులు చేశాడు. అయితే సేద్యంలో నష్టాల వల్ల తీర్చలేకపోయాడు. మరోవైపు ఫైనాన్స్ సిబ్బంది పెడుతున్న వేధింపులను తట్టుకోలేక ఇంటిలోనే ఉరి వేసుకొన్నాడు. హుల్లహళ్ళి పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు.

నూతన వధూవరులతో స్వామీజీ, కేంద్రమంత్రి తదితరులు

ముడుముళ్ల వేడుకలో ఒక్కటైన దివ్యాంగ జంటలు

కళ్యాణ వైభోగమే

- సుత్తూరు మఠంలో సామూహిక వివాహాలు
- ఒక్కటైన 155 జంటలు

మైసూరు: పెళ్లంటే నూరేళ్ల పంట. జీవితంలో మధురమైన ఘట్టం. కానీ అందరికీ పెళ్లి ఖర్చులను భరించే స్థోమత ఉండదు. అటువంటివారికి ఉచిత సామూహిక వివాహాలు తోడుగా ఉంటున్నాయి. మైసూరు జిల్లాలోని నంజనగూడు తాలూకాలోని సుత్తూరులో కపిలా నది తీరంలోనున్న సుత్తూరు మఠంలో సోమవారం కళ్యాణ వీణ మోగింది. పెద్దసంఖ్యలో జంటలు మూడుముళ్ల బంధంతో ఒక్కటయ్యారు. సుత్తూరు జాతర మహోత్సవాల సందర్భంగా సామూహిక వివాహ వేడుకలను నిర్వహించారు. ఈ వివాహ వేడుకల్లో కర్ణాటకతో పాటు కేరళ, తమిళనాడు నుంచి కూడా జంటలు పాల్గొన్నారు. 155 జంటలు మఠాధిపతులు, రాజకీయ ప్రముఖుల సమక్షంలో వైవాహిక బంధంలోకి అడుగిడాయి. వేలాది మంది భక్తులు, వధూవరుల కుటుంబాలు వారిని ఆశీర్వదించాయి.

వైవాహిక ప్రతిజ్ఞ

ప్రమాణం చేస్తున్న నవ దంపతులు

జాతి, మతం, అంగవైకల్యం అనే భేదభావం లేకుండా లేకుండా ఒకే వేదికపై సమానభావంతో పెళ్లి సంబరం జరిగింది. మఠాధిపతి శివరాత్రి దేశికేంద్ర స్వామి, కేంద్ర మంత్రి ప్రహ్లాద్ జోషి, మంత్రి రామలింగారెడ్డి, రవిశంకర్ గురూజీ తదితరులు పాల్గొన్నారు. మాంగళ్య ధారణ అయిన తరువాత నూతన జంటలు సంసార జీవితాన్ని సవ్యంగా నిర్వర్తిస్తామని ప్రతిజ్ఞ చేశాయి. కొత్త దంపతుల్లో ఎస్సీలు 84, బీసీలు 22, వీరశైవ లింగాయత జంటలు 3, ఎస్టీలు 22, కులాంతర జంటలు 23, మతాంతర జంట-1, ముగ్గురు దివ్యాంగ దంపతులు కూడా ఉన్నారు. నూతన వధూవరులతో ప్రాంగణం కళకళలాడింది.

ధరల ఘాటు లేని మిర్చి

ఏపీఎంసీలోని గోదాములో మిర్చి బస్తాలు

మిర్చిని ఆరబోసిన దృశ్యం(ఫైల్)

- గోదాముల్లో పంటను నిల్వ చేసిన రైతులు
- నెలల తరబడి ఎదురు చూసినా పెరగని ధరలు

రాయచూరు రూరల్: లక్షల రూపాయల పెట్టుబడులు పెట్టి సాగు చేసిన ఎండుమిరప పంట అన్నదాతల ఆశలను తుంచేస్తోంది. ప్రకతి వైపరీత్యాలను, తెగుళ్లను అధిగమించి పంటను కంటికి రెప్పలా కాపాడుకున్నారు. పంటను మార్కెట్‌లోకి తీసుకెళ్లిన అన్నదాత అక్కడి ధరలను చూసి కన్నీరు పెట్టాల్సి వస్తోంది. ఎండు మిర్చి ధరలు అమాంతం తగ్గడంతో అన్నదాతలు కుదేలవుతున్నారు. గతంలో ఒక రకం మిర్చి క్వింటాల్ రూ.27వేల ధర ఉన్న ధర నేడు రూ.8 వేలకు చేరుకుంది. గతంలో క్వింటా రూ.20వేల ధర పలికిన గుంటూరు రకం మిర్చి ధర నేడు రూ.7వేలకు చేరుకుంది. పెట్టుబడులు కూడా దక్కవని ఆవేదన చెందుతున్నారు. కల్యాణ కర్ణాటకలోని రాయచూరు, యాదగిరి, కొప్పళ, బీదర్, కలబుర్గి జిల్లాల్లో ఖరీఫ్‌లో 50 వేల ఎకరాల్లో మిరప సాగైంది. ఎకరాకు పెట్టుబడుల కోసం రూ.లక్షా50వేల వరకు వ్యయం చేశారు. మూడు రోజులకు ఒక మారు రసాయన మందులు పిచికారి చేశారు. ఎకరాకు పది బస్తాల వరకు ఎరువులు వినియోగించారు. తుంగభద్ర చివరి ఆయకట్టుకు సరిగా నీరు అందక పోవడంతో రైతులు ట్యాంకర్లతో నీరు తెప్పించి పంటను కాపాడుకున్నారు. కొంద రైతే కడవలతో మొక్కలకు నీరు పోశారు. ఎకరాకు 15 నుంచి 20 క్వింటాళ్ల వరకు దిగుబడి లభించింది. పంట కోతలు మొదలైన తర్వాత ధరలు తగ్గుముఖం పట్టాయి. దీంతో పంటను గోదాముల్లో నిల్వ చేసి ధర కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. నెలలు గడిచినా ధరలు పెరగడం లేదు. దీంతో అప్పుల ఊబిని నుంచి గట్టెక్కె పరిస్థితి లేదని రైతులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం మద్దతు ధరతో మిర్చి కొనుగోలు చేయాలని కోరుతున్నారు.

ఆగని సూక్ష్మరుణ సంస్థల వేధింపులు

- వడ్డీ చెల్లించలేదని ఇంటికి తాళం

చికిత్స పొందుతున్న మల్లికార్జునరెడ్డి

అందోళన చేస్తున్న కార్యకర్తలు

రాయచూరు రూరల్: సూక్ష్మరుణ సంస్థల ప్రతినిధుల వేధింపులు అధికమయ్యాయి. ప్రజలను వేధిస్తే చర్యలు తీసుకుంటామని ప్రభుత్వం ఓవైపు చెబుతున్నా ఆ సంస్థల ఆగడాలకు అడ్డుకట్ట పడటం లేదు. కంతులు చెల్లించలేదని యాదగిరి జిల్లా యడ్లికి చెందిన గీతా అనే మహిళ ఇంటికి మైక్రోఫైనాన్స్ కంపెనీ నిర్వాహకులు వెళ్లి తాళం వేశారు. కుటుంబ అవసరాల కోసం గీత మైక్రో ఫైనాన్స్‌లో రూ.2.50లక్షల రుణం తీసుకుంది. అయితే కుమారుడు మల్లికార్జునకు కిడ్నీ పాడవటంతో బెంగళూరులోని ఆస్పత్రిలో చేర్పించింది. ఈక్రమంలో అరు నెలలపాటు వడ్డీ చెల్లించలేకపోయింది. ఆ మహిళ ఆస్పత్రిలో ఉండగా మైక్రో ఫైనాన్స్ కంపెనీ నిర్వాహకులు సోమవారం ఆమె ఇంటికి వెళ్లి తాళం వేశారు.

సూక్ష్మరుణ సంస్థల దిష్టిబొమ్మ దహనం

సూక్ష్మరుణ సంస్థల ఆగడాలకు అడ్డుకట్ట వేయాలని సీపీఐ(ఎంఎల్) నాయకులు డిమాండ్ చేశారు. ఈమేరకు సోమవారం రాయచూరులో మైక్రోఫైనాన్స్ సంస్థల దిష్టిబొమ్మలను దహనం చేశారు. అనంతరం ధర్నా నిర్వహించారు. అధ్యక్షుడు అమరేష్ మాట్లాడుతూ మైక్రో ఫైనాన్స్ సంస్థలు నిబంధనలు ఉల్లంఘిస్తున్నాయన్నారు. అప్పులు తీసుకున్న వారిని వేధిస్తున్నాయన్నారు. కంతులు చెల్లించడం ఆలస్యమైతే మహిళలను కూడా వేధింపులకు పాల్పడుతున్నారన్నారు. ఆ సంస్థల సిబ్బంది వెళ్లి రుణగ్రహీతల ఇళ్లలోకి వెళ్లి సామగ్రిని బయటకు వేసి తాళాలు వేస్తున్నారన్నారు. అలాంటి సంస్థలపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు.

ఇంటికి నోటీసు.. ఆరుబయట గర్భిణి నివాసం

హుబ్లీ: కంతులు చెల్లించలేదని మైక్రో ఫైనాన్స్ సిబ్బంది జిల్లాలోని అల్నావర తాలూకా అరవటిగిలో ఓ ఇంటికి నోటీసు అందించి ఆ ఇంటిలో ఉన్న గర్భిణితో సహా కుటుంబ సభ్యులను బయటకు గెంటేశారు. దీంతో నాలుగు నెలలుగా ఆరుబయటనే నివాసం ఉంటున్నారు. ఫిలిప్ బిల్లా అనే వ్యక్తి 2023లో ఫైనాన్స్ కంపెనీలో రూ.5 లక్షలు అప్పు తీసుకున్నాడు. 2024 సెప్టెంబర్ వరకు రూ. 2 లక్షల అప్పు తీర్చాడు. ఆర్థిక పరిస్థితి సరిగ్గా లేక ఆరు నెలల నుంచి వడ్డీ చెల్లించలేక పోయారు. 2024 సెప్టెంబర్ 16న కుటుంబ సభ్యులను ఇంటి నుంచి బయటకు పంపించి నోటీసులు టించారు. నాలుగు నెలలుగా ఇంటి కట్టపైనే గర్భిణితో పాటు ఆమె కుటుంబ సభ్యులు నివాసిస్తున్నారు.

మూడు రోజులపాటు హంపీ ఉత్సవాలు

లోగోను విడుదల చేస్తున్న మంత్రి, ఎమ్మెల్యేలు, అధికారులు

హొసపేటి: ప్రపంచ ప్రసిద్ధ పర్యాటకా కేంద్రంగా భాసిలుతున్న హంపీ ఉత్సవాలను ఫిబ్రవరి 28, మార్చి 1,2న ఘనంగా నిర్వహిస్తున్నామని జిల్లా ఇన్‌చార్జి మంత్రి జమీర్ మహమ్మద్ ఖాన్ తెలిపారు. సోమవారం జిల్లాధికారి కార్యాలయంలో ఏర్పాటు చేసిన జిల్లా కేడీపీ సమావేశం అనంతరం ఉత్సవాల లోగోను విడుదల చేసి మాట్లాడారు. ఈ సారి ఉత్సవాలను మూడు రోజుల పాటు ఘనంగా నిర్వహిస్తున్నామని, స్థానిక కళాకారులకు ఎక్కువ అవకాశం కల్పిస్తామని తెలిపారు. ఎమ్మెల్యేలు గవియప్ప, లతా, నేమిరాజ్ నాయక్, శ్రీనివాస్, కృష్ణ నాయక్, జిల్లాధికారి దివాకర్, జిల్లా పంచాయతీ అధికారి నోయ్‌జాయ్ మొహమ్మద్ అలీ అక్రమ్ పాషా పాల్గొన్నారు.

కుల జనగణన నివేదికను బయట పెట్టండి

కలెక్టరేట్ ఎదుట ఆందోళన చేస్తున్న ఏకలవ్య సేవ నాయకులు

బళ్లారిఅర్బన్: సామాజిక, ఆర్థిక, విద్యా పరమైన కులాల వారి జనగణన నివేదికను బయట పెట్టాలని కర్ణాటక ఏకలవ్య సేన జిల్లా శాఖ నాయకులు డిమాండ్ చేశారు. ఈమేరకు సోమవారం కలెక్టరేట్ ఎదుట ధర్నా నిర్వహించారు. ఆ సేన జిల్లాధ్యక్షుడు, ప్రముఖ న్యాయవాది బాదామి శివలింగ నాయక్ మాట్లాడుతూ ఆ నివేదికని బహిరంగ పరచడం వల్ల రాష్ట్రంలో ఎటువంటి రాజకీయ మార్పులు జరగవన్నారు. ఏ కులానికి నష్టం జరిగే ప్రమాదం లేదన్నారు. సమాజికంగా ఆర్థికంగా, బలమైన రెండు కులాలు ఈ నివేదిక వెల్లడికి వ్యతిరేకిస్తున్నాయన్నారు. ఇది వారి వార్త సంకుచిత ధోరణికి నిదర్శనమన్నారు. ఇలాంటి వారి అభ్యంతరాలను పట్టించుకోరాదన్నారు. పీడిత తాడిత అట్టడుగు వర్గాల సంక్షేమం, అభ్యున్నతే ధ్యేయంగా నివేదికను వెల్లడిస్తే సమాజ సర్వతోముఖాభివృద్ధికి ఆయా వర్గాల ఉన్నతికి దోహద పడుతుందని ఆయన సీఎంకు విజ్ఞప్తి చేశారు. ధర్నాలో ప్రముఖులు మారెణ్ణ, జయరామ్, రుద్రప్ప, జోళదరాశి తిమ్మప్ప, నారాయణ స్వామి లక్ష్మణ పాల్గొన్నారు.

పిల్లల అపహరణ ముఠా సభ్యుల అరెస్ట్

యశవంతపుర: శిశువులను కిడ్నాప్ చేస్తున్న ముఠాకు చెందిన ముగ్గురు నిందితులను బెళగావి జిల్లా హుక్కేరి పోలీసులు అరెస్ట్ చేశారు. హుక్కేరి తాలూకా సుల్తాన్‌పురకు చెందిన అర్చనకు చెందిన శిశువును దుండగులు అపహరించి రూ.3 లక్షలకు అమ్మేశారు. పోలీసులు కేసు నమోదు చేసి సంగీత తావడె, మోహన్ తావడె, సంగీత గొళిలను అరెస్ట్ చేశారు. మరో ఇద్దరు నిందితులు పరారీలో ఉన్నట్లు పోలీసులు తెలిపారు.

టెన్త్‌లో ఉత్తీర్ణత శాతం పెరగాలి

- ప్రభుత్వ ఆస్పత్రుల్లో వైద్య సేవల్లో లోపం తలెత్తరాదు
- జిల్లా ఇన్‌చార్జి మంత్రి జమీర్ అహమ్మద్ ఖాన్

మాట్లాడుతున్న మంత్రి జమీర్ అహమ్మద్ ఖాన్

హొసపేటి: ఈ సారి పదవ తరగతి పరీక్షల్లో ఉత్తీర్ణత శాతం మరింత పెంచాలని, గత ఏడాది కన్నా ఈ సారి ఉత్తీర్ణత శాతం తగ్గుముఖం పడితే కఠిన చర్యలు తీసుకుంటామని విజయనగర జిల్లా ఇన్‌చార్జి మంత్రి జమీర్ అహమ్మద్ ఖాన్ హెచ్చరించారు. జిల్లాధికారి కార్యాలయంలో సోమవారం ఏర్పాటు చేసిన జిల్లా కేడీపీ సమావేశంలో ఆయన పాల్గొని మాట్లాడారు. గత ఏడాది 65 శాతం ఉత్తీర్ణత సాధించారని, ఈ ఏడాది ఉత్తమ ఉత్తీర్ణత సాధించేందుకు ఇప్పటి నుంచే చర్యలు చేపట్టాలని జిల్లా విద్యా శాఖ అధికారి రామచంద్రకు తెలిపారు. పీయూసీలో కూడా ఉత్తమ ఫలితాంశం సాధించాలని పీయూ బోర్డు జిల్లా అధికారికి సూచించారు. నగరంలోని ప్రభుత్వ వంద పడకల ఆస్పత్రిలో వైద్య సేవలు అందించక పోవడంతో రోగులు తీవ్ర ఇబ్బంది పడినట్లు, ఒక రోగి మృతి చెందినట్లు పత్రికలో వార్తలు వచ్చాయన్నారు. రోగుల పట్ల వైద్యులు నిర్లక్ష్యం వహిస్తే సహించేది లేదన్నారు. ప్రభుత్వ ఆస్పత్రికి వచ్చే వారు పేద రోగులని, వైద్య వృత్తికి న్యాయం చేయాలని, ఇలాంటి సమస్యలు పునరావృత్తం కాకూడదని తెలిపారు. వైద్యాధికారి శంకర్‌నాయక్ హరిబాబు మాట్లాడుతూ ఆస్పత్రిలో వైద్యుల కొరత ఉందని తెలిపారు. కొత్త వైద్యుల నియామకానికి వైద్య శాఖ మంత్రితో చర్చిస్తానని మంత్రి జమీర్ అహమ్మద్‌ఖాన్ తెలిపారు. ఎమ్మెల్యేలు గవియప్ప, నేమిరాజ్ నాయక్, శంకర్ నాయక్, శ్రీనివాస్, లతా మల్లికార్జున, జిల్లాధికారి దివాకర్, జిల్లా పంచాయతీ అధికారి నోయ్‌జాయ్ మొహమ్మద్ అలీ అక్రమ్ పాషా తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ముగిసిన వరూరు మహామస్తకాభిషేక వేడుకలు

నవగ్రహ తీర్థంకరుల విగ్రహాలకు అభిషేకం, పర్వతంపై మువ్వన్నెల జెండా రెపరెపలు

హుబ్లీ: వరూరు నవగ్రహ తీర్థ క్షేత్రంలో 12 రోజులుగా జైనులు నిర్వహించిన మహామస్తకాభిషేక వేడుకలు ఘనంగా ముగిశాయి. ఈ సందర్భంగా నవగ్రహ తీర్థంకర మహావీర్, పార్శ్వనాథ్ తీర్థంకరుల విగ్రహాలకు అభిషేకాలు నిర్వహించారు. 405 అడుగులతో సుమేరు పర్వతంపై నిర్మించిన కట్టడంపై త్రివర్ణ పతకాన్ని ఆవిష్కరించారు. జిల్లా ఇన్‌చార్జి మంత్రి సంతోష్‌లాడ్ ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొని మాట్లాడారు. జైనులు ఇతర మతాల పట్ల సామరస్యంతో నడుచుకోవడం వల్ల సమాజంలో శాంతి నెలకొందన్నారు. ఆచార్య మహారాజ మాట్లాడుతూ జిల్లాలోని అన్ని ప్రభుత్వ కన్నడ ప్రాథమిక పాఠశాలలకు ఉన్న పైకప్పు పెంకులు తొలగించి కాంక్రిట్ స్లాబ్‌తో నిర్మిస్తామని తెలిపారు. మతాలకు అతీతంగా ప్రజలు పాల్గొన్నారు. వచ్చిన వారందరికీ స్వచ్ఛంద సేవకులు చక్కగా అన్నదానం నిర్వహించారు.జిల్లాధికారి దివ్య ప్రభు, మాజీ ఎమ్మెల్యేలు, అధికారులు పాల్గొన్నారు.

కోలారు వార్తలు...

దళిత అధికారులకు రక్షణ కల్పించాలి

ప్రతిఘటన నిర్వహిస్తున్న దృశ్యం

కోలారు : దళిత సముదాయానికి చెందిన ఉపవిభాగ అధికారి డాక్టర్ మైత్రిపై కుట్ర జరుగుతోందని ఆరోపిస్తూ తాలూకా వాల్మీకి మహర్షి క్షేమాభివృద్ధి సంఘం, దళిత సంఘటన కార్యకర్తలు సోమవారం కలెక్టరేట్ ఎదుట ధర్నా నిర్వహించారు. వాల్మీకి సముదాయ ప్రముఖులు కోట శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ జిల్లాలో దళిత అధికారులకు రక్షణ కొరవడిందన్నారు. దళిత సముదాయానికి చెందిన ఉపవిభాగాధికారి మైత్రి ఎంతో నిజాయితీగా, ప్రామాణికంగా పనిచేస్తున్నారన్నారు. భూ సమస్యలను చక్కగా పరిష్కరిస్తూ రైతుల మన్ననలు పొందరాన్నారు. అలాంటి అధికారిపై కొందరు కుట్రలు చేస్తున్నారన్నారు. ప్రభుత్వం స్పందించి దళిత అధికారులకు రక్షణ కల్పించాలని డిమాండ్ చేశారు. అనంతరం డిప్యూటీ కలెక్టర్‌కు వినతిపత్రం అందజేశారు. దళిత నాయకుడు మంగసంద్ర విజయకుమార్, మహర్షి వాల్మీకి మహిళా క్షేమాభివృద్ధి సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షురాలు, జిల్లా జాగృతి సమితి సభ్యురాలు మంజుల తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఈతకు వెళ్లి భక్తుడు గల్లంతు

గల్లంతైన నవీన్(ఫైల్)

మాలూరు : సముద్రంలో ఈతకు వెళ్లి ఓంశక్తి భక్తుడు గల్లంతైన ఘటన మహాబలిపురం వద్ద జరిగింది. తాలూకాలోని పుర గ్రామానికి చెందిన ఓం శక్తి భక్తులు 70 మంది భక్తులు తమిళనాడులోని మేల్ వరత్తూరు ఓం శక్తి దేవాలయానికి వెళ్లారు. ఆదివారం దర్శనం అనంతరం సోమవారం మహాబలిపురం వద్ద సముద్రం వద్దకు వెళ్లారు. అక్కడ 5 మంది యువకులు ఈత కొడుతుండగా అలల తాకిడికి కొట్టుకు పోతున్నట్లు భావించి ఒకరి చేతులు ఒకరు పట్టుకున్నారు. అరగంటకు పైగా సముద్రంలో చిక్కుకున్నారు. సముద్ర రక్షణా సిబ్బంది రంజిత్, మురుళి, ధనుష్, దీపక్‌లను రక్షించి ఒడ్డుకు తీసుకు వచ్చారు. అయితే హెచ్.హొసకోట పంచాయతీ పుర గ్రామానికి చెందిన నవీన్ (20) గల్లంతయ్యాడు. పోలీసులు, రక్షణా సిబ్బంది నవీన్ కోసం సోమవారం సాయంత్రం వరకు గాలించినా ఆచూకీ లభించలేదు. నవీన్ క్షేమంగా తిరిగా రావాలని కుటుంబ సభ్యులు కోటి దేవుళ్లను కోరుతున్నారు.

ఇద్దరి సభ్యత్వాల రద్దు

రాయచూరురూరల్: గ్రామ పంచాయతీలో నిధులు దుర్వినియోగం చేసినట్లు నిర్ధారణ కావడంతో ఇద్దరు సభ్యుల సభ్యత్వాలను రద్దు చేస్తూ జెడ్పీ సీఈఓ రాహుల్ తుకారాం పాండ్వే ఆదేశాలు జారీ చేసింది. రాయచూరు జిల్లా మాన్వి తాలుకా ఉటకనూరు పంచాయతీ మాజీ అధ్యక్షురాలు కావేరి, ప్రస్తుత అధ్యక్షురాలి ఈరమ్మలు పంచాయతీ నిధులు రూ.16.83 లక్షలు స్వంతానికి వినియోగించినట్లు విచారణలో తేలింది. దీంతో వారి సభ్యత్వాన్ని రద్దు చేశారు. ఆరేళ్లపాటు ఎన్నికల్లో పోటీ చేయకుండా నిషేదం విధించారు.

పోక్సో కేసులో జైలు శిక్ష

కోలారు: మైనర్ బాలికను లైంగిక వేధింపులకు గురిచేసిన ఘటనకు సంబంధించి దోషికి నాలుగు సంవత్సరాల జైలు శిక్ష, రూ. 20 వేల జరిమానా విధిస్తూ పోక్సో ప్రత్యేక న్యాయస్థానం సోమవారం తీర్పు వెలువరించింది. ముళబాగిలు నగరానికి చెందిన సిరాజ్ పాషా మైనర్ బాలికను లైంగికంగా వేదించాడు. ఇతనిపై కోలారు మహిళా పోలీస్ స్టేషన్‌లో కేసు నమోదైంది. తనిఖీ చేపట్టిన పోలీసులు ఇతనిపై కోర్టులో చార్జిషీట్ దాఖలు చేశారు. విచారణంలో సిరాజ్‌పాషా నేరం రుజువుకావడంతో జైలు శిక్ష, జరిమానా విధిస్తూ న్యాయమూర్తి కేబీ ప్రసాద్ తీర్పు వెలువరించారు.

క్లుప్తంగా

సంగొళ్లి రాయణ్ణ ధైర్యసాహసాలు ఆదర్శం

సంగొళ్లి రాయణ్ణ విగ్రహం వద్ద నివాళులర్పించిన దృశ్యం

గౌరిబిదనూరు: సంగొళ్లి రాయణ్ణ ధైర్యసాహసాలను నేటి యువతరం అలవరచుకోవాలని సంగొళ్లి రాయణ్ణ యువసేన నాయకుడు అంజినప్ప పిలుపునిచ్చారు. పట్టణంలోని సంగొళ్లి రాయణ్ణ సర్కిల్‌లో ఆదివారం జరిగిన సంగొళ్లి రాయణ్ణ 195వ సంస్మరణ సభలో ఆయన పాల్గొని దీపాలు వెలిగించి మాట్లాడారు. దేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం ఆంగ్లేయులతో వీరోచితంగా పోరాడిన సంగొళ్లి రాయణ్ణ అమరుడయ్యారన్నారు. యువసేన అధ్యక్షుడు నాగరాజు, ఉపాధ్యక్షుడు మహాదేవు,కార్యదర్శి రాము,చంద్రు, కురుబ సముదాయ నాయకులు పాల్గొన్నారు.

తుముల్ బాధ్యతల స్వీకారం

తుమకూరు: తుమకూరు పాల సమాఖ్య (తుముల్) నూతన అధ్యక్షుడు, ఎమ్మెల్యే హెచ్.వి.వెంకటేష్ సోమవారం తుమకూరులోని ఆఫీసులో బాధ్యతలను స్వీకరించారు. ఆఫీసులో పూజలు నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమంలో డైరెక్టర్‌లు నాగేష్‌బాబు, ఎస్ ఆర్ గౌడ, కృష్ణకుమార్, మాదిహళ్ళి ప్రకాశ్, నంజెగౌడ, సి.వి.మహలింగయ్య, సిద్దగంగయ్య, చంద్రశేఖర్‌రెడ్డి పాల్గొన్నారు.

దేశాభివృద్ధికి ఉత్తమ సాధకులను అందించండి

శివాజీనగర: బోధనతోపాటు దేశానికి ఉత్తమ సాధకులను అందించాలని డిప్యూటీ సీఎం డీకే శివకుమార్ సూచించారు. నూతనంగా నియమితులైన అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్లకు సోమవారం బెంగళూరు జ్ఞానజ్యోతి ఆడిటోరియంలో ఏర్పాటు చేసిన సదస్సును ఆయన ప్రారంభించి మాట్లాడారు. మీ వృత్తి జీవితం ద్వారా విద్యార్థులను ఉత్తములుగా తీర్చిదిద్దవచ్చన్నారు. పుస్తకాల్లో ఉన్న అంశాలే కాకుండా విద్యార్థుల ఆలోచనలు దేశానికి ఉపయోగపడేలా మార్గ దర్శనం చేయాలన్నారు. చాలా కష్టపడి అధ్యాపక వృత్తిని చేపట్టారని, ఈ దేశ భవిష్యత్ ఆధార స్థంభాలను తయారు చేసే స్థానంలో కూర్చొన్న మీకు అభినందనలు అని అన్నారు.

సీనియర్ కాంగ్రెస్ నాయకుడి మృతి

రవి శంకర్(ఫైల్)

మైసూరు: కాంగ్రెస్ పార్టీ సీనియర్ నాయకుడు టి.ఎస్.రవిశంకర్(64) సోమవారం తీవ్రమైన గుండెపోటుతో మృతి చెందారు.ఈయన మైసూరు నగర జిల్లా కాంగ్రెస్ సమితి నగరాధ్యక్షుడిగా, గ్రాడ్యుయేట్ కో ఆపరేటివ్ బ్యాంక్ అధ్యక్షుడిగా సేవలు అందించారు. ఆయన అంత్యక్రియలు బుధవారం ఉదయం 10 గంటలకు మైసూరులోని చాముండి కొండ తప్పలిలో ఉన్న స్మశానవాటికలో నిర్వహించనున్నట్లు కుటుంబ సభ్యులు తెలిపారు.

ఏనుగు మృత్యువాత

యశవంతపుర: కేరళ, దక్షిణకన్నడ జిల్లా సరిహద్దు సుళ్య తాలూకా మండెకోళు గ్రామం ఎర్కలాండి వద్ద మగ ఏనుగు చనిపోయి ఉంది. ఏనుగులు గొడవ పడినప్పుడు ఈ మగ ఏనుగు గాయపడి చనిపోయి ఉంటుందని అటవీశాఖ అధికారి ప్రవీణ్‌కుమార్ శెట్టి తెలిపారు. కనీసం వారంరోజులై ఉంటుందని, కుళ్లిపోయే దశలో ఉందని చెప్పారు. మరో ఏనుగు దంతాలతో కుమ్మేయడంతో గాయాలతో తీవ్ర రక్తస్రావమై చనిపోయినట్లు గుర్తులున్నాయి. కళేబరాన్ని అక్కడే పూడ్చిపెట్టారు.

ఉరుసుకు సహకరించిన వారికి సన్మానం

సత్కరిస్తున్న దృశ్యం

చింతామణి: తాలుకాలోని కైవారం గ్రామంలో ఉరుసు ఉత్సవాలకు సహకరించిన వారిని దర్గా నిర్వాహకులు సత్కరించారు. బ్లాక్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు దాబా నాగరాజ్, గ్రామపంచాయతీ ఉపాధ్యక్షుడు ముస్తఫా, సభ్యులు అంబరీష్, అతావుల్లా, వెంకటేశ, శేఖర, నాగరాజ్, మంజు, రవి, మంజునాథ్‌రెడ్డి తదితరులను దర్గా కమిటి సోమవారం ఘనంగా సత్కరించింది.

ఘనంగా ఉరుసు

రాయచూరు రూరల్: నగరంలోని ఖాదర్ గుండలో వెలసిన హజరత్ సయ్యద్ షా ఖదార్ పాషా అల్ హుసేనీ చిస్తి ఖాద్రి ఉత్సవలు ఘనంగా ప్రారంభం అయ్యాయి. ఆదివారం రాత్రి గంధం వేడుకలను ఘనంగా ఆచరించారు. ఈ సందర్భంగా దర్గాలో ప్రత్యేక ప్రార్థనలు నిర్వహించారు. భక్తులు పెద్ద సంఖ్యలో హాజరై దర్గాలో చక్కెర చదివించారు. సయ్యద్ నాసిర్ పాషా ఖాద్రి, సయ్యద్ వలీపీర్, సయ్యద్ నజీర్ పీర్, నగర సభ మాజీ సభ్యుడు హరీష్ నాడ గౌడ, తారానాథ్,శరణు బసవ, ఫారూక్, అశ్విన్ పాల్గొన్నారు.

29న చర్చాగోష్టి, భీమా కొరెంగావ్ విజయోత్సవం

కరపత్రం విడుదల చేస్తున్న డీఎస్ఎస్ రాష్ట్ర సంచాలకుడు ఎన్.శంకర్ తదితర నాయకులు

శివాజీనగర: భారత రాజ్యాంగ దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని రాష్ట్ర దళిత సంఘర్ష సమితి (సంయోజక) రాష్ట్ర కమిటీ ఆధ్వర్యంలో ఈ నెల 29న నగరంలోని గాంధీభవన్‌లో చర్చాగోష్టి నిర్వహించనున్నట్లు రాష్ట్ర సంచాలకుడు ఎన్.శంకర్ తెలిపారు. ఈమేరకు సోమవారం కరపత్రాలు విడుదల చేశారు. అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ అంబేద్కర్ అందించిన రాజ్యాంగం వల్లనే దేశ ప్రజలు స్వేచ్ఛ సమానత్వంతో జీవిస్తున్నారని తెలిపారు. రాజ్యాంగం గురించి ప్రతి ఒక్కరూ అవగాహన పెంచుకోవాలన్నారు. అదేవిధంగా దళితుల ఆత్మగౌరవానికి ప్రతీక అయిన భీమా కొరెగావ్ విజయోత్సవాన్ని సైతం ఈ సందర్భంగా నిర్వహిస్తున్నట్లు తెలిపారు. అన్ని జిల్లాల డీఎస్ఎస్ కార్యకర్తలు పాల్గొనాలని కోరారు.

సీఎంపై సీటీ విసుర్లు

శివాజీనగర: ముఖ్యమంత్రి సతీమణి కాకపోతే 30 సంవత్సరాల క్రితం అభివృద్ధి చేసిన మైసూరు విజయనగర లేఔట్‌లో ఇంటి స్థలం లభించేదా? అని బీజేపీ ఎమ్మెల్సీ సి.టి.రవి అన్నారు. సోమవారం బెంగళూరులో మాట్లాడుతూ పత్రికలలో వచ్చిన వార్తలను బట్టి ముడాలో అక్రమాలు జరిగినది వాస్తవమేనని కాంగ్రెస్ పార్టీతో పాటుగా అన్ని పార్టీలు ఆమోదించాయన్నారు. తీసుకున్న భూమిలో 50 శాతం స్థలాలు ఇవ్వాలని ఎక్కడా ఆదేశాలు లేవన్నారు. తప్పు చేసినవారికి శిక్ష పడాలన్నారు.

అలరించిన భరతనాట్య ప్రదర్శన

జార్విన్యాసామిల్‌షా నృత్యప్రదర్శన దృశ్యాలు

బనశంకరి: కనకపురరోడ్డు కోణనకుంటె అంజనాద్రి లేఔట్ ముద్దప్ప స్ట్రీట్‌లోని శ్రీహరిఖోడేసెంటర్‌ఫార్ పెర్ఫార్మింగ్ ఆర్ట్స్‌లో నాట్యకారిణి జార్విన్యాసామిల్‌షా భరతనాట్య రంగప్రవేశం ఆదివారం ఘనంగా జరిగింది. కర్ణాటక, గోవా, కేరళ రాయబారి విక్రమ్ విశ్వనాథ్, గౌరవ అతిథిగా తబలామాంత్రికుడు రూపక్‌మెహ్తా హాజరయ్యారు. ప్రముఖ నాట్య కారిణి ఆచార్య రక్షాకార్తీక్ వద్ద జార్విన్యాసామిల్‌షా శిక్షణ పొందారు.

ఉపాధిహామీ అక్రమాలపై విచారణ చేపట్టాలి

వినతిపత్రం సమర్పిస్తున్న రైతు సంఘం పదాధికారులు

కోలారు: తాలూకా వ్యాప్తంగా ఉపాధిహామి పథకం కింద జరుగుతున్న పనుల్లో అక్రమాలు జరిగాయని, వాటిపై విచారణ చేయించాలని రైతు సంఘం నాయకులు డిమాండ్ చేశారు. ఈమేరకు సోమవారం తాపం ఈఓ సర్వేష్‌కు వినతి పత్రం సమర్పించారు. సంఘం రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు కె నారాయణ గౌడ మాట్లాడుతూ తాలూకాలో అక్రమ ఇ ఖాతాలు, బి ఖాతాలు చేశారన్నారు. ఉపాధి హామీ పథకం కింద దొంగ మస్టర్లు సృష్టించి బిల్లులు దండుకున్నారని ఆరోపించారు. సమగ్ర దర్యాప్తు జరిపించి దోషులపై చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి ఫారూక్ పాషా, జిల్లా అధ్యక్షుడు ఈకంబళ్లి మంజునాథ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

సామాజిక సేవలు అభినందనీయం

కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభిస్తున్న దృశ్యం

కోలారు : ధాన్ ఫౌండేషన్ సామాజిక సేవా కార్యక్రమాలు ఆదర్శమని కెనరా బ్యాంకు రీజనల్ మేనేజర్ అతుల్ కుమార్ అన్నారు. ఆ సంస్థ సోమవారం ఏర్పాటు చేసిన వాక్‌థాన్‌ను కోలారులోని బాలాజీ ప్రార్థనా మందిరం వద్ద ఆయన ప్రారంభించి మాట్లాడారు స్వసహాయ సంఘాలను బలోపేతం చేసే కార్యక్రమం వేగవంతంగా జరగాలన్నారు. మహిళల్లో ఆర్థిక స్వావలంబన పెంచడానికి సంస్థ చేస్తున్న కృషి అభినందనీయమన్నారు. డైరెక్టర్ హార్టికల్చర్ పరమేశ్వర్, అనిల్‌కుమార్, రమేష్, దేవరాజ్, యోగేష్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

సమాప్తం.. పుష్ప సంభ్రమం

జంతువులను హింసించరాదంటూ విద్యార్థుల నాటిక

- తరలివచ్చిన సందర్శకులు
- జంతు హింస వద్దంటూ కళాకారుల షో

బనశంకరి: గణతంత్ర దినోత్సవం సందర్భంగా ఐటీ సిటీలో లాల్‌బాగ్ ఉద్యానంలో జరుగుతున్న ఆదికవి మహర్షి వాల్మీకి పుష్ప థీమ్ ప్రదర్శన అబాలగోపాలన్ని అలరించింది. సోమవారం సాయంత్రంతో పుష్ప సంభ్రమం సమాప్తమైంది. రిపబ్లిక్ డే రోజున 1.8 లక్షల మంది వీక్షించగా , టికెట్ల విక్రయం ద్వారా రూ.65 లక్షలు వసూలైంది. గత 11 రోజుల్లో 4.38 లక్షల మంది సందర్శించారని ఉద్యానవనశాఖ అధికారులు తెలిపారు. చివరిరోజు కావడంతో రద్దీ కనబడింది. యువతీ యువకులు ఫోటోలు, సెల్ఫీలు దిగుతూ సందడి చేశారు. ఎత్తైన కొండ ఎక్కి లాల్‌బాగ్ అందాలను వీక్షిస్తూ గడిపారు. ఈ నెల 15న ఫ్లవర్ షో ఆరంభమైంది.

జంతు ప్రేమ చూపాలి

సోమవారం లాల్‌బాగ్‌లో బీబీఎంపీ ఆధ్వర్యంలో జంతు హింస నివారణ జాగృతి ప్రదర్శన జరిగింది. కళాకారులు, విద్యార్థులు వైవిధ్య వేషాల్లో పాటలు, ప్రదర్శనల ద్వారా ఆకట్టుకున్నారు. ఆవులు, కుక్కలు, పక్షులు వంటి సమాజంలోని ప్రాణుల పట్ల ప్రజలు స్నేహభావంగా మెలగాలని తెలిపారు.

ఫ్లవర్‌షోలో సందర్శకుల సందడి

నాటికను తిలకిస్తున్న సందర్శకులు

క్లుప్తంగా

ఘనంగా కన్నూరు హబ్బ

బహుమతులు అందజేసిన దృశ్యం

కృష్ణరాజపురం: బెంగళూరు నగరంలోని మహదేవపుర నియోజకవర్గం కన్నూరులో ఉన్న కనకశ్రీ లేఅవుట్‌లో కన్నూరు హబ్బ-2025 వేడుకలు ఘనంగా జరిగాయి. ఈ సందర్భంగా ఏర్పాటు చేసిన సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు ప్రజలను అలరించాయి. వేడుకల సందర్భంగా చిన్నారులకు క్రీడా పోటీలు నిర్వహించి విజేతలకు బహుమతులు పంపిణీ చేశారు. మాజీ మంత్రి అరవిందలింబావలి పాల్గొన్నారు.

కామాంధుడి అరెస్ట్

యశవంతపుర: బాలికను లైంగికంగా వేధించిన బాగలకోటె జిల్లా హునగుంద తాలూకా సుళేబావి గ్రామానికి చెందిన ముత్తు అనే నిందితుడిని పోలీసులు అరెస్ట్ చేశారు. సదరు నిందితుడు ఈ నెల 23న ఐదేళ్ల బాలికకు చాక్‌లెట్ ఆశ పెట్టి ఇంట్లోకి తీసుకెళ్లి లైంగికంగా వేధించాడు. చిన్నారి తల్లిదండ్రులు ఇచ్చిన ఫిర్యాదుతో ఉడుపి మహిళా పోలీసులు నిందితుడిని పట్టుకునేందుకు ఐదు బృందాలను రంగంలోకి దింపారు. సీసీకెమెరాలను పరిశీలించి నిందితుడు ఉడుపి పట్టణంలో ఉండగా అరెస్ట్ చేసి పోక్సో చట్టం కింద కేసు నమోదు చేశారు.

శబ్ద కాలుష్యంపై కొరడా

కారును తనిఖీ చేస్తున్న దృశ్యం

చిక్కబళ్లాపురం: సైలెన్సర్లు లేకుండా చెవులు చిల్లులు పడేలా కార్లు నడుపుతూ శబ్దకాలుష్యానికి పాల్పడుతున్న వారిపై పోలీసులు కొరడా ఝుళిపించారు. హైదరాబాదు-బెంగళూరు రోడ్డులో యువకులు జాలీ రైడ్ పేరుతో కార్లను ఇష్టానుసారం నడుపుతున్నారు. సైలెన్సర్లను ఊడదీసి వాహనాలను నడిపిస్తుండటంతో తోటి వాహనదారులు, స్థానికులు ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. దీనిపై ఫిర్యాదులు అందడంతో జిల్లా ఎస్పీ కుశాల్ చౌక్సి ఆదేశాల మేరకు పోలీసులు కాపుగాసి ఏడు కార్లను స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

బైక్‌లు ఢీ... ఇద్దరి మృతి

దొడ్డబళ్లాపురం: ఎదురెదురుగా వచ్చిన బైక్‌లు ఢీకొని విద్యార్థితోపాటు ప్రైవేటు కంపెనీ ఉద్యోగి మృతిచెందారు. ఈ ఘటన రాజానుకుంట పోలీస్‌స్టేషన్ పరిధిలోని యలహంక తాలూకా హొన్నేనహళ్లి గేట్ వద్ద చోటుచేసుకుంది. ఏపీలోని హిందూపురానికి చెందిన తేజస్(20) రాజానుకుంట సమీపంలోని ప్రెసిడెన్సి యూనివర్సిటీలో బీబీఏ చదువుతూ అక్కడే హాస్టల్‌లో ఉన్నాడు. ఇతను సోమవారం బైక్‌పై కళాశాలకు వెళ్తుండగా హొన్నేనహళ్లి వద్దకు రాగానే యలహంక తాలూకా అద్దెవిశ్వనాథపుర గ్రామ నివాసి పవన్(21)గా బైక్‌లో ఎదురయ్యాడు. అతి వేగంతో రెండు బైక్‌లు పరస్పరం ఢీకొన్నాయి. ప్రమాదంలో ఇద్దరూ అక్కడికక్కడే మృతిచెందారు. రాజానుకుంట పోలీసులు కేసు దర్యాప్తు చేపట్టారు.

ఆనాటి జ్ఞాపకాలు మధురం

గురువులతో పూర్వ విద్యార్థులు

గౌరిబిదనూరు: పట్టణంలోని గౌరి కన్నడ పాఠశాలలో 2005-2006 సంవత్సరంలో 7వ తరగతి చదివిన విద్యార్థులు సోమవారం ఒక్కచోట చేరి సందడి చేశారు. పరస్పరం ఆప్యాయంగా పలుకరించుకొని అప్పటి జ్ఞాపకాలను నెమరువేసుకున్నారు. ఉపాధ్యాయుడు చంద్రశేఖర్ మాట్లాడుతూ విద్యార్థి దశలోని స్నేహాలు జీవితంలో చాలకాలం గుర్తిండిపోతాయన్నారు. అపరిచితులుగా వచ్చి శాశ్వతంగా మనతో ఉండే బంధమే స్నేహబంధమని తెలిపారు. ఉపాధ్యాయులు కృష్ణప్ప, రామచంద్రారెడ్డి, చిక్కణ్ణ, గంగూబాయి, జరీనా, సావిత్రమ్మలను సన్మానించారు.

ఘాటి ఆలయ హుండీ లెక్కింపు

కానుకలు లెక్కిస్తున్న దృశ్యం

దొడ్డబళ్లాపురం: దొడ్డబళ్లాపురం తాలూకాలో ప్రసిద్ధి చెందిన సుబ్రహ్మణ్యా స్వామి ఘాటి ఆలయ హుండీని సోమవారం లెక్కించారు. ఇటీవల జరిగిన స్వామివారి బ్రహ్మరథోత్సవాల సందర్భంగా భక్తులు సమర్పించిన కానుకల ద్వారా మొత్తం 69,03,548 నగదు, కేజీ 500 గ్రాముల వెండి, 300మిలి గ్రామం బంగారు లభించినట్లు అధికారులు తెలిపారు. హుండీ లెక్కింపులో దేవాలయం సిబ్బంది,భక్తులు పాల్గొన్నారు.

గుంతల రోడ్డుకు ప్రభుత్వ ఉద్యోగిని బలి

మైసూరు : గుంతల రోడ్డుకు ప్రభుత్వ ఉద్యోగిని బలైంది. ఈ ఘటన మైసూరులో జరిగింది. నగరంలోని కేపీటీసీఎల్ హోటెగళ్లి విభాగంలో అసిస్టెంట్ గ్రేడ్ 2 ఉద్యోగిని భాగ్య సోమవారం ఉదయం బైక్‌లో వెళ్తుండగా కుర్గళ్లి బస్టాండు వద్ద గుంతల రోడ్డు కారణంగా వాహనం అదుపు తప్పి కింద పడిపోయింది. వెనుకనే వచ్చిన వాటర్ ట్యాంకర్ చక్రాలు ఆమెపై వెళ్లాయి. తలభాగంలో బలమైన గాయాలు కావడంతో ఆమె అక్కడికక్కడే మృతి చెందింది. ట్రాఫిక్ పోలీసులు కేసు దర్యాప్తు చేపట్టారు.

విద్యాసేవలు అభినందనీయం

యోగాలో ప్రతిభ చూపిన విద్యార్థినిని సత్కరిస్తున్న ఎమ్మెల్యే ఎం.సతీష్ రెడ్డి, శ్రీనివాస్ రెడ్డి తదితరులు

బొమ్మనహళ్లి : హెచ్ఎస్ఆర్‌లేఔట్‌లోని శ్రీసాయిరామ్ విద్యాసంస్థలు నిరుపేద విద్యార్థులకు నాణ్యమైన విద్యను ఆందిస్తుండటం అభినందనీయమని ఎమ్మెల్యే ఎం.సతీష్‌రెడ్డి అన్నారు. సోమవారం జరిగిన ఆ పాఠశాల వార్షికోత్సవంలో ఆయన పాల్గొని మాట్లాడారు. సమాజ సేవకుడు, విద్యావేత్త శ్రీనివాస్ రెడ్డి, ఆయన కుమారుడు నితిన్‌రెడ్డిలు తక్కువ ఫీజులతో పేద విద్యార్థులకు విద్యను అందుబాటులోకి తెచ్చారన్నారు. అనంతరం విద్యార్థులు నిర్వహించిన సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు అలరించాయి. శ్రీనివాస్‌రెడ్డి , నితిన్‌రెడ్డి, నాగేశ్వర రావు, థామస్ ఫ్రాన్సిస్, ప్రదీప్‌కుమార్, రమేష్ బాబు పాల్గొన్నారు.

అంబేడ్కర్ విగ్రహావిష్కారణ

కృష్ణరాజపురం: బెంగళూరు గ్రామీణ జిల్లాలోని హొసకోటెలోని కోటెలో ఉన్న అంబేద్కర్ భవనంలో తాలూకా యంత్రాంగం ఆధ్వర్యంలో ఏర్పాటు చేసిన అంబేడ్కర్ కంచు విగ్రహాన్ని ఎమ్మెల్యే శరత్ బచ్చేగౌడ ఆవిష్కరించారు. కాంగ్రెస్ నాయకులు బీవీ.బైరేగౌడ, అధికారులు పాల్గొన్నారు.

కారు దగ్ధం

కారులో మంటలు

దొడ్డబళ్లాపురం: కారులో మంటలు చెలరేగి నడిరోడ్డులో కాలిపోయిన సంఘటన బెళగావి సమీపంలోని జడకాపుర వద్ద జరిగింది. రోడ్డు పక్కన నిలిపి ఉన్న కారులో హఠాత్తుగా మంటలు లేచాయి. కారులో కూర్చున్న డ్రైవర్ వెంటనే దిగి దూరంగా రావడంతో బయటపడ్డాడు. క్షణాల్లో కారు మంటల్లో కాలిపోయింది.

ఉద్యోగికి సన్మానం

గౌరిబిదనూరు: సహకార రంగంలో ప్రామాణికంగా ప్రజలకు సేవలందించాలని, తద్వారా సమాజంలో ఉత్తమ గుర్తింపు లభిస్తుందని ఎమ్మెల్యే పుట్టస్వామిగౌడ తెలిపారు. సోమవారం నగర శివారులోని కెఎంఎఫ్ పాల శీతలీకరణ కేంద్రంలో కర్ణాటక సహకార రత్న ప్రశస్తిని పొందిన ఉద్యోగి ఆవులరెడ్డిని పాలడైరీల సిబ్బంది, అధికారుల సన్మానించారు. ప్రతి ఉద్యోగి సమర్థతతో పనిచేస్తే సమాజం గుర్తించి గౌరవిస్తుందని తెలిపారు. జె కాంతరాజు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

హోసూరు వార్తలు..

సప్లమ్మ జాతరకు నాంది

జాతర పశువులు

హోసూరు: హోసూరు సమీపంలోని కెలవరపల్లి రిజర్వాయర్ సమీపంలో వెలసిన చారిత్రక ప్రసిద్ధ సప్లమ్మ ఆలయ పశువుల జాతర సోమవారం ప్రారంభమైంది. ఆలయ కమిటీ అధ్యక్షుడు గజేంద్రమూర్తి, ఉపాధ్యక్షుడు త్యాగరాజన్, క్రిష్ణప్ప, శివానంద, రాజారెడ్డి పాల్గొని అమ్మవారికి పూజలు జరిపించి ప్రారంభించారు. జాతరను గత 200 ఏళ్లుగా ఏటా నిర్వహిస్తున్నారని, ఆవులు, ఎద్దుల విక్రయాలు జోరుగా జరుగుతాయని తెలిపారు. ఫిబ్రవరి 3వ తేదీ వరకు కొనసాగుతుందని, చుట్టుపక్కల గ్రామాలకు చెందిన ప్రజలు 67 గ్రామదేవతల ఉత్సవమూర్తులను అలంకరించి, పల్లకీలపై ఉంచి ఊరేగింపు నిర్వహిస్తారని తెలిపారు.

ఒంటరి జీవితం తాళలేక..

క్రిష్ణగిరి: ఒంటరి జీవితంపై విరక్తి చెందిన కూలికార్మికుడు ఆత్మహత్య చేసుకొన్న ఘటన బర్గూరు పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలో చోటు చేసుకొంది. వివరాల మేరకు క్రిష్ణగిరి జిల్లా ఐకుందంకొత్తపల్లి గ్రామానికి చెందిన కూలికార్మికుడు క్రిష్ణన్ (45)కు పదేళ్ల క్రితం భార్య మరణించింది. ఒంటరి జీవితం గడిస్తున్న ఇతనికి తాగుడు అలవాటుండేది. ఆదివారం మద్యం మత్తులో పురుగుల మందు తాగి ఆత్మహత్య చేసుకొన్నాడు. పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు.

జిల్లా అధ్యక్షునిగా ఎంపిక

కెలమంగలం: క్రిష్ణగిరి పశ్చిమ జిల్లా బీజేపీ అధ్యక్షునిగా నారాయణ నియమితులయ్యారు. గతంలో ఎం.నాగరాజ్ ఈ పదవిలో ఉంటూ పార్టీ అభివృద్ధికి ఎంతగానో కృషి చేశారు. ఆయనకు రాష్ట్ర కమిటీలో అవకాశం కల్పిస్తూ, జిల్లా బాధ్యతలను నారాయణన్‌కు అప్పగించారు. హోసూరులోని పార్టీ కార్యాలయంలో సమావేశంలో నాయకులు, కార్యకర్తలు నారాయణన్‌కు అభినందనలు తెలిపారు.

భాషలను కాపాడుకోవాలి

బహిరంగ సభలో ప్రముఖులు

హోసూరు: భాషా సంరక్షణ మన కర్తవ్యమని హోసూరులోని బాగలూరు రోడ్డు వద్ద అన్నాడీఎంకే పార్టీ ద్వారా ఏర్పాటు చేసిన భాషా పోరాట అమరవీరులకు నివాళులర్పించే కార్యక్రమంలో రాజ్యసభ ఎంపి తంబిదురై అన్నారు. క్రిష్ణగిరి పశ్చిమ జిల్లా కార్యదర్శి, మాజీ మంత్రి పి. బాలక్రిష్ణారెడ్డి అధ్యక్షతన కార్యక్రమం జరిగింది. తంబిదురై మాట్లాడుతూ తమిళనాడు రాష్ట్రంలో ద్రవిడ భాషలను కాపాడుకోవడం అవసరమని అన్నారు. రాష్ట్రంలో తెలుగు, కన్నడ, మళయాళం, తమిళ ప్రజలు ఎక్కువగా ఉండడంతో ద్రవిడ ప్రాంతంగా గుర్తించారని తెలిపారు.

రెండు లారీలు ఢీ, నలుగురు మృతి

ప్రమాద స్థలంలో నుజ్జయిన లారీలు

- ముగ్గురికి తీవ్ర గాయాలు
- 34 పశువులు దుర్మరణం
- బర్గూరు వద్ద ప్రమాదం

హోసూరు: క్రిష్ణగిరి జిల్లా బర్గూరు సమీపంలో రెండు లారీలు ఢీకొన్న ప్రమాదంలో నలుగురు దుర్మరణం చెంది ముగ్గురు గాయపడ్డారు, అలాగే 34 పశువులు చనిపోయాయి. వివరాల్లోకెళితే మహారాష్ట్ర రాష్ట్రానికి చెందిన లారీ డ్రైవర్ నారాయణన్ (45) ఉల్లిపాయల లోడును తీసుకొని చెన్నై కోయంబేడుకు బయల్దేరాడు. అలాగే ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి 40 పశువులను లారీలో తీసుకొని కోయంబత్తూరుకు వెళ్తున్నారు. క్రిష్ణగిరి జిల్లా బర్గూరు వద్ద సుమారు సోమవారం ఉదయం 5.45 గంటల ప్రాంతంలో ఉల్లిపాయల లారీ డ్రైవర్ నారాయణన్ నిర్లక్ష్యంగా నడుపుతూ పశువుల లారీని ఎదురుగా ఢీకొన్నాడు. రెండు లారీలు నుజ్జునుజ్జయ్యాయి. నారాయణన్, మరో లారీ డ్రైవర్ దిండుగల్‌వాసి అరుళ్ జోషి (54), రెండో డ్రైవర్ మణిగంటన్ (35)లు ఘటనా స్థలంలోనే మరణించారు. పశువుల లారీలో ఉన్న నంద్యాలకు చెందిన వ్యాపారులు రాజేష్ (31), ఖాదర్ భాషా (56), విజయ్‌బాబు (38), ఉల్లిపాయల లారీలో ఉన్న కర్నూలుకు చెందిన విజయ్‌బాబు (54) లు తీవ్ర గాయాలపాలయ్యారు. స్థానికులు అంబులెన్సులను పిలిపించి క్రిష్ణగిరి ప్రభుత్వ ఆస్పత్రికి తరలిస్తుండగా విజయ్‌బాబు మృతి చెందాడు. లారీలో ఉన్న 40 పశువుల్లో 34 పశువులు గాయాలతో చనిపోయాయి. బర్గూరు పోలీసులు చేరుకుని వాహనాలను పక్కకు తొలగించి కేసు నమోదు చేశారు.

కంకర దారి.. కటకట

నత్తనడకన సాగుతున్న రోడ్డు నిర్మాణ పనులు

కెలమంగలం: డెంకణీకోట తాలూకా తళి సమీపంలోని కురుబరపల్లి గ్రామానికి తారురోడ్డు నిర్మాణ పనులు నత్తనడకన సాగుతున్నాయని గ్రామస్తులు ఆరోపిస్తున్నారు. తళి సమీపంలోని కురుబరపల్లి గ్రామంలో మట్టి రోడ్డును తారురోడ్డుగా మార్చాలని స్థానిక ప్రజలు కోరగా, అధికారులు పనులు చేపట్టారు. మొదటగా రోడ్డుపై కంకర పరిచారు. రెండు నెలలుగా పనులు చేపట్టకపోవడంతో కంకర రోడ్డుపై తిరగలేక ప్రజలు ఇబ్బందులు పడుతున్నామని తెలిపారు. ద్విచక్ర వాహనాలలో వెళ్తూ తరచూ ప్రమాదాలు జరుగుతున్నాయని, వెంటనే రోడ్డును పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నారు.

మాజీ రౌడీషీటర్‌కు బెయిలు

బనశంకరి: పారిశ్రామికవేత్తపై దాడికి పాల్పడి గన్‌తో బెదిరించారనే కేసులో మాజీ రౌడీషీటర్ ఫైటర్ రవితో పాటు ఇద్దరిని సదాశివనగర పోలీసులు అరెస్ట్‌చేశారు. వారికి హైకోర్టు షరతులతో కూడిన బెయిల్ మంజూరుచేసింది. పారిశ్రామికవేత్త సోమశేఖర్‌పై ఫైటర్ రవి దాడిచేసి గన్‌మ్యాన్ వద్ద ఉన్న గన్ తీసుకుని బెదిరించాడు. బాధితుడు ఫిర్యాదు చేయడంతో కేసు నమోదు చేసి ఫైటర్ రవిని అరెస్ట్‌చేశారు.

యోగి వేమన గొప్ప సంఘ సంస్కర్త

వేమన చిత్ర పటం ఊరేగింపు

గౌరిబిదనూరు: సమాజంలో నెలకొన్న మూఢాచారాలను తొలగించి ప్రజల్లో చైతన్యం తెచ్చిన యోగి వేమన అన్ని వర్గాల ప్రజలకు ఆదర్శప్రాయుడని ఉపాధ్యాయుడు శ్రీరామరెడ్డి అన్నారు. నగరగెరె గ్రామంలో రెడ్డి జనసంఘం ఆధ్వర్యంలో ఆదివారం ఏర్పాటు చేసిన యోగి వేమన జయంతి, జాతర మహోత్సవంలో ఆయన పాల్గొని ప్రసంగించారు. వేమన పద్యాలు ఎక్కువగా సామాజికపరమైనవన్నారు. వేమన పద్యాలను ఆంగ్లేయ అధికారి సీపీ బ్రౌన్ 1839లో పుస్తకరూపంలోకి తెచ్చారన్నారు. అనంతరం వేమన చిత్ర పటాన్ని పురవీధులలో ఊరేగించారు. వేమన జీవన చరిత్రను బుర్ర కథగా చెప్పించారు. వేమారెడ్డి, రామకృష్ణారెడ్డి, ఆర్ఆర్ రెడ్డి, చంద్రశేఖరరెడ్డి, నంజిరెడ్డి, రవీంద్రరెడ్డి పాల్గొన్నారు.

లారీ బోల్తా-భారీగా ట్రాఫిక్ జామ్

దొడ్డబళ్లాపురం: తుమకూరు నుంచి బెంగళూరు వైపు ఇనుప పైపుల లోడ్‌తో వెళ్తున్న లారీ సోమవారం వేకువజామున 3 గంటల సమయంలో నెలమంగల వద్ద బోల్తాపడింది. రోడ్డుకు అడ్డంగా భారీ పైపులు పడడంతో భారీగా ట్రాఫిక్ జామ్ ఏర్పడింది. వందలాదిగా వాహనాలు నిలిచిపోయాయి. పోలీసులు వచ్చి లారీని,పైపులను క్రేన్ ద్వారా తొలగించి ట్రాఫిక్ క్లియర్ చేశారు.

అప్పుల బాధతో టీచర్ ఆత్మహత్య

పుష్పలత(ఫైల్)

దొడ్డబళ్లాపురం: అప్పుల బాధ తాళలేక టీచర్ ఆత్మహత్య చేసుకున్న ఘటన దావణగెరె జిల్లా హొన్నాళిలో చోటుచేసుకుంది. పుష్పలత(46) అనే మహిళ హావేరి జిల్లా రట్టిహళ్లి తాలూకా తుమ్మినకట్టె గ్రామంలోని పాఠశాలలో టీచర్‌గా పని చేస్తోంది. ఈమె తన అవసరాల నిమిత్తం ప్రైవేటు వ్యక్తుల వద్ద అధికమొత్తంలో అప్పులు చేసింది. ఆర్థిక ఇబ్బందులతో అప్పులు తీర్చలేకపోయింది. అప్పు తీర్చాలని ఆసాములు వేధించడం ప్రారంభించారు. దిక్కుతోచని స్థితిలో పుష్పలత ఉరివేసుకొని ఆత్మహత్య చేసుకుంది. హొన్నాళి పోలీసులు కేసు దర్యాప్తు చేపట్టారు.

ఏటీఎంలో చోరీ యత్నం.. మోగిన సైరన్

- గంటల వ్యవధిలోనే నిందితుడి అరెస్ట్

మహ్మద్‌వసీం(ఫైల్)

శివమొగ్గ: నగరంలోని నెహ్రూ రోడ్డులో ఉన్న ఏటీఎంలో చోరీ యత్నం జరిగింది. సైరన్ మోగడంతో దుండగుడు ఉడాయించాడు. ఘటన జరిగిన కొన్ని గంటల్లోనే నిందితుడిని పోలీసులు అరెస్ట్ చేశారు. నిందితుడిని బిహార్‌లోని సారస్ జిల్లా సమాని తాలూకా జల్లై గ్రామానికి చెందిన మహ్మద్ వసీం(22)గా గుర్తించారు. గారపని చేస్తున్న ఇతను ఈనెల 26వ తేది రాత్రి నగరంలోనినెహ్రూ రోడ్డులో ఉన్న కెనరా బ్యాంకు ఏటీఎంలోకి వెళ్లి నగదు చోరికి యత్నించాడు. ఇంతలో సైరన్ మోగడంతో ఉడాయించాడు. బ్యాంక్ మేనేజర్ కోటి పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయగా వారు అక్కడకు చేరుకొని పరిశీలించారు. విస్తృతంగా గాలింపు చేపట్టి గంటల వ్యవధిలోనే నిందితుడిని అరెస్ట్ చేశారు.

పాఠశాలలకు బాంబు బెదిరింపులు

- డాగ్ స్క్వాడ్‌తో తనిఖీలు
- ఉత్తుత్తి బెదిరింపులని నిర్ధారణ

యశవంతపుర: రాష్ట్రంలోని ఉడుపి, మంగళూరు జిల్లాల్లోని పాఠశాలలకు సోమవారం బాంబు బెదిరింపులు వచ్చాయి. అయితే పోలీసుల తనిఖీలో అవన్నీ ఉత్తుత్తి బాంబు బెదిరింపులని తేలింది. ఉడుపిలోని శారద వసతి పాఠశాలలో బాంబు పెట్టినట్లు సోమవారం వేకువజామున 4.45 గంటలకు దుండగులు ఈమెయిల్ పెట్టారు. పాఠశాల యజమాన్యం 8 గంటల తరువాత ఈ మెయిల్ చూసుకున్నారు. తక్షణం విద్యార్థులను బయటకు పంపారు. పోలీసులు డాగ్ స్క్వాడ్‌తో వచ్చి క్షుణ్ణంగా తనిఖీ చేశారు. ఎలాంటి బాంబు లేకపోవడంతో ఉత్తుత్తి బాంబు బెదిరింపుగా నిర్ధారించారు. దీంతో పోలీసులు, ఉపాధ్యాయులు ఊపిరి పీల్చుకున్నారు. ఇక్కడ 20 రాష్ట్రాలకు చెందిన 816 మంది విద్యార్థులు చదువుతున్నారని ప్రిన్సిపాల్ విన్సెంట్ డికోస్టా తెలిపారు. అదేవిధంగా మంగళూరు పట్టణంలోని పాండేశ్వర, మంగళూరు గ్రామాంతర పోలీసుస్టేషన్ పరిధిలోని రెండు పాఠశాలలకు ఈ మెయిల్ ద్వారా బాంబులు పెట్టినట్లు దుండగులు ఈమెయిల్స్ పంపారు. రంగంలోకి దిగిన పోలీసులు తనిఖీ చేయగా బాంబ్ ఆనవాళ్లు కనిపించలేదు. మెయిల్ పంపిన ఆకతాయిల కోసం దక్షిణకన్నడ జిల్లా పోలీసులు గాలింపు చేపట్టారు. పాఠశాలల వద్ద గట్టి పోలీసు బందోబస్తును ఏర్పాటు చేశారు.

బెదిరింపు వచ్చిన పాఠశాల(ఫైల్)

కార్పొరేషన్‌లో కలపరాదు

హోసూరు: హోసూరు సమీపంలోని రాజగోపాలాచారి స్వస్థలమైన తొరపల్లి గ్రామపంచాయతీని హోసూరు కార్పొరేషన్‌లో విలీనం చేయరాదని ఆ పంచాయతీ ప్రజలు సోమవారం హోసూరు కార్పొరేషన్ కార్యాలయంలో వినతి పత్రం అందజేశారు. పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న హోసూరు కార్పొరేషన్‌ను విస్తరించేందుకు తమిళనాడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టింది. అందులో భాగంగా హోసూరు సమీపంలోని తొరపల్లిఅగ్రహారం, వన్నలవాడి తదితర గ్రామపంచాయతీలను కార్పొరేషన్‌లో విలీనం చేస్తున్నట్లు ప్రకటించడంతో గత కొద్ది రోజులుగా బాధిత గ్రామస్థులు ఆందోళనలు నిర్వహిస్తున్నారు. కార్పొరేషన్‌లో కలిపితే పన్నుల భారం పెరుగుతుంది, వ్యవసాయం పూర్తిగా దెబ్బతింటుందని, కాబట్టి విలీనం చేయరాదని కోరారు.

ఇంటిలో బంగారు చోరీ

మండ్య: ఇంటిలో ఎవరూ లేని సమయం చూసి దొంగలు 32 గ్రాముల బంగారు నగలు, 8 వేల నగదును చోరీ చేశారు. మండ్య తాలుకాలోని ముత్తెగెరె గ్రామంలో ఈ చోరీ జరిగింది. పద్మ అనే మహిళ పని మీద ఇంటికి తాళం వేసి బయటకు వెళ్లింది. ఆ సమయంలో దుండగులు ఇంటి తాళం పగళగొట్టి చొరబడి బంగారు, డబ్బు దోచుకెళ్లారు. పద్మ తిరిగి వచ్చి చూస్తే ఇంటి తాళం తీసి ఉంది. దీంతో గాభరా పడి గాలించగా సొమ్ము కనిపించలేదు. దీంతో బసరాళు పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసింది.

రాజ్యాంగ పరిరక్షణకర్త..

➤ సుప్రీంకోర్టు దేశంలో సర్వోన్నత న్యాయస్థానం. సమాఖ్య కోర్టుగా, రాజ్యాంగ పరిరక్షణకర్తగా, అత్యున్నత ధర్మాసనంగా విధులు నిర్వర్తిస్తోంది. రాజ్యాంగంలోని 5వ భాగంలో అధికరణలు 124 నుంచి 147 వరకు సర్వోన్నత న్యాయస్థానం కూర్పు, అధికార పరిధిని తెలియజేస్తాయి. ముఖ్యంగా రాష్ట్రాలు, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల్లోని హైకోర్టులు ఇచ్చే తీర్పులపై అప్పీళ్లను స్వీకరిస్తుంది. అందుకే దీన్ని పునర్విచారణ ధర్మాసనం అని కూడా అంటారు. తీవ్రమైన మానవ హక్కుల ఉల్లంఘనల కేసుల్లో ఒరిజినల్ పిటిషన్లను, తక్షణ పరిష్కారం అవసరమైన తీవ్రమైన వివాదాల కేసులపైనా నేరుగా విచారణ జరుపుతుంది. తొలుత భారత సమాఖ్య న్యాయస్థానంగా పార్లమెంట్ భవనంలోని ప్రిన్సెస్ చాంబర్‌లో ప్రారంభించారు. ప్రిన్సెస్ చాంబర్‌లో 1937 నుంచి 1950 వరకు నడిపారు. భారతదేశం సార్వభౌమ, ప్రజాస్వామ్య, గణతంత్ర రాజ్యంగా ప్రకటించిన రెండు రోజుల తరువాత సర్వోన్నత న్యాయస్థానం 1950, జనవరి 28న ఏర్పాటైంది. సుప్రీంకోర్టుగా రూపాంతరం చెందిన తర్వాత 1958 వరకు పాత పార్లమెంట్ భవనంలోని ఓ భాగంలో నడిపారు.

ఇండో-బ్రిటిష్ వాస్తు శైలిలో..

➤ సుప్రీంకోర్టు భవన ప్రధాన భాగం 17 ఎకరాల స్థలంలో ఇండో-బ్రిటిష్ వాస్తు శైలిలో నిర్మించారు. ప్రముఖ వాస్తుశిల్పి గణేశ్ భికాజీ డియోలాలీకర్ దీని నమూనా రూపొందించారు. శ్రీధర్ కృష్ణ జోగ్లేకర్ భవన నిర్మాణానికి నేతృత్వం వహించారు. ప్రస్తుత భవనంలోకి 1958లో న్యాయస్థానం మారింది. త్రాసు ఆకారాన్ని ప్రతిబింబించేలా భవన నమూనా రూపొందించారు. భవన మధ్య భాగం త్రాసుకోలను ప్రతిబింబిస్తుంది. 1979లో తూర్పు, పశ్చిమ భాగాలను ఈ సముదాయానికి జోడించారు. మొత్తం 19 కోర్టు గదులున్నాయి. ప్రధాన న్యాయమూర్తి ధర్మాసనం పెద్దగా, మధ్య భాగంలో ఉంటుంది.

న్యాయమూర్తుల సంఖ్య పెరిగిందిలా..

➤ సుప్రీంకోర్టును ఓ ప్రధాన న్యాయమూర్తి, ఏడుగురు న్యాయమూర్తులతో ఏర్పాటు చేసేందుకు 1950లో రాజ్యాంగం వీలు కల్పించింది. తదుపరి పరిస్థితుల మేరకు న్యాయమూర్తుల సంఖ్యను పెంచే అవకాశాన్ని పార్లమెంట్‌కు దఖలుపరిచింది. న్యాయమూర్తుల సంఖ్య (చీఫ్ జస్టిస్‌తో కలిపి) 1956లో 11కు, 1960లో 14కు, 1978లో 18కి, 1986లో 26కు, 2008లో 31కి, 2019లో 34 మందికి పెరిగింది. తొలుత సింగిల్ బెంచ్ విచారణలు ఉండగా.. ఆ తర్వాత ఇద్దరు, ముగ్గురు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనాల విచారణలు ప్రారంభమయ్యాయి. అత్యంత కీలకమైన వివాదాల సమయంలో ఐదుగురు న్యాయమూర్తుల ధర్మాసనం (రాజ్యాంగ ధర్మాసనం) కొలువుదీరుతుంది. అవసరం మేరకు ఏ చిన్న ధర్మాసనమైనా పెద్ద ధర్మాసనానికి కేసును బదిలీ చేయొచ్చు. న్యాయమూర్తులను నియమించేందుకు సర్వోన్నత న్యాయస్థానంతో రాష్ట్రపతి తప్పనిసరిగా సంప్రదింపులు జరపాలి. ఇవి ఎటువంటి రాజకీయ ప్రయోజనం లేకుండా జరుగుతాయి. న్యాయమూర్తుల పదవీ విరమణ వయసు 65 ఏళ్లు. భారతీయుడై ఉండి ఐదేళ్ల పాటు హైకోర్టులో న్యాయమూర్తిగా పనిచేసిన అనుభవం ఉండాలి.

సర్వోన్నత న్యాయస్థానం ఏర్పాటై నేటికి 75 ఏళ్లు పూర్తి

ప్రజాప్రయోజనాలను కాపాడటంలో 'సుప్రీం' కమాండర్

రాజ్యాంగం, సమానత్వ పరిరక్షణలో కీలక భూమిక

1950, జనవరి 28న ఎనిమిది మంది జడ్జీలతో ఏర్పాటు

ప్రస్తుతం సీజేతో కలిపి 34కు పెరిగిన న్యాయమూర్తుల సంఖ్య

ప్రధాన న్యాయమూర్తి పీఠమెక్కిన తెలుగువారిగా జస్టిస్ కోకా సుబ్బారావు, జస్టిస్ ఎన్వీ రమణకు ఖ్యాతి

హక్కుల రక్షణలో 'సుప్రీం'

అరవింద్‌రెడ్డి గంగ్రాతి

సామాజిక న్యాయానికి విఘాతం కలిగినా.. రాజ్యాంగానికి భంగం వాటిల్లినా.. ప్రజాప్రయోజనాలు హరించినా.. రాజకీయాలు హద్దు దాటినా.. దేశ సర్వోన్నత న్యాయస్థానం జోక్యం చేసుకుంటుంది. రాజ్యాంగ పరిరక్షణకు ఉపక్రమిస్తుంది. పౌర హక్కులను, సమానత్వాన్ని, ప్రజా స్వేచ్ఛను కంటికి రెప్పలా కాపాడుతుంది. సామాన్యుడి నుంచి దేశాధినేత వరకు అందరినీ సమానంగా పరిగణిస్తుంది. ప్రజా ప్రయోజనాలు కాపాడటంలో 'సుప్రీం' కమాండర్‌గా, రాజ్యాంగం, సమానత్వ పరిరక్షణలో కీలక భూమిక పోషిస్తున్న సుప్రీంకోర్టు ఏర్పాటై జనవరి 28తో 75 ఏళ్లు పూర్తయింది. 1950, జనవరి 28న 8 మంది (సీజేతో కలిపి)తో ప్రారంభమైంది.. నేడు 34కి చేరింది. ఇప్పటివరకు ఇద్దరు తెలుగు వారు జస్టిస్ కోకా సుబ్బారావు, జస్టిస్ ఎన్వీ రమణ ప్రధాన న్యాయమూర్తి పీఠాన్ని అధిష్ఠించారు.

అవీ ఇవీ...

➤ హైకోర్టు న్యాయమూర్తినిగాని, సుప్రీంకోర్టు లేదా హైకోర్టుల్లో పదవీ విరమణ చేసిన న్యాయమూర్తిని గానీ సుప్రీంకోర్టులో తాత్కాలిక (ప్రత్యేక) న్యాయమూర్తిగా నియమించేందుకు అవకాశం ఉంది.

➤ అత్యున్నత న్యాయస్థానంలో అన్ని రాష్ట్రాలకు ప్రాతినిధ్యం కల్పిస్తారు.

➤ మతం, కులంతో సంబంధం లేకుండా న్యాయమూర్తుల నియామకం జరుగుతుంది.

➤ ప్రధాన న్యాయమూర్తి పదవీకాలం ముగియడానికి నెల రోజుల ముందే తర్వాతి సీజేను ప్రకటించాలి.

➤ ప్రసుత్తం 51వ ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా జస్టిస్ సంజీవ్ ఖన్నా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్నారు.

జస్టిస్ సంజీవ్ ఖన్నా

➤ మాస్టర్ ఆఫ్ ది రోస్టర్‌గా ప్రధాన న్యాయమూర్తి వ్యవహరిస్తారు. అంటే.. ఏ బెంచ్ ఏ కేసు విచారణ చేపట్టాలనేది నిర్ణయించే అధికారం సీజేకు ఉంటుంది.

➤ ప్రస్తుతం 33 మంది న్యాయమూర్తులున్న సుప్రీంకోర్టులో మహిళా న్యాయమూర్తులు ఇద్దరు మాత్రమే. సుప్రీంకోర్టు ఏర్పాటు నుంచి దాదాపు 277 మంది న్యాయమూర్తులు నియమితులు కాగా, వీరిలో 11 మంది (దాదాపు 4 శాతం) మాత్రమే మహిళలు.

➤ కేశవానంద భారతి వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ కేరళ (1973) కేసును ఎక్కువ మంది జడ్జీలతో కూడిన ధర్మాసనం విచారించింది.

సుప్రీం కోర్టులో తొలిసారి..	తొలి ప్రధాన న్యాయమూర్తి	తొలి మహిళా న్యాయమూర్తి	తొలి దళిత న్యాయమూర్తి	తొలి దళిత ప్రధాన న్యాయమూర్తి
	జస్టిస్ హరిలాల్ జె. కానియా (1947, ఆగస్టు 14 - 1951, నవంబర్ 5)	జస్టిస్ ఫాతిమా బీవీ (1989)	జస్టిస్ కేజీ బాలకృష్ణన్ (2000)	జస్టిస్ కేజీ బాలకృష్ణన్ (2007)

బార్ నుంచి తొలిసారి సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తిగా పదోన్నతి పొందిన వ్యక్తి	బార్ నుంచి న్యాయమూర్తిగా పదోన్నతి పొంది సీజే అయిన వ్యక్తి
జస్టిస్ ఎస్ఎం సిక్రి (1971)	జస్టిస్ యూయూ లలిత్ (2022, ఆగస్టు 27)

అత్యధిక కాలం పనిచేసిన టాప్-5 సీజేలు

1. **జస్టిస్ వైవీ చంద్రచూడ్** – ఏడేళ్ల 139 రోజులు (1978, ఫిబ్రవరి 22 నుంచి 1985, జూలై 11 వరకు)
2. **జస్టిస్ భువనేశ్వర్ ప్రసాద్ సిన్హా** – నాలుగేళ్ల 122 రోజులు (1959, అక్టోబర్ 1 నుంచి 1964, జనవరి 31 వరకు)
3. **జస్టిస్ అజిత్ నాథ్ రే** – మూడేళ్ల 276 రోజులు (1973, ఏప్రిల్ 26 నుంచి 1977, జనవరి 28 వరకు)
4. **జస్టిస్ సుధీ రంజన్ దాస్** – మూడేళ్ల 241 రోజులు (1956, ఫిబ్రవరి 1 నుంచి 1959, సెప్టెంబర్ 30 వరకు)
5. **జస్టిస్ కేజీ బాలకృష్ణన్** – మూడేళ్ల 117 రోజులు (2007, జనవరి 14 నుంచి 2010, మే 11 వరకు)

ప్రధాన న్యాయమూర్తులుగా తెలుగువారు

1) **జస్టిస్ కోకా సుబ్బారావు** – తొమ్మిదో చీఫ్ జస్టిస్ – 1966, జూన్ 30 నుంచి 1967, ఏప్రిల్ 11 వరకు (285 రోజులు)

2). **జస్టిస్ ఎన్వీ రమణ** – 48వ చీఫ్ జస్టిస్ – 2021, ఏప్రిల్ 24 నుంచి 2022, ఆగస్టు 26 వరకు (సంవత్సరం 124 రోజులు)

22వ ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా పనిచేసిన కమల్ నారాయణ్ సింగ్ అతి తక్కువ కాలం సీజే గా వ్యవహరించారు. 17 రోజులు మాత్రమే సీజే గా ఉన్నారు.

ప్రస్తుతం సుప్రీంకోర్టులో తెలుగు న్యాయమూర్తులు

1. జస్టిస్ పమిడిఘంటం శ్రీ నరసింహ
హైదరాబాద్‌కు చెందిన ఈయన 1988లో న్యాయవిద్య పూర్తి చేసి న్యాయవాదిగా ఎన్‌రోల్ అయ్యారు. 2021, ఆగస్టు 31న నేరుగా సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తిగా నియమితులయ్యారు. సుప్రీంకోర్టు చీఫ్ జస్టిస్‌గా బాధ్యతలు చేపట్టే అవకాశం ఉంది.

2. జస్టిస్ సంజయ్‌కుమార్
హైదరాబాద్‌కు చెందిన ఈయన 1988లో న్యాయవాదిగా ప్రాక్టీస్ ప్రారంభించారు. 2008లో ఏపీ హైకోర్టు అడిషనల్ న్యాయమూర్తిగా బాధ్యతలు స్వీకరించారు. 2010లో శాశ్వత న్యాయమూర్తిగా పదోన్నతి పొందారు. 2019లో తెలంగాణ హైకోర్టుకు కేటాయించబడిన ఈయన 2019లో పంజాబ్–హరియాణా హైకోర్టుకు బదిలీ అయ్యారు. 2021లో మణిపూర్ చీఫ్ జస్టిస్‌గా బాధ్యతలు చేపట్టారు. 2023, ఫిబ్రవరిలో సుప్రీంకోర్టుకు పదోన్నతిపై వెళ్లారు.

3. జస్టిస్ నరసి వెంకటనారాయణ భట్టి
ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన ఈయన 1987లో న్యాయవాదిగా ఎన్‌రోల్ అయ్యారు. 2013లో ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి బాధ్యతలు చేపట్టారు. విభజనలో భాగంగా ఏపీ హైకోర్టుకు వెళ్లారు. 2019లో కేరళకు బదిలీపై వెళ్లి 2023 జూన్‌లో చీఫ్‌గా పదోన్నతి పొందారు. 2023, జూలైలో సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తిగా బాధ్యతలు చేపట్టారు.

నేరుగా బార్ నుంచి సుప్రీం కోర్టు జడ్జీలుగా పదోన్నతి పొందిన వారు..
జస్టిస్ ఎస్ఎం సిక్రి (1971లో- 9.1 ఏళ్లు), జస్టిస్ ఎస్‌సీ రాయ్ (1971లో-3 నెలలు), జస్టిస్ కుల్‌దీప్‌సింగ్ (1988లో-8.1 ఏళ్లు), జస్టిస్ సంతోష్ హెగ్డే (1999లో-6.4 ఏళ్లు), జస్టిస్ రోహింటన్ నారిమన్ (2014లో-7.1ఏళ్లు), జస్టిస్ యూయూ లలిత్ (2014లో-8.2 ఏళ్లు), జస్టిస్ నాగేశ్వర్‌రావు (2016లో-6.1ఏళ్లు), జస్టిస్ ఇందు మల్హోత్రా (2018లో -2.8 ఏళ్లు), జస్టిస్ కేవీ విశ్వనాథన్ (2023లో-8 ఏళ్లు), జస్టిస్ పీఎస్ నరసింహ (2021లో-6.6 ఏళ్లు) (జస్టిస్ విశ్వనాథన్, జస్టిస్ నరసింహ ప్రస్తుతం న్యాయమూర్తులుగా కొనసాగుతున్నారు)

తెలుగు రాష్ట్రాలకు సంబంధించి కీలక తీర్పులు కొన్ని..

1993 – ఉన్నికృష్ణన్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్
ప్రాథమిక హక్కుల్లో విద్యాహక్కు లేకపోతే జీవించే హక్కుకు, వ్యక్తి గౌరవానికి అర్థం లేదని.. ప్రాథమిక విద్యను ప్రాథమిక హక్కుగా గుర్తించాలని సుప్రీంకోర్టు తీర్పునిచ్చింది. లాభాపేక్ష లేకుండా, సమాజానికి ఉప యోగకరంగా విద్యాసంస్థల నిర్వహణ ఉండాలి. ఆర్టికల్ 19(1) ప్రకారం ప్రైవేట్ విద్యాసంస్థలను నెలకొల్పే హక్కు ఉన్నా..19(6) ప్రకారం నియంత్రించే హక్కు సర్కార్‌కు ఉంది.

1997 – సమతా వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్
దేశంలోని షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతాల్లో నివసించే గిరిజన, ఆదివాసీల జీవనోపాధి హక్కులను రక్షిస్తూనే స్థిరమైన అభివృద్ధికి అనుకూలంగా తీర్పు వెలువరించింది. అటవీ భూములకు భంగం కలగకుండా, పర్యావరణం దెబ్బతిన కుండా గిరిజనులు వ్యక్తిగతంగా లేదా సంఘంగా షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతాల్లో ఖనిజాలను వెలికితీయొచ్చని పేర్కొంది. గిరిజనేతరులకు హక్కులు ఉండవని స్పష్టం చేసింది. సమతా అనే స్వచ్ఛంద సంస్థ పిటిషన్ వేసి పోరాటం చేయడంతో ఆ పేరుతో ఈ కేసు ప్రసిద్ధికెక్కింది.

సహచర న్యాయమూర్తులతో తొలి చీఫ్ జస్టిస్ హరిలాల్ జె. కానియా

స్వతంత్ర పటిష్టతతోనే విశ్వాసం..

➤ శాసన, కార్యనిర్వాహక విభాగాలకు సుప్రీంకోర్టు అంతరం పాటించాలి. ఈ వైఖరిని కొనసాగించపోతే ప్రజాస్వామ్యం మనుగడ సాగించలేదు. దేశం పురోగతి సాధించదు. ప్రజల ప్రాథమిక హక్కులు, స్వేచ్ఛను పరిరక్షించడానికి సుప్రీంకోర్టు ఏర్పాటైంది. రాజ్యాంగాన్ని దృఢమైన శరీరంగా కాకుండా.. స్వపరిపాలన, శక్తి కలిగిన జీవిగా వ్యాఖ్యానించే ప్రయత్నం చేద్దాం. అత్యున్నత న్యాయస్థానానికి విస్తృతాధికారాలు కల్పించడంలో రాజ్యాంగం కీలకప్రాత పోషించింది. హైకోర్టులు బలంగా ఉంటేనే సుప్రీంకోర్టు భారం తగ్గుతుంది. మెరిట్‌పై మాత్రమే న్యాయమూర్తుల నియామకాలు జరగాలి. రాజకీయాలు దీన్ని ప్రభావితం చేయలేవని భావిస్తున్నా. స్వతంత్ర పటిష్టతే న్యాయవ్యవస్థకు ప్రజల్లో విశ్వాసాన్ని పొందేలా చేస్తుంది. న్యాయస్థానాలు ఎవరి సొత్తూ కాదు. సద్భావన, సానుభూతిని ఆచరిస్తాయి.

– జస్టిస్ హరిలాల్ జె. కానియా (సుప్రీంకోర్టు ఏర్పాటు సందర్భంగా..)

ఆ రెండు సందర్భాల్లో

అమలవుతున్న సంప్రదాయం ప్రకారం.. పదవీ విరమణ చేయబోయే ప్రధాన న్యాయమూర్తి సిఫారసు చేసిన న్యాయమూర్తే తదుపరి ప్రధాన న్యాయ మూర్తి అవుతారు. దాదాపుగా సుప్రీం కోర్టులో రెండవ స్థానంలో ఉండే అత్యంత సీనియర్ న్యాయమూర్తిని ప్రధాన న్యాయమూర్తి పదవికి సూచిస్తారు. అయితే ఈ సంప్రదాయం రెండు సందర్భాల్లో అమలు కాలేదు. 1973లో జస్టిస్ ఎ.ఎన్.రే ముగ్గురు సీనియర్ న్యాయమూర్తులను అధిగమిస్తూ ప్రధాన న్యాయమూర్తి అయ్యారు. అలాగే 1977లో జస్టిస్ హన్స్‌రాజ్ ఖన్నా కాకుండా ఆయనకు జూనియర్ అయిన జస్టిస్ మీర్జా హమీదుల్లా బేగ్ సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా నియమితులయ్యారు.

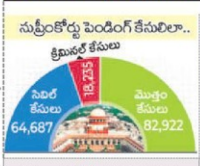
ధిక్కారాన్ని శిక్షించే అధికారం..

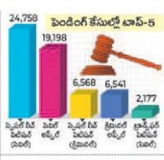
ఏ న్యాయస్థానాన్నైనా ధిక్కరించిన వారిని శిక్షించే అధికారం రాజ్యాంగంలోని 129, 142 అధికరణల ద్వారా సుప్రీంకోర్టుకు ఉంది. మహారాష్ట్ర మాజీ మంత్రి స్వరూప్ సింగ్ నాయక్‌పై సుప్రీంకోర్టు ఈ అధికారంతో ఒక అసాధారణ చర్య తీసుకుంది. 2006, మే 12న కోర్టు ధిక్కార నేరంపై ఆయనకు నెలరోజులపాటు జైలు శిక్ష విధించింది. మంత్రి పదవిలో ఉన్న వ్యక్తిని జైలుకు పంపడం దేశంలో ఇదే తొలిసారి.

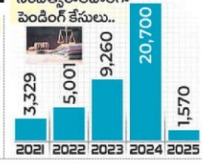
హైదరాబాద్‌లో బెంచ్ ఎప్పుడో..

➤ సుప్రీంకోర్టు ప్రారంభించినప్పుడు దేశ జనాభా 36 కోట్లు మాత్రమే. ఇప్పుడది 140 కోట్లు దాటింది. ఇన్ని కోట్ల మందికి న్యాయం జరగాలంటే పలు రాష్ట్రాల్లో సుప్రీంబెంచ్ ఏర్పాటు చేయాలన్న అభిప్రాయం ఎప్పటి నుంచో ఉంది. సుప్రీంకోర్టును కాలాను గుణంగా విస్తరించవచ్చని అధికరణం 130లో బీఆర్ అంబేడ్కర్ క్లుప్తంగా పేర్కొ న్నారు. దక్షిణాన హైదరాబాద్, తూర్పున కోల్‌కతా, పశ్చిమాన ముంబైలో ప్రాంతీయ బెంచ్‌ల ఆవశ్యకత ఉందని 18వ లా కమిషన్ 2009లోనే కేంద్రానికి తెలిపింది. దీనిపై పార్లమెంట్‌లో 2023లో నాటి ఎంపీ గడ్డం రంజిత్‌రెడ్డి ప్రైవేట్ బిల్లు పెట్టారు. ప్రాంతీయ బెంచ్‌ల ఏర్పాటుకు పార్లమెంట్‌లో సాధారణ మెజారిటీ సరిపోతుంది. సుప్రీంకోర్టు సీజే ప్రతిపాదిస్తే.. రాష్ట్రపతి ఆమోదించినా ఏర్పాటు చేయొచ్చు. తెలంగాణ సరిహద్దుగా ఏపీ, కర్ణాటక, ఛత్తీస్‌గఢ్, మహారాష్ట్రలు న్నాయి. ఏపీ సరిహద్దుగా తమిళనాడు, ఒడిశా ఉన్నాయి. హైదరాబాద్ బెంచ్‌తో ఈ రాష్ట్రాలకు 'న్యాయం' అందుతుందనే అభిప్రాయం ఉంది.

(నోట్: గణాంకాలు నేషనల్ జ్యుడిషియల్ డేటా గ్రిడ్ నుంచి జనవరి 27న సేకరణ)

లిల్లీ థామస్ X యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (2013)

పిటిషన్: రెండేళ్లు.. అంతకంటే ఎక్కువ కఠిన కారాగార శిక్ష పడిన వ్యక్తులు ఎన్నికల్లో పోటీకి అనర్హులని ప్రజా ప్రాతినిధ్య చట్టానికి సవరణ, సిట్టింగ్ చట్టసభల సభ్యులకు వర్తించదని పేర్కొనడాన్ని సవాల్ చేస్తూ పిటిషన్ దాఖలు.
బెంచ్: జస్టిస్ ఆర్‌పీ సేథి, జస్టిస్ ఎస్.నగీర్ అహ్మద్
తీర్పు: 'సిట్టింగ్ చట్టసభల సభ్యులకు ఇస్తున్న మినహాయింపు చెల్లదు'

ఎస్ఆర్ బొమ్మై X యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (1994)

పిటిషన్: కర్ణాటక (1988–89)లో తన మద్దతుకు సంబంధించి జనతాదళ్ శాసనసభాపక్షం ఆమోదించిన తీర్మాన కాపీని నాటి సీఎం బొమ్మై అప్పటి గవర్నర్ పి.వెంకటసుబ్బయ్యకు సమర్పించినా అసెంబ్లీలో బలనిరూపణకు అవకాశం ఇవ్వలేదు. తీర్మాన కాపీని తిరస్కరిస్తూ రాష్ట్రపతి పాలన విధించాలన్న గవర్నర్ నిర్ణయాన్ని సవాల్ చేస్తూ బొమ్మై పిటిషన్ వేశారు.
బెంచ్: జస్టిస్ కుల్‌దీప్ సింగ్, జస్టిస్ పీబీ సావంత్, జస్టిస్ కే రామస్వామి, జస్టిస్ ఎస్‌సీ అగర్వాల్, జస్టిస్ యోగేశ్వర్ దయాల్, జస్టిస్ బీపీ జీవన్‌రెడ్డి, జస్టిస్ ఎస్ఆర్ పాండియన్, జస్టిస్ ఏఎం అహ్మదీ
తీర్పు: 'సమాఖ్య వ్యవస్థ అనేది భారత రాజ్యాంగ మౌలిక స్వరూపం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని రద్దు చేసే ముందు అసెంబ్లీలో బల నిరూపణకు గవర్నర్ అవకాశం కల్పించాలి. రాజ్యాంగంలోని 356 అధికరణం కింద గవర్నర్ సర్కార్‌ను డిస్మిస్ చేయడం నిరంకుశత్వం. ప్రభుత్వం తన మెజారిటీని నిరూపించుకునేందుకు అసలైన వేదిక శాసనసభే. గవర్నర్ సొంత అభిప్రాయానికి తావు లేదు'

దేశవ్యాప్త సంచలన తీర్పులు..

శంకరీ ప్రసాద్ సింగ్ X యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా X బిహార్ (1951)

పిటిషన్: పార్లమెంట్ రాజ్యాంగ సవరణ చేయడాన్ని సవాల్ చేస్తూ శంకరీ ప్రసాద్ సింగ్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు.
బెంచ్: జస్టిస్ హీరాలాల్ జె. కనియా, జస్టిస్ బీకే ముఖర్జీ, జస్టిస్ చంద్రశేఖర అయ్యర్
తీర్పు: 'ఆర్టికల్ 368 ప్రకారం రాజ్యాంగంలోని ప్రాథమిక హక్కులతో సహా ఏ భాగాన్నైనా సవరించే అధికారం పార్లమెంట్‌కు ఉంది'. తొలిసారిగా న్యాయ సమీక్షాధికారం వినియోగం.

స్టేట్ ఆఫ్ వెస్ట్ బెంగాల్ X బేలా బెనర్జీ (1953)

పిటిషన్: భూ సేకరణపై హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును సవాల్ చేస్తూ బెంగాల్ ప్రభుత్వం అప్పీల్ దాఖలు చేసింది.
బెంచ్: జస్టిస్ పతంజలి శాస్త్రి, జస్టిస్ మెహర్ చంద్ మహా జన్, జస్టిస్ గులాం హసన్, జస్టిస్ బి.జగన్నాథ దాస్
తీర్పు: 'ప్రజల ఆస్తిని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకున్నప్పుడు మార్కెట్ విలువతో కూడిన నష్టపరిహారాన్ని చెల్లించాల్సిందే'

గోలక్‌నాథ్ X స్టేట్ ఆఫ్ పంజాబ్ (1967)

పిటిషన్: పంజాబ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూపొందించిన భూ సంస్కరణలను సవాల్ చేస్తూ గోలక్‌నాథ్ పిటిషన్ వేశారు.
బెంచ్: జస్టిస్ కె.సుబ్బారావు, జస్టిస్ కెఎన్ వాంచూ, జస్టిస్ ఎం. హిదాయతుల్లా, జస్టిస్ జేసీ షా, జస్టిస్ ఎస్ఎం సిక్రి, జస్టిస్ ఆర్ ఎస్ బచావత్, జస్టిస్ వి.రామస్వామి, జస్టిస్ జేఎం షెలత్, జస్టి స్ విశిష్ఠ భార్గవ, జస్టిస్ జీకే మిట్టర్, జస్టిస్ సీఏ వైద్యలింగం.
తీర్పు: ''ప్రాథమిక హక్కులను సవరించే అధికారం పార్లమెంట్‌కు లేదు. రాజ్యాంగ సవరణలపైనా ఆర్టికల్ 13 ప్రకారం న్యాయసమీక్ష జరుగుతుంది. ఈ తీర్పు గత తీర్పులకు వర్తించదు. రాబోయే వాటికి వర్తిస్తుంది (దీన్ని 'ప్రాస్పెక్టివ్ ఎఫెక్ట్' అంటారు). రాజ్యాంగంలోని 1వ, 4వ, 17వ సవరణలు చెల్లుబాటు అవుతాయి. ప్రాథమిక హక్కులను పార్లమెంట్ సవరించాలంటే 'ప్రత్యేక రాజ్యాంగ పరిషత్'ను ఏర్పాటు చేయాలి''.

కేశవానంద భారతి X స్టేట్ ఆఫ్ కేరళ (1973)

పిటిషన్: ఐదు దశాబ్దాల క్రితం మఠం ఆస్తుల విషయంలో కేరళలోని కాసర్‌గోడ్ జిల్లాలో ఎడనీర్ మఠాధిపతి కేశవానంద స్వామి పిటిషన్ వేశారు.
బెంచ్: జస్టిస్ ఎస్ఎం సిక్రి అధ్యక్షతన జస్టిస్ ఏఎన్ గ్రోవర్, జస్టిస్ ఏఎన్ రే, జస్టిస్ డీజీ పాలేకర్, జస్టిస్ హెచ్‌ఆర్ ఖన్నా, జస్టిస్ జేఎం షెలత్, జస్టిస్ కేకే మాథ్యూ, జస్టిస్ కేఎస్ హెగ్డే, జస్టిస్ ఎంహెచ్ బేగ్, జస్టిస్ పి.జగన్మోహన్‌రెడ్డి, జస్టిస్ ఎస్ఎన్ ద్వివేది, జస్టిస్ వైవీ చంద్రచూడ్
తీర్పు: 'రాజ్యాంగంలోని ప్రాథమిక హక్కులు, మౌలిక స్వరూ పాన్ని మార్చలేం. సుప్రీంకోర్టు వాటి రక్షణ బాధ్యతను నిర్వర్తిస్తుంది. రాజ్యాంగ సవరణలు చేసే అధికారం పార్లమెంటుకు ఉందిగానీ, మౌలిక స్వరూపాన్ని మార్చే అధికారం లేదు. రాజ్యాంగ ఆత్మను మార్చడం సాధ్యంకాదు.'

మేనకాగాంధీ X యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (1978)

పిటిషన్: తన పాస్‌పోర్టును అధికారులు స్వాధీనం చేసుకోవడాన్ని సవాల్ చేస్తూ మేనకాగాంధీ సుప్రీం కోర్టును ఆశ్రయించారు.
బెంచ్: జస్టిస్ ఎం.హమీదుల్లా బేగ్, జస్టిస్ వైవీ చంద్రచూడ్, జస్టిస్ పీఎన్ భగవతి, జస్టిస్ వీఆర్ కృష్ణయ్యర్, జస్టిస్ ఎన్ఎల్ ఉంత్వాలియా, జస్టిస్ సయ్యద్ ముర్తజా ఫజలాలి, జస్టిస్ పీఎస్ కైలాసం
తీర్పు: 'ప్రజాప్రయోజనం అనేది బహుళ విస్తృతమైనది. పాస్‌పోర్టు చట్టం 1967 పేరుతో అధికారులు 14, 19, 21 అధికరణాలను ఉల్లంఘించారు. వ్యక్తుల ప్రాథమిక హక్కులను భంగపర్చలేరు. జీవించే హక్కు, వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛను చట్టబద్ధమైన ప్రక్రియతో ఆటంకపర్చలేరు'

మినర్వా మిల్స్ X యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (1980)

పిటిషన్: ఇందిరాగాంధీ సర్కార్ చేసిన 42వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టాన్ని మినర్వా మిల్స్ లిమిటెడ్ సవాల్ చేసింది.
బెంచ్: జస్టిస్ వైవీ చంద్రచూడ్, జస్టిస్ పీఎన్ భగవతి, జస్టిస్ ఏసీ గుప్తా, జస్టిస్ ఎన్ఎల్ ఉంట్వాలియా, జస్టిస్ పీఎస్ కైలాసం
తీర్పు: రాజ్యాంగ సవరణ చట్టాలను న్యాయస్థానాల్లో సవాల్ చేయకూడదంటూ అధికరణం 368(4), రాజ్యాంగ సవరణ అధికారంపై పార్లమెంట్‌కు ఎలాంటి పరిమితులు ఉండొద్దంటూ అధికరణం 368(5)కు చేసిన సవరణ రద్దు చేస్తున్నాం. ఈ క్లాజ్‌లు రాజ్యాంగ మౌలిక స్వరూపానికి విరుద్ధం.

మహమ్మద్ అహ్మద్ ఖాన్ X షా బానో బేగం (1985)

పిటిషన్: మహమ్మద్ అహ్మద్ ఖాన్ నుంచి భరణం కోరుతూ ట్రయల్ కోర్టును ఆశ్రయించిన 65 ఏళ్ల షాబానో బేగం. క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్, 1973లోని సెక్షన్ 123 ప్రకారం తనకు, తన ఐదుగురు పిల్లలకు భరణం ఇవ్వాలని కోరారు. అహ్మద్ ఖాన్ అప్పీల్‌పై విచారణ.
బెంచ్: జస్టిస్ వైవీ చంద్రచూడ్, జస్టిస్ మిశ్రా రంగానాథ్, జస్టిస్ డీఏ దేశాయ్, జస్టిస్ ఓ.చిన్నపరెడ్డి, జస్టిస్ ఈఎస్ వెంకటరామయ్య
తీర్పు: 'ముస్లిం మహిళలకు కూడా భరణం చెల్లించాల్సిందే. ఇద్దత్ గడువు (విడాకుల తర్వాత 3 నెలలు) ముగిసిన తర్వాత కూడా ముస్లిం భర్త.. భరణం చెల్లించాల్సిందే. భరణం చారిటీ కాదు.. హక్కు'

ఇందిరా సహానీ X యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (1992)

పిటిషన్: మండల కమిషన్ సిఫార్సుల మేరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉద్యోగాల్లో వెనుకబడిన వర్గాలకు (ఓబీసీ) 27 శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించడాన్ని సవాల్ చేశారు.
బెంచ్: జస్టిస్ ఎంహెచ్ కనియా, జస్టిస్ ఎంఎన్ వెంకటాచలయ్య, జస్టిస్ ఎస్.రణవేల్ పాండియన్, జస్టిస్ టీకే తొమ్మెన్, జస్టిస్ ఏఎం అహ్మదీ, జస్టిస్ కుల్‌దీప్ సింగ్, జస్టిస్ పీబీ సావంత్, జస్టిస్ ఆర్ఎం సహాయ్, జస్టిస్ బీపీ జీవన్‌రెడ్డి
తీర్పు: 'ఉద్యోగాల్లో వెనుకబడిన వర్గాలకు (ఓబీసీ) 27 శాతం రిజర్వేషన్లు సమర్థనీయం'

ఈ అమ్మల ఒడికి చేరిన పద్మాలు

@100

పోరాట స్వరం

లిబియా లోబో సర్దేశాయ్

పద్మశ్రీ పురస్కారాన్ని స్వీకరించిన సందర్భంగా లిబియా లోబో సర్దేశాయ్ పేరు వార్తల్లోకి వచ్చింది. నిజానికి లిబియా లోబో సర్దేశాయ్ అనేది ఒక పేరు కాదు. స్వాతంత్ర్య పోరాట స్వరం. గోవా స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో కీలక పాత్ర పోషించిన లోబో సర్దేశాయ్ పోర్చుగీస్ పాలనకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలను సమీకరించడానికి అటవీ ప్రాంతంలో 'వాయిస్ ఆఫ్ ఫ్రీడమ్' అనే రేడియో స్టేషన్‌ని ప్రారంభించారు.

పద్మశ్రీ పురస్కారాన్ని స్వీకరించిన సందర్భంగా...

'పోర్చుగీస్ పాలన నుంచి గోవాకు విముక్తి లభించిన రోజు ఎంత సంతోషంగా ఉన్నానో, ఇప్పుడూ అంతే సంతోషంగా ఉన్నాను' అంటూ తన ఆనందాన్ని పంచుకుంది గోవా స్వాతంత్ర్య సమరయోధురాలు లిబియా లోబో సర్దేశాయ్.

గోవాకు విముక్తి లభించిన రోజున తన సహోద్యోగి, ఆ తర్వాత భర్త వామన్ సర్దేశాయ్‌తో కలిసి భారత వైమానిక దళం విమానంలో పనాజీ, గోవాలోని ఇతర ప్రాంతాల మీదుగా ప్రయాణించింది. అందులోని రేడియో ట్రాన్సిస్టర్‌కు లౌడ్ స్పీకర్ అమర్చి పోర్చుగీస్, కొంకిణి భాషల్లో ప్రకటనలు చేసి వారు కరపత్రాలు విసిరారు.

'పోర్చుగీసు వారు లొంగిపోయారు. 451 సంవత్సరాల వలస పాలన తరువాత గోవా స్వాతంత్ర్యం పొందింది' అనేది ఆ ప్రకటనల సారాంశం.

'ఈరోజు కూడా అలాంటి సంతోషమే నాకు కలిగింది. ఇలాంటి క్షణాలు నా జీవితంలో అరుదు. ఈ అవార్డు ఆశ్చర్యకరమైన ఆనందాన్ని కలిగించింది. నేనెప్పుడూ ఊహించలేదు. కోరుకోలేదు. ఈ అవార్డు ఇతరులకు ఆదర్శంగా నిలుస్తుందని, స్ఫూర్తిని ఇస్తుందని ఆశిస్తున్నాను' అంటుంది లోబో సర్దేశాయ్.

గత ఏడాది మేలో ఆమె శతవసంతాన్ని పూర్తి చేసుకుంది.

రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ సమయంలో లోబో సర్దేశాయ్... ఇటాలియన్ యుద్ధ ఖైదీలు రాసిన రహస్య లేఖలను అర్థం చేసుకుంటూ, సెన్సార్ చేస్తూ ట్రాన్స్‌లేటర్ గా పనిచేసింది. బొంబాయిలోని ఆల్ ఇండియా రేడియోలో స్టెనోగ్రాఫర్, లైబ్రేరియన్‌గా పనిచేసింది. తరువాత న్యాయవాద వృత్తిలోకి వచ్చింది. కాలేజీలో చదివే రోజుల్లో గోవా జాతీయోద్యమంలో చురుగ్గా పాల్గొనేది. విమోచనానంతరం న్యాయవాదిగా ప్రాక్టీస్ చేయడంతో పాటు మహిళా సహకార బ్యాంకును స్థాపించింది. రాష్ట్ర పర్యాటక రంగాన్ని తీర్చిదిద్దడంలో కీలక పాత్ర పోషించిన తొలి టూరిజం డైరెక్టర్‌గా గుర్తింపు తెచ్చుకుంది.

ఆమెకు 'పద్మ' పురస్కారం ప్రకటించిన సందర్భంగా గోవా గవర్నర్ శ్రీధరన్ పిళ్లై పణజీలోని సర్దేశాయ్ నివాసానికి వెళ్లి ఆమెకు పుష్పగుచ్ఛాన్ని అందించి, అభినందించారు. ఆమె మరింతకాలం ఆరోగ్యంగా ఉండాలని ఆకాంక్షించారు. సర్దేశాయ్ జీవన గాథను శ్రద్ధగా అధ్యయనం చేసి, దానినుంచి స్ఫూర్తిని పొందవలసిందిగా విద్యార్థులకు సూచించారు.

'మీరు చెబుతున్నంత గొప్పదాన్నేమీ కాదు, నా మార్గంలోకి ఏమి వచ్చిందో, నేను అదే చేసుకుంటూ పోయాను అంతే' అని నిండుగా నవ్వారామె.

@98

మేలు బొమ్మలు

భీమవ్వ

'తోలు బొమ్మలాట' ఆడిస్తూనే 98 ఏళ్లకు చేరుకున్న భీమవ్వ చిర్నవ్వు నవ్వింది. ఆమెకు 'పద్మశ్రీ' ప్రకటించారు. టీవీలు, సినిమాలు, ఓటీటీలు వచ్చినా భారతీయ సంప్రదాయకళను ఏ ప్రయోజనం ఆశించక ఆమె కాపాడుకుంటూ వచ్చింది. ఇప్పుడు 'పద్మశ్రీ' ఇస్తే ఆమె చేతి వేళ్లు కదిలి తోలుబొమ్మలు చప్పట్లు కొట్టొచ్చు. కాని నిజమైన చప్పట్లు జనం నుంచి ఆమెకు ఎప్పుడో దక్కాయి. భీమవ్వ లాంటి వాళ్లు రుషులు. పురస్కారాలకే వీరి వల్ల గౌరవం.

భక్తులకు పుణ్యక్షేత్రాలు ఉంటాయి. కానీ 'తోలుబొమ్మలాట'కు ఒక పుణ్యక్షేత్రం ఉందీ అంటే అది కర్నాటకలోని కొప్పల్ జిల్లాలోని 'మొరనాల' అనే పల్లెలో ఉన్న భీమవ్వ ఇల్లే. ఆ ఇంట్లో ఎవర్ని కదిలించినా తోలుబొమ్మలాట వచ్చు అని చెబుతారు. భీమవ్వకు ఇప్పుడు 96 సంవత్సరాలు. ఆమె కొడుకు కేశప్ప, మనవలు, మునిమనవలు అందరూ తోలుబొమ్మలాటలో నిమగ్నమై ఉన్నారు. ఎందుకంటే వారి వంశం కనీసం రెండు వందల ఏళ్లుగా తోలుబొమ్మలాట ఆడిస్తూ ఉంది. 'నేను 14 ఏళ్ల వయసులో తోలుబొమ్మలాట నేర్చుకున్నాను' అంటుంది భీమవ్వ. ఆమెకు 'పద్మశ్రీ' ప్రకటన వచ్చాక ఆమె ఇల్లు, ఊరు మాత్రమే కాదు మొత్తం కొప్పల్ జిల్లా సంబరం చేసుకుంటూ ఉంది. ఎందుకంటే భీమవ్వ ఆట కట్టని పల్లె ఆ జిల్లాలో లేదు. కర్నాటకలో లేదు. భీమవ్వ అందరికీ తెలుసు. ఉత్సవాలకు, జాతర్లకు భీమవ్వ ఆట ఉందంటే జనం బండ్లు కట్టుకుని వచ్చేవారు ఒకప్పుడు. ఇప్పుడూ ఆ ఘనత చెరగలేదు.

తోలుబొమ్మలు ఆడిస్తున్న భీమవ్వ

'నేను రామాయణ, మహాభారతాలను పొల్లు పోకుండా పాడగలను. భారతంలోని పద్దెనిమిది పర్వాలకూ ఆట కడతాను. అయితే కురుక్షేత్రం, కర్ణ పర్వం, ద్రౌపది వస్త్రాపహరణం, ఆది పర్వం ఇవి ఎక్కువగా చెప్తాను. జనం వీటిని బాగా అడుగుతారు. రామాయణంలో లవకుశుల కథ చాలా మందికి ఇష్టం' అని చెప్పింది భీమవ్వ.

గ్రామీణ కళ, జానపద కళ అయిన తోలుబొమ్మలాటను కర్నాటకలో 'తొగలు గొంబెయాట' అంటారు. తెలుగులో ఒకప్పుడు ప్రసిద్ధంగా ఉన్నట్టే కర్నాటకలో కూడా ఈ కళ ప్రసిద్ధం. అయితే భీమవ్వ వంశం దాని కోసం జీవితాలను అంకితం చేసింది. కనుక అక్కడ ఇంకా ఆ ఆట వైభవం కొనసాగుతూ ఉంది. 'తోలు బొమ్మలాటలో నేనే రాముణ్ణి, సీతను, లక్ష్మణున్ని. అందరి పాటలూ పాడతాను. నా ఆట గొప్పదనం తెలిసిన ప్రపంచ దేశాలు నన్ను పిలిచి ఆట చూపించమన్నాయి. అమెరికా, పారిస్, ఇటలీ, ఇరాన్, ఇరాక్, స్విట్జర్లాండ్ ఈ దేశాలన్నింటికి వెళ్లి తోలుబొమ్మలాట ఆడాను' అందామె. అదొక్కటే కాదు ఆమె దగ్గర 200 ఏళ్ల కిందటి తోలుబొమ్మలు భద్రపరిచి ఉన్నాయి.

శిక్షణ ఇస్తున్నా

తనకు తెలిసిన విద్య తన వాళ్లకే అనుకోలేదు భీమవ్వ. ప్రతి ఏటా కొంతమంది యువతను ఎంపిక చేసి తోలుబొమ్మలాటలో శిక్షణ ఇస్తుంది. అది నేర్చుకున్నవారు ఆటను కొనసాగిస్తున్నారు. కర్నాటక ప్రభుత్వం ఈ కృషిని గుర్తించి ఎన్నో పురస్కారాలు ఇచ్చింది. జనం భీమవ్వను గుండెల్లో పెట్టుకున్నారు. 'ఇది మనదైన విద్య. దీనిని పోగొట్టుకోకూడదు. మన గ్రామీణ కళల్లో నీతి ఎంతో ఉంటుంది. మనిషికి నీతి చెప్పడానికైనా ఇలాంటి కళలను కాపాడుకోవాలి' అంది భీమవ్వ.

భీమవ్వ ఎన్నోసార్లు విమానం ఎక్కింది. కాని ఈసారి ఎక్కబోయే విమానం ఆమెను 'పద్మశ్రీ' ఇవ్వనుంది. ప్రధాని, కేంద్ర మంత్రులు, పెద్దలు కరతాళధ్వనులు చేస్తుండగా రాష్ట్రపతి చేతుల మీద ఆమె పద్మశ్రీ అందుకుని తోలు బొమ్మల ఆటకు కిరీటం పెట్టనుంది.

కార్లా సోఫియా గాస్కాన్

నేను నటినే!

కార్లా సోఫియా గాస్కాన్... ఆస్కార్ నామినేషన్స్‌లో మొట్టమొదటి ట్రాన్స్‌గా స్థానం దక్కించుకొని, చరిత్ర సృష్టించింది. మ్యూజికల్ క్రైమ్ ఫిల్మ్ 'ఎమీలియా పెరెజ్' చిత్రంలో టైటిల్ క్యారెక్టర్ పోషించి, ఉత్తమ నటిగా కార్లా ఆస్కార్‌కు ఎన్నికైంది. మొత్తం ప్రపంచ చలన చిత్ర పరిశ్రమనే తనవైపు తిప్పుకున్న, కార్లా పుట్టింది స్పెయిన్‌లోని ఆల్కోబెండాస్‌లో. పదహారేళ్ల వయసులో నటుడిగా ఎంట్రీ ఇచ్చి, లండన్‌లో లింగ మార్పిడి ఆపరేషన్ చేయించుకొని నటిగా మారింది. హాస్య చిత్రం 'ది నోబుల్ ఫ్యామిలీ' విజయంతో ఇక వెనుతిరిగి చూడలేదు. వరుస సినిమాలు, సిరీస్‌లు చేస్తూ ఎప్పటికప్పుడు తన సత్తా చాటుతూనే ఉంది. 2024లో విడుదలైన 'ఎమిలియా పెరెజ్' చిత్రంతో విమర్శకుల ప్రశంసలతో పాటు, ఉత్తమ నటిగా 'కేన్స్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్ అవార్డు', 'యూరోపియన్ ఫిల్మ్ అవార్డు'లను సాధించింది. ఇప్పుడు ఇదే సినిమాకు ఆస్కార్ బరిలోనూ నిలిచింది. అయితే, కాలం మారినా, సమాజం మారలేదు అన్నట్లు సోషల్ మీడియాలో 'ఆమె 'ఉత్తమ నటి' లేదా 'ఉత్తమ నటుడు'గా నామినేట్ చేశారో తెలియటం లేదు' అని ప్రశ్నించిన ఒక అభిమానికి కార్లా ''మేడమ్, నేను నటిని! సినిమాల్లో రాక్షసుడిగా, కుక్కగా ఇలా ఏ పాత్రలో నటించినా, నేను 'నటి'గానే నామినేట్ అవుతాను'' అని స్పందించింది.

వికసించిన వ్యవసాయ పద్మాలు

● రైతు శాస్త్రవేత్తలు సుభాష్ శర్మ, హారిమన్ శర్మ, హాంగ్‌థింగ్‌లకు పద్మశ్రీ పురస్కారాలు

సాగుబడి
శ్రవణ కార్తె: జనవరి 24 నుంచి ఫిబ్రవరి 6 వరకు

వ్యవసాయ రంగంలో విశేష కృషి చేస్తున్న ప్రసిద్ధ రైతు శాస్త్రవేత్త సుభాష్ శర్మ (మహారాష్ట్ర)తో పాటు హారిమన్ శర్మ (హిమాచల ప్రదేశ్), ఎస్. హాంగ్‌థింగ్ (నాగాలాండ్)లకు కేంద్ర ప్రభుత్వం తాజాగా పద్మశ్రీ పురస్కారాలు ప్రకటించింది. సుభాష్ శర్మ పత్తి రైతుల ఆత్మహత్యలకు నిలయమైన యవత్‌మాల్ జిల్లాలో అనేక దశాబ్దాలుగా ప్రకృతి వ్యవసాయం చేస్తూ, రైతులకు ఆచరణాత్మక శిక్షణ ఇస్తున్నారు. హిమాచలప్రదేశ్‌కు చెందిన హారిమన్ శర్మ ఆపిల్ సాగును కొండ ప్రాంతాల నుంచి మైదాన ప్రాంతాల్లోకి తీసుకొచ్చారు. సాధారణ ఉష్ణోగ్రతలోనూ పండే ఆపిల్ వంగడాలను అభివృద్ధి చేశారు. నాగాలాండ్‌కు చెందిన హాంగ్‌థింగ్ అధికాదాయాన్నిచ్చే కొత్త పంటలను అక్కడి రైతులకు అందుబాటులోకి తెచ్చారు. పద్మశ్రీ పురస్కారాన్ని అందుకోబోతున్న ఈ భూమిపుత్రులకు తెలుగు రైతుల తరఫున శుభాకాంక్షలు చెబుతోంది 'సాక్షి సాగుబడి'. వారి కృషి గురించి కొన్ని వివరాలు.

తన పొలంలో పాలకూర ఆకులను చూపుతున్న సుభాష్ శర్మ

అధిక దిగుబడి, అధిక నికరాదాయం!

ప్రకృతి సేద్యంలోని శాస్త్రీయతను అర్థం చేసుకొని రైతులు అనుసరించినప్పుడే సత్ఫలితాలు సాధించగలుగుతారు. పత్తి 2 సాళ్లు వేసి.. ఆ పక్కనే 3 సాళ్లలో పచ్చిరొట్ట పంటలను సాగు చేస్తే.. భూసారంతో పాటు దిగుబడి కూడా పెరగడం, బెట్టను తట్టుకోవడం వంటి ఎన్నో ప్రయోజనాలు నెరవేరతాయి. చీడపీడల బెడద కూడా తీరిపోతుంది. పచ్చిరొట్ట సాగుకు స్థలం వృథా అవుతున్నదని పొరబడకూడదు. శాస్త్రీయతను అర్థం చేసుకోవాలి. ప్రకృతి సేద్యంలో అధిక దిగుబడి, అధిక నికరాదాయం పొందటం ముమ్మాటికీ సాధ్యమే.

– సుభాష్ శర్మ
ప్రకృతి వ్యవసాయ నిపుణులు, మహారాష్ట్ర

కరువు సీమలో కాంతిరేఖ.. సుభాష్ శర్మ!

మహారాష్ట్ర.. విదర్భ.. యవత్‌మాల్.. ఈ పేరు వినగానే అప్పుల్లో కూరుకుపోయి బలవన్మరణాల పాలైన ఎందరో పత్తి రైతుల విషాద గాథలు మదిని బరువెక్కిస్తాయి. అయితే, యవత్‌మాల్ వ్యవసాయ కథ అంతటితో ముగిసిపోలేదు. ఎడారిలో ఒయాసిస్సు మాదిరిగా సేద్యాన్ని ఆనందమయంగా మార్చుకున్న ప్రసిద్ధ రైతు శాస్త్రవేత్త, సీనియర్ ప్రకృతి వ్యవసాయ నిపుణులు సుభాష్ శర్మ కూడా అక్కడ దీర్ఘకాలంగా సేద్యం చేస్తున్నారు. యవత్‌మాల్ జిల్లా వితస గ్రామ వాస్తవ్యుడైన శర్మ.. నేలతల్లికి ప్రణమిల్లుతూ భూసారాన్ని పరిరక్షించుకుంటూనే అధిక దిగుబడులు సాధిస్తున్నారు.

సుభాష్ శర్మకు 67 ఏళ్లు. ఆరుతడి పంటల సాగులో 47 ఏళ్ల అనుభవం ఉన్న రైతు. రసాయనిక సేద్యపు చేదు అనుభవాల నుంచి గుణపాఠాలు నేర్చుకొని దిశను మార్చుకున్నారు. సేద్యంలో గడ్డు సమస్యలకు అద్భుతమైన పరిష్కారాలను వెదికిన తలపండిన ప్రకృతి వ్యవసాయదారుడాయన. అంతేకాదు, నల్లరేగడి పొలాల్లో అనేక వినూత్న సుస్థిర వ్యవసాయ పద్ధతులను స్వీయానుభవంలో కనుగొని, అనుసరిస్తున్న విశిష్ట రైతు శాస్త్రవేత్త కూడా. క్షేత్రస్థాయిలో వ్యవసాయ సమస్యలను లోతుగా పరిశీలిస్తూ.. తన అనుభవంతో, ప్రజ్ఞతో మెట్ట ప్రాంతాల్లో ప్రకృతి సేద్యానికి అనుగుణమైన సాగు పద్ధతులను సుభాష్ శర్మ రూపొందించుకున్నారు.

30 ఏళ్లుగా ప్రకృతి సేద్యం

సుభాష్ శర్మకు 13 ఎకరాల నల్లరేగడి భూమి ఉంది. 1975 నుంచి వ్యవసాయం చేస్తున్న ఆయనకు 20 ఏళ్ల పాటు రసాయనిక ఎరువులు, పురుగుమందులతోనే వ్యవసాయం చేశారు. ఫలితంగా ఆర్థికంగా నష్టాలపాలవటమే కాకుండా భూసారం సర్వనాశనమైపోయింది. 1986 తర్వాత ఖర్చులు పెరుగుతున్నా దిగుబడులు తగ్గిపోతూ వచ్చాయి. ఆ దశలో రసాయనిక వ్యవసాయ పద్ధతే నష్టదాయకమైనదన్న సత్యాన్ని గ్రహించారు. 1994 నుంచి ప్రకృతి వ్యవసాయ పద్ధతుల వైపు మళ్లారు. నిశిత పరిశీలనతో ప్రకృతికి అనుగుణమైన ఆచరణాత్మక సుస్థిర వ్యవసాయ పద్ధతులను రూపొందించుకొని అనుసరిస్తూ మంచి నికరాదాయాన్ని పొందుతున్నారు.

13 ఎకరాల నల్లరేగడి భూమిలో 3 ఎకరాలను ఆవులు, ఎద్దుల మేతకు కేటాయించి మిగతా పది ఎకరాల్లో వివిధ పంటలు సాగు చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా కంది, పత్తి, కూరగాయలు, ఆకుకూరలను ఏడాది పొడవునా సాగు చేస్తుంటారు. మార్కెట్‌లో ఎప్పుడు, ఏయే పంట ఉత్పత్తులకు గిరాకీ ఉంటుందో గమనించుకుంటూ రైతులు బహుళ పంటలు సాగుకు ప్రణాళికను రూపొందించుకుంటే మంచి ఆదాయం పొందవచ్చంటారాయన.

పత్తి సాగులో వినూత్న పద్ధతి

ప్రకృతి వ్యవసాయంలో ఆచ్ఛాదన అతి ముఖ్యపాత్ర పోషిస్తుంది. అయితే, ఆచ్ఛాదనగా వేయడానికి గడ్డీ గాదం ఎక్కడ దొరుకుతుంది అని రైతులు ప్రశ్నిస్తుంటారు. ఈ సమస్యకు సుభాష్ శర్మ అద్భుతమైన పరిష్కారాన్ని కనుగొన్నారు. రెండు సాళ్లు పత్తి వేస్తారు (కందిని కూడా ఇలాగే సాగు చేయవచ్చు). ఆ పక్కనే 3 సాళ్లలో పచ్చిరొట్ట మొక్కలు పెంచి, వాటినే కత్తిరించి ఆచ్ఛాదనగా వేస్తారు. పత్తిని, కందిని కూడా ఈ పద్ధతిలోనే సాగు చేయడం ఆయన ప్రత్యేకత. అధిక దిగుబడిని సాధించే ఈ వినూత్న పద్ధతిని గత కొన్నేళ్లుగా అనుసరిస్తున్నారు.

ప్రకృతి వ్యవసాయదారుడిగా, పరిశోధకుడిగా ప్రయోగాలు చేస్తూ అధిక దిగుబడులు సాధిస్తున్న సుభాష్ శర్మ పై ప్రత్యేక కథనాన్ని 2018 డిసెంబర్‌లోనే 'సాక్షి సాగుబడి' ప్రచురించింది.

సుభాష్ శర్మ తన యూట్యూబ్ చానల్‌లో వీడియోలు అందుబాటులో ఉంచారు.

@naturalfarmingbysubhashsharma9
@KrishiTV

కొత్త పంటల హాంగ్‌థింగ్

నాగాలాండ్‌లోని కోఫ్లక్‌కు చెందిన ఎల్. హాంగ్‌థింగ్ అనే 58 ఏళ్ల రైతు శాస్త్రవేత్త అధికాదాయాన్నిచ్చే కొత్త ఉద్యాన పంటలను రైతులకు అందుబాటులోకి తేవటంలో విశేష కృషి చేశారు. ఆ ప్రాంత రైతాంగానికి తెలియని లిచి, నారింజ వంటి కొత్త పండ్ల రకాలను వారికి అందుబాటులోకి తెచ్చారు. 30 ఏళ్లుగా ఉద్యాన తోటలను సాగు చేస్తున్నారు. ఆయన కృషి వల్ల 40 గ్రామాల్లో 200 మంది రైతులు కొత్త రకాల పండ్ల చెట్ల పెంపకం ద్వారా తమ ఆదాయాన్ని పెంచుకోగలిగారు. తిని పారేసిన పండ్ల విత్తనాలను సేకరించి మొలకెత్తించటం వంటి ప్రయోగాలను ఆయన బాల్యం నుంచే చేపట్టటం విశేషం. ఆయన రూపొందించిన అనేక మెళకువలను వందలాది మంది రైతులు అనుసరిస్తూ ఆదాయం పెంచుకుంటున్నారు.

ఆపిల్ సాగును దేశవ్యాప్తం చేసిన హారిమన్

ఆపిల్ పండ్ల తోటలను హారిమన్ శర్మ మంచు కొండల మీద నుంచి మైదాన ప్రాంతాల్లోకి తీసుకొచ్చారు. హిమాచల్ ప్రదేశ్‌లోని గల్లసిన్ గ్రామంలో 1956లో ఆయన పుట్టారు. మూడేళ్ల వయసులో తల్లిని కోల్పోయిన ఆయన వ్యవసాయ పనులు చేస్తూ పెరిగారు. కష్టాల్లో పెరిగినప్పటికీ వ్యవసాయంలో కొత్త పోకడలను కనిపెట్టాలన్న తపన ఆయనలో ఉండేది. 1992లో విపరీతమైన మంచు వల్ల ఆ ప్రాంతంలో మామిడి చెట్లు నాశనమైనప్పుడు ఆపిల్ సాగు గురించి ఆలోచించారు. చల్లని కొండ ప్రాంతాల్లో మాత్రమే ఆపిల్ చెట్లు పెరుగుతాయని మనకు తెలుసు. అయినా, తమ ప్రాంతంలో వాటిని ఎందుకు పెంచకూడదన్న ఆలోచనతో హారిమన్ ప్రయోగాలు చేయటం ప్రారంభించారు.

పట్టువిడవకుండా కృషి చేసి సముద్రతలం నుంచి 700 మీటర్ల ఎత్తులోని మైదాన ప్రాంతాల్లో, వేసవిలో 40-45 డిగ్రీల సెల్సియస్ ఉష్ణోగ్రతలు నమోదయ్యే వాతవరణంలో కూడా, ఆపిల్ పండ్లను సాగు చేయవచ్చని రుజువు చేశారు. 2007లో హెఆర్ఎంఎన్-99 అనే గ్రాఫ్టెడ్ ఆపిల్ వంగడాన్ని రూపొందించారు. అప్పటి ముఖ్యమంత్రి ప్రేమ్‌కుమార్ ధుమల్ దృష్టికి వెళ్లటంతో ప్రాచుర్యంలోకి వచ్చారు. ఈ రకం ఆపిల్ పండ్లను ఇప్పుడు దేశంలో తెలుగు రాష్ట్రాలు సహా 29 రాష్ట్రాలతో పాటు బంగ్లాదేశ్, నేపాల్, జర్మనీలోనూ సాగు చేస్తున్నారు.

కేంద్ర శాస్త్ర, సాంకేతిక శాఖకు అనుబంధంగా ఉన్న నేషనల్ ఇన్నోవేషన్ ఫౌండేషన్ జాతీయ పురస్కారాన్ని అప్పటి రాష్ట్రపతి ప్రణబ్ ముఖర్జీ నుంచి అందుకున్నారు. హిమాచల్ ప్రదేశ్‌లో రైతులకు శిక్షణ ఇవ్వటంతో పాటు లక్ష గ్రాఫ్టెడ్ ఆపిల్ మొక్కలను అందించిన ఘనత ఆయనది.

(సుభాష్ శర్మ, హారిమన్ శర్మల కృషిపై ఐదారేళ్ల క్రితమే 'సాగుబడి' పేజీలో ఇంటర్వ్యూ, కథనాలు ప్రచురించాం. వాటిని పాఠకుల సౌకర్యార్థం ప్రతి బుధవారం 'సాక్షి ఈ–పేపర్'లో ప్రచురితమవుతున్న 'సాగుబడి ప్లస్' పేజీలో రేపు (29న) పునర్ముద్రిస్తున్నాం – ఎడిటర్)

29న వనపర్తిలో సేంద్రియ సంత

గ్రామ భారతి, విశ్వక్సేన గోశాల, అంజనీ బాలకృష్ణ మెమోరియల్ ట్రస్టు సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో ఈ నెల 29 (బుధవారం)న వనపర్తిలోని విశ్వక్సేన గోశాలలో ప్రకృతి వ్యవసాయోత్పత్తుల సంత జరుగుతుంది. ఈ సందర్భంగా రైతులకు ప్రకృతి సేద్యంపై అవగాహన కార్యక్రమం ఉంటుంది. వివరాలకు.. 93473 19232, 90001 67775.

ఫిబ్రవరి 1,2 తేదీల్లో తిరుపతిలో సేంద్రియ సంత

తిరుపతి పద్మావతిపురంలోని శిల్పారామంలో ఫిబ్రవరి 1, 2 తేదీల్లో ఉ. 9 గం. నుంచి రా. 8.30 గం. వరకు ప్రకృతి వ్యవసాయ పద్ధతిలో పండించిన కూరగాయలు, ఆహారోత్పత్తులతో పాటు చేనేత వస్త్రాలు, హస్త కళాకృతులు, పంచగవ్య ఆయుర్వేద ఉత్పత్తులతో కూడిన 'తిరుపతి సిరి సంత' కనెక్ట్ 2 ఫార్మర్స్ సంస్థ ఆధ్వర్యంలో జరగనుంది. మిల్లెట్ రాంబాబు తదితరులు ఆరోగ్యదాయక ఆహారంపై అవగాహన కలిగిస్తారు. వివరాలకు.. 84650 52294, 77997 73638.

టెస్టుల్లో బుమ్రా... వన్డేల్లో స్మృతి

ఐసీసీ వార్షిక అవార్డులు గెల్చుకున్న భారత స్టార్ క్రికెటర్లు

దుబాయ్: గత ఏడాది అంతర్జాతీయ క్రికెట్‌లో నిలకడగా రాణించినందుకు భారత క్రికెటర్లు జస్‌ప్రీత్ బుమ్రా, స్మృతి మంధానలకు తగిన గుర్తింపు లభించింది. అంతర్జాతీయ క్రికెట్ కౌన్సిల్ (ఐసీసీ) 2024 వార్షిక పురస్కారాల్లో బుమ్రా పురుషుల విభాగంలో 'టెస్టు క్రికెటర్ ఆఫ్ ద ఇయర్'... స్మృతి మహిళల విభాగంలో 'వన్డే క్రికెటర్ ఆఫ్ ద ఇయర్'గా ఎంపికయ్యారు. పురుషుల విభాగంలో అఫ్గానిస్తాన్ ప్లేయర్ అజ్మతుల్లా ఒమర్జాయ్ 'వన్డే క్రికెటర్ ఆఫ్ ద ఇయర్' అవార్డు గెల్చుకున్నాడు.

స్మృతి

బుమ్రా

గత ఏడాది బుమ్రా 13 టెస్టులు ఆడి ఏకంగా 71 వికెట్లు పడగొట్టాడు. మొత్తం 357 ఓవర్లు వేయగా అందులో 85 మెయిడెన్లు ఉండటం విశేషం. గత సంవత్సరం మొత్తం ఐదు దేశాలపై బుమ్రా టెస్టు మ్యాచ్‌లు ఆడాడు. ఆస్ట్రేలియాతో 4 టెస్టులు ఆడి 30 వికెట్లు... బంగ్లాదేశ్‌తో 2 టెస్టులు ఆడి 11 వికెట్లు... ఇంగ్లండ్‌తో 4 టెస్టులు ఆడి 19 వికెట్లు... న్యూజిలాండ్‌తో 2 టెస్టులు ఆడి 3 వికెట్లు... దక్షిణాఫ్రికాతో 1 టెస్టు ఆడి 8 వికెట్లు తీసుకున్నాడు. బుమ్రాతో కలిసి 'టెస్టు క్రికెటర్ ఆఫ్ ద ఇయర్' అవార్డు కోసం జో రూట్, హ్యారీ బ్రూక్ (ఇంగ్లండ్), కమిందు మెండిస్ (శ్రీలంక) పోటీపడ్డారు.

6 ఐసీసీ 'టెస్టు క్రికెటర్ ఆఫ్ ద ఇయర్' పురస్కారం గెల్చుకున్న ఆరో భారతీయ క్రికెటర్‌గా బుమ్రా గుర్తింపు పొందాడు. గతంలో రాహుల్ ద్రవిడ్ (2004), గౌతమ్ గంభీర్ (2009), వీరేంద్ర సెహ్వాగ్ (2010), రవిచంద్రన్ అశ్విన్ (2016), విరాట్ కోహ్లి (2018) ఈ అవార్డు సొంతం చేసుకున్నారు.

గత సంవత్సరం స్మృతి మంధాన అద్భుత ఆటతీరు కనబరిచింది. 2024లో స్మృతి 13 వన్డేలు ఆడి 747 పరుగులు సాధించింది. ఇందులో 4 సెంచరీలు, 3 అర్ధ సెంచరీలు ఉండటం విశేషం. గతేడాది స్మృతి మొత్తం 95 ఫోర్లు, 6 సిక్స్‌లు కొట్టింది. ఆస్ట్రేలియాతో 4 వన్డేలు ఆడి 151 పరుగులు చేసిన స్మృతి... న్యూజిలాండ్‌పై 105 పరుగులు (3 వన్డేల్లో), దక్షిణాఫ్రికాపై 343 పరుగులు (3 వన్డేల్లో), వెస్టిండీస్‌పై 148 పరుగులు (3 వన్డేల్లో) సాధించింది. ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండ్ జట్లపై ఒక్కో శతకం సాధించిన స్మృతి దక్షిణాఫ్రికాపై రెండు సెంచరీలు నమోదు చేసింది.

2 ఐసీసీ 'వన్డే క్రికెటర్ ఆఫ్ ద ఇయర్' అవార్డు గెల్చుకోవడం స్మృతి మంధానకిది రెండో సారి. 2018లోనూ ఆమెకు ఈ పురస్కారం లభించింది. భారత్ నుంచి ఈ అవార్డు సాధించిన ఏకైక మహిళా క్రికెటర్ కూడా స్మృతినే కావడం విశేషం.

అఫ్గానిస్తాన్ నుంచి తొలిసారి...

పురుషుల విభాగంలో 'వన్డే క్రికెటర్ ఆఫ్ ద ఇయర్' అవార్డు అఫ్గానిస్తాన్ ఆల్‌రౌండర్ అజ్మతుల్లా ఒమర్జాయ్‌కు లభించింది. 24 ఏళ్ల అజ్మతుల్లా 2024లో 14 వన్డేలు ఆడి 417 పరుగులు సాధించాడు. అంతేకాకుండా 17 వికెట్లు కూడా తీసుకున్నాడు. 'వన్డే క్రికెటర్ ఆఫ్ ద ఇయర్' అవార్డు గెల్చుకున్న తొలి అఫ్గానిస్తాన్ ప్లేయర్ అజ్మతుల్లానే కావడం విశేషం.

'హ్యాట్రిక్'తో హోరెత్తిస్తారా!

నేడు ఇంగ్లండ్‌తో భారత్ మూడో టి20 మ్యాచ్

- గెలిస్తే సిరీస్ టీమిండియా సొంతం
- తీవ్ర ఒత్తిడిలో బట్లర్ బృందం
- రాత్రి 7 గంటల నుంచి స్టార్ స్పోర్ట్స్, హాట్‌స్టార్‌లో ప్రత్యక్ష ప్రసారం

రాజ్‌కోట్: వరుస విజయాలతో జోరుమీదున్న టీమిండియా ఇప్పుడు సిరీస్‌పైనే కన్నేసింది. రాజ్‌కోట్‌లో జరిగే మూడో టి20లో నెగ్గి ఇక్కడే సిరీస్ గెలవాలనే పట్టుదలతో బరిలోకి దిగుతోంది. స్టార్ ఆటగాళ్లు ఈ మ్యాచ్‌లో తమ వైఫల్యాల్ని అధిగమిస్తే ఇంగ్లండ్‌కు మూడో పరాజయం తప్పదేమో! ఇప్పటికే రెండు మ్యాచ్‌ల్లో ఓటమి బట్లర్ బృందాన్ని కుంగదీసింది. ఇప్పుడు సిరీస్‌లో నిలవాలంటే తప్పక గెలవాల్సిన క్లిష్టమైన పరిస్థితుల్లో ఉంది. అయితే ఇది పొట్టి ఫార్మాట్. ఏ క్షణంలోనైనా, ఏ ఓవర్లైనా ఉన్నపళంగా మార్చేయగలదు. కాబట్టి ఏ జట్టు తప్పక గెలుస్తుందనే గ్యారంటీ లేదు. గత రెండు మ్యాచ్‌ల్లోనూ ఇంగ్లండ్ ఓపెనింగ్ జోడీ సాల్ట్–డకెట్ విఫలమైంది. వారి ఓపెనింగ్ 'పవర్ ప్లే' కనబడితే భారత్‌కు సవాళ్లు తప్పవు. ఈ నేపథ్యంలో గత రెండో టి20లాగే ఉత్కంఠరేపే సమరం జరిగొచ్చు.

ఇంకా కెప్టెన్ సూర్యకుమార్ '360 డిగ్రీ' బ్యాటింగ్ బాకీ ఉంది. సంజూ సామ్సన్ మెరుపు జోరు కనబర్చలేదు. హార్దిక్ పాండ్యా అసలు ఆట మిగిలుంది. అయినాసరే భారత్ వరుసగా రెండు మ్యాచ్‌ల్లో నెగ్గింది. ఇప్పుడు సిరీస్ సాధించే పనిలో ఉంది. ఒకవేళ ఈ ముగ్గురు గనక రాణిస్తే మూడో మ్యాచ్‌తోనే భారత్ ఐదు టి20ల సిరీస్‌ను గెలుచుకునే అవకాశముంది. ఇప్పటికే ఒత్తిడిలో కూరుకుపోయిన ప్రత్యర్థి ఇంగ్లండ్‌పై 'హ్యాట్రిక్' విజయం, సిరీస్ కైవసం ఏమంత కష్టం కాకపోవచ్చు.

బట్లర్

టాపార్డర్ రాణిస్తే...

ఓపెనర్లలో అభిషేక్ శర్మ తొలి మ్యాచ్‌లో మెరిపించాడు. కానీ సామ్సన్ నుంచే ఆ మెరుపులు కరువయ్యాయి. కెప్టెన్ సూర్యకుమార్ కూడా టి20కి కాదు కదా... వన్డేకు సరిపడా ఆటకూడా చూపించలేకపోయాడు. ఈ ముగ్గురు మూకుమ్మడిగా రాణిస్తే మిడిలార్డర్ సంగతి చూసుకునేందుకు తిలక్ వర్మ, హార్దిక్ పాండ్యా, ధ్రువ్ జురేల్ ఉన్నారు. బ్యాటింగ్‌కు అచ్చొచ్చే పిచ్‌పై లోయర్ ఆర్డర్‌లో వైస్ కెప్టెన్ అక్షర్ పటేల్, వాషింగ్టన్ సుందర్‌లు కూడా దంచేసే అవకాశాన్ని పిచ్ కల్పిస్తుంది. గత మ్యాచ్‌ల్ని నిశితంగా గమనిస్తే... బ్యాటింగ్ కన్నా కూడా మన బౌలింగ్ దళం గట్టి ప్రభావమే చూపింది. ఇంగ్లండ్ టాపార్డర్‌ను తేలిగ్గా కూల్చేస్తుంది. అర్‌ష్‌దీప్, పాండ్యాలకు జతగా మరో సీమర్‌ను తీసుకోవాలనుకుంటే స్పిన్నర్ రవి బిష్ణోయ్‌ని పక్కన బెట్టొచ్చు.

భారమంతా బ్యాటర్లపైనే...

ఇంగ్లండ్ కూడా గత మ్యాచ్‌లో బౌలింగ్‌తో ఆకట్టుకుంది. హిట్టింగ్ ఓపెనర్లను కూల్చి, మిడిలార్డర్‌ను దెబ్బతీసి మ్యాచ్‌ను గెలిచేస్థితికి వచ్చేసింది. అయితే తిలక్ వర్మ పోరాటమే వారి శ్రమను నీరుగార్చింది. లేదంటే చెన్నైలోనే భారత్‌కు 1–1తో చెక్ పెట్టేది. కార్స్, మార్క్‌వుడ్, ఆర్చర్, రషీద్‌లతో కూడిన బౌలింగ్ దళం పటిష్టంగానే ఉంది. అయితే పరిస్థితి చక్కబెట్టాల్సింది... ఎదురుదాడికి దిగాల్సింది... బ్యాటర్లే! ఫిల్ సాల్ట్, డకెట్‌లు ఆషామాషీ ఓపెనర్లు కాదు. కానీ వారి ఫ్లాప్‌షో ముగిసి 'ఫాస్ట్ షో' మొదలైతే మాత్రం పరుగుల తుఫాన్ ఖాయం. బట్లర్, బ్రూక్, లివింగ్‌స్టోన్, స్మిత్, ఓవర్టన్, కార్స్, ఆర్చర్ ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే తొమ్మిదో వరుస బ్యాటింగ్ దాకా పరుగుల బాదే ఆటగాళ్లే జట్టుకు అందుబాటులో ఉన్నారు. కాబట్టి ఇంగ్లండ్ భారమంతా బ్యాటర్లపైనే ఉంది.

పిచ్, వాతావరణం

రాజ్‌కోట్ పిచ్ ఎప్పుడైనా బ్యాటింగ్‌కు స్వర్గధామం. ప్రత్యేకించి టి20ల్లో పరుగుల వరద, మెరుపుల సరదా ఖాయం. బ్యాటర్ ఫ్రెండ్లీ వికెట్‌పై బౌలర్లకు కష్టాలు తప్పవు. గత రెండు మ్యాచ్‌ల్లో నమోదైన మోస్తరు స్కోరును సులువుగా అధిగమిస్తుందనడంలో ఎలాంటి అతిశయోక్తి లేదు.

తుది జట్లు (అంచనా)

భారత్: సూర్యకుమార్ (కెప్టెన్), సంజూ సామ్సన్, అభిషేక్ శర్మ, తిలక్ వర్మ, ధ్రువ్ జురేల్, హార్దిక్ పాండ్యా, సుందర్, అక్షర్, అర్‌ష్‌దీప్, రవి బిష్ణోయ్/షమీ, వరుణ్ చక్రవర్తి. ఇంగ్లండ్: బట్లర్ (కెప్టెన్), సాల్ట్, డకెట్, హ్యారీ బ్రూక్, లివింగ్‌స్టోన్, జేమీ స్మిత్, ఓవర్టన్, కార్స్, ఆర్చర్, అదిల్ రషీద్, మార్క్‌వుడ్.

5 రాజ్‌కోట్‌లో భారత జట్టు ఇప్పటి వరకు 5 టి20 మ్యాచ్‌లు ఆడింది. ఇందులో 4 మ్యాచ్‌ల్లో (2013లో ఆస్ట్రేలియాపై; 2019లో బంగ్లాదేశ్‌పై; 2022లో దక్షిణాఫ్రికాపై; 2023లో శ్రీలంకపై) గెలిచిన టీమిండియా ఒక మ్యాచ్‌లో (2017లో న్యూజిలాండ్ చేతిలో) ఓడిపోయింది. ఈ మైదానంలో చివరిసారి 2023 జనవరి 7న శ్రీలంకతో జరిగిన మ్యాచ్‌లో భారత జట్టు 20 ఓవర్లలో 5 వికెట్లు కోల్పోయి 228 పరుగులు చేసింది. ప్రస్తుతం కెప్టెన్‌గా ఉన్న సూర్యకుమార్ యాదవ్ (51 బంతుల్లో 112 నాటౌట్; 7 ఫోర్లు, 9 సిక్స్‌లు) ఈ మ్యాచ్‌లో సెంచరీ చేయడం విశేషం.

తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ జట్ల పరాజయం

నేటి నుంచి జాతీయ క్రీడలు

రుద్రాపూర్ (ఉత్తరాఖండ్): జాతీయ క్రీడలు నేడు అధికారికంగా ప్రారంభంకానున్నా... కొన్ని క్రీడాంశాల్లో ఇప్పటికే పోటీలు మొదలయ్యాయి. బీచ్ హ్యాండ్‌బాల్‌లో సోమవారం జరిగిన లీగ్ మ్యాచ్‌ల్లో తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ జట్లకు ఓటమి ఎదురైంది. పురుషుల విభాగం పూల్ 'ఎ'లో ఆతిథ్య ఉత్తరాఖండ్ జట్టు 36–18 గోల్స్ తేడాతో తెలంగాణ జట్టును ఓడించగా... పూల్ 'బి'లో ఉత్తరప్రదేశ్ జట్టు 41–37 గోల్స్ తేడాతో ఆంధ్రప్రదేశ్ జట్టుపై విజయం సాధించింది.

మహారాష్ట్ర జట్టుకు స్వర్ణం

మూడు అంశాల సమాహారమైన ట్రయాథ్లాన్ (స్విమ్మింగ్, రన్నింగ్, సైక్లింగ్) ఈవెంట్‌లో మణిపూర్, మహారాష్ట్ర క్రీడాకారులు స్వర్ణ పతకాలు సాధించారు. మిక్స్‌డ్ రిలే ఈవెంట్‌లో పార్థ్ సచిన్, డాలీ దేవిదాస్ పాటిల్, కౌశిక్ వినయ్ మలాండర్కర్, మాన్సిలతో కూడిన మహారాష్ట్ర బృందం పసిడి పతకం సొంతం చేసుకుంది. ఈ ఈవెంట్‌లో భాగంగా నలుగురు వేర్వేరుగా ముందుగా 300 మీటర్ల స్విమ్మింగ్ చేయాలి. ఆ తర్వాత 6.8 కిలోమీటర్లు సైక్లింగ్ చేయాలి. చివరగా 2 కిలోమీటర్లు రన్నింగ్ చేయాలి. ఈ మూడు ఈవెంట్లను కలిపి తక్కువ సమయంలో పూర్తి చేసిన మూడు జట్లకు స్వర్ణ, రజత, కాంస్య పతకాలు లభిస్తాయి. మహారాష్ట్ర బృందం 2గం:12ని:06 సెకన్లలో ముగించి విజేతగా నిలిచింది. మధ్యప్రదేశ్ జట్టుకు రజతం, తమిళనాడు జట్టుకు కాంస్యం లభించాయి. పురుషుల ట్రయాథ్లాన్ వ్యక్తిగత ఈవెంట్‌లో మణిపూర్‌కు చెందిన సరుంగమ్ మెతీ స్వర్ణం... తెలీబా సోరమ్ రజతం... మహారాష్ట్ర ప్లేయర్ పార్థ్ కాంస్యం గెలిచారు. మహిళల ట్రయాథ్లాన్ వ్యక్తిగత ఈవెంట్‌లో డాలీ పాటిల్ (మహారాష్ట్ర) స్వర్ణం, మాన్సి (మహారాష్ట్ర) రజతం, ఆద్యా సింగ్ (మధ్యప్రదేశ్) కాంస్యం సాధించారు.

ఫిబ్రవరి 14 వరకు...

38వ జాతీయ క్రీడలు నేడు ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ చేతుల మీదుగా అధికారికంగా మొదలవుతాయి. ఫిబ్రవరి 14వ తేదీ వరకు జరిగే ఈ క్రీడలను ఉత్తరాఖండ్‌లోని ఏడు నగరాల్లో నిర్వహిస్తున్నారు. మొత్తం 32 క్రీడాంశాల్లో పోటీలు జరుగుతాయి.

జాతీయ క్రీడల ప్రారంభోత్సవంలో పాల్గొనేందుకు డెహ్రాడూన్‌కు వచ్చిన భారత ఒలింపిక్ సంఘం అధ్యక్షురాలు పీటీ ఉషకు స్వాగతం పలుకుతున్న ఉత్తరాఖండ్ క్రీడల మంత్రి రేఖా ఆర్య

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి ప్లస్ స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

సాక్షి సినిమా

అడ్డంగా నువ్వు బుక్కయ్యావా...

బ్రహ్మానందం, రాజా గౌతమ్

బ్రహ్మానందం, ఆయన తనయుడు రాజా గౌతమ్ ప్రధాన పాత్రల్లో నటించిన చిత్రం 'బ్రహ్మ ఆనందం'. ఆర్‌వీఎస్ నిఖిల్ దర్శకత్వం వహించిన ఈ సినిమాలో ప్రియా వడ్లమాని, ఐశ్వర్య హోలక్కల్ హీరోయిన్లు. సావిత్రి, ఉమేష్ కుమార్ సమర్పణలో రాహుల్ యాదవ్ నక్కా నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఫిబ్రవరి 14న విడుదల కానుంది. శాండిల్య పిసపాటి సంగీతం అందించారు. ఈ చిత్రంలోని రెండో సాంగ్‌ని సంగీత దర్శకుడు ఎంఎం కీరవాణి విడుదల చేశారు. సురేష్ బనిశెట్టి సాహిత్యం అందించిన ఈ పాటని రామ్ మిరియాల పాడారు. 'అయ్యో అడ్డంగా నువ్వు బుక్కయ్యావా.. ఓరయ్యో ఘోరంగా చిరిగి చాటయ్యావా... గురిచూసి బాగా దెబ్బేశాడా నిన్నే తాతయ్యా...' అంటూ గ్రామీణ నేపథ్యంలో ఈ పాట సాగుతుంది. 'వెన్నెల' కిశోర్, సంపత్ రాజ్, రాజీవ్ కనకాల కీలక పాత్రల్లో నటించిన ఈ చిత్రానికి కెమేరా: మితేష్ పర్వతనేని, ఎగ్జిక్యూటివ్ ప్రొడ్యూసర్: డి.వంశీకృష్ణా రెడ్డి, పి.దయాకర్ రావు.

సినిమాలు వదిలేయాలనుకున్నాను

- అప్సరా రాణి

అప్సరా రాణి, వరుణ్ సందేశ్, విజయ శంకర్

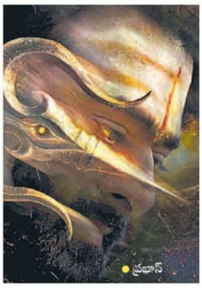
"నాకు ఒకే రకమైన పాత్రలు వస్తుండటంతో సినిమాలు వదిలేయాలనుకున్నాను. ఆ సమయంలో దేవుడు 'రాచరికం' టీమ్‌ని నా వద్దకి పంపించాడని అనిపించింది. ఈ చిత్రంలో మంచి పాత్ర చేశాను" అని అప్సరా రాణి తెలిపారు. విజయ్ శంకర్, అప్సరా రాణి, వరుణ్ సందేశ్ ప్రధాన పాత్రల్లో నటించిన చిత్రం 'రాచరికం'. సురేశ్ లంకలపల్లి దర్శకత్వంలో ఈశ్వర్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఈ నెల 31న రిలీజ్ కానుంది. ఈ మూవీ ప్రీ రిలీజ్ ఈవెంట్‌లో విజయ్ శంకర్ మాట్లాడుతూ–"రాయలసీమ అంటే ఏంటో 'రాచరికం' చూపిస్తుంది" అన్నారు. "ఈ చిత్రంలో నెగటివ్ రోల్ చేశాను" అని పేర్కొన్నారు వరుణ్ సందేశ్. "విజయ్‌గారు చాలా అంకితభావంతో ఈ మూవీ కోసం పని చేశారు" అని సురేశ్ లంకలపల్లి చెప్పారు. "ఈ మూవీ బడ్జెట్ పెరిగిపోతోన్న ప్రతిసారి నా మిత్రులే నన్ను సపోర్ట్ చేశారు" అన్నారు ఈశ్వర్. మ్యూజిక్ డైరెక్టర్ వెంగి, 'ఆదిత్య మ్యూజిక్' నిరంజన్, కెమేరామేన్ ఆర్య సాయి తదితరులు మాట్లాడారు.

జహాపన

'ప్రేమించుకుందాం రా, సూర్యవంశం, మనసంతా నువ్వే' లాంటి చిత్రాల్లో బాలనటుడుగా చేసిన ఆనంద్ వర్ధన్ హీరోగా నటించిన తొలి చిత్రం 'నిదురించు జహాపన'. నవమి గయాక్, రోష్ని సాహోతా హీరోయిన్స్‌గా నటించారు. ప్రసన్న కుమార్ దేవరపల్లి దర్శకత్వంలో ఏఆర్ ఎంటర్‌టైన్మెంట్స్‌పై సామ్ నిర్మించిన ఈ మూవీ ఫిబ్రవరి 14న రిలీజ్ కానుంది. ఈ మూవీ టీజర్‌ను రిలీజ్ చేశారు. 'మనిషి నిద్రపోయే వరకు సైన్స్ అయితే.. నిద్రపోయాక ఏం జరుగుతుందనేది మాయ, సింపుల్‌గా చెప్పాలంటే నీ లైఫ్‌లో పదిహేడేళ్ల జీవితాన్ని మిస్ అయిపోయావు' వంటి డైలాగ్స్ టీజర్‌లో ఉన్నాయి. ఈ సినిమాకు సంగీతం: అనూప్ రూబెన్స్.

రోష్ని, ఆనంద్ వర్ధన్

లుక్ అదుర్స్

ప్రభాస్

విష్ణు మంచు కలల ప్రాజెక్ట్‌గా రూపొందిన ప్రతిష్ఠాత్మక చిత్రం 'కన్నప్ప'. ముఖేష్ కుమార్ సింగ్ దర్శకత్వం వహించారు. ఈ సినిమాలో ప్రభాస్, అక్షయ్ కుమార్, మోహన్ బాబు, మోహన్ లాల్, శరత్ కుమార్, బ్రహ్మానందం, కాజల్ అగర్వాల్ వంటి వారు ఇతర కీలక పాత్రల్లో నటించారు. అవా ఎంటర్‌టైన్మెంట్స్, 24 ఫ్రేమ్స్ ఫ్యాక్టరీ బ్యానర్లపై మంచు మోహన్ బాబు నిర్మించిన ఈ సినిమా ఏప్రిల్ 25న పాన్ ఇండియా స్థాయిలో విడుదల కానుంది. ఇదిలా ఉంటే.. ఈ చిత్రంలో స్టార్ హీరో ప్రభాస్ నటించడంతో ఆయన ఏ పాత్ర చేశారు? లుక్ ఎలా ఉంటుంది? అనే ఆసక్తి ఇటు ఇండస్ట్రీ వర్గాల్లో, అటు ప్రేక్షకుల్లో నెలకొంది. ఈ మూవీ నుంచి ఇప్పటికే ఒక్కొక్కరి పాత్రల్ని పరిచయం చేస్తూ లుక్స్ విడుదల చేసిన మేకర్స్.. సోమవారం ఓ క్రేజీ అప్‌డేట్ ఇచ్చారు. ఫిబ్రవరి 3న ప్రభాస్ పాత్ర లుక్‌ని రిలీజ్ చేస్తామని ప్రకటించి, ఆయన ప్రీ లుక్ పోస్టర్‌ని విడుదల చేశారు. నుదుటన విబూది, త్రిశూలం, పదునైన చూపులతో ఉన్న ప్రభాస్ ప్రీ లుక్ అదుర్స్ అంటూ సోషల్ మీడియాలో కామెంట్లు పోస్ట్ చేస్తున్నారు ఆయన అభిమానులు.

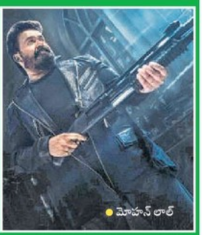

కాజల్

ది ఇండియా స్టోరీ ప్రారంభం

'ది ఇండియా స్టోరీ'ని మొదలెట్టారు హీరోయిన్ కాజల్ అగర్వాల్. శ్రేయాస్ తల్పాడే, కాజల్ అగర్వాల్ లీడ్ రోల్స్‌లో నటిస్తున్న మూవీ 'ది ఇండియా స్టోరీ'. చేతన్ డీకే దర్శకత్వంలో సాగర్ బి. షిండే నిర్మిస్తున్న ఈ మూవీ చిత్రీకరణ పుణేలో ప్రారంభమైంది. "'ది ఇండియా స్టోరీ' తొలి షెడ్యూల్‌ని పుణేలో ప్రారంభించాం. ఇప్పటి వరకు ఎవరూ చెప్పని, ఓ ప్రభావితమైన కథను చూపించబోతున్నాం. ఆగస్టు 15న థియేటర్స్‌లో కలుద్దాం" అని 'ఎక్స్' వేదికగా కాజల్ అగర్వాల్ పేర్కొన్నారు. కాగా.. 'ది ఇండియా స్టోరీ' లోని ఓ మేజర్ షెడ్యూల్ చిత్రీకరణ కొల్హాపూర్‌లో జరగనుందని బాలీవుడ్ సమాచారం. రైతుల కష్టాలు, వ్యవసాయ రంగంలో కొన్ని పురుగులమందు వ్యాపార సంస్థలు చేసే మోసాలు వంటి అంశాల నేపథ్యంలో ఈ మూవీ ఉంటుందని టాక్.

డీల్ విత్ డెవిల్ !

మోహన్ లాల్ హీరోగా పృథ్వీరాజ్ సుకుమారన్ దర్శకత్వంలో తెరకెక్కిన చిత్రం 'ఎల్2ఈ: ఎంపురాన్'. టోవినో థామస్, మంజు వారియర్, నందు, సానియా అయ్యప్పన్ ఇతర లీడ్ రోల్స్‌లో నటించారు. లైకా ప్రొడక్షన్స్, ఆశీర్వాద్ మూవీస్‌పై సుభాస్కరన్, ఆంటోని పెరుంబవూర్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం తెలుగు, తమిళ, కన్నడ, మలయాళ, హిందీ భాషల్లో మార్చి 27న రిలీజ్ కానుంది. ఈ సందర్భంగా ఈ సినిమా టీజర్ లాంచ్ ఈవెంట్‌ని కేరళలో నిర్వహించారు మేకర్స్. 'ఏదో ఒకరోజు నీ చుట్టూ ఉన్నవాళ్లందరూ మోసగాళ్లు అనిపించినప్పుడు ఈ నాన్న లేకుంటే, నిన్ను ఆదుకోగలిగినవాడు ఒక్కడే ఉంటాడు స్టీఫెన్, ఈ యుద్ధం మంచికీ చెడుకీ మధ్య కాదు.. చెడుకీ చెడుకీ మధ్య..., హి ఈజ్ కమింగ్ బ్యాక్, దిస్ డీల్ విత్ ది డెవిల్' వంటి డైలాగ్స్ తెలుగు టీజర్‌లో ఉన్నాయి. ఈ సినిమాకు దీపక్ వాసుదేవ్ సంగీతం అందించగా, సుజిత్ వాసుదేవ్ సినిమాటోగ్రాఫర్‌గా వర్క్ చేశారు. కాగా మోహన్ లాల్ హీరోగా, పృథ్వీరాజ్ సుకుమారన్ దర్శకత్వంలో 2019 లో వచ్చిన మలయాళ బ్లాక్‌బస్టర్ మూవీ 'లూసిఫర్'కు సీక్వెల్‌గా 'ఎల్2ఈ: ఎంపురాన్' సినిమా రూపొందిన సంగతి తెలిసిందే.

మోహన్ లాల్

సస్పెన్స్ థ్రిల్లర్

'బిగ్ బాస్' ఫేమ్ రోహిత్ సహాని, అబిద్ భూషణ్(నటుడు నాగభూషణం మనవడు), రియా కపూర్, మేఘనా రాజ్‌పుత్ ప్రధాన పాత్రల్లో తెరకెక్కిన చిత్రం 'మిస్ టీరియస్'. మహి కోమటిరెడ్డి దర్శకత్వం వహించారు. ఉష, శివాని సమర్పణలో ఆష్లీ క్రియేషన్స్‌పై జయ్ వల్లందాస్(యూఎస్‌ఏ) నిర్మించిన ఈ చిత్రం విడుదలకు సిద్ధమవుతోంది. ఈ సందర్భంగా మహి కోమటి రెడ్డి మాట్లాడుతూ–"సస్పెన్స్ థ్రిల్లర్‌గా రూపొందిన చిత్రం 'మిస్ టీరియస్'. అద్భుతమైన కథ, స్క్రీన్ ప్లే ప్రేక్షకులను ఆకట్టుకుంటాయి" అని తెలిపారు. "మా సినిమా ఆరంభం నుంచి చివరి వరకు ప్రేక్షకుల్లో ఉత్కంఠ తగ్గదు. మహి కోమటిరెడ్డి వంటి విజన్ ఉన్న దర్శకుడితో ఈ చిత్రం నిర్మించడం సంతోషం. ఎమ్ఎల్ రాజా అద్భుతమైన సంగీతం అందించారు" అని జయ్ వల్లందాస్ పేర్కొన్నారు. ఈ చిత్రానికి కెమేరా: పరవస్తు దేవేంద్ర సూరి (దేవా), ఎగ్జిక్యూటివ్ ప్రొడ్యూసర్: రామ్ ఉప్పు.

రియా కపూర్

ఓటీటీ ఇది చూడొచ్చు

ఇరుగుపొరుగు చూస్తున్నారు జాగ్రత్త!

ఓటీటీలో ఇది చూడొచ్చు అనే ప్రాజెక్ట్స్ చాలా ఉంటాయి. ప్రస్తుతం స్ట్రీమ్ అవుతున్న వాటిలో మలయాళ చిత్రం సూక్ష్మదర్శిని ఒకటి. ఈ చిత్రం గురించి తెలుసుకుందాం.

ఈ ప్రపంచంలో దాచలేనిది ఏదైనా ఉందీ అంటే అది రహస్యమే. కానీ మనిషి తన రహస్యాన్ని బంధించగలనని మేకపోతు గాంభీర్యం ప్రదర్శిస్తుంటాడు. ఇప్పుడు కాకపోతే మరెప్పటికైనా రహస్యమనేది బహిర్గతమవ్వాల్సిందే. కాకపోతే ఆ రహస్యాన్ని మన ఊహకు కూడా అందనివాళ్లు బయటపెడితే అది పెద్ద విడ్డూరం. మన రహస్యాన్ని మన ఇరుగుపొరుగు వారు బయటపెడితే మనకెలా ఉంటుంది.. ఆ పంథాన రూపొందించిన సినిమానే 'సూక్ష్మదర్శిని'. ఓ రకంగా చెప్పాలంటే ఇదో వినూత్న కథ, కథతో పాటు స్క్రీన్‌ప్లే కూడా అంతే వైవిధ్యంగా నడుస్తుంది. 'సూక్ష్మదర్శిని' ఓ మళయాళ సినిమా. హాట్ స్టార్‌లో తెలుగు డబ్బింగ్ వెర్షన్ అందుబాటులో ఉంది. ఇక కథ విషయానికొస్తే... ఇది ఓ కాలనీకి సంబంధించినది. ప్రియ తన భర్త ఆంటోని, కూతురు కాణితో అదే కాలనీలో నివసిస్తుంటుంది. ప్రియ ఉద్యోగం కోసం ప్రయత్నిస్తుంటుంది. ప్రియకి అదే కాలనీలో ఉంటున్న స్టెఫీ, అస్మా మంచి స్నేహితులు. ఓ రోజు ఆ కాలనీలోని ఓ ఇంట్లోకి మాన్యుల్ తన తల్లితో కొత్తగా చేరతాడు. తన తల్లికి అల్జీమర్స్ వ్యాధి ఉందని చెప్పి కొంత వింతగా ప్రవర్తిస్తుంటాడు మాన్యుల్. తన ప్రవర్తన ప్రియకి అనుమానాస్పదంగా అనిపిస్తుంది. ఈ విషయంపై ప్రియ ఫోకస్ చేసి స్టెఫీ, అస్మాతో కలిసి అసలు నిజం బయటపెడుతుంది. మాన్యుల్ ప్రవర్తించిన తీరు ఏంటి, ప్రియ వాళ్లు ఇన్వెస్టిగేట్ చేసి బయట పెట్టిన సంగతేంటి అన్న విషయాలు మాత్రం 'సూక్ష్మదర్శిని'లో చూస్తే తెలిసిపోతుంది. సినిమా ఆద్యంతం ఉత్కంఠభరితంగా సాగుతూ ఆఖరున వచ్చే అద్భుతమైన ట్విస్టులతో ప్రేక్షకులను అలరిస్తుంది. ఈ సినిమాకి దర్శకుడు యం.సి. జతిన్. ఈ చిత్రంలో నజ్రియా నజీమ్, బాసిల్ జోసెఫ్ వంటి వారు ప్రధాన పాత్రల్లో నటించారు. ఆఖరుగా ఒక్క మాట... ఇరుగు పొరుగు వారు మనతో కలిసి ఉంటే మంచిదే, అలాగే వాళ్లు మనల్ని ప్రత్యేకంగా గమనిస్తున్నారో లేదో కూడా తెలుసుకోవాలి. అప్పుడే మనల్ని ఏ సూక్ష్మదర్శిని ఏమీ చేయదు. వర్త్‌ఫుల్ వాచ్ ఫర్ ది వీకెండ్.

– ఇంటూరు హరికృష్ణ

సాక్షి బిజినెస్
మంగళవారం
28-1-2025

స్టాక్ మార్కెట్లు

దేశీ సూచీలు

సెన్సెక్స్ ▽	నిఫ్టీ ▽
824	263
75,366	22,829

విదేశీ సూచీలు (సోమ రెండు శుక్రవారం ముగింపు)

నాస్‌డాక్	19,276	▽	682
డోజోన్స్	44,473	△	49
ఎఫ్‌టీఎస్‌ఈ 100	8,504	△	1
డాక్స్	21,282	▽	113
షాంఘై	3,251	▽	2
నికాయ్	39,565	▽	366

•అమెరికా •బ్రిటన్ •జర్మనీ •చైనా •జపాన్

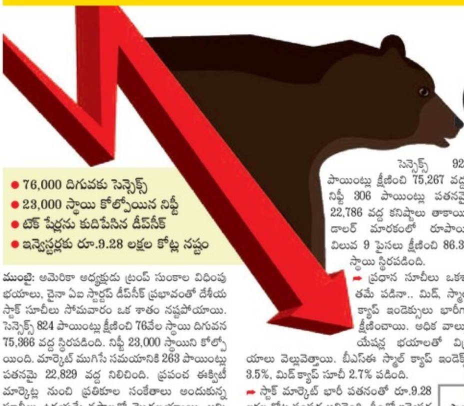
బులియన్ రూ.లలో

ముంబై

బంగారం (99.9 స్వచ్ఛత)	80,397
బంగారం (99.5 స్వచ్ఛత)	80,075
వెండి (కేజీ)	90,274

ఫారెక్స్ రేట్లు రూ.లలో

			కొనుగోలు	అమ్మకం
$	యూఎస్ డాలర్	ఒకటి	86.05	87.07
£	బ్రిటన్ పౌండ్	ఒకటి	105.20	108.00
€	యూరో	ఒకటి	88.77	91.39
¥	జపాన్ ఎన్ (100)	ఒకటి	54.62	55.98
AU$	ఆస్ట్రేలియా డాలర్	ఒకటి	53.19	55.39
S$	సింగపూర్ డాలర్	ఒకటి	60.95	65.62
SAR	సౌదీ రియాల్	ఒకటి	22.13	23.69
UAE D	యూఏఈ దిర్హామ్	ఒకటి	22.19	23.74
¥	చైనా యువాన్	ఒకటి	11.01	12.83

డీప్‌సీక్.. మార్కెట్ షేక్!

- 76,000 దిగువకు సెన్సెక్స్
- 23,000 స్థాయి కోల్పోయిన నిఫ్టీ
- టెక్ షేర్లను కుదిపేసిన డీప్‌సీక్
- ఇన్వెస్టర్లకు రూ.9.28 లక్షల కోట్ల నష్టం

ముంబై: అమెరికా అధ్యక్షుడు ట్రంప్ సుంకాల విధింపు భయాలు, చైనా ఏఐ స్టార్టప్ డీప్‌సీక్ ప్రభావంతో దేశీయ స్టాక్ సూచీలు సోమవారం ఒక శాతం నష్టపోయాయి. సెన్సెక్స్ 824 పాయింట్లు క్షీణించి 76వేల స్థాయి దిగువన 75,366 వద్ద స్థిరపడింది. నిఫ్టీ 23,000 స్థాయిని కోల్పోయింది. మార్కెట్ ముగిసే సమయానికి 263 పాయింట్లు పతనమై 22,829 వద్ద నిలిచింది. ప్రపంచ ఈక్విటీ మార్కెట్ల నుంచి ప్రతికూల సంకేతాలు అందుకున్న సూచీలు ఉదయమే నష్టాలతో మొదలయ్యాయి. అన్ని రంగాల షేర్లలో అమ్మకాలు వెల్లువెత్తడంతో ఒక దశలో సెన్సెక్స్ 923 పాయింట్లు క్షీణించి 75,267 వద్ద, నిఫ్టీ 306 పాయింట్లు పతనమై 22,786 వద్ద కనిష్టాలు తాకాయి. డాలర్ మారకంలో రూపాయి విలువ 9 పైసలు క్షీణించి 86.31 స్థాయి స్థిరపడింది.

➡ ప్రధాన సూచీలు ఒకశాతమే పడినా.. మిడ్, స్మాల్ క్యాప్ ఇండెక్సులు భారీగా క్షీణించాయి. అధిక వాల్యుయేషన్ల భయాలతో విక్రయాలు వెల్లువెత్తాయి. బీఎస్‌ఈ స్మాల్ క్యాప్ ఇండెక్స్ 3.5%, మిడ్‌క్యాప్ సూచీ 2.7% పడింది.

➡ స్టాక్ మార్కెట్ భారీ పతనంతో రూ.9.28 లక్షల కోట్ల సంపద ఆవిరైంది. దీంతో ఇన్వెస్టర్ల సంపదగా భావించే బీఎస్‌ఈలోని కంపెనీల మొత్తం మార్కెట్ విలువ రూ.410.23 లక్షల కోట్ల(4.75 ట్రిలియన్ డాలర్ల)కు దిగివచ్చింది. ఈ సూచీలోని మొత్తం 30 షేర్లలో ఆరు మాత్రమే లాభాలతో గట్టెక్కాయి.

➡ ఐటీసీ లిమిటెడ్ నుంచి విడదీసిన ఐటీసీ హోటల్స్ షేర్లు జనవరి 29న స్టాక్ ఎక్స్చేంజీల్లో లిస్ట్ కానున్నాయి. ఈ విషయాన్ని కంపెనీ రెగ్యులేటరీ ఫైలింగ్‌లో పేర్కొంది. ఈ ఏడాది జనవరి 1న ఐటీసీ నుంచి ఐటీసీ హోటల్స్ ప్రత్యేక సంస్థగా విడిపోయింది. ప్రతి పది ఐటీసీ షేర్లకు ఒక ఐటీసీ హోటల్ షేరు ధరను కేటాయించారు.

'సాక్షి ప్లస్' ఈ-పేపర్‌లో..

పాత కారు టాప్ గేరు! యూజ్డ్ కార్లు @ కోటి	భారత్‌లో క్రెడిట్ కార్డుల జోరు

ఎందుకీ పతనం...

➡ అమెరికాలోని అక్రమ వలసదారులను వారి స్వదేశాలకు పంపే చర్యల్లో భాగంగా ట్రంప్ తాజాగా కొలంబియాపై 25% సుంకాలు విధించారు. ఇప్పటికే మెక్సికో, కెనడాలపై ఫిబ్రవరి 1 నుండి 25% వాణిజ్య సుంకాల విధింపును ప్రకటించారు. ఇది అంతర్జాతీయ వాణిజ్య యుద్ధాలకు దారితీయొచ్చనే భయాలు పెరిగాయి.

➡ చైనా ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ స్టార్టప్ డీప్‌సీక్ ఆర్1 ప్రపంచవ్యాప్తంగా టెక్ పరిశ్రమను కుదిపేస్తుంది. అమెరికా దిగ్గజ టెక్ కంపెనీల షేర్లు భారీగా పతనమయ్యాయి. ఈ ప్రభావం మన స్టాక్ మార్కెట్‌పై పడింది.

➡ అమెరికా ఫెడరల్ రిజర్వ్ బుధవారం వడ్డీ రేట్ల కోతపై నిర్ణయం వెలువరించనుంది. ఈ దఫా వడ్డీరేట్ల తగ్గింపు ఉండదని అంచనాలున్నాయి.

➡ ఇప్పటి వరకు వెల్లడైన కార్పొరేట్ డిసెంబర్ క్వార్టర్ ఆర్థిక త్రైమాసిక ఫలితాలు నిరాశపరిచాయి.

- యూఎస్ టెక్ దిగ్గజాలలో కలవరం
- యూఎస్ ఏఐకు పోటీగా చైనీస్ ఆర్1
- టెక్నాలజీ షేర్లలో భారీ అమ్మకాలు
- 3 శాతం పతనమైన నాస్‌డాక్
- చాట్‌జీపీటీకి పోటీగా చైనీస్ డీప్‌సీక్

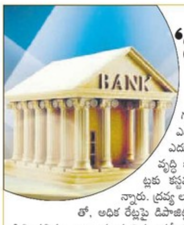
మైక్రోసాఫ్ట్, మెటా, ఒరాకిల్, గూగుల్ తదితర యూఎస్ టెక్నాలజీ దిగ్గజాలు వందల కోట్ల డాలర్లు వెచ్చించి రూపొందించిన ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (ఏఐ) మోడల్స్, చాట్‌జీపీటీకి పోటీగా చైనా రంగంలోకి దిగింది. స్టార్టప్ డీప్‌సీక్.. అమెరికా ఏఐలకు దీటుగా ఆర్1ను విడుదల చేస్తోంది. దీంతో టెక్నాలజీ వర్గాల్లో ఆందోళనలకు తెరలేచింది. చైనా కారుచౌకగా ఏఐ సేవలు అందించనున్న అంచనాలు యూఎస్ ఇన్వెస్టర్లలో భయాలను కల్పించింది. దీంతో టెక్ కంపెనీలు లిస్టయిన నాస్‌డాక్ ఇండెక్స్ ప్రారంభంలోనే 3 శాతం పతనమైంది. మ్యాగ్నిఫిషియంట్ 7గా పేర్కొనే ఎన్‌విడియా, మైక్రోసాఫ్ట్, ఏఎండీ తదితరాలు అమ్మకాలతో డీలా పడ్డాయి. ప్రధానంగా ఏఐ అవకాశాలపై అంచనాలతో ఇటీవల భారీ ర్యాలీ చేస్తున్న ఎన్‌విడియా షేరు 17 శాతం పతనంకాగా.. మైక్రోసాఫ్ట్ 3 శాతంపైగా క్షీణించింది. ఫలితంగా ఒక్కరోజులోనే ఎన్‌విడియా మార్కెట్ విలువలో సుమారు 500 బిలియన్ డాలర్లు ఆవిరైంది.

ఆర్1 ఎఫెక్ట్..: చైనా ఏఐ స్టార్టప్ డీప్‌సీక్ అభివృద్ధి చేసిన ఆర్1.. అమెరికా టెక్ కంపెనీలు అభివృద్ధి చేస్తున్న చాట్‌జీపీటీ, ఓపెన్ ఏఐ తదితరాలకు తీవ్ర పోటీతో చెక్ పెట్టనున్నట్లు నిపుణులు భావిస్తున్నారు. ఏఐలో చైనా వేగాన్ని నిలువరించేందుకు వీలుగా ఇప్పటికే అమెరికా ఆధునిక సెమీ కండక్టర్ టెక్నాలజీలను ఎగుమతి చేయకుండా నిషేధించింది. ఎన్‌విడియా రూపొందిస్తున్న ఏఐ చిప్స్ తదితరాలపై ఆంక్షలు విధించింది. డీప్‌సీక్ అభివృద్ధి చేసిన తాజా ఏఐ మోడల్‌ను గత వారమే మార్కెట్లో విడుదల చేసింది. ఇది ఓపెన్‌ఏఐ, మెటా ప్లాట్‌ఫామ్స్‌కు దీటైన పోటీని ఇవ్వనున్నట్లు టెక్నాలజీ వర్గాలు పేర్కొంటున్నాయి. ప్రధానంగా అమెరికా టెక్ దిగ్గజాలు వందల కోట్ల డాలర్లు వెచ్చించి అభివృద్ధి చేస్తున్న ఏఐ సేవలకు దీటుగా చైనీస్ ఏఐ చౌకగా సేవలు అందించే వీలుందని విశ్లేషకులు అంటున్నారు. ఇది తీవ్ర పోటీకి తెరతీయడంతో యూఎస్ టెక్ దిగ్గజాల పెట్టుబడులపై ఆశించిన స్థాయిలో రిటర్నులకు తెరపడవచ్చని ఆందోళన నెలకొంది. ఫలితంగా ఉన్నట్టుండి టెక్ కౌంటర్లలో అమ్మకాలు నమోదవుతున్నట్లు నిపుణులు తెలియజేశారు. – సాక్షి, బిజినెస్ డెస్క్

ఆందోళనలు.. 'డీప్'

గత వారమే విడుదలైన డీప్‌సీక్ తాజా ఏఐ మోడల్.. అమెరికా ఐఫోన్ల టెక్ దిగ్గజం యాపిల్ ఇంక్ యాప్ స్టోర్ ర్యాంకింగ్స్‌లో అగ్రస్థానానికి చేరినట్లు తెలుస్తోంది. దీంతో క్వాంట్ ఫండ్ చీఫ్ లియాంగ్ వెన్‌ఫెంగ్ ఏర్పాటు చేసిన ఈ ఓపెన్ సోర్స్‌డ్ ప్రొడక్ట్.. ఓపెన్ ఏఐ, మెటా ప్లాట్‌ఫామ్స్‌కు పోటీగా నిలుస్తుందన్న అంచనాలు పెరిగాయి. వెరసి అడ్వాన్స్‌డ్ చిప్స్, అత్యున్నత కంప్యూటింగ్ పవర్‌లపై ఆధారపడిన ప్రస్తుత యూఎస్ ఏఐ బిజినెస్ మోడల్‌ను ఆర్1 దెబ్బతీయవచ్చన్న ఆందోళనలు వ్యాపిస్తున్నాయి. ఏఐ విస్తృతిలో ప్రధానంగా ఎన్‌విడియాకు భారీ అవకాశాలు లభించాయి. అయితే ఆర్1 సెగ ఎన్‌విడియాకు అధికంగా తగులుతుందనేది నిపుణుల మాట.

'బ్యాంకింగ్'కు బూస్ట్ ఇస్తారా?

దేశ బ్యాంకింగ్ రంగం.. ఇటీవలి కాలంలో ఎన్నడూ లేనన్ని సవాళ్లను ఎదుర్కొంటోంది. రుణాల్లో వృద్ధి బలహీనపడింది. డిపాజిట్లకు కస్టమర్లు మొహం చాటేస్తున్నారు. ద్రవ్య లభ్యత (లిక్విడిటీ) తగ్గడంతో, అధిక రేట్లపై డిపాజిట్లను ఆకర్షించాల్సిన పరిస్థితి. ఫలితంగా బ్యాంకులకు నిధుల సమీకరణ వ్యయాలు పెరిగిపోయాయి. వీటికి పరిష్కార చర్యలు బడ్జెట్‌లో ఉంటాయన్న ఆశలు బ్యాంకింగ్ వర్గాల్లో నెలకొన్నాయి. ముఖ్యంగా లిక్విడిటీ పెంపు, రుణాల వృద్ధికి ఉద్దీపన చర్యలను ఈ రంగం ఆశిస్తోంది. దేశ ఆర్థిక వృద్ధి ఏడు త్రైమాసికాల కనిష్ట స్థాయి 5.4 శాతానికి సెప్టెంబర్ త్రైమాసికంలో (2024–25) పడిపోవడం తెలిసిందే. ఈ ప్రభావం బ్యాంకు రుణ ఆస్తుల నాణ్యతపైనా ప్రతికూల ప్రభావం చూపిస్తోంది. ముఖ్యంగా అన్ సెక్యూర్డ్ రుణాల్లో స్థూల, నికర నిరర్థక ఆస్తులు పెరిగిపోతున్నాయి. వీటికి గణనీయమైన కేటాయింపులతో బ్యాంకుల లాభాలు తరిగిపోతున్న పరిస్థితి ప్రస్తుతం నెలకొంది. దీంతో రానున్న బడ్జెట్‌లో ప్రభుత్వం ప్రకటించే చర్యలపై సర్వత్రా ఆసక్తి నెలకొంది.

డిపాజిట్లకు ప్రోత్సాహకాలు

➡ ఇన్వెస్టర్లు అధిక రాబడులను ఇచ్చే ఈక్విటీ తదితర సాధనాల వైపు మళ్లిపోతుండడంతో, తిరిగి సంప్రదాయ బ్యాంక్ డిపాజిట్ల వైపు వారిని ఆకర్షించేందుకు చర్యలు అవసరమని నిపుణులు భావిస్తున్నారు. గృహ ఆర్థిక ఆస్తుల్లో బ్యాంకుల డిపాజిట్లు 2019–20 నాటికి 56.4 శాతంగా ఉంటే, 2024 మార్చి నాటికి 45.2 శాతానికి పడిపోవడం గమనార్హం. ఈ పరిస్థితుల్లో బ్యాంక్ డిపాజిట్లపై తక్కువ పన్ను రేటును ప్రవేశపెట్టాలని ఈ రంగం కోరుతోంది. పన్ను ఆదా ఎఫ్‌డీపై ఐదేళ్ల లాకిన్ పీరియడ్‌ను తగ్గించినట్టయితే ఆకర్షణీయంగా మారుతుందని బ్యాంకర్లు అంటున్నారు. – సాక్షి, బిజినెస్ డెస్క్

- డిపాజిట్లకు పన్ను ప్రోత్సాహకాల డిమాండ్లు
- ఎంఎఫ్‌ఐలకు ప్రత్యేక నిధుల విండో తెరవాలి
- నిధుల లభ్యత పరిస్థితులు మెరుగుపడాలి
- మూలధన వ్యయాల పెంపుతో కార్పొరేట్ రుణ వృద్ధి
- ఉద్దీపన చర్యలపై బ్యాంకింగ్ వర్గాల్లో అంచనాలు

➡ ఆదాయపన్ను ఉపశమనంతో ప్రజల చేతుల్లో ఖర్చు చేసే ఆదాయం పెరుగుతుంది. ఇది డిపాజిట్లు, రుణాలకు డిమాండ్‌ను పెంచుతుందున్న అంచనాలున్నాయి.

➡ హోల్‌సేల్ రుణాలు, బ్యాంకింగ్ రంగం నుంచి నిరర్థక రుణ ఆస్తులను సొంతం చేసుకోవడంపైనా పన్ను రాయితీలు కల్పించాలని నిపుణులు కోరుతున్నారు.

➡ సూక్ష్మ రుణాల విభాగంలో రుణ ఎగవేతలు ఇటీవల ఒక్కసారిగా పెరిగిపోయాయి. దీంతో రుణ, నిర్వహణ వ్యయాల భారం ఎగసింది. ఈ పరిస్థితుల్లో అందుబాటు రేట్లపై ప్రత్యేక నిధుల విండోను ప్రకటించొచ్చని యాక్సిస్ సెక్యూరిటీస్ అనలిస్టులు భావిస్తున్నారు.

➡ అంతేకాదు మౌలికరంగ వసతుల కల్పన ప్రాజెక్టులకు కేంద్రం గణనీయమైన ప్రాధాన్యం ఇస్తోంది. రోడ్లు, రైల్వేలు, పట్టణాభివృద్ధిపై ప్రభుత్వం చేసే మూలధన వ్యయాలతో.. అన్ని రంగాల్లోనూ కంపెనీలు పెట్టుబడులతో ముందుకు వస్తాయని, ఇది బ్యాంకుల రుణ డిమాండ్‌ను పెంచుతుందని భావిస్తున్నారు. రానున్న బడ్జెట్‌లో 14 శాతం అధికంగా 11.3 లక్షల కోట్లను మూలధన వ్యయాల కింద కేటాయించొచ్చని ఎలారా క్యాపిటల్ పేర్కొంది.

రిటైల్ కస్టమర్ల నుంచి డిపాజిట్ల సమీకరణ విషయంలో బ్యాంకులు సవాళ్లు ఎదుర్కొంటున్నాయి. కొన్ని ప్రోత్సాహకాలు కల్పించినట్టయితే బ్యాంక్‌లు తమ రుణ అవసరాలకు అనుగుణంగా తక్కువ వ్యయాలపై నిధులు సమీకరించగలుగుతాయి. ముఖ్యంగా లిక్విడిటీ కవరేజీ రేషియోలో ప్రతిపాదిత మార్పుల నేపథ్యంలో ఇది ఎంతో అవసరం.
– సచిన్ సచ్‌దేవ, ఇక్రా ఫైనాన్షియల్ రంగం రేటింగ్స్ హెడ్, వైస్ ప్రెసిడెంట్

భవిత
స్పర్ధయా వర్ధతే విద్య

విద్య, ఉద్యోగ సమాచారం

సీఐఎస్ఎఫ్‌లో 1124 కానిస్టేబుల్/డ్రైవర్ పోస్టులు

సెంట్రల్ ఇండస్ట్రియల్ సెక్యూరిటీ ఫోర్స్(సీఐఎస్ఎఫ్).. దేశవ్యాప్తంగా డైరెక్ట్ రిక్రూట్‌మెంట్ ప్రాతిపదికన కానిస్టేబుల్/డ్రైవర్ కమ్ పంప్ ఆపరేటర్ పోస్టుల భర్తీకి అర్హులైన పురుష అభ్యర్థుల నుంచి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

» **మొత్తం పోస్టుల సంఖ్య:** 1124.
» **పోస్టుల వివరాలు:** కానిస్టేబుల్/డ్రైవర్–845, కానిస్టేబుల్/డ్రైవర్–కమ్–పంప్–ఆపరేటర్(డీసీపీవో) (డ్రైవర్ ఫర్ ఫైర్ సర్వీస్)–279.
» **అర్హత:** మెట్రిక్యులేషన్ లేదా తత్సమాన విద్యార్హతలతో పాటు డ్రైవింగ్ లైసెన్స్, డ్రైవింగ్ అనుభవం తప్పనిసరిగా ఉండాలి.
» **వయసు:** 04.03.2025 నాటికి 21 నుంచి 27 ఏళ్ల మధ్య ఉండాలి.
» **వేతనం:** నెలకు రూ.21,700 నుంచి రూ.69,100.
» **ఎంపిక విధానం:** ఫిజికల్ స్టాండర్డ్స్ టెస్ట్(పీఎస్‌టీ), ఫిజికల్ ఎఫిషియెన్సీ టెస్ట్(పీఈటీ), డాక్యుమెంట్ వెరిఫికేషన్, ట్రేడ్ టెస్ట్, రాతపరీక్ష(ఓఎంఆర్/సీబీటీ), డిటైల్డ్ మెడికల్ ఎగ్జామినేషన్, రివ్యూ మెడికల్ ఎగ్జామినేషన్ ఆధారంగా ఎంపికచేస్తారు.
» **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్ ద్వారా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.
» **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తు ప్రారంభతేది:** 03.02.2025.
» **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తులకు చివరితేది:** 04.03.2025
» **వెబ్‌సైట్:** https://cisfrectt.cisf.gov.in

బీహెచ్‌ఈఎల్‌లో 400 ఇంజనీర్ ట్రైనీ పోస్టులు

భారత్ హెవీ ఎలక్ట్రికల్స్ లిమిటెడ్(బీహెచ్‌ఈఎల్)... ఒప్పంద ప్రాతిపదికన ఇంజనీర్ ట్రైనీ, సూపర్‌వైజర్ ట్రైనీ పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

» **మొత్తం పోస్టుల సంఖ్య:** 400.
» **పోస్టుల వివరాలు:** ఇంజనీర్ ట్రైనీలు–150, సూపర్‌వైజర్ ట్రైనీ–250.

విభాగాల వారీగా ఖాళీలు

» **ఇంజనీర్ ట్రైనీలు:** మెకానికల్–70, ఎలక్ట్రికల్–25, సివిల్–25, ఎలక్ట్రానిక్స్–20, కెమికల్–05, మెటలర్జీ–05.
» **సూపర్‌వైజర్ ట్రైనీలు:** మెకానికల్–140, ఎలక్ట్రికల్–55, సివిల్–35, ఎలక్ట్రానిక్స్ –20.
» **అర్హత:** ఇంజనీర్ ట్రైనీ పోస్టులకు ఇంజనీరింగ్/టెక్నాలజీలో ఫుల్‌టైం బ్యాచిలర్ డిగ్రీ లేదా సంబంధిత విభాగంలో ఇంటిగ్రేటెడ్ మాస్టర్ డిగ్రీ,డ్యూయల్ డిగ్రీ ఉత్తీర్ణులవ్వాలి. సూపర్‌వైజర్ పోస్టులకు సంబంధిత విభాగంలో రెగ్యులర్ ఇంజనీరింగ్ డిప్లొమా ఉత్తీర్ణులవ్వాలి.
» **బేసిక్ పే:** ఇంజనీర్ ట్రైనీ పోస్టులకు నెలకు రూ.50,000, సూపర్‌వైజర్ ట్రైనీ పోస్టులకు నెలకు రూ.32,000.
» **వయసు:** 01.02.2025 నాటికి 27 ఏళ్లు మించకూడదు.
» **ఎంపిక విధానం:** కంప్యూటర్ బేస్డ్ ఎగ్జామినేషన్, ఇంటర్వ్యూ, డాక్యుమెంట్ వెరిఫికేషన్ ఆధారంగా ఎంపికచేస్తారు.
» **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్ ద్వారా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.
» **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తు ప్రారంభతేది:** 01.02.2025.
» **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తులకు చివరితేది:**28.02.2025.
» **పరీక్ష తేదీలు:** 11.04.2025, 12.04.2025, 13.04.2025.
» **వెబ్‌సైట్:** https://www.bhel.com

యూసీఐఎల్, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 32 అప్రెంటిస్‌లు

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం వైఎస్సార్ కడప జిల్లా, మబ్బుచింతలపల్లిలో ఉన్న యురేనియం కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్(యూసీఐఎల్).. అప్రెంటిస్‌ల ఖాళీల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

» **మొత్తం ఖాళీల సంఖ్య:** 32.
» **ట్రేడుల వారీగా ఖాళీలు:**ఫిట్టర్–09,ఎలక్ట్రీషియన్–09,వెల్డర్–04,టర్నర్/మెషినిస్ట్–03,డీజిల్ మెకానిక్–03, కార్పెంటర్–02, ప్లంబర్–02.
» **అర్హత:** పదో తరగతి, సంబంధిత ట్రేడులో ఐటీఐ ఉత్తీర్ణులై ఉండాలి.
» **వయసు:** 13.01.2025 నాటికి 18 నుంచి 25 ఏళ్ల మధ్య ఉండాలి.
» **ఎంపిక విధానం:** విద్యార్హతల్లో సాధించిన మెరిట్ ఆధారంగా ఎంపికచేస్తారు.
» **దరఖాస్తు విధానం:** ఆన్‌లైన్ ద్వారా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.
» **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తులకు చివరితేది:** 12.02.2025.
» **వెబ్‌సైట్:** https://ucil.gov.in/job.html

ఐఐటీల్లో ఎంబీఏ.. ప్లేస్‌మెంట్స్‌లో జోరు

ఐఐటీలు.. ఇంజనీరింగ్, టెక్నాలజీ విద్యకు కేరాఫ్‌గా గుర్తింపు పొందిన ఇన్‌స్టిట్యూట్స్! ఈ విద్యాసంస్థలు సాంకేతిక విద్యకే పరిమితం కాకుండా.. పీజీ స్థాయిలో మేనేజ్‌మెంట్ కోర్సులను సైతం అందిస్తున్నాయి. ఈ ఇన్‌స్టిట్యూట్స్‌ల ఎంబీఏ విద్యార్థులు ఐఐఎంలకు దీటుగా క్యాంపస్ డ్రైవ్స్‌లో ఆఫర్లు సొంతం చేసుకుంటున్నారు. ఇటీవల ఐఐటీల్లో 2023-25 బ్యాచ్ ఎంబీఏ విద్యార్థులకు క్యాంపస్ డ్రైవ్స్ ప్రక్రియ ప్రారంభమైంది. ఈ నేపథ్యంలో.. ఎంబీఏ కోర్సును అందిస్తున్న ఐఐటీలు, తాజా ప్లేస్‌మెంట్ ట్రెండ్స్, టాప్ రిక్రూటర్స్, ప్యాకేజీలు, అవసరమవుతున్న స్కిల్స్ తదితర వివరాలు..

» పలు ఐఐటీల్లో ఎంబీఏ కోర్సు
» ఐఐఎంలకు దీటుగా క్యాంపస్ ఆఫర్స్
» ఇప్పటికే ఎస్‌పీఓలలో ఆకర్షణీయ స్టయిఫండ్స్
» ఫైనల్ ప్లేస్‌మెంట్స్‌దీ అదే తీరు

ఏడు ఐఐటీల్లో ఎంబీఏ

- దేశంలో ప్రస్తుతం ఏడు ఐఐటీలు ఎంబీఏ కోర్సును అందిస్తున్నాయి.
- ఐఐటీ ఖరగ్‌పూర్‌లో వినోద్ గుప్తా స్కూల్ ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంట్ పేరుతో ప్రత్యేక విభాగాన్ని నెలకొల్పి.. ఎంబీఏ, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఎంబీఏ ప్రోగ్రామ్‌లను అందిస్తోంది. క్యాట్‌లో నిర్దేశిత కటాఫ్ పర్సంటైల్ పొందిన అభ్యర్థులకు రిటెన్ అనాలిసిస్ టెస్ట్, పర్సనల్ ఇంటర్వ్యూ నిర్వహించి అడ్మిషన్ కల్పిస్తుంది.
- ఐఐటీ–చెన్నై.. డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంట్ స్టడీస్ ఆధ్వర్యంలో రెండేళ్ల వ్యవధిలో ఎంబీఏ కోర్సును అందిస్తోంది. ఫైనాన్స్, హెచ్‌ఆర్ అండ్ ఓబీ, ఇన్ఫర్మేషన్ సిస్టమ్స్, ఇంటిగ్రేటివ్ మేనేజ్‌మెంట్, మార్కెటింగ్, ఆపరేషన్స్ స్పెషలైజేషన్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి.
- ఐఐటీ కాన్పూర్‌లో ఇండస్ట్రియల్ అండ్ మేనేజ్‌మెంట్ ఇంజనీరింగ్ డిపార్ట్‌మెంట్ 21 నెలల వ్యవధిలో ఎంబీఏ ప్రోగ్రామ్‌ను అందిస్తోంది. ఇక్కడ ఆపరేషన్స్, సిస్టమ్స్, మార్కెటింగ్, ఫైనాన్స్, హెచ్‌ఆర్ఎం, మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ మేనేజ్‌మెంట్, సర్వీస్ మేనేజ్‌మెంట్ స్పెషలైజేషన్లు ఎంచుకోవచ్చు.
- ఐఐటీ–ముంబై శైలేశ్ జె.మెహతా స్కూల్ ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంట్ పేరుతో ప్రత్యేక విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేసి.. ఎంబీఏ ప్రోగ్రామ్‌లను అందిస్తోంది. ఇందులో భాగంగా ఆపరేషన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ మేనేజ్‌మెంట్, క్వాంటిటేటివ్ టెక్నిక్స్, అకౌంటింగ్ అండ్ ఫైనాన్స్, మార్కెటింగ్, జనరల్ మేనేజ్‌మెంట్, హెచ్‌ఆర్ అండ్ ఓబీ, ఇంటర్నేషనల్ బిజినెస్, ఎకనామిక్స్ అండ్ స్ట్రాటజీ, ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ ఎలక్టివ్స్ అందుబాటులో ఉన్నాయి.
- ఐఐటీ–ఢిల్లీలో డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంట్ పరిధిలో ఎంబీఏ, ఎంబీఏ(టెలికం సిస్టమ్స్ మేనేజ్‌మెంట్) కోర్సులను అందిస్తోంది. ఎంబీఏ కోర్సులో భాగంగా ఇన్ఫర్మేషన్ సిస్టమ్స్, ఫైనాన్స్, మార్కెటింగ్, స్ట్రాటజిక్ మేనేజ్‌మెంట్, ఆపరేషన్స్ మేనేజ్‌మెంట్ స్పెషలైజేషన్లను ఎంచుకోవచ్చు.
- ఐఐటీ–రూర్కీలో డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంట్ స్టడీస్ పరిధిలో ఎంబీఏ కోర్సు అందిస్తోంది. మార్కెటింగ్, ఫైనాన్స్, ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ, ఆపరేషన్స్, హెచ్‌ఆర్ఎం స్పెషలైజేషన్లు అందుబాటులో ఉన్నాయి.
- ఐఐటీ జోధ్‌పూర్ కూడా స్కూల్ ఆఫ్ మేనేజ్‌మెంట్ అండ్ ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్‌షిప్ పేరుతో ప్రత్యేక విభాగాన్ని నెలకొల్పి ఎంబీఏ కోర్సును అందిస్తోంది.

ప్లేస్‌మెంట్స్ జోరు

ఐఐటీల్లో ఎంబీఏ విద్యార్థులకు క్యాంపస్ ప్లేస్‌మెంట్స్ ఆఫర్ల జోరు కొనసాగుతోంది. ఇక్కడ ఐఐఎంలకు దీటుగా ఆఫర్లు లభిస్తున్నాయి. నూటికి తొంభై శాతం మందికి ఉద్యోగాలు ఖరారవుతున్నాయి. వేతనాలు కూడా ఐఐఎంలకు దీటుగా అందుతున్నాయి. ఐటీ, కోర్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ విభాగాల్లో నియామకాలు జరిపే కంపెనీలకు ఈ స్కిల్స్‌తోపాటు నిర్వహణ నైపుణ్యాలున్న విద్యార్థులు ఐఐటీల్లో లభిస్తున్నారు. ఐఐటీల్లో ఎంబీఏ అభ్యర్థులకు ఐటీ, ఐటీఈఎస్, అనలిటిక్స్ ప్రొఫైల్స్‌లో ఎక్కువ ఆఫర్లు లభిస్తుండటమే ఇందుకు నిదర్శనం.

తాజా బ్యాచ్ ఎస్‌పీఓల హవా

- 2023–25 ఎంబీఏ బ్యాచ్‌కు సంబంధించి సమ్మర్ ప్లేస్‌మెంట్ ఆఫర్లు(ఎస్‌పీవో) హవా కొనసాగింది. ఐఐటీ ఖరగ్‌పూర్‌లో రూ.5.35 లక్షలతో అత్యధిక స్టయిఫండ్ లభించగా.. సగటు స్టయిఫండ్ రూ.4.61 లక్షలుగా ఉంది. ఐఐటీ–ముంబైలో అత్యధిక స్టయిఫండ్ రూ.5 లక్షలుగా.. సగటు స్టయిఫండ్ రూ.2.92 లక్షలుగా నమోదైంది.
- ఐఐటీ–చెన్నైలో అత్యధిక స్టయిఫండ్ రూ.4.4 లక్షలు కాగా, సగటు స్టయిఫండ్ రూ.1.05 లక్షలు. ఐఐటీ–కాన్పూర్‌లో అత్యధిక స్టయిఫండ్ రూ.1.7 లక్షలుగా.. సగటు స్టయిఫండ్ రూ.80 వేలుగా నమోదైంది. ఐఐటీ–రూర్కీలో అత్యధిక స్టయిఫండ్ రూ.2.3 లక్షలు, సగటు స్టయిఫండ్ రూ.89 వేలుగా ఉంది. ఐఐటీ–ఢిల్లీలో రూ.4.04 లక్షలు అత్యధిక స్టయిఫండ్ కాగా..రూ.2.63 లక్షల సగటు స్టయిఫండ్ లభించింది. ఐఐటీ–జోధ్‌పూర్‌లో అత్యధిక స్టయిఫండ్ రూ.80వేలు కాగా, సగటున రూ.44 వేల స్టయిఫండ్ అందింది.

ప్లేస్‌మెంట్స్ ట్రెండ్స్

ఫైనల్ ప్లేస్‌మెంట్స్‌దీ అదే తీరు

ఐఐటీల్లో ఎంబీఏ చదివిన వారికి ఐఐఎంలకు దీటుగా ఫైనల్ ఆఫర్లు లభించాయి. ఐఐటీ–ముంబైలో రూ.72 లక్షల అత్యధిక వేతనంతో ఆఫర్ నమోదైంది. ఐఐటీ ఖరగ్‌పూర్‌లో అత్యధిక వేతనం రూ.38 లక్షలుగా, సగటు వేతనం రూ.20.65 లక్షలుగా ఉంది. ఐఐటీ ఢిల్లీలో రూ.41.13 లక్షలతో అత్యధిక ప్యాకేజ్ ఆఫర్ లభించింది.

ఐఐటీ కాన్పూర్‌లో రూ.24 లక్షల ప్యాకేజ్‌తో కొలువు ఖాయమైంది. ఐఐటీ రూర్కీలో రూ.26 లక్షలు అత్యధిక ప్యాకేజ్ కాగా, రూ.18.3 లక్షలు సగటు ప్యాకేజ్‌గా నమోదైంది. ఐఐటీ–చెన్నైలో రూ.29.6 లక్షలు, రూ.16.93 లక్షలుగా అత్యధిక, సగటు ప్యాకేజీలు ఉన్నాయి. ఐఐటీ జోధ్‌పూర్‌లో అత్యధిక ప్యాకేజ్ రూ.24.81 లక్షలు, సగటు ప్యాకేజ్ రూ.11.77 లక్షలుగా ఉంది.

ఈ మూడు రంగాలదే

ఐఐటీల్లోని ఎంబీఏ ప్రోగ్రామ్ విద్యార్థులకు కన్సల్టింగ్, ఫైనాన్స్, జనరల్ మేనేజ్‌మెంట్ విభాగాల్లో ఎక్కువ ఆఫర్లు లభించాయి. ఈ విభాగాలతో ఎక్కువగా కార్యకలాపాలు నిర్వహించే కన్సల్టింగ్ సంస్థలు భారీగా నియామకాలు చేపట్టాయి. అంతర్జాతీయంగా ప్రఖ్యాతి గడించిన బోస్టన్ కన్సల్టింగ్ గ్రూప్, పీడబ్ల్యూసీ, డెలాయిట్, కేపీఎంజీ, ఈ అండ్ వై తదితర సంస్థలు ఆఫర్ల ఇవ్వడంలో ముందంజలో నిలిచాయి. వీటితోపాటు బీఎఫ్ఎస్ఐ, ఈ–కామర్స్, ఎడ్‌టెక్, ఫిన్‌టెక్, ఐటీ /ఐటీఈఎస్ సంస్థలు కూడా భారీ ఆఫర్లతో విద్యార్థులకు స్వాగతం పలికాయి. కొన్ని ఐఐటీల్లోని ఎంబీఏ విద్యార్థులకు డబుల్ ఆఫర్లు, ఇంటర్నేషనల్ ఆఫర్లు కూడా అందాయి. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఎంబీఏ అభ్యర్థులకూ మిడ్ లెవల్ పొజిషన్స్ అందాయి.

కన్సల్టింగ్.. కింగ్

ఆఫర్లు అందించడంలో కన్సల్టింగ్ సంస్థలు ముందంజలో నిలిచాయి. మొత్తం ఆఫర్లలో దాదాపు 40 శాతం ఆఫర్లు కన్సల్టింగ్ సంస్థల నుంచే ఉండడం ఇందుకు నిదర్శనంగా చెప్పొచ్చు. కంపెనీలు తగిన వ్యూహాల కోసం కన్సల్టింగ్ సంస్థలను సంప్రదిస్తున్నాయి. ఇదే ఇప్పుడు కన్సల్టింగ్ సంస్థల్లో నియామకాలు పెరగడానికి, క్యాంపస్ డ్రైవ్స్‌లో టాప్ రిక్రూటర్స్‌గా నిలవడానికి కారణంగా చెబుతున్నారు. మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ విభాగంలోనూ నియామకాలు ఆశాజనకంగానే కనిపించాయి. వీటిలోనూ అధిక శాతం జాబ్ ప్రొఫైల్స్ డేటా అనాలిసిస్, బిగ్ డేటా, మార్కెటింగ్, ఫైనాన్స్ విభాగాల్లోనే లభించాయి.

ఈ నైపుణ్యాలు తప్పనిసరి

ఐఐటీల్లోని ఎంబీఏ విద్యార్థులకు భారీ స్థాయిలో ఆఫర్లు ఖరారు చేసిన కార్పొరేట్ సంస్థలు.. కేవలం సర్టిఫికెట్లు, జీపీఏలే కాకుండా ఇతర ఎన్నో అంశాలను, నైపుణ్యాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్నాయి. ప్రాబ్లమ్ సాల్వింగ్ స్కిల్స్, ఇంటర్ పర్సనల్ స్కిల్స్, కమ్యూనికేషన్ స్కిల్స్ వంటి నైపుణ్యాలకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చాయి. కోర్ స్కిల్స్ కోణంలో సబ్జెక్ట్ నాలెడ్జ్‌తోపాటు సదరు సబ్జెక్ట్‌కు సంబంధించి డిజిటల్ నైపుణ్యాలున్న విద్యార్థులను నియమించుకున్నాయి. అదే విధంగా బిజినెస్ అనలిటిక్స్, డేటా అనలిటిక్స్, డేటా మేనేజ్‌మెంట్ వంటి లేటెస్ట్ స్కిల్స్ ఉన్న విద్యార్థులకు పెద్ద పీట వేశాయని ఆయా గణాంకాలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి.

ఐఐటీ–ఎంబీఏలో ప్రవేశం ఇలా

ఐఐటీల్లో ఎంబీఏ ప్రోగ్రామ్‌లో చేరాలంటే తప్పనిసరిగా క్యాట్‌లో ఉత్తీర్ణత సాధించాల్సి ఉంటుంది. అనంతరం ప్రతి ఐఐటీలోని మేనేజ్‌మెంట్ స్కూల్స్‌కు ప్రత్యేకంగా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి. ఆ తర్వాత మలిదశలో నిర్వహించే గ్రూప్ డిస్కషన్, పర్సనల్ ఇంటర్వ్యూలలోనూ విజయం సాధించాలి. అప్పుడే ప్రవేశం ఖరారవుతుంది. అదే విధంగా కొన్ని ఐఐటీలు ఎంబీఏ ప్రోగ్రామ్‌లో ప్రవేశానికి బ్యాచిలర్ డిగ్రీలో 60 శాతం మార్కులు తప్పనిసరి అనే నిబంధన విధిస్తున్నాయి. 2025–26 ప్రవేశాలకు సంబంధించి క్యాట్–2024 ఉత్తీర్ణత ఆధారంగా.. ఐఐటీల్లో ఎంబీఏ కోర్సులో ప్రవేశ ప్రక్రియ మొదలైంది.

కెరీర్ కౌన్సెలింగ్
మీ సందేహాలు, సలహాలు పంపించాల్సిన
ఈ- మెయిల్ sakshieducation@gmail.com

నేటి భవిత ఈ పేపర్‌లో..
» సివిల్స్, గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం- తెలంగాణ హిస్టరీ » టెట్/డీఎస్సీ ప్రత్యేకం- ఫిజిక్స్
» గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం-జనరల్ స్టడీస్-జాగ్రఫీ » బ్యాంక్ ఎగ్జామ్స్ ప్రత్యేకం- కంప్యూటర్ అవేర్‌నెస్

క్లుప్తంగా...

'పది' విద్యార్థులకు సెలవుల్లోనూ భోజనం

సాక్షి, అమరావతి : పదో తరగతి ప్రత్యేక తరగతులకు హాజరవుతున్న విద్యార్థులకు సెలవు రోజుల్లోనూ మధ్యాహ్న భోజనం ఏర్పాటు చేయాలని పాఠశాల విద్యాశాఖ ఆదేశాలిచ్చింది.

సాక్షి ఎఫెక్ట్..

రెండో శనివారం, ఆదివారం, ఇతర సెలవు దినాల్లో విద్యార్థులకు బడిలోనే భోజనం అందించాలని పేర్కొంది. 'ప్రత్యేక శిక్షణ సరే.. ఆకలి తీర్చేదారేది?' పేరిట ఈ నెల 26న 'సాక్షి'లో ప్రచురితమైన కథనానికి స్పందించిన అధికారులు ఈ మేరకు ఆదేశాలిచ్చారు. మార్చి 17 నుంచి జరిగే పదో తరగతి పరీక్షలకు విద్యార్థులను సన్నద్ధం చేసేందుకు ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో రోజుకు రెండు గంటలు అదనంగా తరగతులు నిర్వహిస్తున్నారు. సెలవు రోజుల్లోనూ విద్యార్థులకు ప్రత్యేక శిక్షణ కొనసాగుతున్నా.. రెండు నెలలుగా భోజనం ఏర్పాట్లు మాత్రం చేయలేదు. దీంతో సాయంత్రం అల్పాహారం, సెలవుల్లో అన్నం లేక విద్యార్థులు ఆకలితో ఇబ్బంది పడుతున్న వైనాన్ని 'సాక్షి' వెలుగులోకి తెచ్చింది. దీనిపై స్పందించిన పాఠశాల విద్యాశాఖ ఫిబ్రవరి 2 నుంచి మార్చి 10వ తేదీ వరకు ఉన్న ఎనిమిది సెలవు దినాల్లోనూ మధ్యాహ్న భోజన పథకం కింద ఆహారాన్ని ఏర్పాటు చేయాలంటూ సోమవారం ఆదేశాలు జారీచేసింది.

ఏప్రిల్ 10న కొత్త నర్సింగ్ కళాశాలలకు నోటిఫికేషన్

సాక్షి, అమరావతి: కొత్త నర్సింగ్ కళాశాలలు, స్కూల్స్ ఏర్పాటుకు సంబంధించిన పాలసీని క్రమబద్ధీకరించాలని వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ నిర్ణయించింది. ప్రస్తుత, భవిష్యత్ అకడమిక్ ఇయర్స్‌లో కొత్త కళాశాలలకు అనుమతులు మంజూరు కోసం డైరెక్టర్ ఆఫ్ మెడికల్ ఎడ్యుకేషన్(డీఎంఈ) పంపిన ప్రతిపాదనలను ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. ఈ మేరకు వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి ఉత్తర్వులిచ్చారు. ఈ నేపథ్యంలో వచ్చే ఏప్రిల్ 10న కొత్త కళాశాలలు/స్కూల్స్ ఏర్పాటుకు నోటిఫికేషన్ ఇవ్వనున్నారు.

రెండో విడత ఇన్‌సర్వీస్ పీజీ సీట్ల కేటాయింపు

సాక్షి, అమరావతి: 2024-25 విద్యా సంవత్సరానికి పీజీ మెడికల్ కోర్సుల్లో రెండో విడతలో భాగంగా ఇన్‌సర్వీస్ కోటా సీట్లను ఆరోగ్య విశ్వవిద్యాలయం సోమవారం కేటాయించింది. సీట్లు పొందిన వైద్యులు ఈనెల 30 తేదీలోగా కళాశాలల్లో రిపోర్ట్ చేయాలని ఆదేశించింది.

ఎంత ఖర్చయినా ఓకే..

ప్రపంచాన్ని చుట్టేద్దాం!

- విలాసవంతమైన అనుభూతి కోసం భారీ ఖర్చుకూ వెనుకాడని భారత పర్యాటకులు
- విదేశీ పర్యటనకు సగటున రూ.2 లక్షల వరకు ఖర్చు
- భారత పర్యాటకులను ఆకర్షించేందుకు వీసా ప్రక్రియ సులభతరం చేస్తున్న వివిధ దేశాలు

ప్రపంచ పర్యాటకంలో భారత్ కీలక పాత్ర

సాక్షి, అమరావతి: ప్రపంచ పర్యాటక రంగ పునర్నిర్మాణంలో భారతీయులు కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నారు. విదేశీ గమ్యస్థానాలను అన్వేషించడంలో ఇతర దేశాలతో పోలిస్తే ఎక్కువ ఉత్సాహం కనబరుస్తున్నారు. ఎంత ఖర్చయినా.. ప్రపంచాన్ని చుట్టేసేందుకు అమితాసక్తిని ప్రదర్శిస్తున్నారు. దీంతో భారత పర్యాటకులను ఆకర్షించడానికి ప్రపంచ దేశాలు ప్రత్యేక ఆఫర్లు కూడా ప్రకటిస్తున్నాయి. వీసా లేకుండానే తమ దేశాల్లో పర్యటించే సౌలభ్యాన్ని కల్పిస్తున్నాయి.

ఖర్చుకు వెనుకాడట్లేదు..

కరోనా అనంతర పరిస్థితుల్లో భారతీయుల ఆలోచనల్లో మార్పు వచ్చిందని అంతర్జాతీయ టూరిస్ట్ ట్రావెల్స్ సంస్థలు చెబుతున్నాయి. విదేశాల్లో పర్యటించేందుకు.. కొత్త అనుభూతి పొందేందుకు భారతీయులు ఎంత ఖర్చు పెట్టేందుకైనా వెనుకాడట్లేదని పేర్కొంటున్నాయి. భారత పర్యాటకుడు ఒక్కో అంతర్జాతీయ పర్యటనకు సగటున రూ.2 లక్షల వరకు ఖర్చు చేస్తున్నట్లు తెలిపాయి. ఈ ఖర్చు క్రమంగా పెరుగుతోందని వెల్లడించాయి. కాగా, 2023లో 2.82 లక్షల మంది విదేశాలకు ప్రయాణించడం ద్వారా రూ.2.60 లక్షల కోట్లు ఖర్చు చేశారని వరల్డ్ ట్రావెల్ అండ్ టూరిజం కౌన్సిల్ తెలిపింది. దేశంలో అవుట్‌బౌండ్ ట్రావెల్ మార్కెట్‌లో గణనీయమైన పెరుగుదల నమోదవుతోందని.. 2034 నాటికి రూ.4.78 లక్షల కోట్లకు పైగా పెరుగుతుందని అంచనా వేస్తోంది. అలాగే భవిష్యత్‌లో అవుట్ బౌండ్ పర్యాటకులు 8 కోట్లకు చేరుకుంటారని.. ముఖ్యంగా ఆగ్నేయాసియా, మధ్యప్రాచ్యం దేశాలకు ప్రాధాన్యం పెరుగుతుందని భావిస్తోంది. ఇది భారత పర్యాటకుల విలాసవంతమైన జీవనశైలి అభివృద్ధిని సూచిస్తోందని, పెరుగుతున్న ఆదాయ మార్గాలు కూడా సరిహద్దుల దాటి ప్రయాణాలు చేసేలా ప్రోత్సహిస్తున్నాయని అభిప్రాయపడింది.

మెరుగైన ఆతిథ్యం..

భారత పర్యాటకులను ఆకర్షించేందుకు వివిధ దేశాలు ప్రత్యేక ప్రణాళికలు వేస్తున్నాయి. థాయిలాండ్, శ్రీలంక, దక్షిణాఫ్రికా వంటి దేశాలు ఎంట్రీ ప్రోటోకాల్‌లను సరళీకృతం చేశాయి. యూఏఈ, టర్కీ తదితర దేశాలు భారతదేశంలో భారీగా ప్రమోషన్ కార్యక్రమాలు చేసుకుంటున్నాయి. అలాగే పలు దేశాలు అంతరాయం లేని కనెక్టివిటీ, అవాంతరాలు లేని వీసా ప్రక్రియలను అందజేస్తున్నాయి. యూరప్, ఉత్తర అమెరికాకు వీసాల కోసం ఎక్కువ నిరీక్షించాల్సి రావడంతో.. భారత పర్యాటకులు ఎక్కువగా మధ్యప్రాచ్యం, ఆగ్నేయాసియా దేశాలకు తరలి వెళ్తున్నారు. అలాగే భారత పర్యాటకుల కోసం హాస్పిటాలిటీ దిగ్గజ సంస్థలు కూడా తమ కార్యకలాపాలను విస్తరిస్తున్నాయి. ఈ క్రమంలోనే అకార్, హిల్టన్, ఐహెచ్‌జీ వంటి హాస్పిటాలిటీ సంస్థలు తమ చైన్‌లను ప్రధాన నగరాల నుంచి టైర్ 2, 3 పట్టణాల్లోనూ ఏర్పాటు చేస్తున్నాయి. విమానయాన సంస్థలు కూడా దేశీయ, అంతర్జాతీయ సామర్థ్యాలను పెంచుకునే దిశగా అడుగులు వేస్తున్నాయి.

సర్కారు బడులపై కర్ర పెత్తనం!

ఎన్‌రోల్‌మెంట్‌లో తప్పలంటూ రెవెన్యూ శాఖతో తనిఖీలు

సాక్షి, అమరావతి: విద్యార్థులకు అందించాల్సిన సంక్షేమ పథకాలకు ఎగనామం పెట్టేందుకు చంద్రబాబు కూటమి ప్రభుత్వం నెలకో కొత్త నాటకం ఆడుతోంది. ఇంట్లో ఎంత మంది పిల్లలు ఉంటే అంతమందికీ తల్లికి వందనం కింద రూ.15 వేలు సహా పలు హామీలిచ్చిన కూటమి పెద్దలు అధికారంలోకి వచ్చి ఏడు నెలలు దాటినా ఒక్క పథకం అమలు చేయకుండా కుంటి సాకులు వెదుకుతోంది. తాజాగా ప్రభుత్వ బడుల్లో విద్యార్థుల సంఖ్య వాస్తవంకంటే అధికంగా ఉందని, తప్పుడు ఎన్‌రోల్‌మెంట్‌పై చర్యలు తీసుకుంటామని ఉపాధ్యాయులను హెచ్చరిస్తోంది. అంతేగాక, విద్యార్థుల సంఖ్యపై లెక్కలంటూ ప్రభుత్వ పాఠశాలలపై రెవెన్యూ శాఖకు పెత్తనం అప్పగించింది. విద్యార్థుల లెక్క తీసేందుకు ఎమ్మార్వో, ఎండీవో, ఇతర రెవెన్యూ సిబ్బందిని ప్రభుత్వ స్కూళ్లకు పంపిస్తోంది. వాస్తవానికి ఆధార్ నంబర్ ఆధారంగా విద్యార్థులను బడుల్లో చేర్చుకున్నారు. ఆ వివరాలు ఇప్పుడు యూడైస్‌తో సరిపోవడం లేదని, డ్రాప్ బాక్స్‌లో కనిపిస్తున్న 2,02,791 మంది విద్యార్థులు వాస్తవానికి లేకున్నా అదనంగా నమోదు చేశారని చెబుతోంది. వారందరినీ తొలగించేందుకు ప్రభుత్వం ప్రణాళిక సిద్ధం చేసిందని అధికారవర్గాలు చెబుతున్నాయి. గత ప్రభుత్వంలో బడి బయట పిల్లలను స్థానికంగా గ్రామ/వార్డు వలంటీర్లు, సచివాలయ విద్యా కార్యదర్శులు కలిసి గుర్తించేవారు. వారిని తిరిగి పాఠశాలల్లో చేర్పించే బాధ్యత తీసుకునేవారు. దీంతో డ్రాప్‌బాక్స్ ఖాళీగా ఉండేది. ప్రస్తుతం వలంటీర్లు, సచివాలయ కార్యదర్శులను కూటమి ప్రభుత్వం పక్కన పెట్టడంతో బడిబయటి పిల్లలు ఎక్కడున్నారో తెలియని పరిస్థితి నెలకొంది.

డ్రాప్ బాక్స్ లెక్కలు బోగస్ అంటూ..

పాఠశాల విద్యా శాఖ లెక్కల ప్రకారం ప్రస్తుతం 1 నుంచి 10వ తరగతి వరకు ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో సుమారు 37 లక్షల మంది చదువుతున్నారు. విద్యార్థుల చేరికలు, వారి ఆధార్ వివరాలను యూడైస్‌తో అనుసంధానం చేశారు. దీంతో అందరి పిల్లల వివరాలు చిరునామాలతో సహా ప్రభుత్వం వద్ద ఉన్నాయి. ఓ విద్యార్థి వరుసగా 30 రోజులు బడికి హాజరు కాకపోతే ఆ వివరాలు పాఠశాల విద్య డేటా బేస్‌లోని 'డ్రాప్‌బాక్స్'లోకి వెళ్లిపోతాయి. అంటే వారు డ్రాప్ అవుట్స్‌గా లెక్కించాలి. ఇలా ప్రతి పాఠశాలకు నెల రోజులకు మించి హాజరు కాని వారు 10 నుంచి 50 మంది వరకు ఉంటారని అంచనా. దాని ప్రకారం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా డ్రాప్ బాక్స్‌లో నమోదైన విద్యార్థుల సంఖ్య గతేడాది అక్టోబర్ నాటికి 2,02,791 మందికి చేరింది. ఇప్పుడు ఈ వివరాలను బోగస్ ఎన్‌రోల్‌మెంట్‌గా గుర్తించనుంది. ఇలా బోగస్ ఎన్‌రోల్‌మెంట్ చేసినందుకు ఉపాధ్యాయులపై చర్యలు తీసుకుంటామని ఇటీవల ఒంగోలులో జరిగిన సమావేశంలో పాఠశాల విద్య డైరెక్టర్ విజయ్ రామరాజు తీవ్రంగా హెచ్చరించారు. టీచర్ పోస్టులు పోకుండా కాపాడుకునేందుకు నకిలీ ఎన్‌రోల్‌మెంట్ చేస్తే కఠిన చర్యలు తప్పవని హెచ్‌ఎంలను హెచ్చరించారు. బోగస్ హాజరు వేసే హెచ్‌ఎంలపై క్రిమినల్ కేసులు కూడా నమోదు చేస్తామన్నారు. బోగస్ హాజరును నిగ్గు తేల్చేందుకు రెవెన్యూ అధికారుల బృందాలు ప్రతి పాఠశాలను తనిఖీ చేసేలా ఆదేశాలిచ్చారు.

ప్రభుత్వ పాఠశాలలపై తప్పుడు ముద్ర

గత ప్రభుత్వంలో సర్కారు బడుల్లో విద్యార్థులకు నాణ్యమైన మధ్యాహ్న భోజనం అందేది. అలాగే, ఏటా అమ్మ ఒడి కింద రూ.15 వేల చొప్పున నగదు తల్లుల ఖాతాల్లో జమయ్యేది. దీంతో నిరుపేదలు సైతం తమ పిల్లలను బడులకు పంపేవారు. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో విద్యార్థుల డ్రాప్ అవుట్స్ దాదాపు తగ్గిపోయాయి. ఒకవేళ ఎక్కడైనా డ్రాపవుట్స్ ఉంటే వలంటర్లు, సచివాలయ సిబ్బంది వారిని తిరిగి బడుల్లో చేర్పించేవారు. కానీ కూటమి ప్రభుత్వం వచ్చాక బడి బయట పిల్లలను గుర్తించే బాధ్యతను ఉపాధ్యాయులకే అప్పగించింది. పైగా తల్లికి వందనం కింద ఇస్తామన్న రూ.15 వేలు ఇవ్వనేలేదు. దీంతో చాలా మంది నిరుపేదలు, కూలీలు పిల్లలను తీసుకుని ఉపాధి కోసం వలసపోయారు. పిల్లలు కూడా బాల కార్మికులుగా మారుతున్నారు. దీంతో బడుల్లో చేరిన విద్యార్థుల డ్రాప్ అవుట్స్ పెరిగాయి. 2024 అక్టోబర్ నాటికి 2,02,791 మంది విద్యార్థులు డ్రాప్ బాక్స్‌లోకి చేరగా, ఈ మూడు నెలల్లో మరో 50 వేల మందికి పైగా పెరిగి ఉండవచ్చని అంచనా. కానీ, ఈ లెక్కలను బోగస్ అంటూ రెవెన్యూ అధికారులు తనిఖీలకు వచ్చినప్పుడు లెక్క సరిపోవాలని, లేకుంటే కఠిచర్యలు తప్పవంటూ విద్యా శాఖ హెచ్చరించడంపై టీచర్లు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. అన్ని విషయాలు ప్రభుత్వానికి తెలిసినప్పటికీ, తాము తప్పు చేశామని అనడంపై ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

మద్యం తాగి.. విద్యార్థులపై దాడి

హెచ్‌ఎంను సస్పెండ్ చేసిన డీఈవో

జయరాజ్

హొళగుంద: కర్నూలు జిల్లా హొళగుంద మండలం ముద్దటమాగి ప్రభుత్వ ప్రాథమిక పాఠశాలలో హెచ్ఎం జయరాజ్ విధులు నిర్వర్తిస్తున్నారు. జయరాజ్ సోమవారం తన వెంట తెచ్చుకున్న మద్యం బాటిల్ తీసుకుని పాఠశాల టాయిలెట్‌లోకి వెళ్లారు. మద్యం బాటిల్ తీసుకుని వెళుతుండటాన్ని విద్యార్థులు గమనించి బాత్రూం దగ్గరకు వెళ్లి చూశారు. దీంతో హెచ్ఎం కోపంతో ఊగిపోతూ ప్లాస్టిక్ పైప్‌తో విద్యార్థులను ఇష్టానుసారంగా కొట్టాడు. కొందరు విద్యార్థులు ఈ విషయాన్ని తల్లిదండ్రులకు చెప్పడంతో తల్లిదండ్రులు పాఠశాలకు చేరుకున్నారు. హెచ్‌ఎం మద్యం మత్తులో ఊగుతుండడాన్ని చూసి ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. ఎంఈవో-2 జగన్నాథం అక్కడికి చేరుకోవడంతో గ్రామస్తులు హెచ్‌ఎంపై లిఖితపూర్వకంగా ఫిర్యాదు చేయడంతో పాటు పాఠశాలకు తాళాలు వేశారు. ఈ నేపథ్యంలో హెచ్‌ఎంను సస్పెండ్ చేస్తూ జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శామ్యూల్‌పాల్ ఉత్తర్వులిచ్చారు.

Published and printed by Dhananjaya Reddy Rakkasi on behalf of Jagati Publications Limited, Published from Vishnu Motor Plaza, 2nd Floor, 31-A, Jawaharlal Nehru Road, Ekkattuthangal, Chennai -600 032 and Printed Jagati Publications Limited, Survey No.172, Vegata Village, Jadigenalhalli, Hoskote Taluk,Bangaluru Rural Dist, MNS Printers Private Limited, Survey no. 76/1, Noombal Village, Velappanchavadi, Poonamallee High Road, Chennai - 600 077. Impression Printing & Packaging Limited, C-18-19-20, Sector -59, Noida, Uttar Pradesh-201 301, Dangat Media Pvt Ltd.,22.Dighe MIDC, Navi Mumbai, Maharashtra- 400708.
EDITOR: Dhananjaya Reddy Rakkasi, (Responsible for selection of News under the PRB Act) RNI No:TNTEL/2008/25943 Reproduction in whole or in part without written permission of the publisher is prohibited.

క్లుప్తంగా

క్రీడాకారులకు సదుపాయాలు

షటిల్ బ్యాడ్మింటన్ కోర్టు ఏర్పాటుకు భూమిపూజ నిర్వహిస్తున్న దృశ్యం

రాయచూరు రూరల్: క్రీడాకారులకు అన్ని రకాలుగా ప్రోత్సాహం ఇస్తున్నట్లు ఎమ్మెల్సీ వసంత్‌కుమార్ అన్నారు. నగరంలోని ఐడీఎస్ఎంటీ కాలనీలో షటిల్ బ్యాడ్మింటన్ కోర్టు ఏర్పాటుకు సోమవారం ఆయన భూమిపూజ చేశారు. నిర్మాణాలు నాణ్యతతో చేపట్టాలని అధికారులకు సూచించారు. శ్రీదేవి నాయక్, నాగరాజ్, అబ్దుల్ ఖరీం, రజాక్ ఉస్తాద్ పాల్గొన్నారు.

ఆత్మస్థైర్యంతో ముందుకుసాగాలి

రాయచూరు రూరల్: జీవితంలో ఎన్ని అడ్డంకులు ఎదురైనా ఆడపిల్లలు ఆత్మస్థైర్యంతో ముందుకు సాగాలని జిల్లా ఆరోగ్య అధికారి సురేంద్రబాబు సూచించారు. నగరంలోని తల్లీబిడ్డల ఆస్పత్రిలో సోమవారం జాతీయ ఆడ పిల్లల దినోత్సవం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా కేక్ కట్ చేసి పంపిణీ చేశారు. ఆర్‌సీహెచ్ అధికారిణి నందిత, శివ కుమార్, ప్రజల్వ కుమార్, భువనేశ్వరి, మల్లేశప్ప, శ్రీలతా,నవనీ త్, లక్ష్మి, సరోజ పాల్గొన్నారు.

రైతుల సమస్యలు పరిష్కరించాలని ధర్నా

ఆందోళన చేస్తున్న రైతు సంఘాల నేతలు

చెళ్లకెర రూరల్: రైతాంగ సమస్యల పరిష్కారం కోసం రైతు సంఘం నాయకులు సోమవారం తాలూకాలోని హిరేహళ్లి టోల్ వద్ద ధర్నా చేశారు. నాయకులు మాట్లాడుతూ రైతులు ఎన్నో కష్టాలను ఎదుర్కొని పంటలు సాగు చేస్తున్నారన్నారు. ట్రాక్టర్లు, వ్యవసాయ పరికరాలను రవాణా చేసే సమయంలో రైతుల నుంచి ఫీజు వసూలు చేయరాదన్నారు. అదేవిధంగా హిరేహళ్లి బస్టాండ్ వద్ద డ్రైనేజీ నిర్మాణం, గొల్లరహట్టి, బుక్లరాహట్టి వద్ద బస్టాండ్ షెల్టర్లు నిర్మించాలని డిమాండ్ చేశారు. హిరేహళ్లి బస్టాండ్ నుంచి గ్రామం వైపు వెళ్లే రహదారి విస్తరణకు రూ. 3 కోట్లు విడుదల చేసినా పనులు ప్రారంభించలేదని, ఇప్పటినా అధికారులు స్పందించి రోడ్డు పనులు చేపట్టాలని డిమాండ్ చేశారు. తహసీల్దార్ రెహ్మాన్ పాషా, రోడ్డు రవాణా సంస్థ అధికారులు ఘటన స్థలానికి వచ్చి ఆందోళనకారులతో చర్చించారు. మూడు నెలల్లో సమస్యలు పరిష్కరిస్తామని హామీ ఇవ్వడంతో వారు శాంతించారు.

దేశాన్ని అప్పులపాలు చేస్తున్న ఎన్‌డీఏ

మాట్లాడతున్న హిరేమఠ్

రాయచూరు రూరల్: కేంద్రంలోని ఎన్‌డీఏ సర్కార్ దేశాన్ని అప్పుల ఊబిలోకి నెట్టిందని సామాజిక పోరాట సమితి అధ్యక్షుడు హిరేమఠ్ ఆరోపించారు. సోమవారం ఆయన నగరంలో పాత్రికేయుల భవనంలో విలేకరులతో మాట్లాడారు. గత ఏడాది కేంద్ర బడ్జెట్‌లో రూ.14 లక్షల కోట్ల మేర అప్పులు చూపించారన్నారు. పేదలకు, నిరుద్యోగులకు దారి చూపని బడ్జెట్ అని అన్నారు. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు, పెట్రోల్, డీజిల్, గ్యాస్ ధరలు పెంచడాన్ని ఖండించారు. నరేగలో పని రోజులు తగ్గించి కూలీల సంక్షేమాన్ని విస్మరించిందన్నారు. నూతన వ్యవసాయ చట్టాలను ఉపసంహరించుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు.

కవితల పుస్తకం ఆవిష్కరణ

కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభిస్తున్న సాహితీవేత్తలు

రాయచూరురూరల్: కవితలు ఆలోచింపజేసేలా ఉండాలని సీనియర్ కవి సిద్దలింగప్ప అన్నారు. కవి సయ్యద్‌వలీ రాసిన ముక్త కవితల పుస్తకాలను సోమవారం జిల్లా కేంద్రంలోని కన్నడ భవనంలో ఆయన ఆవిష్కరించారు. విద్యారంగంలో ఉంటూ సాహిత్యంపై ఆసక్తి పెంచుకొని కవితలు రాయడం అభినందనీయన్నారు.

ఏనుగు మృత్యువాత

యశవంతపుర: కేరళ, దక్షిణకన్నడ జిల్లా సరిహద్దు సుళ్య తాలూకా మండెకోళ గ్రామం ఎర్కలాండి వద్ద మగ ఏనుగు చనిపోయి ఉంది. ఏనుగులు గొడవ పడినప్పుడు ఈ మగ ఏనుగు గాయపడి చనిపోయి ఉంటుందని అటవీశాఖ అధికారి ప్రవీణ్‌కుమార్ శెట్టి తెలిపారు. కనీసం వారంరోజులై ఉంటుందని, కుళ్లిపోయే దశలో ఉందని చెప్పారు. మరో ఏనుగు దంతాలతో కుమ్మేయడంతో గాయాలతో తీవ్ర రక్తస్రావమై చనిపోయినట్లు గుర్తులున్నాయి. కళేబరాన్ని అక్కడే పూడ్చిపెట్టారు.

ధరల ఘాటు లేని మిర్చి

ఏపీఎంసీలోని గోదాములో మిర్చి బస్తాలు

మిర్చిని ఆరబోసిన దృశ్యం(ఫైల్)

- గోదాముల్లో పంటను నిల్వ చేసిన రైతులు
- నెలల తరబడి ఎదురు చూసినా పెరగని ధరలు

రాయచూరు రూరల్: లక్షల రూపాయల పెట్టుబడులు పెట్టి సాగు చేసిన ఎండుమిరప పంట అన్నదాతల ఆశలను తుంచేస్తోంది. ప్రకృతి వైపరీత్యాలను, తెగుళ్లను అధిగమించి పంటను కంటికి రెప్పలా కాపాడుకున్నారు. పంటను మార్కెట్‌లోకి తీసుకెళ్లిన అన్నదాత అక్కడి ధరలను చూసి కన్నీరు పెట్టాల్సి వస్తోంది. ఎండు మిర్చి ధరలు అమాంతం తగ్గడంతో అన్నదాతలు కుదేలవుతున్నారు. గతంలో ఒక రకం మిర్చి క్వింటాల్ రూ.27వేల ధర ఉన్న ధర నేడు రూ.8 వేలకు చేరుకుంది. గతంలో క్వింటా రూ.20వేల ధర పలికిన గుంటూరు రకం మిర్చి ధర నేడు రూ.7వేలకు చేరుకుంది. పెట్టుబడులు కూడా దక్కవని ఆవేదన చెందుతున్నారు. కల్యాణ కర్ణాటకలోని రాయచూరు, యాదగిరి, కొప్పళ, బీదర్, కలబుర్గి జిల్లాల్లో ఖరీఫ్‌లో 50 వేల ఎకరాల్లో మిరప సాగైంది. ఎకరాకు పెట్టుబడుల కోసం రూ.లక్షా50వేల వరకు వ్యయం చేశారు. మూడు రోజులకు ఒక మారు రసాయన మందులు పిచికారి చేశారు. ఎకరాకు పది బస్తాల వరకు ఎరువులు వినియోగించారు. తుంగభద్ర చివరి ఆయకట్టుకు సరిగా నీరు అందక పోవడంతో రైతులు ట్యాంకర్లతో నీరు తెప్పించి పంటను కాపాడుకున్నారు. కొంద రైతే కడవలతో మొక్కలకు నీరు పోశారు. ఎకరాకు 15 నుంచి 20 క్వింటాళ్ల వరకు దిగుబడి లభించింది. పంట కోతలు మొదలైన తర్వాత ధరలు తగ్గుముఖం పట్టాయి. దీంతో పంటను గోదాముల్లో నిల్వ చేసి ధర కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. నెలలు గడిచినా ధరలు పెరగడం లేదు. దీంతో అప్పుల ఊబిని నుంచి గట్టెక్కే పరిస్థితి లేదని రైతులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం మద్దతు ధరతో మిర్చి కొనుగోలు చేయాలని కోరుతున్నారు.

ఆగని సూక్ష్మరుణ సంస్థల వేధింపులు

- వడ్డీ చెల్లించలేదని ఇంటికి తాళం

చికిత్స పొందుతున్న మల్లికార్జునరెడ్డి, ఆందోళన చేస్తున్న సీపీఎం కార్యకర్తలు

రాయచూరు రూరల్: సూక్ష్మరుణ సంస్థల ప్రతినిధుల వేధింపులు అధికమయ్యాయి. ప్రజలను వేధిస్తే చర్యలు తీసుకుంటామని ప్రభుత్వం ఓవైపు చెబుతున్నా ఆ సంస్థల ఆగడాలకు అడ్డుకట్ట పడటం లేదు. కంతులు చెల్లించలేదని యాదగిరి జిల్లా యడ్డళ్లికి చెందిన గీతా అనే మహిళ ఇంటికి మైక్రోఫైనాన్స్ కంపెనీ నిర్వాహకులు వెళ్లి తాళం వేశారు. కుటుంబ అవసరాల కోసం గీత మైక్రో ఫైనాన్స్‌లో రూ.2.50లక్షల రుణం తీసుకుంది. అయితే కుమారుడు మల్లికార్జునకు కిడ్నీ పాడవటంతో బెంగళూరులోని ఆస్పత్రిలో చేర్పించింది. ఈక్రమంలో ఆరు నెలలపాటు వడ్డీ చెల్లించలేకపోయింది. ఆ మహిళ ఆస్పత్రిలో ఉండగా మైక్రో ఫైనాన్స్ కంపెనీ నిర్వాహకులు సోమవారం ఆమె ఇంటికి వెళ్లి తాళం వేశారు.

సూక్ష్మరుణ సంస్థల దిష్టిబొమ్మ దహనం

సూక్ష్మరుణ సంస్థల ఆగడాలకు అడ్డుకట్ట వేయాలని సీపీఐ(ఎంఎల్) నాయకులు డిమాండ్ చేశారు. ఈమేరకు సోమవారం రాయచూరులో మైక్రోఫైనాన్స్ సంస్థల దిష్టిబొమ్మలను దహనం చేశారు. అనంతరం ధర్నా నిర్వహించారు. అధ్యక్షుడు అమరేష్ మాట్లాడుతూ మైక్రో ఫైనాన్స్ సంస్థలు నిబంధనలు ఉల్లంఘిస్తున్నాయన్నారు. అప్పులు తీసుకున్న వారిని వేధిస్తున్నాయన్నారు. కంతులు చెల్లించడం ఆలస్యమైతే మహిళలను కూడా వేధింపులకు పాల్పడుతున్నారన్నారు. ఆ సంస్థల సిబ్బంది వెళ్లి రుణగ్రహీతల ఇళ్లలోకి వెళ్లి సామగ్రిని బయటకు వేసి తాళాలు వేస్తున్నారన్నారు. అలాంటి సంస్థలపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు.

ఇంటికి నోటీసు.. ఆరుబయట గర్భిణి నివాసం

హుబ్లీ: కంతులు చెల్లించలేదని మైక్రో ఫైనాన్స్ సిబ్బంది జిల్లాలోని అల్నావర తాలూకా అరవటిగిలో ఓ ఇంటికి నోటీసు అందించి ఆ ఇంటిలో ఉన్న గర్భిణితో సహా కుటుంబ సభ్యులను బయటకు గెంటేశారు. దీంతో నాలుగు నెలలుగా ఆరుబయటనే నివాసం ఉంటున్నారు. ఫిలిప్ బిల్లా అనే వ్యక్తి 2023లో ఫైనాన్స్ కంపెనీలో రూ.5 లక్షలు అప్పు తీసుకున్నాడు. 2024 సెప్టెంబర్ వరకు రూ. 2 లక్షల అప్పు తీర్చాడు. ఆర్థిక పరిస్థితి సరిగ్గా లేక ఆరు నెలల నుంచి వడ్డీ చెల్లించలేక పోయారు. 2024 సెప్టెంబర్ 16న కుటుంబ సభ్యులను ఇంటి నుంచి బయటకు పంపించి నోటీసులు టించారు. నాలుగు నెలలుగా ఇంటి కట్టపైనే గర్భిణితో పాటు ఆమె కుటుంబ సభ్యులు నివాసిస్తున్నారు.

మూడు రోజులపాటు హంపీ ఉత్సవాలు

లోగోను విడుదల చేస్తున్న మంత్రి, ఎమ్మెల్యేలు, అధికారులు

హొసపేటె: ప్రపంచ ప్రసిద్ధ పర్యాటకా కేంద్రంగా భాసిలుతున్న హంపీ ఉత్సవాలను ఫిబ్రవరి 28, మార్చి 1,2న ఘనంగా నిర్వహిస్తున్నామని జిల్లా ఇన్‌చార్జి మంత్రి జమీర్ మహమ్మద్ ఖాన్ తెలిపారు. సోమవారం జిల్లాధికారి కార్యాలయంలో ఏర్పాటు చేసిన జిల్లా కేడీపీ సమావేశం అనంతరం ఉత్సవాల లోగోను విడుదల చేసి మాట్లాడారు. ఈ సారి ఉత్సవాలను మూడు రోజుల పాటు ఘనంగా నిర్వహిస్తున్నామని, స్థానిక కళాకారులకు ఎక్కువ అవకాశం కల్పిస్తామని తెలిపారు. ఎమ్మెల్యేలు గవియప్ప, లతా, నేమిరాజ్ నాయక్, శ్రీనివాస్, కృష్ణ నాయక్, జిల్లాధికారి దివాకర్, జిల్లా పంచాయతీ అధికారి నోంగ్‌జాయ్ మొహమ్మద్ అలీ అక్రమ్ పాషా పాల్గొన్నారు.

కుల జనగణన నివేదికను బయట పెట్టండి

కలెక్టరేట్ ఎదుట ఆందోళన చేస్తున్న ఏకలవ్య సేవ నాయకులు

బళ్లారిఅర్బన్: సామాజిక, ఆర్థిక, విద్యా పరమైన కులాల వారి జనగణన నివేదికను బయట పెట్టాలని కర్ణాటక ఏకలవ్య సేన జిల్లా శాఖ నాయకులు డిమాండ్ చేశారు. ఈమేరకు సోమవారం కలెక్టరేట్ ఎదుట ధర్నా నిర్వహించారు. ఆ సేన జిల్లాధ్యక్షుడు, ప్రముఖ న్యాయవాది బాదామి శివలింగ నాయక్ మాట్లాడుతూ ఆ నివేదికను బహిరంగ పరచడం వల్ల రాష్ట్రంలో ఎటువంటి రాజకీయ మార్పులు జరగవన్నారు. ఏ కులానికీ నష్టం జరిగే ప్రమాదం లేదన్నారు. అయితే సమాజికంగా ఆర్థికంగా, బలమైన రెండు కులాలు ఈ నివేదిక వెల్లడికి వ్యతిరేకిస్తున్నాయన్నారు. ఇది వారి సంకుచిత ధోరణికి నిదర్శనమన్నారు. ఇలాంటి వారి అభ్యంతరాలను ప్రభుత్వం పట్టించుకోరాదన్నారు. పీడిత తాడిత అట్టడుగు వర్గాల సంక్షేమం, అభ్యున్నతే ధ్యేయంగా నివేదికను వెల్లడిస్తే సమాజ సర్వతోముఖాభివృద్ధికి ఆయా వర్గాల ఉన్నతికి దోహద పడుతుందని ఆయన సీఎంకు విజ్ఞప్తి చేశారు. ప్రముఖులు మారెణ్ణ, జయరామ్, రుద్రప్ప, జోళదరాశి తిమ్మప్ప, నారాయణ స్వామి లక్ష్మణ పాల్గొన్నారు.

ముగిసిన వరూరు మహామస్తకాభిషేక వేడుకలు

నవగ్రహ తీర్థంకరుల విగ్రహాలకు అభిషేకం, పర్వతంపై మువ్వన్నెల జెండా రెపరెపలు

హుబ్లీ: వరూరు నవగ్రహ తీర్థ క్షేత్రంలో 12 రోజులుగా జైనులు నిర్వహిస్తున్న మహామస్తకాభిషేక వేడుకలు ఘనంగా ముగిశాయి. ఈ సందర్భంగా నవగ్రహ తీర్థంకర మహావీర్, పార్శ్వనాథ్ తీర్థంకరుల విగ్రహాలకు అభిషేకాలు నిర్వహించారు. 405 అడుగులతో సుమేరు పర్వతంపై నిర్మించిన కట్టడంపై త్రివర్ణ పతకాన్ని ఆవిష్కరించారు. జిల్లా ఇన్‌చార్జి మంత్రి సంతోష్‌లాడ్ ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొని మాట్లాడారు. జైనులు ఇతర మతాల పట్ల సామరస్యంతో నడుచుకోవడం వల్ల సమాజంలో శాంతి నెలకొందన్నారు. ఆచార్య మహారాజ మాట్లాడుతూ జిల్లాలోని అన్ని ప్రభుత్వ కన్నడ ప్రాథమిక పాఠశాలలకు ఉన్న పైకప్పు పెంకులు తొలగించి కాంక్రీట్ స్లాబ్‌తో నిర్మిస్తామని తెలిపారు. కార్యక్రమంలో మతాలకు అతీతంగా ప్రజలు పాల్గొన్నారు. వచ్చిన వారందరికీ స్వచ్ఛంద సేవకులు చక్కగా అన్నదానం నిర్వహించారు. జిల్లాధికారి దివ్య ప్రభు, మాజీ ఎమ్మెల్యేలు, పలువురు అధికారులు పాల్గొన్నారు.

టెన్త్‌లో ఉత్తీర్ణత శాతం పెరగాలి

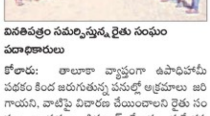
- ప్రభుత్వ ఆస్పత్రుల్లో వైద్య సేవల్లో లోపం తలెత్తరాదు
- జిల్లా ఇన్‌చార్జి మంత్రి జమీర్ అహమ్మద్ ఖాన్

మాట్లాడుతున్న మంత్రి జమీర్ అహమ్మద్ ఖాన్

హొసపేటె: ఈ సారి పదవ తరగతి పరీక్షల్లో ఉత్తీర్ణత శాతం మరింత పెంచాలని, గత ఏడాది కన్నా ఈ సారి ఉత్తీర్ణత శాతం తగ్గుముఖం పడితే కఠిన చర్యలు తీసుకుంటామని విజయనగర జిల్లా ఇన్‌చార్జి మంత్రి జమీర్ అహమ్మద్ ఖాన్ హెచ్చరించారు. జిల్లాధికారి కార్యాలయంలో సోమవారం ఏర్పాటు చేసిన జిల్లా కేడీపీ సమావేశంలో ఆయన పాల్గొని మాట్లాడారు. గత ఏడాది 65 శాతం ఉత్తీర్ణత సాధించారని, ఈ ఏడాది ఉత్తమ ఉత్తీర్ణత సాధించేందుకు ఇప్పటి నుంచే చర్యలు చేపట్టాలని జిల్లా విద్యా శాఖ అధికారి రామచంద్రకు తెలిపారు. పీయూసీలో కూడా ఉత్తమ ఫలితాంశం సాధించాలని పీయూ బోర్డు జిల్లా అధికారికి సూచించారు. నగరంలోని ప్రభుత్వ వంద పడకల ఆస్పత్రిలో వైద్య సేవలు అందించక పోవడంతో రోగులు తీవ్ర ఇబ్బంది పడినట్లు, ఒక రోగి మృతి చెందినట్లు పత్రికలో వార్తలు వచ్చాయన్నారు. రోగుల పట్ల వైద్యులు నిర్లక్ష్యం వహిస్తే సహించేది లేదన్నారు. ప్రభుత్వ ఆస్పత్రికి వచ్చే వారు పేద రోగులని, వైద్య వృత్తికి న్యాయం చేయాలని, ఇలాంటి సమస్యలు పునరావృత్తం కాకూడదని తెలిపారు. వైద్యాధికారి శంకర్‌నాయక్ హరిబాబు మాట్లాడుతూ ఆస్పత్రిలో వైద్యుల కొరత ఉందని తెలిపారు. కొత్త వైద్యుల నియామకానికి వైద్య శాఖ మంత్రితో చర్చిస్తానని మంత్రి జమీర్ అహమ్మద్‌ఖాన్ తెలిపారు. ఎమ్మెల్యేలు గవియప్ప, నేమిరాజ్ నాయక్, శంకర్ నాయక్, శ్రీనివాస్, లతా మల్లికార్జున, జిల్లాధికారి దివాకర్, జిల్లా పంచాయతీ అధికారి నోంగ్‌జాయ్ మొహమ్మద్ అలీ అక్రమ్ పాషా తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఉపాధిహామీ అక్రమాలపై విచారణ చేపట్టాలి

వినతిపత్రం సమర్పిస్తున్న రైతు సంఘం పదాధికారులు

కోలారు: తాలూకా వ్యాప్తంగా ఉపాధిహామీ పథకం కింద జరుగుతున్న పనుల్లో అక్రమాలు జరిగాయని, వాటిపై విచారణ చేయించాలని రైతు సంఘం నాయకులు డిమాండ్ చేశారు. ఈమేరకు సోమవారం తాపం ఈఓ సర్వేష్‌కు వినతి పత్రం సమర్పించారు. సంఘం రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు కె నారాయణ గౌడ మాట్లాడుతూ తాలూకాలో అక్రమ ఇ ఖాతాలు, బి ఖాతాలు చేశారన్నారు. ఉపాధి హామీ పథకం కింద దొంగ మస్టర్లు సృష్టించి బిల్లులు దండుకున్నారని ఆరోపించారు. సమగ్ర దర్యాప్తు జరిపించి దోషులపై చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి ఫారూక్ పాషా, జిల్లా అధ్యక్షుడు ఈకంబళ్లి మంజునాథ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఈతకు వెళ్లి భక్తుడు గల్లంతు

సముద్రంలో గల్లంతైన నవీన్(ఫైల్)

మాలూరు : సముద్రంలో ఈతకు వెళ్లి ఓంశక్తి భక్తుడు గల్లంతైన ఘటన మహాబలిపురం వద్ద జరిగింది. తాలూకాలోని పుర గ్రామానికి చెందిన ఓంశక్తి భక్తులు 70 మంది భక్తులు తమిళనాడులోని మేల్ వరత్తూరు ఓం శక్తి దేవాలయానికి వెళ్లారు. ఆదివారం దర్శనం అనంతరం సోమవారం మహాబలిపురం వద్ద సముద్రం వద్దకు వెళ్లారు. అక్కడ 5 మంది యువకులు ఈత కొడుతుండగా అలల తాకిడికి కొట్టుకు పోతున్నట్లు భావించి ఒకరి చేతులు ఒకరు పట్టుకున్నారు. అరగంటకు పైగా సముద్రంలో చిక్కుకున్నారు. సముద్ర రక్షణా సిబ్బంది స్పందించి రంజిత్, మురళి, ధనుష్, దీపక్‌లను రక్షించి ఒడ్డుకు తీసుకువచ్చారు. అయితే హెచ్ హొసకోట పంచాయతీ పుర గ్రామానికి చెందిన నవీన్ (20) గల్లంతయ్యాడు. పోలీసులు, రక్షణా సిబ్బంది నవీన్ కోసం సోమవారం సాయంత్రం వరకు గాలించినా ఆచూకీ లభించలేదు. నవీన్ క్షేమంగా తిరిగా రావాలని కుటుంబ సభ్యులు కోటి దేవుళ్లను కోరుతున్నారు.

దళిత అధికారులకు రక్షణ కల్పించాలి

ప్రతిఘటన నిర్వహిస్తున్న దృశ్యం

కోలారు : దళిత సముదాయానికి చెందిన ఉపవిభాగ అధికారి డాక్టర్ మైత్రిపై కుట్ర జరుగుతోందని ఆరోపిస్తూ తాలూకా వాల్మీకి మహర్షి క్షేమాభివృద్ధి సంఘం, దళిత సంఘటన కార్యకర్తలు సోమవారం కలెక్టరేట్ ఎదుట ధర్నా నిర్వహించారు. వాల్మీకి సముదాయ ప్రముఖులు కోట శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ జిల్లాలో దళిత అధికారులకు రక్షణ కొరవడిందన్నారు. దళిత సముదాయానికి చెందిన ఉపవిభాగాధికారి మైత్రి ఎంతో నిజాయితీగా, ప్రామాణికంగా పనిచేస్తున్నారన్నారు. భూసమస్యలను చక్కగా పరిష్కరిస్తూ రైతుల మన్ననలు పొందరాన్నారు. అలాంటి అధికారిపై కొందరు కుట్రలు చేస్తున్నారన్నారు. ప్రభుత్వం స్పందించి దళిత అధికారులకు రక్షణ కల్పించాలని డిమాండ్ చేశారు. అనంతరం డిప్యూటీ కలెక్టర్‌కు వినతి పత్రం అందజేశారు. దళిత నాయకుడు మంగసంద్ర విజయకుమార్, మహర్షి వాల్మీకి మహిళా క్షేమాభివృద్ధి సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షురాలు, జిల్లా జాగృతి సమితి సభ్యురాలు మంజుల పాల్గొన్నారు.

సామాజిక సేవలు అభినందనీయం

కోలారు : ధాన్ ఫౌండేషన్ సామాజిక సేవా కార్యక్రమాలు ఆదర్శమని కెనరా బ్యాంకు రీజనల్ మేనేజర్ అతుల్ కుమార్ అన్నారు. ఆ సంస్థ సోమవారం ఏర్పాటు చేసిన వాక్‌థాన్‌ను కోలారులోని బాలాజీ ప్రార్థనా మందిరం వద్ద ఆయన ప్రారంభించి మాట్లాడారు స్వసహాయ సంఘాలను బలోపేతం చేసే కార్యక్రమం వేగవంతంగా జరగాలన్నారు. మహిళల్లో ఆర్థిక స్వావలంబన పెంచడానికి సంస్థ చేస్తున్న కృషి అభినందనీయమన్నారు. డైరెక్టర్ హార్టికలచర్ పరమేశ్వర్, అనిల్‌కుమార్, రమేష్, దేవరాజ్, యోగేష్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఘనంగా ఉరుసు

గంధం ఊరేగింపు

రాయచూరు రూరల్: నగరంలోని ఖాదర్ గుండలో వెలసిన హజరత్ సయ్యద్ షా ఖదార్ పాషా అల్ హుసేనీ చిస్తి ఖాద్రి ఉత్సవలు ఘనంగా ప్రారంభం అయ్యాయి. ఆదివారం రాత్రి గంధం వేడుకలను ఘనంగా ఆచరించారు. ఈ సందర్భంగా దర్గాలో ప్రత్యేక ప్రార్థనలు నిర్వహించారు. భక్తులు పెద్ద సంఖ్యలో హాజరై దర్గాలో చక్కెర చదివించారు. సయ్యద్ నాసిర్ పాషాఖాద్రి, సయ్యద్ వలీపీర్, సయ్యద్ నజీర్ పీర్, నగరసభ మాజీ సభ్యుడు హరీష్ నాడ గౌడ, తారానాథ్,శరణు బసవ, ఫారూక్, అశ్విన్ పాల్గొన్నారు.

ప్రయాగ్ రాజ్‌కు రైళ్లు నడపాలి

రాజా అమరేశ్వర నాయక్

రాయచూరురూరల్: మహా కుంభమేళా జరుగుతున్న ప్రయాగ్ రాజ్‌కు రాయచూరు నుంచి ఎక్స్‌ప్రెస్ రైళ్లు నడిపించాలని మాజీ ఎంపీ రాజా అమరేశ్వరనాయక్ కోరారు. సోమవారం ఆయన విలేకరుతో మాట్లాడుతూ మహాకుంభమేళాకు వెళ్లేందుకు జిల్లా వాసులు ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారన్నారు. రైల్వేశాఖ సహాయ మంత్రి సోమణ్ణతో చర్చించి రాయచూరు, యాదగిరి, కలబుర్గి మీదుగా ప్రయాగ్‌రాజ్‌కు రైళ్లు కోరినట్లు వివరించారు.

ఇద్దరి సభ్యత్వాలు రద్దు

సభ్యత్వం రద్దయిన కావేరి, ఈరమ్మ

రాయచూరురూరల్: గ్రామ పంచాయతీలో నిధులు దుర్వినియోగం చేసినట్లు నిర్ధారణ కావడంతో ఇద్దరు సభ్యుల సభ్యత్వాలను రద్దు చేస్తూ జెడ్పీ సీఈఓ రాహుల్ తుకారం పాండ్వే ఆదేశాలు జారీ చేసింది. రాయచూరు జిల్లా మాన్వి తాలూకా ఉటకనూరు పంచాయతీ మాజీ అధ్యక్షురాలు కావేరి, ప్రస్తుత అధ్యక్షురాలి ఈరమ్మలు పంచాయతీ నిధులు రూ.16.83 లక్షలు స్వంతానికి వినియోగించినట్లు విచారణలో తేలింది. దీంతో వారి సభ్యత్వాన్ని రద్దు చేశారు. ఆరేళ్లపాటు ఎన్నికల్లో పోటీ చేయకుండా నిషేధం విధించారు.

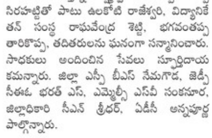
సాధకులకు ఘన సన్మానం

కరియప్ప సిరహట్టి తదితర సాధకులను సన్మానిస్తున్న మంత్రి హెచ్‌కే పాటిల్ తదితరులు

హుబ్లీ: 76వ రిపబ్లిక్ దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని వివిధ రంగాల్లో సాధకులకు గదగ్ జిల్లా ఇన్‌చార్జి మంత్రి డాక్టర్ హెచ్‌కే పాటిల్ గదగ్‌లో జరిగిన కార్యక్రమంలో ఘనంగా సన్మానించారు. ఉమ్మడి ధార్వాడ జిల్లాలో హుబ్లీ కేంద్రంగా నిర్భాగ్యులకు సేవలు అందిస్తున్న లక్ష్మేశ్వర కరియప్ప నీలప్ప సిరహట్టితో పాటు ఉలకోటి రాజేశ్వరి, విద్యానికేతన్ సంస్థ రాఘవేంద్ర శెట్టి, భగవంతప్ప తారికొప్ప, తదితరులను ఘనంగా సన్మానించారు. సాధకులు అందించిన సేవలు స్ఫూర్తిదాయకమన్నారు. జిల్లా ఎస్పీ బీఎస్ నేమగౌడ, జెడ్పీ సీఈఓ భరత్ ఎస్, ఎమ్మెల్సీ ఎస్‌వీ సంకనూర, జిల్లాధికారి సీఎన్ శ్రీధర్, ఏడీసీ అన్నపూర్ణ పాల్గొన్నారు.

సమస్యల పరిష్కారానికి కృషి

కార్యాలయాన్ని ప్రారంభిస్తున్న ఎంపీ కుమార్ నాయక్

రాయచూరురూర ల్: ప్రజా సమస్యల పరిష్కారానికి ముందుంటామని రాయచూరు ఎంపీ కుమార్ నాయక్ అన్నారు. జిల్లా కేంద్రంలో ఏర్పాటు చేసిన ఎంపీ కార్యాలయాన్ని సోమవారం ఆయన ప్రారంభించారు. మాట్లాడారు. జిల్లా ప్రజలు ఎలాంటి సమస్య ఉన్నా తన కార్యాలయంలో అర్జీలు సమర్పించాలని సూచించారు.

వివాహిత ఆత్మహత్య కేసులో నిందితుడి అరెస్ట్

హుబ్లీ: సహజీవనం చేసిన మహిళ ఆత్మహత్యకు పాల్పడిన ఘటనలో ధార్వాడ జిల్లా శివల్లి విజయనాయకర్ అనే వ్యక్తిని అరెస్ట్ చేసినట్లు హుబ్లీ ధార్వాడ పోలీస్ కమిషనర్ ఎన్.శశికుమార్ మీడియాకు తెలిపారు. బెళగావి జిల్లాకు చెందిన వివాహిత మహిళ శ్వేత తన భర్తతో దూరంగా ఉంటూ విజయనాయకర్‌తో కలిసి ధార్వాడలోని శ్రీ నగర్‌లోని ఓ ఇంట్లో సహజీవనం చేస్తోంది. ఏం జరిగిందో ఏమోకాని శ్వేత ఈ నెల 24న ఉరి వేసుకొని ఆత్మహత్య చేసుకుంది. విజయనాయకరే ఆమె మృతికి కారణమని మృతురాలి బంధువులు ఫిర్యాదు చేశారు. దీంతో పోలీసులు కేసు నమోదుచేసి విజయనాయకర్‌ను అరెస్ట్ చేశారు.